

Informačné listy predmetov

OBSAH

1. M-VUZde011/15 Andragogika.....	3
2. M-VUZde011/15 Andragogika.....	5
3. M-SLOde004/22 Dejiny literárneho klasicizmu a romantizmu.....	7
4. M-SLOde007/22 Dejiny literárneho realizmu.....	12
5. M-SLOde011/22 Dejiny spisovnej slovenčiny.....	17
6. M-SLOde011/22 Dejiny spisovnej slovenčiny.....	21
7. M-SLOde002/22 Dejiny staršej literatúry.....	25
8. M-SLOde003/22 Didaktika literatúry.....	29
9. M-SLOde003/22 Didaktika literatúry.....	34
10. M-SLOde029/22 Didaktika slovenčiny ako cudzieho jazyka.....	39
11. M-SLOde029/22 Didaktika slovenčiny ako cudzieho jazyka.....	44
12. M-SLOde001/22 Didaktika slovenského jazyka.....	49
13. M-SLOde001/22 Didaktika slovenského jazyka.....	53
14. M-SLOšt009/16 didaktika slovenského jazyka a literatúry (štátnicový predmet).....	57
15. M-VUZde003/22 Filozofická antropológia a axiológia.....	60
16. M-VUZde003/22 Filozofická antropológia a axiológia.....	63
17. M-VUZde014/22 Inkluzívne vzdelávanie.....	66
18. M-VUZde014/22 Inkluzívne vzdelávanie.....	69
19. M-VUZde022/22 Kognitívna psychológia a neurodidaktika.....	72
20. M-VUZde022/22 Kognitívna psychológia a neurodidaktika.....	73
21. M-SLOde030/22 Kompetencie učiteľa slovenského jazyka a literatúry v praxi.....	74
22. M-SLOde030/22 Kompetencie učiteľa slovenského jazyka a literatúry v praxi.....	78
23. M-SLOde016/22 Komplexný jazykový rozbor.....	82
24. M-SLOde016/22 Komplexný jazykový rozbor.....	86
25. M-SLOde020/16 Literárna exkurzia.....	90
26. M-SLOde020/16 Literárna exkurzia.....	92
27. M-SLOde025/20 Maturitná skúška zo slovenského jazyka a literatúry.....	94
28. M-SLOde025/20 Maturitná skúška zo slovenského jazyka a literatúry.....	96
29. M-VUZde002/22 Metodológia pedagogického výskumu.....	98
30. M-VUZde002/22 Metodológia pedagogického výskumu.....	101
31. M-VUZšt009/15 obhajoba diplomovej práce (štátnicový predmet).....	104
32. M-SLOde026/20 Olympiáda zo slovenského jazyka a literatúry.....	107
33. M-SLOde026/20 Olympiáda zo slovenského jazyka a literatúry.....	109
34. M-VUZde017/22 Osobnostný a sociálny rozvoj.....	111
35. M-VUZde017/22 Osobnostný a sociálny rozvoj.....	115
36. M-VUZde001/22 Pedagogická diagnostika a evalvácia.....	119
37. M-VUZde005/22 Pedagogická prax 1 (A).....	123
38. M-VUZde005/22 Pedagogická prax 1 (A).....	126
39. M-VUZde006/22 Pedagogická prax 1 (B).....	129
40. M-VUZde006/22 Pedagogická prax 1 (B).....	132
41. M-VUZde007/22 Pedagogická prax 2 (A).....	135
42. M-VUZde007/22 Pedagogická prax 2 (A).....	138
43. M-VUZde008/22 Pedagogická prax 2 (B).....	141
44. M-VUZde008/22 Pedagogická prax 2 (B).....	144
45. M-VUZde010/15 Pedeutológia.....	147
46. M-VUZde010/15 Pedeutológia.....	150
47. M-VUZde023/22 Poruchy detskeho vývinu, učenia sa a správania.....	153

48. M-VUZde023/22	Poruchy detského vývinu, učenia sa a správania.....	157
49. M-SLOde014/22	Pravopisné princípy v slovenskom jazyku.....	161
50. M-SLOde014/22	Pravopisné princípy v slovenskom jazyku.....	165
51. M-SLOde031/22	Procesy a kontexty kultúrnej komunikácie.....	169
52. M-VUZde018/22	Psychologická analýza školských výchovných situácií.....	173
53. M-VUZde018/22	Psychologická analýza školských výchovných situácií.....	176
54. M-SLOde022/20	Recitačné sút'aže.....	179
55. M-SLOde022/20	Recitačné sút'aže.....	181
56. M-VUZde016/22	Religionistika.....	183
57. M-VUZde016/22	Religionistika.....	186
58. M-VUZde004/22	Seminár k diplomovej práci.....	189
59. M-VUZde004/22	Seminár k diplomovej práci.....	192
60. M-SLOde015/22	Seminár z literárneho klasicizmu a romantizmu.....	195
61. M-SLOde018/22	Seminár z literárneho realizmu.....	200
62. M-SLOde012/22	Seminár zo staršej literatúry.....	205
63. M-SLOšt008/16	slovenský jazyk a literatúra (štátnicový predmet).....	209
64. M-VUZde028/24	Spevácky zbor COMENIUS I.....	212
65. M-VUZde028/24	Spevácky zbor COMENIUS I.....	213
66. M-VUZde029/24	Spevácky zbor COMENIUS II.....	214
67. M-VUZde029/24	Spevácky zbor COMENIUS II.....	215
68. M-VUZde024/22	Spracovanie a interpretácia štatistických dát.....	216
69. M-VUZde024/22	Spracovanie a interpretácia štatistických dát.....	219
70. M-VUZde026/22	Stratégie rozvoja tvorivosti žiaka.....	222
71. M-VUZde026/22	Stratégie rozvoja tvorivosti žiaka.....	223
72. M-SLOde027/22	Súčasná slovenčina z historického a nárečového hľadiska.....	224
73. M-SLOde027/22	Súčasná slovenčina z historického a nárečového hľadiska.....	228
74. M-SLOde023/20	Školský časopis/rozhlas.....	232
75. M-SLOde023/20	Školský časopis/rozhlas.....	234
76. M-VUZde027/24	Študentská vedecká, odborná a umelecká činnosť 1.....	236
77. M-VUZde021/22	Teórie učenia sa a koncepcie vyučovania.....	238
78. M-VUZde021/22	Teórie učenia sa a koncepcie vyučovania.....	242
79. M-SLOde024/20	Testovanie 5/Testovanie 9.....	246
80. M-SLOde024/20	Testovanie 5/Testovanie 9.....	248
81. M-VUZde012/22	Tréning sociálnych zručností učiteľov.....	250
82. M-VUZde012/22	Tréning sociálnych zručností učiteľov.....	252
83. M-VUZde025/22	Triedny manažment.....	254
84. M-VUZde025/22	Triedny manažment.....	258
85. M-VUZde015/22	Tvorba a hodnotenie učebníc a edukačných zdrojov.....	262
86. M-VUZde015/22	Tvorba a hodnotenie učebníc a edukačných zdrojov.....	264
87. M-SLOde028/22	Tvorivé písanie.....	266
88. M-SLOde028/22	Tvorivé písanie.....	270
89. M-SLOde006/22	Základy jazykovej kultúry.....	274
90. M-SLOde006/22	Základy jazykovej kultúry.....	278

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KPg/M-VUZde011/15	Názov predmetu: Andragogika
---	---------------------------------------

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

100% priebežného hodnotenia;

V priebehu semestra vypracuje študent seminárnu prácu za 40 bodov. Seminárna práca je podmienkou k celkovému hodnoteniu (záverečný test, za 60 bodov).

Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),

B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),

C (80-73%, dobre – bežná spoločalivá práca),

D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),

E (65-60%, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá),

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Absolvovaním predmetu študent získa vedomosti o základných andragogických pojmoch ako edukácia dospelých, dospelosť, ďalšie vzdelávanie, celoživotné vzdelávanie a pod. Vie sa orientovať v procese vzdelávania dospelých vo vzťahu k základným problémom pedagogiky, sociálnej pedagogiky, výchovy v rodine a vie vysvetliť rozdielne a spoločné prvky medzi pedagogikou a andragogikou ako vedou o edukácii dospelých. V praxi vie flexibilne a altruisticky pracovať s rozdielnou klientelou vďaka poznatkom z andragogickej komunikácie a konfliktoch v skupinách.

Stručná osnova predmetu:

Základné andragogické pojmy – dospelosť, edukácia dospelých, celoživotné vzdelávanie (CZV), ďalšie vzdelávanie, kontinuálne vzdelávanie, formálne, neformálne a informálne vzdelávanie, výchova, sebavzdelávanie, učenie sa. Začlenenie andragogiky v pedagogických disciplínach a história andragogiky. Edukácia dospelých ako veda – jej predmet skúmania a systém, andragogické disciplíny, medzinárodné dokumenty o vzdelávaní dospelých. Cieľové skupiny vo vzdelávaní dospelých, ciele obsah, metódy a formy vzdelávania dospelých. Druhy, formy a metódy ďalšieho

vzdelávania (profesijné, záujmové, občianske...). Manažment vzdelávania, osobnosť andragóga, vzdelávatelia dospelých a poradenstvo.

Odporučaná literatúra:

- BENEŠ, M. 2003. Andragogika – teoretické základy. Praha: Eurolex Bohemia, 2003.
- GER, L. 2005. Technologie vzdělávání dospělých. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2005.
- KRYSTOŇ, M., SABOLOVÁ, G. 2003. Úvod do andragogiky a psychológie dospelých. Banská Bystrica: Pedagogická fakulta UMB, 2003.
- MUŽÍK, J. 2000. Management ve vzdělávání dospělých. Praha: EUROLEX BOHEMIA, 2000.
- PALÁN, Z. 2010. Základy andragogiky. Praha: Vysoká škola J. A. Komenského, 2010.
- PISOŇOVÁ, M. 2010. Analýza vzdelávacích potrieb vedúcich pedagogických zamestnancov v kontexte andragogického výskumu. In: Profesijné kompetencie pracovníkov v edukácii detí, mládeže a dospelých. Ostrava : Vysoká škola bánská, TU, 2010. s. 153-174.
- PORUBSKÁ, G., ĎURDIAK, L. 2005. Manažment vzdelávania dospelých. Nitra: Slodidac, 2005.
- PORUBSKÁ, G., HATÁR, C. 2009. Kapitoly z andragogiky pre pomáhajúce profesie. Nitra: UKF, 2009.
- PORUBSKÁ, G., PERHÁCS, J. 2007. Základy andragogickej pedeutológie a sociálnej andragogiky. Zborník príspevkov z vedeckej konferencie. Nitra: PF UKF.
- TOMÁNEK, P. 2013. Základy andragogiky a rodinnej výchovy pre sociálnych pracovníkov. Brno : Tribun EU, 2013.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 87

A	ABS	B	C	D	E	FX
51,72	0,0	20,69	16,09	2,3	3,45	5,75

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 03.09.2016

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KPg/M-VUZde011/15	Názov predmetu: Andragogika
---	---------------------------------------

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

100% priebežného hodnotenia;

V priebehu semestra vypracuje študent seminárnu prácu za 40 bodov. Seminárna práca je podmienkou k celkovému hodnoteniu (záverečný test, za 60 bodov).

Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),

B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),

C (80-73%, dobre – bežná spoločalivá práca),

D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),

E (65-60%, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá),

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Absolvovaním predmetu študent získa vedomosti o základných andragogických pojmoch ako edukácia dospelých, dospelosť, ďalšie vzdelávanie, celoživotné vzdelávanie a pod. Vie sa orientovať v procese vzdelávania dospelých vo vzťahu k základným problémom pedagogiky, sociálnej pedagogiky, výchovy v rodine a vie vysvetliť rozdielne a spoločné prvky medzi pedagogikou a andragogikou ako vedou o edukácii dospelých. V praxi vie flexibilne a altruisticky pracovať s rozdielnou klientelou vďaka poznatkom z andragogickej komunikácie a konfliktoch v skupinách.

Stručná osnova predmetu:

Základné andragogické pojmy – dospelosť, edukácia dospelých, celoživotné vzdelávanie (CZV), ďalšie vzdelávanie, kontinuálne vzdelávanie, formálne, neformálne a informálne vzdelávanie, výchova, sebavzdelávanie, učenie sa. Začlenenie andragogiky v pedagogických disciplínach a história andragogiky. Edukácia dospelých ako veda – jej predmet skúmania a systém, andragogické disciplíny, medzinárodné dokumenty o vzdelávaní dospelých. Cieľové skupiny vo vzdelávaní dospelých, ciele obsah, metódy a formy vzdelávania dospelých. Druhy, formy a metódy ďalšieho

vzdelávania (profesijné, záujmové, občianske...). Manažment vzdelávania, osobnosť andragóga, vzdelávatelia dospelých a poradenstvo.

Odporučaná literatúra:

- BENEŠ, M. 2003. Andragogika – teoretické základy. Praha: Eurolex Bohemia, 2003.
- GER, L. 2005. Technologie vzdělávání dospělých. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2005.
- KRYSTOŇ, M., SABOLOVÁ, G. 2003. Úvod do andragogiky a psychológie dospelých. Banská Bystrica: Pedagogická fakulta UMB, 2003.
- MUŽÍK, J. 2000. Management ve vzdělávání dospělých. Praha: EUROLEX BOHEMIA, 2000.
- PALÁN, Z. 2010. Základy andragogiky. Praha: Vysoká škola J. A. Komenského, 2010.
- PISOŇOVÁ, M. 2010. Analýza vzdelávacích potrieb vedúcich pedagogických zamestnancov v kontexte andragogického výskumu. In: Profesijné kompetencie pracovníkov v edukácii detí, mládeže a dospelých. Ostrava : Vysoká škola bánská, TU, 2010. s. 153-174.
- PORUBSKÁ, G., ĎURDIAK, L. 2005. Manažment vzdelávania dospelých. Nitra: Slodidac, 2005.
- PORUBSKÁ, G., HATÁR, C. 2009. Kapitoly z andragogiky pre pomáhajúce profesie. Nitra: UKF, 2009.
- PORUBSKÁ, G., PERHÁCS, J. 2007. Základy andragogickej pedeutológie a sociálnej andragogiky. Zborník príspevkov z vedeckej konferencie. Nitra: PF UKF.
- TOMÁNEK, P. 2013. Základy andragogiky a rodinnej výchovy pre sociálnych pracovníkov. Brno : Tribun EU, 2013.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 87

A	ABS	B	C	D	E	FX
51,72	0,0	20,69	16,09	2,3	3,45	5,75

Vyučujúci: Ing. Mgr. Jozef Strakoš, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 03.09.2016

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:
PdF.KS JL/M-SLOde004/22

Názov predmetu:
Dejiny literárneho klasicizmu a romantizmu

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:

2 hodiny týždenne prednáška, spolu za semester 22 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)

Pracovná záťaž študenta:

11 x 2 hodiny priamej výučby = 22 hodín;

30 hodín priebežnej prípravy na vyučovanie spojenej s čítaním literárnych textov na jednotlivé vyučovacie hodiny;

2 x 14 hodín prípravy na dva priebežné písomné testy = 28 hodín;

40 hodín prípravy na ústnu skúšku spojenej so štúdiom odbornej literatúry.

Spolu 120 hodín práce študenta.

Vyučovacie metódy:

prednášanie, výklad, vysvetľovanie, rozhovor, riadené samoštúdium – práca s textom, e-learning

Počet kreditov: 4

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Hodnotenie zahŕňa:

- dva priebežné písomné testy literárnohistorického zamerania (prvý test v polovici semestra po 5. téme, 25 bodov, druhý test v závere priebežnej výučby po 10 téme, 25 bodov);
- ústna skúška z odborných poznatkov a analyticko-interpretačných zručností (50 bodov).

Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia a zo záverečnej kontroly študijných výsledkov (50/50).

Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektoréj zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (prvý priebežný test: menej ako 15 bodov; druhý priebežný test: menej ako 15 bodov; ústna skúška: menej ako 30 bodov).

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti z dejín literárneho klasicizmu, preromantizmu a romantizmu v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva predstavené fakty, získané literárnohistorické vedomosti vie presvedčivo kriticky a samostatne hodnotiť, dokáže na vynikajúcej úrovni tvorivo aplikovať, adaptovať, inovovať a navrhovať postupy práce s literárnymi dielami v školskej praxi, má schopnosť tvorivo samostatne a nápadito riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má výborne rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti z dejín literárneho klasicizmu, preromantizmu a romantizmu v požadovanom rozsahu, logicky iba s nepatrými chybami usporadúva predstavené fakty, k získaným literárnohistorickým vedomostiam zaujíma čiastočne kritický postoj a dokáže veľmi dobre aplikovať, adaptovať a inovovať postupy práce s literárnymi dielami v školskej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti z dejín literárneho klasicizmu, preromantizmu a romantizmu v požadovanom rozsahu, predstavené fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, dokáže spoľahlivo aplikovať získané literárnohistorické vedomosti a existujúce postupy práce s literárnymi dielami v školskej praxi, spoľahlivo samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

D (76 – 69 %, uspokojivo – priateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti z literárneho klasicizmu, preromantizmu a romantizmu v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadani faktov, dokáže uspokojivo aplikovať získané literárnohistorické vedomosti a existujúce postupy práce s literárnymi dielami v školskej praxi, uspokojivo a prevažne samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má priateľne rozvinuté zručnosti potrebné na samoštúdium;

E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí z literárneho klasicizmu, preromantizmu a romantizmu v požadovanom rozsahu a značné nedostatky v usporiadani faktov, dokáže minimálne aplikovať získané literárnohistorické vedomosti a existujúce postupy práce s literárnymi dielami v školskej praxi, s výraznou pomocou na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti potrebné na samoštúdium;

Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti z dejín literárneho klasicizmu, preromantizmu a romantizmu v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané literárnohistorické vedomosti nevie aplikovať pri práci s literárnymi dielami v školskej praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, nevie sa samostatne ďalej vzdelávať.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Študent má hlboké a prierezové vedomosti o typologickej charakteristike obdobia literárneho klasicizmu, preromantizmu a romantizmu, má osvojené poznatky o histórii a rôznych koncepciách vnímania literárneho klasicizmu, preromantizmu a romantizmu. Má poznatky o literárnej kultúre daného obdobia v kontexte dobových politických, spoločenských a kultúrnych procesov, o periodizačných modeloch a vnútornom diferencovaní pôvodnej slovenskej tvorby tohto obdobia. Vie zaujať postoj k literárnym dielam, rozumie teóriám, metódam a postupom, ktoré sú využívané v literárnom klasicizme, preromantizme a romantizme. Preukázateľne ovláda typologické charakteristiky obdobia slovenského literárneho klasicizmu, preromantizmu a romantizmu a dokáže

uvažovať v súvislostiach vývinu slovenskej literatúry v širšom medziliterárnom kontexte, pozná súvislosti a vzťahy s ďalšími literárno-historickými obdobiami. Disponuje ucelenými teoretickými vedomosťami a poznatkami o najvýznamnejších osobnostiach uvedených období v kontexte dejín slovenskej literatúry. Informácie dokáže integrovať a prepojiť so základnými atribútmi literárneho a kultúrneho života na Slovensku v období literárneho klasicizmu, preromantizmu a romantizmu. Ovláda poznatky o literárnohistorických termínoch, pozná periodizačné medziny, všeobecnú charakteristiku obdobia a dominantných literárnych tvorcov. Dokáže využiť analytické schopnosti a kreativitu pri odbornej literárnovednej analýze umeleckého textu. Má rozvinuté analytické schopnosti, ako aj schopnosť abstraktného a kritického myslenia. Dôkladne osvojené teoretické vedomosti, praktické zručnosti a dosiahnuté kompetentnosti vie študent tvorivo aplikovať pri praktickej pedagogickej školskej interpretácii v praxi. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty. Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Má aj viaceré prenositelné zručnosti, ako napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti. Študent dokáže sprostredkovať informácie z dejín literárneho klasicizmu, preromantizmu a romantizmu širokej verejnosti aj laickým adresátom. Vie ich využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii učiteľa nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania.

Stručná osnova predmetu:

1. Problematika prechodu od staršej literatúry k literatúre novodobej. Filozofické a estetické východiská klasicizmu, osvietenská a vrcholná fáza klasicizmu v slovenskej literatúre, tematické a žánrové rozvrstvenie klasicistickej literatúry.
2. Osvietenská fáza klasicizmu v slovenskej literatúre, spoločenské reformy, osvetové snahy, učené spoločnosti. Problematika prózy v období osvietenského klasicizmu, prvý slovenský román.
3. Typologická a poetologická charakteristika slovenskej poézie obdobia osvietenského klasicizmu, problematika verša a prozódie. Prehľad autorov a ich tvorby.
4. Vrcholná fáza klasicizmu v slovenskej literatúre. Literárna tvorba J. Hollého.
5. Genéza slovenského preromantizmu, estetické východiská, tematické a žánrové rozvrstvenie preromantickej literatúry. Literárna tvorba J. Kollára.
6. Slovenská preromantická próza a dráma (K. Kuzmány, J. Chalupka a i.).
7. Genéza slovenského literárneho romantizmu. Ideová diferenciácia romantizmu (predmetno-pragmatický a mesianistický prúd), tematické a žánrové rozvrstvenie romantickej literatúry.
8. Diferenciačné tendencie v slovenskej romantickej poézii (folklorizujúca a artistná línia). Podoby poézie v období slovenského literárneho romantizmu (S. Chalupka, J. Kráľ, A. Sládkovič, J. Botto a i.).
9. Mesianistický prúd v slovenskej romantickej poézii (S. B. Hroboň, M. M. Hodža a i.).
10. Podoby prózy a drámy v období slovenského literárneho romantizmu (J. M. Hurban, J. Kalinčiak, J. Záborský, J. Palárik a i.).
11. Literárna tvorba na pomedzí romantizmu a realizmu (G. K. Zechenter-Laskomerský, L. Kubáni a i.).

Osnova kurzu pokrýva spektrum poznatkov a zručností, ktoré študent využije vo svojej edukačnej praxi. Študent si na predmete prehlíbi a rozvinie vedomosti o dejinách literárneho klasicizmu, preromantizmu a romantizmu. Osvojí si a bude vedieť prakticky realizovať rôzne metódy sprístupnenia učiva z dejín literárneho klasicizmu, preromantizmu a romantizmu, naučí sa hľadať typologické súvislosti a špecifiká európskeho a slovenského klasicizmu, preromantizmu a romantizmu. Na základe nadobudnutých poznatkov bude vedieť posúdiť

mieru nadväznosti literárnohistorického vývinu na európsky a stredoeurópsky kontext i na špecifíká nášho regiónu. Naučí sa diskutovať, zdôvodňovať a porovnávať význam kľúčových osobností, ako i myšlienkového prúdenia, vyberať a pomenúvať jeho zdroje a základné atribúty literárneho a kultúrneho života na Slovensku na konci 18. storočia a v 19. storočí. V období literárneho klasicizmu bude vedieť vysvetliť podstatu spoločenských reforiem a osvetových snáh bernolákovcov, ako aj objasniť pozadie bernolákovských polemík. Spozná tvorca prvého slovenského románu a bude vedieť vyzdvihnuť význam tohto diela i ďalších prozaických diel v kontexte európskej osvietenskej literatúry i v kontexte dejín slovenskej literatúry. Študent si prehľbi a rozvinie vedomosti o slovenskej poézii obdobia osvietenského klasicizmu, spozná tvorcov poézie doznievajúceho baroka i rokokovej poézie. Bude poznáť typologické charakteristiky preromantizmu a dominantné osobnosti tohto obdobia v oblasti poézie, prózy a drámy. Osvojí si poznatky o spoločenských a kultúrnych pomeroch na Slovensku v období literárneho romantizmu, pochopí filozofické východiská tohto obdobia a porozumie podstate ideovej diferenciácie literárneho romantizmu. Nadobudne vedomosti o poézii slovenských romantikov i o prozaickej a dramatickej tvorbe uvedeného obdobia a jej hlavných predstaviteľoch. Študent bude vedieť plánovať a realizovať hodiny dejín literárneho klasicizmu, preromantizmu a romantizmu so zameraním na dôležité periodizačné medzníky uvedených literárnych období a ideovo-estetické rysy týchto smerov, ako sa javia v tvorbe reprezentatívnych autorov. Bude vedieť identifikovať a vysvetliť vývin našej literatúry v širšom medziliterárnom kontexte. Bude vedieť vyjadriť a demonštrovať základné atribúty literárneho a kultúrneho života na Slovensku v období literárneho klasicizmu, preromantizmu a romantizmu. Študent bude poznáť teoretickú aj praktickú časť vzdelávacieho obsahu a metódy na samostatné ťiacke objavovanie literárnych vzťahov. Pochopí význam výskumu kvalít tohto literárneho fenoménu, potrebu definovať jeho historické poslanie a pôsobnosť jeho odkazu v literárnom dianí. Úspešným absolvovaním predmetu študent nadobudne kompetenciu zorientovať sa v otázkach dejín slovenského literárneho klasicizmu, preromantizmu a romantizmu. Na základe získaných poznatkov a vedomostí si osvojí predpoklady a motiváciu rozvíjať si zručnosti potrebné pre ďalšie vzdelávanie a kritické myslenie a povzbudzovať ťiakov k aktívному nadobúdaniu literárno-historických poznatkov. Predmet privedie študenta k aktívному získavaniu informácií a efektívnemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie jeho zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, stimuluje jeho zručnosť navrhovať a realizovať na ich základe riešenia odborných problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Študent si na predmete upevní a rozvinie komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niest' zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvinie a upevní si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a pluralitné občianske postoje. Bude spôsobilý používať digitálne technológie počas vyučovania dejín literatúry.

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra:

BRTÁŇOVÁ, E.(ed.) 2017. Literárnohistorické kolokvium. IV. Klasicizmus. Bratislava: Ústav slovenskej literatúry SAV. 185 s. ISBN 978-80-88746-37-9. (vybrané kapitoly)

ŠMATLÁK, S. 2007. Dejiny slovenskej literatúry II (19. storočie a prvá polovica 20. storočia). 3. vyd. Bratislava: Literárne informačné centrum, s. 11 – 143. ISBN 978-80-89222-29-2.

VOJTECH, M. 2020. Slovenská klasicistická a preromantická literatúra. 2. vyd. Bratislava: Univerzita Komenského. 185 s. ISBN 978-80-223-5022-8.

Odporučaná literatúra:

BLAŽENCOVÁ, L. 2023. Meditatívne tóny duchovnej poézie Andreja Sládkoviča. In: Philologia, roč. 33, č. 1, s. 49 – 60. ISSN (print) 1339-2026.

BRTÁŇOVÁ, E. 2017. Doležalov pokus o veľkú epiku. In: Český a slovenský literárni klasicismus. Brno: Host, s. 245 – 271. ISBN 978-80-7577-186-5.

BRTÁŇOVÁ, E. 2018. Jonáš Záborský a antická kultúra. In: Ideológia v premenách času v pamiatkach gréckej a latinskej tradície. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, s. 344 – 353. ISBN 978-80-223-4626-9.

BRTÁŇOVÁ, E. 2014. Záborského predstava národnej literatúry. In: DORUĽA, J. (ed.). Historický význam a odkaz diela osobností slovenského národného obrodenia. Bratislava: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, s. 42 – 54. ISBN 978-80-89489-18-3.

Ďalší študijný text sa študentom sprístupní v elektronickej podobe.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 302

A	ABS	B	C	D	E	FX
34,44	0,0	26,82	20,86	12,25	4,3	1,32

Vyučujúci: doc. PhDr. Erika Brtáňová, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 27.02.2024

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:
PdF.KS JL/M-SLOde007/22

Názov predmetu:
Dejiny literárneho realizmu

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:

2 hodiny týždenne prednáška, spolu za semester 22 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)

Pracovná záťaž študenta:

11 x 2 hodiny priamej výučby = 22 hodín;

30 hodín priebežnej prípravy na vyučovanie spojenej s čítaním literárnych textov na jednotlivé vyučovacie hodiny;

2 x 14 hodín prípravy na dva priebežné testy = 28 hodín;

40 hodín prípravy na ústnu skúšku spojenej so štúdiom odbornej literatúry.

Spolu 120 hodín práce študenta.

Vyučovacie metódy:

prednášanie, výklad, vysvetľovanie, rozhovor, riadené samoštúdium – práca s textom, e-learning

Počet kreditov: 4

Odporučaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Hodnotenie zahŕňa:

- dva priebežné písomné testy literárnohistorického zamerania (prvý test v polovici semestra po 5. téme, 25 bodov, druhý test v závere priebežnej výučby po 10 téme, 25 bodov);
- ústna skúška z odborných poznatkov a analyticko-interpretačných zručností (50 bodov).

Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia a zo záverečnej kontroly študijných výsledkov (50/50).

Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektoréj zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (prvý priebežný test: menej ako 15 bodov; druhý priebežný test: menej ako 15 bodov; ústna skúška: menej ako 30 bodov).

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti z dejín literárneho realizmu v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva predstavené fakty, získané literárnohistorické vedomosti vie presvedčivo kriticky a samostatne hodnotiť, dokáže na vynikajúcej úrovni tvorivo aplikovať, adaptovať, inovovať a navrhovať postupy práce s literárnymi dielami v školskej praxi, má schopnosť tvorivo samostatne a nápadito riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má výborne rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti z dejín literárneho realizmu v požadovanom rozsahu, logicky iba s nepatrými chybami usporadúva predstavené fakty, k získaným literárnohistorickým vedomostiam zaujíma čiastočne kritický postoj a dokáže veľmi dobre aplikovať, adaptovať a inovovať postupy práce s literárnymi dielami v školskej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti z dejín literárneho realizmu v požadovanom rozsahu, predstavené fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, dokáže spoľahlivo aplikovať získané literárnohistorické vedomosti a existujúce postupy práce s literárnymi dielami v školskej praxi, spoľahlivo samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

D (76 – 69 %, uspokojivo – priateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti z literárneho realizmu v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadani faktov, dokáže uspokojivo aplikovať získané literárnohistorické vedomosti a existujúce postupy práce s literárnymi dielami v školskej praxi, uspokojivo a prevažne samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má priateľne rozvinuté zručnosti potrebné na samoštúdium;

E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí z literárneho realizmu v požadovanom rozsahu a značné nedostatky v usporiadani faktov, dokáže minimálne aplikovať získané literárnohistorické vedomosti a existujúce postupy práce s literárnymi dielami v školskej praxi, s výraznou pomocou na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti potrebné na samoštúdium;

Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti z dejín literárneho realizmu v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané literárnohistorické vedomosti nevie aplikovať pri práci s literárnymi dielami v školskej praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, nevie sa samostatne ďalej vzdelávať.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Študent má hlboké a prierezové vedomosti o typologickej charakteristike obdobia literárneho realizmu. Má poznatky o literárnej kultúre daného obdobia v kontexte dobových politických, spoločenských a kultúrnych procesov, o periodizačných modeloch a vnútornom diferencovaní pôvodnej slovenskej tvorby tohto obdobia, má osvojené poznatky o histórii a rôznych koncepciách vnímania literárneho realizmu. Vie zaujať postoj k literárnym dielam, pozná a rozumie teóriám, metódam a postupom, ktoré sú využívané v literárnom realizme. Preukázateľne ovláda typologické charakteristiky obdobia slovenského literárneho realizmu a dokáže uvažovať v súvislostiach vývinu slovenskej literatúry v širšom medziliterárnom kontexte, pozná súvislosti a vzťahy s ďalšími literárno-historickými obdobiami. Disponuje ucelenými teoretickými vedomosťami a poznatkami o najvýznamnejších osobnostiach uvedeného obdobia v kontexte dejín slovenskej literatúry. Informácie dokáže integrovať a prepojiť so základnými atribútmi literárneho a kultúrneho

života na Slovensku v období literárneho realizmu. Má osvojené poznatky o literárnohistorických termínoch, pozná periodizačné medzníky, všeobecnú charakteristiku obdobia a dominantných literárnych tvorcov. Dokáže využiť analytické schopnosti a kreativitu pri odbornej literárnovednej analýze umeleckého textu. Má rozvinuté analytické schopnosti, ako aj schopnosť abstraktného a kritického myslenia. Dôkladne osvojené teoretické vedomosti, praktické zručnosti, dosiahnuté kompetentnosti vie študent tvorivo aplikovať pri praktickej pedagogickej školskej interpretácii v praxi. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty. Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Má rozvinuté aj viaceré prenositeľné zručnosti, ako napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti. Študent dokáže sprostredkovať informácie z dejín literárneho realizmu širokej verejnosti aj laickým adresátom. Vie ich využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii učiteľa nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania.

Stručná osnova predmetu:

1. Politické a kultúrno-spoločenské pomery na Slovensku (koniec 19. – začiatok 20. storočia) a signály novej literárnej epochy.
2. Genéza slovenského literárneho realizmu, poetologické a žánrové špecifiká, zmena estetického kánonu.
3. Básnická iniciatíva a nová poetika S. Hurbana Vajanského.
4. Kreatívny voluntarizmus a vozvýšený štýl prózy S. Hurbana Vajanského.
5. Umelecký fenomén P. Országh Hviezdoslav, generačné konfrontácie a lyrika veľkých cyklov.
6. Epický a dramatický svet P. Országha Hviezdoslava.
7. Epická harmónia tvorby M. Kukučína.
8. Podoby autobiografickej a memoárovej prózy v období realizmu. Literárna tvorba E. Maróthy-Šoltésovej.
9. Vnútorná autobiografia ako tvorivý a výpovedný fenomén tvorby B. Slančíkovej Timravy.
10. Skeptický sentiment literárnej tvorby J. Gregora Tajovského.
11. Konštituovanie realistickej literárnej kritiky a literárnej vedy.

Osnova kurzu pokrýva spektrum poznatkov a zručností, ktoré študent využije vo svojej edukačnej praxi. Študent si na predmete prehľbi a rozvinie vedomosti o dejinách literárneho realizmu. Osvojí si a bude vedieť prakticky realizovať rôzne metódy sprístupnenia učiva z dejín literárneho realizmu a postihnúť úsilie o zhodu zobrazovanej skutočnosti s jej literárnymi formami. Naučí sa hľadať typologické súvislosti a špecifiká európskeho a slovenského realizmu. Na základe osvojených poznatkov bude vedieť posúdiť mieru nadväznosti literárnohistorického vývinu na európsky a stredoeurópsky kontext i na špecifiká nášho regiónu. Bude vedieť diskutovať, zdôvodňovať a porovnávať význam klúčových osobností, ako i myšlienkového prúdenia, vyberať a pomenúvať jeho zdroje a základné atribúty literárneho, kultúrneho a spoločenského života na Slovensku na prelome 19. a 20. storočia, pochopí filozofické východiská tohto obdobia. Spozná poetologické a žánrové špecifiká slovenského literárneho realizmu, bude vedieť vysvetliť podstatu zmeny estetického kánonu v tomto období. Bude chápať odlišnosti v básnickej tvorbe dominantných predstaviteľov obdobia realizmu, bude vedieť vysvetliť zmenu prozodických vlastností básnického jazyka, pričom sa pozornosť bude upriamovať na vybrúsenosť a kultivovanosť básnickej formy a realistický detail. Študent bude schopný v dielach identifikovať tematiku každodenného života, heroizmus prostých osudov i ľažké položenie postáv. Bude poznáť charakter a pojmové vymedzenie slovenského literárneho realizmu, dominantných tvorcov realistickej prózy a drámy a ich hlavné literárne diela. V nich bude vedieť odlísiť úsilie o vytvorenie vyššieho konverzačného štýlu, ale aj

snahu o využitie ľudového jazykového prejavu, či tvrdú dikciu reči. Spozná zakladajúcemu generáciu realizmu i generáciu neskorého realizmu zobrazujúcu pesimisticko-naturalistickú konцепciu života a človeka. Študent si prehľbi a rozvinie vedomosti o ideoovo-estetických princípoch prózy patriacej k realistickému typu. Bude vedieť vyzdvihnuť význam realistických literárnych diel v kontexte európskej realistickej literatúry i v kontexte dejín slovenskej literatúry. Študent bude vedieť plánovať a realizovať hodiny dejín literárneho realizmu so zameraním na dôležité periodizačné medzníky daného literárneho obdobia a ideoovo-estetické rysy tohto prúdu, ako sa javí v tvorbe reprezentatívnych realistických autorov. Oboznámi sa s teoretickou aj praktickou časťou vzdelávacieho obsahu a metódami na samostatné žiacke objavovanie literárnych vzťahov. Pochopí význam výskumu kvalít tohto literárneho fenoménu, potrebu definovať jeho historické poslanie a pôsobnosť jeho odkazu v literárnom dianí. Úspešným absolvovaním predmetu študent získa kompetenciu zorientovať sa v otázkach dejín slovenského literárneho realizmu. Na základe osvojených poznatkov a vedomostí nadobudne predpoklady a motiváciu rozvíjať si zručnosti potrebné pre ďalšie vzdelávanie a kritické myslenie a schopnosť povzbudzovať žiakov k aktívному osvojovaniu si literárno-historických poznatkov. Predmet bude viest' študenta k aktívному získavaniu informácií a efektívnemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie jeho zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, stimuluje jeho zručnosť navrhovať a realizovať na ich základe riešenia odborných problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Študent si na predmete upevní a rozvinie komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niest' zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvinie a upevní si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a pluralitné občianske postoje. Bude spôsobilý používať digitálne technológie počas vyučovania dejín literatúry.

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra:

SEDLÁK, I. a kol. 2009. Dejiny slovenskej literatúry I. Martin: Matica slovenská, s. 418 – 518. ISBN 978-80-7090-935-5.

ŠMATLÁK, S. 2007. Dejiny slovenskej literatúry II (19. storočie a prvá polovica 20. storočia).

Bratislava: Literárne informačné centrum, s. 147 – 259. ISBN 978-80-89222-29-2.

Odporučaná literatúra:

BLAŽENCOVÁ, L. 2021. Večný pútnik Martin Kukučín. In: SVORADOVÁ, V. – BLAŽENCOVÁ, L. – MASARYK, M.: Osobnosti slovenskej literatúry v interkultúrnych kontextoch. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, s. 7 – 28. ISBN 978-80-223-5287-1.

BRTÁŇOVÁ, E. 2014. Záborského predstava národnej literatúry. In: DORUL'A, J. (ed.): Historický význam a odkaz diela osobností slovenského národného obrodenia. Bratislava: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, s. 42 – 54. ISBN 978-80-89489-18-3.

ČEPAN, O. 1984. Stimuly realizmu. Bratislava: Tatran, 478 s. (vybrané kapitoly)

MIKULOVÁ, M. – MIKULA V. 2010. Kapitoly zo slovenského realizmu: dejiny, medailóny, štúdie, interpretácie. Bratislava: Vydavateľstvo UK. 235 s. ISBN 978-80-223-2855-5. (vybrané kapitoly)

Ďalší študijný text sa študentom sprístupní v elektronickej podobe.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 267

A	ABS	B	C	D	E	FX
40,45	0,0	27,34	20,97	9,36	1,87	0,0

Vyučujúci: doc. PhDr. Erika Brtáňová, CSc.**Dátum poslednej zmeny:** 27.02.2024**Schválil:** prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:
PdF.KS JL/M-SLOde011/22

Názov predmetu:
Dejiny spisovnej slovenčiny

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška + seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma

2 hodiny týždenne prednáška a seminár, spolu za semester 22 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)

Pracovná záťaž študenta:

11 x 2 hodiny priamej výučby – 22 hodín; 28 hodín príprava formou samoštúdia odbornej literatúry; 30 hodín zahrnuje príprava na priebežný test a 40 hodín príprava na skúšku; spolu 120 hodín práce študenta.

Vyučovacie metódy: výklad, vysvetľovanie, kolokvium, interpretácia, diskusia

Počet kreditov: 4

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude hodnotený na základe priebežného testu a záverečného písomného testu. Hodnotiaci test sa uskutoční po 10. téme a umožňuje získať 50 bodov z celkového hodnotenia predmetu. Záverečný test sa uskutoční v skúškovom období a umožňuje získať 50 bodov z celkového hodnotenia predmetu. Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia (najmenej 60 bodov). Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektornej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (priebežný test: menej ako 30 bodov; záverečný test: menej ako 30 bodov).

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti z dejín spisovnej slovenčiny v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie presvedčivo kriticky a samostatne hodnotiť a tvorivo aplikovať, adaptovať, inovovať a navrhovať postupy práce s procesmi dejinného vývinu spisovnej slovenčiny v školskej praxi, má schopnosť tvorivo a samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má výborne rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti z dejín spisovnej slovenčiny v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, k získaným vedomostiam zaujíma čiastočne kritický postoj a vie ich veľmi dobre aplikovať adaptovať a inovovať postupy práce s procesmi dejinného vývinu spisovnej slovenčiny v školskej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti z dejín spisovnej slovenčiny v požadovanom rozsahu, vhodne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie spoľahlivo aplikovať a adaptovať existujúce postupy práce s procesmi dejinného vývinu spisovnej slovenčiny v školskej praxi, spoľahlivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

D (76 – 69 %, uspokojivo – priateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti z dejín spisovnej slovenčiny a v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadani faktov, získané vedomosti s procesmi dejinného vývinu spisovnej slovenčiny vie uspokojivo aplikovať v školskej praxi, uspokojivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má priateľne rozvinuté zručnosti potrebné na samoštúdium;

E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí z dejín spisovnej slovenčiny v požadovanom rozsahu, získané vedomosti a existujúce postupy práce s procesmi dejinného vývinu spisovnej slovenčiny vie aplikovať v školskej praxi a má nedostatky v usporiadani faktov, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti potrebné na samoštúdium;

Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti z dejín spisovnej slovenčiny v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti nevie aplikovať v školskej v praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, nevie sa samostatne ďalej vzdelávať.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Výstupy vzdelávania sa prejavujú v aktualizačnom uplatňovaní poznatkov v školskej praxi a pri ich uplatňovaní pri komplexnom vzdelávaní. Získané poznatky tvoria logický obraz o dejinách a rozvoji národného jazyka, o jeho uplatňovaní sa v literárnej komunikácii a o jeho fungovaní ako moderného spisovného vyjadrovacieho prostriedku. Absolvent vie v pracovnej praxi zhodnotiť jednotlivé dejinné etapy vývinu spisovnosti slovenčiny so zreteľom na produktívnosť, resp. neproduktívnosť istých pravidiel a prvkov jazyka. Na základe nadobudnutých vedomostí, zručností a kompetentností vie študent logicky usústavnené poznatky a súvislosti o dejinnom vývine spisovnej slovenčiny vyložiť v rámci edukačného procesu i v kontexte kultúrnej komunikácie. Na základe logicky zdôvodnených historických súvislostí o dejinách jazyka vie analyzovať a kriticky zhodnotiť nové i komparáciou získané poznatky, uplatniť ich vo výchovno-vzdelávacom procese a dokáže ich preniesť aj do ostatných oblastí kritického uvažovania o dejinách slovenského jazyka a slovenskej kultúre.

Vedomosti, zručnosti, kompetentnosti vie tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii učiteľa nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať, a obhajovať argumenty. Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Má aj viaceré prenositeľné zručnosti, napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti a pod.

Stručná osnova predmetu:

1. Periodizácia dejín spisovnej slovenčiny. Aktuálne interdisciplinárne prístupy k výskumu dejín slovenčiny.
2. Prehistorické obdobie: predveľkomoravské, veľkomoravské a poveľkomoravské obdobie dejín národného jazyka a doznievanie veľkomoravských tradície.
3. Predspisovné obdobie. Vznik a rozvoj slovenskej národnosti a slovenského písomníctva, používanie domáceho jazyka, latinčina, cirkevná slovančina, čeština, nemčina v slovenskom písomníctve.
4. Formovanie kultúrnych predspisovných útvarov národného jazyka, používanie kultivovaných foriem slovenčiny, jazyk cirkvi a literárny jazyk Slovákov.
5. Kamaldulská Biblia a rozšírenosť západoslovenského variantu slovenčiny. Pravopisné princípy v predspisovnom období vývinu slovenčiny.
6. Bernolákovské obdobie. Pravopisné princípy.
7. Štúrovská kodifikácia. Pravopisné princípy.
8. Reformné, matičné a martinské obdobie. Osobnosti jazykovedy a hlavné pravopisné princípy.
9. Medzivojnové obdobie, nová etapa v jazykovej politike. Osobnosti jazykovedy.
10. Dejiny slovenčiny a osobnosti slovenskej jazykovedy po roku 1945. Spoločensko-politické kontexty a spisovná slovenčina po roku 1968 a po roku 1993. Kodifikácia spisovného jazyka a kodifikačné príručky.
11. Charakteristické črty jazykovej politiky v súčasnosti: okruhy praktického využitia poznatkov z dejín slovenčiny v súčasnosti v odborných, popularizačných a edukačných kontextoch.

Vzdelávacím cieľom predmetu bude predstaviť základný súhrn najnovších poznatkov o periodizačných etapách a klúčových momentoch v dejinách slovenského jazyka. Absolvovaním predmetu študent získa prehľad, osvojí si a bude si pamätať logickú postupnosť poznatkov o hlavných dejinno-periodizačných etapách, v ktorých sa slovenčina uplatňovala v ústnej i písomnej komunikácii v predspisovnom i spisovnom období. Dôraz sa bude klásiť na formovanie kultúrnych predspisovných útvarov národného jazyka, vznik a používanie celonárodnej, kultivovanej a kodifikovanej podoby slovenčiny ako existenčnej formy národného jazyka. Do popredia sa dostanú dejinné osudy slovenčiny od zakladateľskej bernolákovskej a štúrowskej kodifikácie až po súčasné moderné obdobie. Študent na základe získaných poznatkov bude schopný synopticky a systematicky interpretovať najdôležitejšie medzníky dejinného vývinu slovenského jazyka a bude vedieť tieto poznatky aplikovať v konkrétnych aktuálne kultúrno-spoločensky determinovaných situáciách, ako aj vo vzdelávacom procese.

Rozvrstvenie tém predmetu umožní študentovi postupnými krokmi získať základný prehľad o dejinách slovenčiny a účasti nárečovej stratifikácie na kultivácii a formovaní národného jazykového povedomia Slovákov. Súbor tém poskytne študentovi nevyhnutný súbor poznatkov, podporujúcich formovanie tvorivých a syntetizujúcich zručností, ktoré sú potrebné najmä z hľadiska profilácie absolventa. Úspešným absolvovaním predmetu získa študent kompetenciu zorientovať sa v otázkach dejín národného jazyka a kriticky myslieť o jednotlivých dejinných etapách slovenského jazykového myslenia. Predmet bude tvoriť priestor pre komplementárny a interdisciplinárny prístup potrebný pre formovanie a rozvoj komplexne pripravenej osobnosti absolventa, ktorá bude podľa profilu disponovať zručnosťami zameranými na dejiny výskumu predmetu svojej odbornej profilácie s presahmi aj do oblastí vývinu slovenčiny, dejín písomnej a literárnej kultúry a dejín jazykového myslenia. Študent získa predpoklady a motiváciu rozvíjať zručnosti potrebné pre ďalšie vzdelávanie a kritické myslenie o nezastupiteľnom podiele Slovákov pri formovaní dejín myslenia o národnom jazyku aj v kontexte európskej kultúrnej jednoty založenej na rozmanitosti jazykov a kultúr.

Predmet priviedie študenta k aktívному získavaniu informácií a efektívному využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí o dejinách spisovnej slovenčiny. Upevní a rozvinie

zručnosť študenta zameranú na formulovanie a argumentovanie. Stimuluje zručnosť na základe argumentačne postavených základoch navrhovať a realizovať inovatívne riešenia odborných problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Študent si na predmete upevní a rozvinie aj komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a pluralitné občianske postoje.

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra:

KAČALA, J. – KRAJČOVIČ, R. 2011. Prehľad dejín spisovnej slovenčiny. 2. upravené a doplnené vydanie. Martin: Matica slovenská. 233 s. ISBN 978-80-8128-006-1.

PAULINY, E. 1983. Dejiny spisovnej slovenčiny od začiatkov po súčasnosť. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. 254 s. (vybrané časti)

Odporučaná literatúra:

ŽEŇUCH, P. 2020. Byzantsko-slovanská tradícia v staršom období vývinu slovenskej kultúry. In: Konštantínove listy, roč. 13, č. 1, s. 112 – 125.

ŽEŇUCH, P. 2019. Starosloviencina a cirkevná slovančina – lingua franca. In: Historická revue, roč. 30, č. 6, s. 6 – 11.

ŽEŇUCH, P. 2016. Formovanie byzantsko-slovanskej konfesionálnej identity v staršom období slovenských kultúrnych dejín. In: Konštantínove listy, roč. 9, č. 1, s. 199 – 209.

Dostupné na: http://www.constantinesletters.ukf.sk/images/issues/2016_v9_iss1/CL_v9_iss1_199to209.pdf

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 226

A	ABS	B	C	D	E	FX
33,63	0,0	30,09	20,8	9,73	4,42	1,33

Vyučujúci: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:
PdF.KS JL/M-SLOde011/22

Názov predmetu:
Dejiny spisovnej slovenčiny

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška + seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma

2 hodiny týždenne prednáška a seminár, spolu za semester 22 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)

Pracovná záťaž študenta:

11 x 2 hodiny priamej výučby – 22 hodín; 28 hodín príprava formou samoštúdia odbornej literatúry; 30 hodín zahrnuje príprava na priebežný test a 40 hodín príprava na skúšku; spolu 120 hodín práce študenta.

Vyučovacie metódy: výklad, vysvetľovanie, kolokvium, interpretácia, diskusia

Počet kreditov: 4

Odporučaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude hodnotený na základe priebežného testu a záverečného písomného testu. Hodnotiaci test sa uskutoční po 10. téme a umožňuje získať 50 bodov z celkového hodnotenia predmetu. Záverečný test sa uskutoční v skúškovom období a umožňuje získať 50 bodov z celkového hodnotenia predmetu. Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia (najmenej 60 bodov). Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektornej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (priebežný test: menej ako 30 bodov; záverečný test: menej ako 30 bodov).

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti z dejín spisovnej slovenčiny v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie presvedčivo kriticky a samostatne hodnotiť a tvorivo aplikovať, adaptovať, inovovať a navrhovať postupy práce s procesmi dejinného vývinu spisovnej slovenčiny v školskej praxi, má schopnosť tvorivo a samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má výborne rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti z dejín spisovnej slovenčiny v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, k získaným vedomostiam zaujíma čiastočne kritický postoj a vie ich veľmi dobre aplikovať adaptovať a inovovať postupy práce s procesmi dejinného vývinu spisovnej slovenčiny v školskej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti z dejín spisovnej slovenčiny v požadovanom rozsahu, vhodne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie spoľahlivo aplikovať a adaptovať existujúce postupy práce s procesmi dejinného vývinu spisovnej slovenčiny v školskej praxi, spoľahlivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

D (76 – 69 %, uspokojivo – priateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti z dejín spisovnej slovenčiny a v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadani faktov, získané vedomosti s procesmi dejinného vývinu spisovnej slovenčiny vie uspokojivo aplikovať v školskej praxi, uspokojivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má priateľne rozvinuté zručnosti potrebné na samoštúdium;

E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí z dejín spisovnej slovenčiny v požadovanom rozsahu, získané vedomosti a existujúce postupy práce s procesmi dejinného vývinu spisovnej slovenčiny vie aplikovať v školskej praxi a má nedostatky v usporiadani faktov, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti potrebné na samoštúdium;

Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti z dejín spisovnej slovenčiny v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti nevie aplikovať v školskej v praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, nevie sa samostatne ďalej vzdelávať.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Výstupy vzdelávania sa prejavujú v aktualizačnom uplatňovaní poznatkov v školskej praxi a pri ich uplatňovaní pri komplexnom vzdelávaní. Získané poznatky tvoria logický obraz o dejinách a rozvoji národného jazyka, o jeho uplatňovaní sa v literárnej komunikácii a o jeho fungovaní ako moderného spisovného vyjadrovacieho prostriedku. Absolvent vie v pracovnej praxi zhodnotiť jednotlivé dejinné etapy vývinu spisovnosti slovenčiny so zreteľom na produktívnosť, resp. neproduktívnosť istých pravidiel a prvkov jazyka. Na základe nadobudnutých vedomostí, zručností a kompetentností vie študent logicky usústavnené poznatky a súvislosti o dejinnom vývine spisovnej slovenčiny vyložiť v rámci edukačného procesu i v kontexte kultúrnej komunikácie. Na základe logicky zdôvodnených historických súvislostí o dejinách jazyka vie analyzovať a kriticky zhodnotiť nové i komparáciou získané poznatky, uplatniť ich vo výchovno-vzdelávacom procese a dokáže ich preniesť aj do ostatných oblastí kritického uvažovania o dejinách slovenského jazyka a slovenskej kultúre.

Vedomosti, zručnosti, kompetentnosti vie tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii učiteľa nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať, a obhajovať argumenty. Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Má aj viaceré prenositeľné zručnosti, napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti a pod.

Stručná osnova predmetu:

1. Periodizácia dejín spisovnej slovenčiny. Aktuálne interdisciplinárne prístupy k výskumu dejín slovenčiny.
2. Prehistorické obdobie: predveľkomoravské, veľkomoravské a poveľkomoravské obdobie dejín národného jazyka a doznievanie veľkomoravských tradície.
3. Predspisovné obdobie. Vznik a rozvoj slovenskej národnosti a slovenského písomníctva, používanie domáceho jazyka, latinčina, cirkevná slovančina, čeština, nemčina v slovenskom písomníctve.
4. Formovanie kultúrnych predspisovných útvarov národného jazyka, používanie kultivovaných foriem slovenčiny, jazyk cirkvi a literárny jazyk Slovákov.
5. Kamaldulská Biblia a rozšírenosť západoslovenského variantu slovenčiny. Pravopisné princípy v predspisovnom období vývinu slovenčiny.
6. Bernolákovské obdobie. Pravopisné princípy.
7. Štúrovská kodifikácia. Pravopisné princípy.
8. Reformné, matičné a martinské obdobie. Osobnosti jazykovedy a hlavné pravopisné princípy.
9. Medzivojnové obdobie, nová etapa v jazykovej politike. Osobnosti jazykovedy.
10. Dejiny slovenčiny a osobnosti slovenskej jazykovedy po roku 1945. Spoločensko-politické kontexty a spisovná slovenčina po roku 1968 a po roku 1993. Kodifikácia spisovného jazyka a kodifikačné príručky.
11. Charakteristické črty jazykovej politiky v súčasnosti: okruhy praktického využitia poznatkov z dejín slovenčiny v súčasnosti v odborných, popularizačných a edukačných kontextoch.

Vzdelávacím cieľom predmetu bude predstaviť základný súhrn najnovších poznatkov o periodizačných etapách a klúčových momentoch v dejinách slovenského jazyka. Absolvovaním predmetu študent získa prehľad, osvojí si a bude si pamätať logickú postupnosť poznatkov o hlavných dejinno-periodizačných etapách, v ktorých sa slovenčina uplatňovala v ústnej i písomnej komunikácii v predspisovnom i spisovnom období. Dôraz sa bude klásiť na formovanie kultúrnych predspisovných útvarov národného jazyka, vznik a používanie celonárodnej, kultivovanej a kodifikovanej podoby slovenčiny ako existenčnej formy národného jazyka. Do popredia sa dostanú dejinné osudy slovenčiny od zakladateľskej bernolákovskej a štúrowskej kodifikácie až po súčasné moderné obdobie. Študent na základe získaných poznatkov bude schopný synopticky a systematicky interpretovať najdôležitejšie medzníky dejinného vývinu slovenského jazyka a bude vedieť tieto poznatky aplikovať v konkrétnych aktuálne kultúrno-spoločensky determinovaných situáciach, ako aj vo vzdelávacom procese.

Rozvrstvenie tém predmetu umožní študentovi postupnými krokmi získať základný prehľad o dejinách slovenčiny a účasti nárečovej stratifikácie na kultivácii a formovaní národného jazykového povedomia Slovákov. Súbor tém poskytne študentovi nevyhnutný súbor poznatkov, podporujúcich formovanie tvorivých a syntetizujúcich zručností, ktoré sú potrebné najmä z hľadiska profilácie absolventa. Úspešným absolvovaním predmetu získa študent kompetenciu zorientovať sa v otázkach dejín národného jazyka a kriticky myslieť o jednotlivých dejinných etapách slovenského jazykového myslenia. Predmet bude tvoriť priestor pre komplementárny a interdisciplinárny prístup potrebný pre formovanie a rozvoj komplexne pripravenej osobnosti absolventa, ktorá bude podľa profilu disponovať zručnosťami zameranými na dejiny výskumu predmetu svojej odbornej profilácie s presahmi aj do oblastí vývinu slovenčiny, dejín písomnej a literárnej kultúry a dejín jazykového myslenia. Študent získa predpoklady a motiváciu rozvíjať zručnosti potrebné pre ďalšie vzdelávanie a kritické myslenie o nezastupiteľnom podiele Slovákov pri formovaní dejín myslenia o národnom jazyku aj v kontexte európskej kultúrnej jednoty založenej na rozmanitosti jazykov a kultúr.

Predmet priviedie študenta k aktívному získavaniu informácií a efektívному využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí o dejinách spisovnej slovenčiny. Upevní a rozvinie

zručnosť študenta zameranú na formulovanie a argumentovanie. Stimuluje zručnosť na základe argumentačne postavených základoch navrhovať a realizovať inovatívne riešenia odborných problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Študent si na predmete upevní a rozvinie aj komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a pluralitné občianske postoje.

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra:

KAČALA, J. – KRAJČOVIČ, R. 2011. Prehľad dejín spisovnej slovenčiny. 2. upravené a doplnené vydanie. Martin: Matica slovenská. 233 s. ISBN 978-80-8128-006-1.

PAULINY, E. 1983. Dejiny spisovnej slovenčiny od začiatkov po súčasnosť. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. 254 s. (vybrané časti)

Odporučaná literatúra:

ŽEŇUCH, P. 2020. Byzantsko-slovanská tradícia v staršom období vývinu slovenskej kultúry. In: Konštantínove listy, roč. 13, č. 1, s. 112 – 125.

ŽEŇUCH, P. 2019. Starosloviencina a cirkevná slovančina – lingua franca. In: Historická revue, roč. 30, č. 6, s. 6 – 11.

ŽEŇUCH, P. 2016. Formovanie byzantsko-slovanskej konfesionálnej identity v staršom období slovenských kultúrnych dejín. In: Konštantínove listy, roč. 9, č. 1, s. 199 – 209.

Dostupné na: http://www.constantinesletters.ukf.sk/images/issues/2016_v9_iss1/CL_v9_iss1_199to209.pdf

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 226

A	ABS	B	C	D	E	FX
33,63	0,0	30,09	20,8	9,73	4,42	1,33

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:
PdF.KS JL/M-SLOde002/22

Názov predmetu:
Dejiny staršej literatúry

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:

2 hodiny týždenne prednáška, spolu za semester 22 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)

Pracovná záťaž študenta:

11 x 2 hodiny priamej výučby = 22 hodín;

20 hodín priebežnej prípravy na vyučovanie spojenej s čítaním literárnych textov na jednotlivé vyučovacie hodiny;

18 hodín prípravy na dva priebežné testy;

30 hodín prípravy na ústnu skúšku spojenej so štúdiom odbornej literatúry.

Spolu 90 hodín práce študenta.

Vyučovacie metódy:

prednášanie, výklad teoretických poznatkov a ich aplikácia na praktických príkladoch, moderovaný rozhovor, analýza textu, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude hodnotený na základe dvoch priebežných písomných testov (prvý absolvuje v polovici semestra po 6. téme, druhý na konci priebežnej výučby, oba testy po 25 bodov). Predmet je ukončený záverečnou ústrou skúškou z vedomostí za celý semester (50 bodov). Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia a zo záverečnej kontroly študijných výsledkov (50/50).

Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektornej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (priebežný test: menej ako 15 bodov; záverečný test: menej ako 15 bodov).

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti z dejín staršej literatúry v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva predstavené fakty, získané literárnohistorické vedomosti vie presvedčivo kriticky a samostatne hodnotiť, tvorivo aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť tvorivo samostatne a nápadito riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má výborne rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti z dejín staršej literatúry v požadovanom rozsahu, logicky iba s nepatrými chybami usporadúva predstavené fakty, k získaným literárnohistorickým vedomostiam zaujíma čiastočne kritický postoj a dokáže ich veľmi dobre aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti z dejín staršej literatúry v požadovanom rozsahu, predstavené fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, získané literárnohistorické vedomosti dokáže spoľahlivo aplikovať a adaptovať v praxi, spoľahlivo samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

D (76 – 69 %, uspokojivo – priateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti z dejín staršej literatúry v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadani faktov, získané literárnohistorické vedomosti dokáže uspokojivo aplikovať v praxi, uspokojivo a prevažne samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má priateľne rozvinuté zručnosti potrebné na samoštúdium;

E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí z dejín staršej literatúry v požadovanom rozsahu a značné nedostatky v usporiadani faktov, získané literárnohistorické vedomosti dokáže minimálne aplikovať v praxi, s výraznou pomocou na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti potrebné na samoštúdium;

Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti z dejín staršej literatúry v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané literárnohistorické vedomosti nevie aplikovať v praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, nevie sa samostatne ďalej vzdelávať.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Študent má vedomosti zo základných literárnoviednych termínov, literárnej genológie a estetiky, má osvojené periodizačné medzníky a všeobecnú charakteristiku jednotlivých období (stredovek, humanizmus a renesancia, barok). Pozná dominantné autorské postavy 9. – 18. storočia, vývin literárnych jazykov a medzikultúrne vzťahy v stredoeurópskom priestore. Je schopný zaradiť jednotlivé literárne pamiatky do historických období a odborne analyzovať a interpretovať literárny umelecký text staršej literatúry. Teoretické vedomosti vie študent uplatniť aj vo vyššom stupni vysokoškolského štúdia. Vie ich využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii učiteľa nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, konceptie a názory a formulovať a obhajovať argumenty. Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Má aj viaceré prenositeľné zručnosti, ako napr. analytickej myslenie, kreativitu

a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti.

Stručná osnova predmetu:

1. Staršia slovenská literatúra. Literárna kultúra na stredovekom Slovensku, historický kontext a podmienky. Literárne pamiatky z predkresťanského obdobia.
2. Staroslovenska písomná kultúra, jej význam a európsky kontext.
3. Uhorský štát a nové formovanie kultúry v 11. – 15. storočí. Druhová a žánrová skladba.
4. Literatúra renesančného humanizmu, historický kontext a podmienky. Kultúrne centrá. Autorská obec. Druhová a žánrová skladba. Manierizmus.
5. Poézia 16. storočia a jej výrazové prostriedky. Tradícia duchovných a historických piesní. Lúbostná lyrika z Fanchaliho kódexu.
6. Špecifické zvláštnosti renesančnej drámy.
7. Literatúra baroka, historický kontext a podmienky. Kultúrne centrá. Autorská obec. Druhová a žánrová skladba.
8. Duchovná piesňová a kázňová tvorba a dobový kánon.
9. Znaky barokovej poetiky. Lúbostná a príležitostná lyrika. Historická a časová veršovaná epika.
10. Rétorické stratégie barokových autorov. Memoárová a cestopisná próza. Žartovná a parodická spisba.
11. Vzdelanostné centrá. Vedecká a náučná spisba. Prejavy národného uvedomenia.

Predmet poskytne študentovi priestor pre integráciu vedomostí a ich usústavnenie formou vlastnej študijnej cesty vedúcej k profilovaniu odborne spôsobnej osobnosti pripravenej realizovať metódy kritického myslenia o slovenskej literatúre, najmä v kontexte aktuálnych smerovaní v myslení o historicko-kultúrnom vývine európskeho kultúrneho priestoru. Študent nadobudne kompetencie potrebné na vyučovanie dejín staršej literatúry. Bude vedieť plánovať a realizovať jednotlivé hodiny, prakticky aplikovať rôzne metódy sprístupnenia učiva z daného obdobia. Bude spôsobilý používať digitálne technológie počas vyučovania dejín literatúry. Na základe osvojených poznatkov a vedomostí získa predpoklady a motiváciu rozvíjať si zručnosti potrebné pre ďalšie vzdelávanie a povzbudzovanie žiakov k aktívному nadobúdaniu literárno-historických poznatkov.

Predmet bude viest' študenta k aktívemu získaniu informácií a efektívnemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie jeho zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, stimuluje jeho zručnosť navrhovať a realizovať na ich základe riešenia odborných problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Študent si na predmete upevní a rozvinie komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a pluralitné občianske postoje.

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra:

KÁKOŠOVÁ, Z. 2007. Príručka k dejinám staršej slovenskej literatúry. Trnava: Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave. 209 s. ISBN 978-80-8922-064-9.

TKÁČIKOVÁ, E. 2005. Staršia slovenská literatúra. Antológia textov. Bratislava: Univerzita Komenského. 203 s. ISBN 802-23-1947-3.

Odporučaná literatúra:

BRTÁŇOVÁ, E. 2012. Na margo staršej literatúry. Zo žánrovej problematiky 11. – 18. storočia. Bratislava: Ústav slovenskej literatúry SAV – Kalligram. 294 s. ISBN 978-80-8101-678-3.

BRTÁŇOVÁ, E. 2000. Stredoveká scholastická kázeň. K recepcii latinských sermones v kódexoch slovenskej proveniencie. Bratislava: Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied. 200 s. ISBN 80-2240-634-1. (vybrané časti)

ŠMATLÁK, S. 2007. Dejiny slovenskej literatúry I. (9. – 18. storočie). 4. vyd. Bratislava:
Literárne informačné centrum. 359 s. ISBN 978-80-89222-28-5.
Ďalšie študijné texty budú dostupné v elektronickej podobe v aplikácii MS Teams/Moodle.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 302

A	ABS	B	C	D	E	FX
45,36	0,0	22,52	15,89	10,6	4,3	1,32

Vyučujúci: doc. PhDr. Erika Brtáňová, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KS JL/M-SLOde003/22	Názov predmetu: Didaktika literatúry
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška + seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 3 **Za obdobie štúdia:** 39

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:

3 hodiny týždenne prednáška + seminár, spolu za semester 33 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)

Pracovná záťaž študenta:

11 x 3 hodiny priamej výučby = 33 hodín; 22 hodín priebežnej prípravy na jednotlivé vyučovacie hodiny vrátane vypracovania a prezentovania parciálnych zadanií s využitím moderných vyučovacích metód; 15 hodín prípravy na prezentovanie parciálnych zadanií s použitím vopred určenej vyučovacej metódy v konkrétnej fáze vyučovacej hodiny v rámci tímového vyučovania, 50 hodín prípravy na záverečný test v skúškovom období vrátane štúdia odbornej literatúry. Spolu 120 hodín práce študenta.

Vyučovacie metódy: výklad, induktívno-generalizujúci rozhovor, diskusia, demonštrácia a analýza konkrétnych príkladov, práca s textom, problémové úlohy, práca v malých skupinách, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 4

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Hodnotenie zahŕňa:

- v rámci priebežného hodnotenia vypracovanie a prezentovanie parciálnych zadanií s využitím moderných vyučovacích metód (30 bodov) a vypracovanie a prezentovanie parciálnych zadanií s použitím vopred určenej vyučovacej metódy v konkrétnej fáze vyučovacej hodiny v rámci tímového vyučovania (20 bodov);
- v skúškovom období záverečný test (50 bodov). V teste bude hodnotený stupeň osvojenia si teoretických vedomostí a praktických zručností z oblasti vyučovania literatúry.

Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas vyučbovej časti daného semestra štúdia aj v skúškovom období (50/50).

Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia (najmenej 60 bodov). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektoréj zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového

hodnotenia (zadania s využitím moderných vyučovacích metód: menej ako 18 bodov; zadania s použitím vopred určenej vyučovacej metódy v konkrétnej fáze vyučovacej hodiny: menej ako 12 bodov; záverečný test: menej ako 30 bodov).

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent výborne ovláda teoretické poznatky z didaktiky literatúry v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie presvedčivo kriticky a samostatne hodnotiť, dokáže na vynikajúcej úrovni a metodicky správne, odborne, efektívne a tvorivo aplikovať, adaptovať a inovovať vedomosti z didaktiky literatúry a z jednotlivých literárnovedných disciplín, ako aj požiadavky a informácie uvedené v pedagogických dokumentoch pri príprave a realizácii vyučovacej hodiny aj pri tvorivom a samostatnom riešení jednotlivých úloh a zadaní aj v širších literárnych a didaktických súvislostiach, výborne podporuje u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má výborne rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent veľmi dobre ovláda teoretické poznatky z didaktiky literatúry a z jednotlivých literárnovedných disciplín v požadovanom rozsahu, logicky iba s nepatrými chybami usporadúva predstavené fakty, k získaným vedomostiam zaujíma čiastočne kritický postoj, dokáže na spoľahlivo a metodicky správne, odborne, efektívne a zväčša aj tvorivo aplikovať, adaptovať a inovovať vedomosti z didaktiky literatúry a z jednotlivých literárnovedných disciplín, ako aj požiadavky a informácie uvedené v pedagogických dokumentoch pri príprave a realizácii vyučovacej hodiny aj pri tvorivom a samostatnom riešení jednotlivých úloh a zadaní aj v širších literárnych a didaktických súvislostiach, veľmi dobre podporuje u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent dobre ovláda teoretické poznatky z didaktiky literatúry a z jednotlivých literárnovedných disciplín v požadovanom rozsahu, predstavené fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, dokáže spoľahlivo a metodicky správne aplikovať a adaptovať vedomosti z didaktiky literatúry aj z jednotlivých literárnovedných disciplín, ako aj požiadavky a informácie uvedené v pedagogických dokumentoch pri príprave a realizácii vyučovacej hodiny aj pri spoľahlivom riešení jednotlivých úloh a zadaní, dobre podporuje u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, má dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

D (76 – 69 %, uspokojivo – priateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent ovláda teoretické poznatky z didaktiky literatúry a z jednotlivých literárnovedných disciplín v požadovanom rozsahu len v obmedzenej miere, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadanej faktov, získané vedomosti a existujúce postupy práce dokáže uspokojivo aplikovať pri príprave a realizácii vyučovacej hodiny aj pri uspokojivom riešení jednotlivých úloh a zadaní, má priateľne rozvinuté zručnosti potrebné na samoštúdium;

E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent ovláda teoretické poznatky z didaktiky literatúry a z jednotlivých literárnovedných disciplín v požadovanom rozsahu len na minimálnej úrovni a preukazuje značné nedostatky v usporiadanej faktov, získané vedomosti a existujúce postupy práce dokáže len v minimálnej miere aplikovať pri príprave a realizácii vyučovacej hodiny, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti potrebné na samoštúdium;

Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nedostatočne ovláda teoretické poznatky z didaktiky literatúry a z jednotlivých literárnovedných disciplín v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti

nedokáže aplikovať pri príprave a realizácii vyučovacej hodiny, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, nevie sa samostatne ďalej vzdelávať.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Študent preukázateľne ovláda teoretické poznatky z didaktiky literatúry vrátane odbornej terminológie, pozná obsah a štruktúru pedagogických dokumentov (vzdelávacieho štandardu zo slovenského jazyka a literatúry pre nižšie a vyššie sekundárne vzdelávanie – výkonový a obsahový štandard v literárnej zložke predmetu), obsah a štruktúru učebníc literárnej výchovy pre nižšie sekundárne vzdelávanie a učebníc literatúry pre vyššie sekundárne vzdelávanie, ako aj proces recepcie textu, druhy čítania, prístupy k literárному textu v didaktickej komunikácii, školskú interpretáciu umeleckého textu, predpoklady formovania literárnej kultúry a literárnu kompetenciu. Študent má rozvinutú zručnosť aktívne získavať informácie v relevantných zdrojoch, vnímať ich vo vzájomných vzťahoch a súvislostiach, kriticky ich hodnotiť, integrovať a komplexne využívať spolu s nadobudnutými teoretickými poznatkami z odborovej didaktiky a z teórie a dejín literatúry pri príprave (plánovaní), realizácii, analýze a kritickom hodnotení vyučovacej hodiny literatúry, ako aj pri tvorbe vlastných učebných materiálov a pomôcok. Nadobudnuté vedomosti a zručnosti dokáže metodicky správne, odborne, efektívne, tvorivo a samostatne využívať aj pri práci s literárnym textom v školskej praxi s dôrazom na zintenzívňovanie estetickej citlivosti voči literárному textu a s prihliadnutím na skúsenostný a poznatkový obzor žiaka, dokáže transformovať a aplikovať teoretické vedomosti z jednotlivých literárnoviednych disciplín vo výučbe, nepredkladá žiakom hotové poznatky, ale vytvára im primerané podmienky na aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí a na rozvíjanie nielen predmetových, ale aj kľúčových kompetencií. Študent je schopný aktívne hľadať aj nové prístupy k textu a vie ich implementovať do práce s literárny textom vo vyučovacej praxi. Je schopný tvorivo a samostatne riešiť problémové úlohy a zadania aj v širších literárnych a didaktických súvislostiach, vie komunikovať fakty, koncepcie a názory, formulovať a obhajovať argumenty, tvorivo a samostatne ich použiť a interpretovať, má rozvinuté analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, a uvažovanie v súvislostiach, ako aj digitálne, organizačné, interpersonálne a komunikačné zručnosti. Vie komunikovať poznatky odborníkom aj laickým adresátom. Nadobudnuté vedomosti a zručnosti vie využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii učiteľa nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania.

Stručná osnova predmetu:

1. Základné pedagogické dokumenty, obsah a ciele vyučovania literárnej výchovy a literatúry v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní, učebnice literárnej výchovy a literatúry, didaktické pomôcky, informačné zdroje a ich úloha pri príprave učiteľa slovenského jazyka a literatúry na vyučovanie.
2. Ontogenetické a psychosociálne predpoklady dekódovania literárneho posolstva. Proces recepcie textu. Druhy čítania.
3. Prístupy k literárному textu v didaktickej komunikácii, význam interpretačného prístupu v školskom literárnom vzdelávaní. Kreatívna interpretácia. Školská interpretácia umeleckého textu.
4. Formovanie kultúrneho a kultivovaného čitateľa.
5. Možnosti rozvíjania literárnej kompetencie žiaka. Praktické ukážky analýzy a interpretácie literárnych textov s dôrazom na rozvíjanie literárnej kompetencie žiaka nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania.
6. Klasifikácia a modernizácia vyučovacích metód v literárnej zložke v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní. Využitie didaktickej hry, tvorivého písania, tvorivej dramatiky.
7. Využitie vizualizácií a mentálneho mapovania, zvukových nástrojov a projektového vyučovania v literárnej zložke v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní.

8. Praktické ukážky využitia motivačných metód v literárnej zložke v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní.
9. Praktické ukážky využitia expozičných metód v literárnej zložke v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní.
10. Praktické ukážky využitia fixačných metód v literárnej zložke v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní.
11. Praktické ukážky využitia diagnostických a klasifikačných metód v literárnej zložke v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní.

Študent si osvojí základný obsah a ciele vyučovania literárnej výchovy a literatúry v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní, bude rozumieť konceptuálnym východiskám integrovaného vyučovania slovenského jazyka a literatúry, bude chápať význam komplexného rozvíjania kompetencií žiaka v kontexte transkulikulárnych kľúčových kompetencií. Spozná učebnice literárnej výchovy a učebnice literatúry, didaktické pomôcky, informačné zdroje a ich úlohu pri príprave učiteľa slovenského jazyka a literatúry na vyučovanie. Oboznámi sa s ontogenetickými a psychosociálnymi predpokladmi dekódovania literárneho posolstva, porozumie procesu interiorizácie aj procesu recepcie textu. Osvojí si druhy čítania aj kritériá výberu primeraného textu na didaktickú interpretáciu, ktoré bude schopný implementovať v školskej praxi. Bude vedieť vysvetliť potrebu intenzívnych estetických podnetov z vekovo primeranej literatúry v pestrej žánrovej skladbe pri rozvoji procesu recepcie textu. Oboznámi sa so základnými charakteristikami interpretačného, informačného a ilustračného prístupu, bude ich vedieť vhodne využívať pri práci s rôznymi druhmi textov. Uvedomí si význam interpretačného prístupu v školskom literárnom vzdelávaní. Bude vedieť vysvetliť literárnu kompetenciu a literárne dielo ako zdroj estetického zážitku a súčasne literárno-komunikačných aktivít. Oboznámi sa s kognitívnymi a nonkognitívnymi predpokladmi formovania literárnej kultúry, uvedomí si zmysel literatúry vo svete človeka, potrebu podnetov v pravom čase a v adekvátnej intenzite. Bude vedieť tvoriť jednoduché definície literárnoviedných termínov a uvádzať k nim vekuprimerané príklady. Bude poznať aktivizačné metódy zavádzania a fixácie vybraných pojmov. Bude schopný identifikovať a korigovať najfrekventovanejšie chyby, objavujúce sa pri práci s textom v školskej praxi. Nadobudnuté vedomosti bude vhodne využívať pri práci s vybraným textovým materiálom. Študent bude schopný vnímať, zažiť, interpretovať a hodnotiť umelecký text a využiť skúsenosť s umeleckým textom vo vlastnej individuálnej (recepčnej i produkčnej) aktivite. Osvojené poznatky bude tvorivo aplikovať do aktivít zameraných na zintenzívňovanie estetickej citlivosti voči literárному textu s prihliadnutím na skúsenostný a poznatkový obzor žiaka. Bude poznať metódy rozvíjajúce literárnu kompetenciu žiaka a bude ich schopný implementovať. Bude schopný tvorivo aplikovať metódy podporujúce čitateľskú apetenciu (spontánnu detskú chuť čítať), bude poznať takto orientované projekty. Bude poznať metódy rozvíjajúce kultivovaného detského čitateľa (napr. z projektu Izba čítania) a bude ich schopný implementovať do hodín literárnej výchovy a literatúry. Študent si upevní tvorivú prácu s literárnym textom pomocou analýzy a interpretácie s dôrazom na rozvíjanie literárnej kompetencie žiaka nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania, s naznačením potenciálu úloh zadávaných pred čítaním, počas čítania a po prečítaní textu, ako aj so zreteľom na prosociálnu, jazykovú, environmentálnu a interkultúrnú výchovu prostredníctvom literatúry pre deti a mládež. Študent sa naučí aplikovať, adaptovať, inovovať a navrhovať inovatívne postupy práce s literárnym textom v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní, ako aj navrhovať, realizovať, analyzovať a kriticky hodnotiť výučbu konkrétneho učebného obsahu so zreteľom na plnenie cieľov stanovených v príslušnom vzdelávacom štandarde, aplikujúc nadobudnuté teoretické a analyticko-interpretačné zručnosti. Študent sa naučí aktívne získavať informácie, upevní si a rozvinie zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, dodržiavať zásady autorskej etiky, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, ale aj za vzdelávanie

iných (žiakov), rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a pluralitné občianske postoje v duchu demokracie, používať vo vyučovaní digitálne technológie.

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra:

GERMUŠKOVÁ, M. a kol. 2013. Kapitoly z didaktiky slovenského jazyka a literatúry. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove. 159 s. ISBN 978-80-555-0903-3. (vybrané kapitoly)

Odporučaná literatúra:

HNÍK, O. 2014. Didaktika literatúry: výzvy oboru. Od textu umělecké povahy k didaktice estetickovýchovného oboru. Praha: Karolinum. 180 s. ISBN 978-80-246-2626-0. (vybrané kapitoly)

LIPTÁKOVÁ, L. a kol. 2011. Integrovaná didaktika slovenského jazyka a literatúry pre primárne vzdelávanie. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, Pedagogická fakulta. 580 s. ISBN 978-80-555-0462-9. (vybrané kapitoly)

PRŠOVÁ, E. 2015. Literárny text v komunikačno-zážitkovom vyučovaní. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici. 121 s. ISBN 978-80-557-1052-5. (vybrané kapitoly)

ŠRANK, J. 2013. Individualizovaná literatúra. Bratislava: Cathedra. 470 s. ISBN 978-80-89495-12-2. (vybrané kapitoly)

ŠRANK, J. 2009. Nesamozrejmá poézia. Bratislava: Literárne informačné centrum. 239 s. ISBN 978-80-89222-73-0. (vybrané kapitoly)

VITÉZOVÁ, E. 2021. Moderné metódy vo vyučovaní literatúry I. Trnava: Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave. 102 s. ISBN 978-80-568-0423-0.

učebnice literárnej výchovy pre 5. – 9. ročník ZŠ a učebnice literatúry 1. – 4. roč. SŠ
vzdelávací štandard zo slovenského jazyka a literatúry pre nižšie a vyššie sekundárne vzdelávanie
O DIEŤATI, JAZYKU, LITERATÚRE. Časopis pre otázky rozvíjania komunikačnej a literárnej kompetencie.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, český

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 299

A	ABS	B	C	D	E	FX
74,25	0,0	19,06	5,35	1,0	0,0	0,33

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KS JL/M-SLOde003/22	Názov predmetu: Didaktika literatúry
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška + seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 3 **Za obdobie štúdia:** 39

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:

3 hodiny týždenne prednáška + seminár, spolu za semester 33 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)

Pracovná záťaž študenta:

11 x 3 hodiny priamej výučby = 33 hodín; 22 hodín priebežnej prípravy na jednotlivé vyučovacie hodiny vrátane vypracovania a prezentovania parciálnych zadanií s využitím moderných vyučovacích metód; 15 hodín prípravy na prezentovanie parciálnych zadanií s použitím vopred určenej vyučovacej metódy v konkrétnej fáze vyučovacej hodiny v rámci tímového vyučovania, 50 hodín prípravy na záverečný test v skúškovom období vrátane štúdia odbornej literatúry. Spolu 120 hodín práce študenta.

Vyučovacie metódy: výklad, induktívno-generalizujúci rozhovor, diskusia, demonštrácia a analýza konkrétnych príkladov, práca s textom, problémové úlohy, práca v malých skupinách, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 4

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Hodnotenie zahŕňa:

- v rámci priebežného hodnotenia vypracovanie a prezentovanie parciálnych zadanií s využitím moderných vyučovacích metód (30 bodov) a vypracovanie a prezentovanie parciálnych zadanií s použitím vopred určenej vyučovacej metódy v konkrétnej fáze vyučovacej hodiny v rámci tímového vyučovania (20 bodov);
- v skúškovom období záverečný test (50 bodov). V teste bude hodnotený stupeň osvojenia si teoretických vedomostí a praktických zručností z oblasti vyučovania literatúry.

Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia aj v skúškovom období (50/50).

Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia (najmenej 60 bodov). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektoréj zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového

hodnotenia (zadania s využitím moderných vyučovacích metód: menej ako 18 bodov; zadania s použitím vopred určenej vyučovacej metódy v konkrétnej fáze vyučovacej hodiny: menej ako 12 bodov; záverečný test: menej ako 30 bodov).

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent výborne ovláda teoretické poznatky z didaktiky literatúry v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie presvedčivo kriticky a samostatne hodnotiť, dokáže na vynikajúcej úrovni a metodicky správne, odborne, efektívne a tvorivo aplikovať, adaptovať a inovovať vedomosti z didaktiky literatúry a z jednotlivých literárnovedných disciplín, ako aj požiadavky a informácie uvedené v pedagogických dokumentoch pri príprave a realizácii vyučovacej hodiny aj pri tvorivom a samostatnom riešení jednotlivých úloh a zadaní aj v širších literárnych a didaktických súvislostiach, výborne podporuje u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má výborne rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent veľmi dobre ovláda teoretické poznatky z didaktiky literatúry a z jednotlivých literárnovedných disciplín v požadovanom rozsahu, logicky iba s nepatrými chybami usporadúva predstavené fakty, k získaným vedomostiam zaujíma čiastočne kritický postoj, dokáže na spoľahlivo a metodicky správne, odborne, efektívne a zväčša aj tvorivo aplikovať, adaptovať a inovovať vedomosti z didaktiky literatúry a z jednotlivých literárnovedných disciplín, ako aj požiadavky a informácie uvedené v pedagogických dokumentoch pri príprave a realizácii vyučovacej hodiny aj pri tvorivom a samostatnom riešení jednotlivých úloh a zadaní aj v širších literárnych a didaktických súvislostiach, veľmi dobre podporuje u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent dobre ovláda teoretické poznatky z didaktiky literatúry a z jednotlivých literárnovedných disciplín v požadovanom rozsahu, predstavené fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, dokáže spoľahlivo a metodicky správne aplikovať a adaptovať vedomosti z didaktiky literatúry aj z jednotlivých literárnovedných disciplín, ako aj požiadavky a informácie uvedené v pedagogických dokumentoch pri príprave a realizácii vyučovacej hodiny aj pri spoľahlivom riešení jednotlivých úloh a zadaní, dobre podporuje u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, má dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

D (76 – 69 %, uspokojivo – priateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent ovláda teoretické poznatky z didaktiky literatúry a z jednotlivých literárnovedných disciplín v požadovanom rozsahu len v obmedzenej miere, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadanej faktov, získané vedomosti a existujúce postupy práce dokáže uspokojivo aplikovať pri príprave a realizácii vyučovacej hodiny aj pri uspokojivom riešení jednotlivých úloh a zadaní, má priateľne rozvinuté zručnosti potrebné na samoštúdium;

E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent ovláda teoretické poznatky z didaktiky literatúry a z jednotlivých literárnovedných disciplín v požadovanom rozsahu len na minimálnej úrovni a preukazuje značné nedostatky v usporiadanej faktov, získané vedomosti a existujúce postupy práce dokáže len v minimálnej miere aplikovať pri príprave a realizácii vyučovacej hodiny, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti potrebné na samoštúdium;

Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nedostatočne ovláda teoretické poznatky z didaktiky literatúry a z jednotlivých literárnovedných disciplín v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti

nedokáže aplikovať pri príprave a realizácii vyučovacej hodiny, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, nevie sa samostatne ďalej vzdelávať.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Študent preukázateľne ovláda teoretické poznatky z didaktiky literatúry vrátane odbornej terminológie, pozná obsah a štruktúru pedagogických dokumentov (vzdelávacieho štandardu zo slovenského jazyka a literatúry pre nižšie a vyššie sekundárne vzdelávanie – výkonový a obsahový štandard v literárnej zložke predmetu), obsah a štruktúru učebníc literárnej výchovy pre nižšie sekundárne vzdelávanie a učebníc literatúry pre vyššie sekundárne vzdelávanie, ako aj proces recepcie textu, druhy čítania, prístupy k literárному textu v didaktickej komunikácii, školskú interpretáciu umeleckého textu, predpoklady formovania literárnej kultúry a literárnu kompetenciu. Študent má rozvinutú zručnosť aktívne získavať informácie v relevantných zdrojoch, vnímať ich vo vzájomných vzťahoch a súvislostiach, kriticky ich hodnotiť, integrovať a komplexne využívať spolu s nadobudnutými teoretickými poznatkami z odborovej didaktiky a z teórie a dejín literatúry pri príprave (plánovaní), realizácii, analýze a kritickom hodnotení vyučovacej hodiny literatúry, ako aj pri tvorbe vlastných učebných materiálov a pomôcok. Nadobudnuté vedomosti a zručnosti dokáže metodicky správne, odborne, efektívne, tvorivo a samostatne využívať aj pri práci s literárnym textom v školskej praxi s dôrazom na zintenzívňovanie estetickej citlivosti voči literárному textu a s prihliadnutím na skúsenostný a poznatkový obzor žiaka, dokáže transformovať a aplikovať teoretické vedomosti z jednotlivých literárnoviednych disciplín vo výučbe, nepredkladá žiakom hotové poznatky, ale vytvára im primerané podmienky na aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí a na rozvíjanie nielen predmetových, ale aj kľúčových kompetencií. Študent je schopný aktívne hľadať aj nové prístupy k textu a vie ich implementovať do práce s literárny textom vo vyučovacej praxi. Je schopný tvorivo a samostatne riešiť problémové úlohy a zadania aj v širších literárnych a didaktických súvislostiach, vie komunikovať fakty, koncepcie a názory, formulovať a obhajovať argumenty, tvorivo a samostatne ich použiť a interpretovať, má rozvinuté analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, a uvažovanie v súvislostiach, ako aj digitálne, organizačné, interpersonálne a komunikačné zručnosti. Vie komunikovať poznatky odborníkom aj laickým adresátom. Nadobudnuté vedomosti a zručnosti vie využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii učiteľa nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania.

Stručná osnova predmetu:

1. Základné pedagogické dokumenty, obsah a ciele vyučovania literárnej výchovy a literatúry v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní, učebnice literárnej výchovy a literatúry, didaktické pomôcky, informačné zdroje a ich úloha pri príprave učiteľa slovenského jazyka a literatúry na vyučovanie.
2. Ontogenetické a psychosociálne predpoklady dekódovania literárneho posolstva. Proces recepcie textu. Druhy čítania.
3. Prístupy k literárному textu v didaktickej komunikácii, význam interpretačného prístupu v školskom literárnom vzdelávaní. Kreatívna interpretácia. Školská interpretácia umeleckého textu.
4. Formovanie kultúrneho a kultivovaného čitateľa.
5. Možnosti rozvíjania literárnej kompetencie žiaka. Praktické ukážky analýzy a interpretácie literárnych textov s dôrazom na rozvíjanie literárnej kompetencie žiaka nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania.
6. Klasifikácia a modernizácia vyučovacích metód v literárnej zložke v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní. Využitie didaktickej hry, tvorivého písania, tvorivej dramatiky.
7. Využitie vizualizácií a mentálneho mapovania, zvukových nástrojov a projektového vyučovania v literárnej zložke v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní.

8. Praktické ukážky využitia motivačných metód v literárnej zložke v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní.
9. Praktické ukážky využitia expozičných metód v literárnej zložke v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní.
10. Praktické ukážky využitia fixačných metód v literárnej zložke v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní.
11. Praktické ukážky využitia diagnostických a klasifikačných metód v literárnej zložke v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní.

Študent si osvojí základný obsah a ciele vyučovania literárnej výchovy a literatúry v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní, bude rozumieť konceptuálnym východiskám integrovaného vyučovania slovenského jazyka a literatúry, bude chápať význam komplexného rozvíjania kompetencií žiaka v kontexte transkulikulárnych kľúčových kompetencií. Spozná učebnice literárnej výchovy a učebnice literatúry, didaktické pomôcky, informačné zdroje a ich úlohu pri príprave učiteľa slovenského jazyka a literatúry na vyučovanie. Oboznámi sa s ontogenetickými a psychosociálnymi predpokladmi dekódovania literárneho posolstva, porozumie procesu interiorizácie aj procesu recepcie textu. Osvojí si druhy čítania aj kritériá výberu primeraného textu na didaktickú interpretáciu, ktoré bude schopný implementovať v školskej praxi. Bude vedieť vysvetliť potrebu intenzívnych estetických podnetov z vekovo primeranej literatúry v pestrej žánrovej skladbe pri rozvoji procesu recepcie textu. Oboznámi sa so základnými charakteristikami interpretačného, informačného a ilustračného prístupu, bude ich vedieť vhodne využívať pri práci s rôznymi druhmi textov. Uvedomí si význam interpretačného prístupu v školskom literárnom vzdelávaní. Bude vedieť vysvetliť literárnu kompetenciu a literárne dielo ako zdroj estetického zážitku a súčasne literárno-komunikačných aktivít. Oboznámi sa s kognitívnymi a nonkognitívnymi predpokladmi formovania literárnej kultúry, uvedomí si zmysel literatúry vo svete človeka, potrebu podnetov v pravom čase a v adekvátnej intenzite. Bude vedieť tvoriť jednoduché definície literárnoviedných termínov a uvádzať k nim vekuprimerané príklady. Bude poznať aktivizačné metódy zavádzania a fixácie vybraných pojmov. Bude schopný identifikovať a korigovať najfrekventovanejšie chyby, objavujúce sa pri práci s textom v školskej praxi. Nadobudnuté vedomosti bude vhodne využívať pri práci s vybraným textovým materiálom. Študent bude schopný vnímať, zažiť, interpretovať a hodnotiť umelecký text a využiť skúsenosť s umeleckým textom vo vlastnej individuálnej (recepčnej i produkčnej) aktivite. Osvojené poznatky bude tvorivo aplikovať do aktivít zameraných na zintenzívňovanie estetickej citlivosti voči literárному textu s prihliadnutím na skúsenostný a poznatkový obzor žiaka. Bude poznať metódy rozvíjajúce literárnu kompetenciu žiaka a bude ich schopný implementovať. Bude schopný tvorivo aplikovať metódy podporujúce čitateľskú apetenciu (spontánnu detskú chuť čítať), bude poznať takto orientované projekty. Bude poznať metódy rozvíjajúce kultivovaného detského čitateľa (napr. z projektu Izba čítania) a bude ich schopný implementovať do hodín literárnej výchovy a literatúry. Študent si upevní tvorivú prácu s literárnym textom pomocou analýzy a interpretácie s dôrazom na rozvíjanie literárnej kompetencie žiaka nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania, s naznačením potenciálu úloh zadávaných pred čítaním, počas čítania a po prečítaní textu, ako aj so zreteľom na prosociálnu, jazykovú, environmentálnu a interkultúrnú výchovu prostredníctvom literatúry pre deti a mládež. Študent sa naučí aplikovať, adaptovať, inovovať a navrhovať inovatívne postupy práce s literárnym textom v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní, ako aj navrhovať, realizovať, analyzovať a kriticky hodnotiť výučbu konkrétneho učebného obsahu so zreteľom na plnenie cieľov stanovených v príslušnom vzdelávacom štandarde, aplikujúc nadobudnuté teoretické a analyticko-interpretačné zručnosti. Študent sa naučí aktívne získavať informácie, upevní si a rozvinie zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, dodržiavať zásady autorskej etiky, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, ale aj za vzdelávanie

iných (žiakov), rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a pluralitné občianske postoje v duchu demokracie, používať vo vyučovaní digitálne technológie.

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra:

GERMUŠKOVÁ, M. a kol. 2013. Kapitoly z didaktiky slovenského jazyka a literatúry. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove. 159 s. ISBN 978-80-555-0903-3. (vybrané kapitoly)

Odporučaná literatúra:

HNÍK, O. 2014. Didaktika literatúry: výzvy oboru. Od textu umělecké povahy k didaktice estetickovýchovného oboru. Praha: Karolinum. 180 s. ISBN 978-80-246-2626-0. (vybrané kapitoly)

LIPTÁKOVÁ, L. a kol. 2011. Integrovaná didaktika slovenského jazyka a literatúry pre primárne vzdelávanie. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, Pedagogická fakulta. 580 s. ISBN 978-80-555-0462-9. (vybrané kapitoly)

PRŠOVÁ, E. 2015. Literárny text v komunikačno-zážitkovom vyučovaní. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici. 121 s. ISBN 978-80-557-1052-5. (vybrané kapitoly)

ŠRANK, J. 2013. Individualizovaná literatúra. Bratislava: Cathedra. 470 s. ISBN 978-80-89495-12-2. (vybrané kapitoly)

ŠRANK, J. 2009. Nesamozrejmá poézia. Bratislava: Literárne informačné centrum. 239 s. ISBN 978-80-89222-73-0. (vybrané kapitoly)

VITÉZOVÁ, E. 2021. Moderné metódy vo vyučovaní literatúry I. Trnava: Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave. 102 s. ISBN 978-80-568-0423-0.

učebnice literárnej výchovy pre 5. – 9. ročník ZŠ a učebnice literatúry 1. – 4. roč. SŠ
vzdelávací štandard zo slovenského jazyka a literatúry pre nižšie a vyššie sekundárne vzdelávanie
O DIEŤATI, JAZYKU, LITERATÚRE. Časopis pre otázky rozvíjania komunikačnej a literárnej kompetencie.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, český

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 299

A	ABS	B	C	D	E	FX
74,25	0,0	19,06	5,35	1,0	0,0	0,33

Vyučujúci: Mgr. Eva Faithová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:
PdF.KS JL/M-SLOde029/22

Názov predmetu:
Didaktika slovenčiny ako cudzieho jazyka

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:

2 hodiny týždenne seminár, spolu za semester 22 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:

11 x 2 hodiny priamej výučby = 22 hodín;

23 hodín priebežnej prípravy na semináre a prezentáciu;

15 hodín štúdia literatúry a prípravy na písomný test.

Spolu 60 hodín práce študenta.

Vyučovacie metódy:

problémový výklad učiva, vysvetľovanie, diskusia o prebranej téme, rozhovor, riešenie úloh a zadania, praktické riešenie problémových úloh, e-learning

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude hodnotený za prezentáciu založenú na aplikácii teoretických informácií pri praktickom riešení konkrétneho didaktického problému (60 bodov) a formou písomného testu v závere priebežnej výučby (40 bodov). Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0).

Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (prezentácia: menej ako 36 bodov, priebežný test: menej ako 24 bodov).

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent výborne ovláda teoretické poznatky z didaktiky slovenčiny ako cudzieho jazyka v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie presvedčivo kriticky a samostatne hodnotiť, dokáže metodicky správne, odborne, efektívne a tvorivo aplikovať, adaptovať a inovať vedomosti z didaktiky slovenčiny ako cudzieho jazyka a z jednotlivých jazykovedných

disciplín pri tvorivom a samostatnom riešení jednotlivých úloh a zadaní aj v širších jazykových a didaktických súvislostiach, výborne podporuje u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má výborne rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent veľmi dobre ovláda teoretické poznatky z didaktiky slovenčiny ako cudzieho jazyka a z jednotlivých jazykovedných disciplín v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, k získaným vedomostiam zaujíma čiastočne kritický postoj, dokáže metodicky správne, odborne, efektívne a zväčša aj tvorivo aplikovať, adaptovať a inovať vedomosti z didaktiky slovenčiny ako cudzieho jazyka a z jednotlivých jazykovedných disciplín pri samostatnom riešení jednotlivých úloh a zadaní aj v širších jazykových a didaktických súvislostiach, veľmi dobre podporuje u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent dobre ovláda teoretické poznatky z didaktiky slovenčiny ako cudzieho jazyka a z jednotlivých jazykovedných disciplín v požadovanom rozsahu, vhodne usporadúva predstavené fakty, dokáže metodicky správne aplikovať a adaptovať vedomosti z didaktiky slovenčiny ako cudzieho jazyka aj z jednotlivých jazykovedných disciplín pri spoľahlivom riešení jednotlivých úloh a zadaní, dobre podporuje u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, má dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

D (76 – 69 %, uspokojivo – priateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent ovláda teoretické poznatky z didaktiky slovenčiny ako cudzieho jazyka a z jednotlivých jazykovedných disciplín v požadovanom rozsahu len v obmedzenej miere, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadani faktov, získané vedomosti dokáže uspokojivo aplikovať pri uspokojivom riešení jednotlivých úloh a zadaní, má priateľne rozvinuté zručnosti potrebné na samoštúdium;

E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent ovláda teoretické poznatky z didaktiky slovenčiny ako cudzieho jazyka a z jednotlivých jazykovedných disciplín v požadovanom rozsahu len na minimálnej úrovni a preukazuje nedostatky v usporiadani faktov, získané vedomosti dokáže len v minimálnej miere aplikovať pri riešení jednotlivých úloh a zadaní na dostatočnej úrovni, má minimálne zručnosti potrebné na samoštúdium;

Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nedostatočne ovláda teoretické poznatky z didaktiky slovenčiny ako cudzieho jazyka a z jednotlivých jazykovedných disciplín v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti nedokáže aplikovať, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, nevie sa samostatne ďalej vzdelávať.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent preukázateľne ovláda teoretické poznatky z teórie vyučovania slovenčiny ako cudzieho jazyka. Pozná doterajší výskum slovenčiny ako cudzieho jazyka so zreteľom na vnútrojazykové, medzijazykové i mimojazykové vzťahy. Vie pomenovať a vymedziť špecifické vlastnosti slovenčiny z pohľadu cudzincov. Dokáže vysvetliť opis, prezentáciu, proces učenia i hodnotenie dosiahnutej jazykovej kompetencie. Má osvojené komunikačné zručnosti, ktoré podmieňujú u žiakov získanie komunikačnej kompetencie v slovenčine ako cudzom jazyku. Nadobudnuté teoretické poznatky dokáže integrovať a komplexne využiť metodicky správne, odborne, efektívne aj tvorivo vo výučbe slovenčiny ako cudzieho jazyka. Vie zohľadniť sociolingvistické a etnokultúrne faktory žiakov na pozadí podobnosti a rozdielov s vlastným jazykom a kultúrou. Je zorientovaný v odbornej literatúre, metodických príručkách a učebničiach slovenčiny ako cudzieho jazyka. Študent má rozvinuté kritické a tvorivé myslenie, analytické, organizačné, interpersonálne a komunikačné zručnosti. Má rozvinutú zručnosť v používaní a tvorbe metodických materiálov,

didaktických pomocok a digitálnych technológií. Študent má osvojené zásady vyučovania slovenčiny ako cudzieho jazyka s dôrazom na jeho používanie v sociálnom kontexte, disponuje zručnosťami a kompetentnosťou ako predstaviť slovenčinu cudzincom, dokáže im sprístupniť súčasný slovenský jazyk, gramatický systém i lexikálnu bázu jednotlivých komunikačných sfér v závislosti od študijného zámeru a ich motivácie. Študent má rozvinutú spôsobilosť vytvárať podnetné a rešpektujúce prostredie na vzdelávanie. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty. Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Má rozvinuté aj viaceré prenositeľné zručnosti, ako napr. analytické myšlenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myšlenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti. Študent dokáže sprostredkovať informácie z didaktiky slovenčiny ako cudzieho jazyka širokej verejnosti aj laickým adresátom. Vie ich využiť a tvoriť aplikovať v školskom prostredí v pozícii učiteľa nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania.

Stručná osnova predmetu:

1. Slovenčina v európskom kontexte, etnolingvistická a areálová charakteristika, európsky systém jazykového vzdelávania.
2. Slovenčina ako cudzí jazyk, špecifikácia predmetu, história a súčasný stav. Sociolingvistické a etnokultúrne aspekty.
3. Typologická charakteristika slovenčiny ako cudzieho jazyka. Metódy výučby slovenčiny ako cudzieho jazyka.
4. Komunikácia a jej osvojovanie, komunikačné kompetencie, komunikačné bariéry a jazyková interferencia, pragmatické aspeky jazykovej komunikácie.
5. Kultúrno-spoločenské špecifické slovenčiny ako cudzieho jazyka. Interkultúrna komunikácia, interkultúrna kompetencia.
6. Lektor, jeho didaktická kompetencia a odborno-metodická spôsobilosť.
7. Prehľad metodických postupov v didaktike slovenčiny ako cudzieho jazyka, charakter a prehľad učebníc, gramatík a učebných materiálov.
8. Lingvistický obsah a metódy pri vyučovaní slovenčiny ako cudzieho jazyka, osobitosti osvojovania zvukovej stavby slovenčiny.
9. Špecifiká osvojovania gramatického a lexikálneho systému slovenčiny, gramatické a lexikálne minimum slovenčiny pre cudzincov.
10. Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky. Hodnotenie a testovanie, štandardizácia a evalvácia jazykového vzdelávania, jazykové úrovne a testovanie jazykovej kompetencie.
11. Špecifiká výučby slovenčiny ako cudzieho jazyka v škole u žiakov z inojazykového prostredia, žiak-cudzinec v slovenskej škole, zaradenie žiaka do ročníka, pravidlá hodnotenia žiaka.

Osnova kurzu pokrýva spektrum poznatkov a zručností, ktoré študent využije vo svojej edukačnej praxi. Študent bude vedieť prezentovať jazykový systém slovenčiny ako cudzieho jazyka s dôrazom na špecifická jednotlivých jazykových rovín, spozná vzdelávacie programy podľa stupňa pokročilosti a študijného zamerania. Osvojí si vedomosti a praktické zručnosti v rámci rôznych vyučovacích metód so zreteľom na adresáta, spozná štýly učenia a osvojovania cudzieho jazyka, bude vedieť u žiakov podniesť rozvíjanie receptívnych zručností (čítanie, počúvanie) a produktívnych zručností (hovorenie, písanie). Bude vedieť aplikovať metódy rozvíjania fonetickej kompetencie a nácvik prozodických vlastností slovenčiny, spozná formy precvičovania a upevňovania gramatických znalostí, rozvíjania lexikálnej zásoby a spôsoby explikácie novej lexiky. Študent si osvojí osobitosti lingvoreálií, odbornej komunikácie a sprístupňovanie vlastivedno-kultúrnych reálií Slovenska. Pochopí význam pôsobenia učiteľa, jeho pedagogického taktu, odbornej spôsobilosti, ale aj interkultúrnej citlivosti ako dôležitej súčasti

rozvíjania žiackych kompetencií. Bude vedieť aplikovať aktivizačné metódy sprístupňovania interkultúrnej kompetencie a metodiku rozvíjania komunikačných zručností so zreteľom na efektívnosť osvojovania komunikatívnej kompetencie. Spozná obsah a štruktúru učiva v učebniciach, gramatikách, príručkách pre potreby výučby slovenčiny ako cudzieho jazyka. Dôraz sa bude klásiť na obsahovú a jazykovú primeranost učebných textov vzhladom na cielovú skupinu žiakov a didaktický zámer. Študent bude schopný na primeranej úrovni adaptovať a tvoriť vlastné materiály a cvičenia pre jednotlivé stupne štúdia, kontrolovať a hodnotiť znalosti a zručnosti žiaka. Spozná Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky slúžiaci ako podklad na učenie sa a vyučovanie jazykov, ako aj na hodnotenie dosiahnutej jazykovej kompetencie. Osvojí si metodiku hodnotenia a testovania jazykových znalostí, bude vedieť opísť znalosti a schopnosti jednotlivých jazykových úrovní. Študent si osvojí základné špecifická výučby slovenčiny ako cudzieho jazyka v škole u žiakov z inojskykového prostredia, bude vedieť pracovať so žiakom-cudzincom v slovenskej škole, spozná niektoré špecifické slovenčiny ako cudzieho jazyka v škole s iným vyučovacím jazykom. Študent bude disponovať odbornými spôsobilosťami, ktoré sú určené na implementovanie nových poznatkov o špecifických lingvoodidaktickej koncepcie, ktoré ovplyvňujú didaktický cieľ, obsah učiva i výber optimálnych učebných foriem a metód. Študent bude schopný nadobudnúť poznatky tvorivo uplatniť pri analýze a využívaní didaktického materiálu, naučí sa používať moderné vyučovacie metódy, formy a prostriedky. Predmet privedie študenta k aktívному získavaniu informácií a efektívemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevniť a rozvinie jeho zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, stimuluje jeho zručnosť navrhovať a realizovať na ich základe riešenia odborných problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Študent si na predmete upevniť a rozvinie komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvinie a upevniť si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a pluralitné občianske postoje. Bude spôsobilý používať digitálne technológie počas vyučovania didaktiky slovenčiny pre cudzincov.

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra:

PEKAROVÍČOVÁ, J. 2020. Slovenčina ako cudzí jazyk: predmet aplikovanej lingvistiky.

Bratislava: Stimul. 200 s. ISBN 978-80-8127-290-5. (vybrané kapitoly)

SEDLÁKOVÁ, M. a kol. 2021. Praktická didaktika slovenčiny ako cudzieho jazyka pre študentov slovakistiky. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. 193 s. ISBN 978-80-574-0012-7. (vybrané kapitoly)

Odporučaná literatúra:

BLAŽENCOVÁ, L. 2023. Problematické aspekty vyučovania staršej slovenskej literatúry pre cudzincov. In: Slovenčina (nielen) ako cudzí jazyk v súvislostiach 3: zborník príspevkov venovaných výskumu a výučbe: 1. zväzok. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, s. 282 – 299. ISBN 978-80-223-5656-5.

KVAPIL, R. a kol. 2018. Slovenčina ako cudzí jazyk. Príručka pre učiteľov. Bratislava:

Metodicko-

-pedagogické centrum v Bratislave. 65 s. ISBN 978-80-565-1440-5. (vybrané kapitoly)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 15

A	ABS	B	C	D	E	FX
80,0	0,0	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci:**Dátum poslednej zmeny:** 27.02.2024**Schválil:** prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KS JL/M-SLOde029/22	Názov predmetu: Didaktika slovenčiny ako cudzieho jazyka
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma: 2 hodiny týždenne seminár, spolu za semester 22 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne) Pracovná záťaž študenta: 11 x 2 hodiny priamej výučby = 22 hodín; 23 hodín priebežnej prípravy na semináre a prezentáciu; 15 hodín štúdia literatúry a prípravy na písomný test. Spolu 60 hodín práce študenta. Vyučovacie metódy: problémový výklad učiva, vysvetľovanie, diskusia o prebranej téme, rozhovor, riešenie úloh a zadania, praktické riešenie problémových úloh, e-learning	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude hodnotený za prezentáciu založenú na aplikácii teoretických informácií pri praktickom riešení konkrétneho didaktického problému (60 bodov) a formou písomného testu v závere priebežnej výučby (40 bodov). Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (prezentácia: menej ako 36 bodov, priebežný test: menej ako 24 bodov). Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent výborne ovláda teoretické poznatky z didaktiky slovenčiny ako cudzieho jazyka v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie presvedčivo kriticky a samostatne hodnotiť, dokáže metodicky správne, odborne, efektívne a tvorivo aplikovať, adaptovať a inovať vedomosti z didaktiky slovenčiny ako cudzieho jazyka a z jednotlivých jazykovedných	

disciplín pri tvorivom a samostatnom riešení jednotlivých úloh a zadaní aj v širších jazykových a didaktických súvislostiach, výborne podporuje u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má výborne rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent veľmi dobre ovláda teoretické poznatky z didaktiky slovenčiny ako cudzieho jazyka a z jednotlivých jazykovedných disciplín v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, k získaným vedomostiam zaujíma čiastočne kritický postoj, dokáže metodicky správne, odborne, efektívne a zväčša aj tvorivo aplikovať, adaptovať a inovať vedomosti z didaktiky slovenčiny ako cudzieho jazyka a z jednotlivých jazykovedných disciplín pri samostatnom riešení jednotlivých úloh a zadaní aj v širších jazykových a didaktických súvislostiach, veľmi dobre podporuje u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent dobre ovláda teoretické poznatky z didaktiky slovenčiny ako cudzieho jazyka a z jednotlivých jazykovedných disciplín v požadovanom rozsahu, vhodne usporadúva predstavené fakty, dokáže metodicky správne aplikovať a adaptovať vedomosti z didaktiky slovenčiny ako cudzieho jazyka aj z jednotlivých jazykovedných disciplín pri spoľahlivom riešení jednotlivých úloh a zadaní, dobre podporuje u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, má dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

D (76 – 69 %, uspokojivo – priateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent ovláda teoretické poznatky z didaktiky slovenčiny ako cudzieho jazyka a z jednotlivých jazykovedných disciplín v požadovanom rozsahu len v obmedzenej miere, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadani faktov, získané vedomosti dokáže uspokojivo aplikovať pri uspokojivom riešení jednotlivých úloh a zadaní, má priateľne rozvinuté zručnosti potrebné na samoštúdium;

E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent ovláda teoretické poznatky z didaktiky slovenčiny ako cudzieho jazyka a z jednotlivých jazykovedných disciplín v požadovanom rozsahu len na minimálnej úrovni a preukazuje nedostatky v usporiadani faktov, získané vedomosti dokáže len v minimálnej miere aplikovať pri riešení jednotlivých úloh a zadaní na dostatočnej úrovni, má minimálne zručnosti potrebné na samoštúdium;

Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nedostatočne ovláda teoretické poznatky z didaktiky slovenčiny ako cudzieho jazyka a z jednotlivých jazykovedných disciplín v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti nedokáže aplikovať, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, nevie sa samostatne ďalej vzdelávať.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent preukázateľne ovláda teoretické poznatky z teórie vyučovania slovenčiny ako cudzieho jazyka. Pozná doterajší výskum slovenčiny ako cudzieho jazyka so zreteľom na vnútrojazykové, medzijazykové i mimojazykové vzťahy. Vie pomenovať a vymedziť špecifické vlastnosti slovenčiny z pohľadu cudzincov. Dokáže vysvetliť opis, prezentáciu, proces učenia i hodnotenie dosiahnutej jazykovej kompetencie. Má osvojené komunikačné zručnosti, ktoré podmieňujú u žiakov získanie komunikačnej kompetencie v slovenčine ako cudzom jazyku. Nadobudnuté teoretické poznatky dokáže integrovať a komplexne využiť metodicky správne, odborne, efektívne aj tvorivo vo výučbe slovenčiny ako cudzieho jazyka. Vie zohľadniť sociolingvistické a etnokultúrne faktory žiakov na pozadí podobnosti a rozdielov s vlastným jazykom a kultúrou. Je zorientovaný v odbornej literatúre, metodických príručkách a učebničiach slovenčiny ako cudzieho jazyka. Študent má rozvinuté kritické a tvorivé myslenie, analytické, organizačné, interpersonálne a komunikačné zručnosti. Má rozvinutú zručnosť v používaní a tvorbe metodických materiálov,

didaktických pomocok a digitálnych technológií. Študent má osvojené zásady vyučovania slovenčiny ako cudzieho jazyka s dôrazom na jeho používanie v sociálnom kontexte, disponuje zručnosťami a kompetentnosťou ako predstaviť slovenčinu cudzincom, dokáže im sprístupniť súčasný slovenský jazyk, gramatický systém i lexikálnu bázu jednotlivých komunikačných sfér v závislosti od študijného zámeru a ich motivácie. Študent má rozvinutú spôsobilosť vytvárať podnetné a rešpektujúce prostredie na vzdelávanie. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty. Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Má rozvinuté aj viaceré prenositeľné zručnosti, ako napr. analytické myšlenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myšlenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti. Študent dokáže sprostredkovať informácie z didaktiky slovenčiny ako cudzieho jazyka širokej verejnosti aj laickým adresátom. Vie ich využiť a tvoriť aplikovať v školskom prostredí v pozícii učiteľa nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania.

Stručná osnova predmetu:

1. Slovenčina v európskom kontexte, etnolingvistická a areálová charakteristika, európsky systém jazykového vzdelávania.
2. Slovenčina ako cudzí jazyk, špecifikácia predmetu, história a súčasný stav. Sociolingvistické a etnokultúrne aspekty.
3. Typologická charakteristika slovenčiny ako cudzieho jazyka. Metódy výučby slovenčiny ako cudzieho jazyka.
4. Komunikácia a jej osvojovanie, komunikačné kompetencie, komunikačné bariéry a jazyková interferencia, pragmatické aspeky jazykovej komunikácie.
5. Kultúrno-spoločenské špecifické slovenčiny ako cudzieho jazyka. Interkultúrna komunikácia, interkultúrna kompetencia.
6. Lektor, jeho didaktická kompetencia a odborno-metodická spôsobilosť.
7. Prehľad metodických postupov v didaktike slovenčiny ako cudzieho jazyka, charakter a prehľad učebníc, gramatík a učebných materiálov.
8. Lingvistický obsah a metódy pri vyučovaní slovenčiny ako cudzieho jazyka, osobitosti osvojovania zvukovej stavby slovenčiny.
9. Špecifiká osvojovania gramatického a lexikálneho systému slovenčiny, gramatické a lexikálne minimum slovenčiny pre cudzincov.
10. Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky. Hodnotenie a testovanie, štandardizácia a evalvácia jazykového vzdelávania, jazykové úrovne a testovanie jazykovej kompetencie.
11. Špecifiká výučby slovenčiny ako cudzieho jazyka v škole u žiakov z inojazykového prostredia, žiak-cudzinec v slovenskej škole, zaradenie žiaka do ročníka, pravidlá hodnotenia žiaka.

Osnova kurzu pokrýva spektrum poznatkov a zručností, ktoré študent využije vo svojej edukačnej praxi. Študent bude vedieť prezentovať jazykový systém slovenčiny ako cudzieho jazyka s dôrazom na špecifická jednotlivých jazykových rovín, spozná vzdelávacie programy podľa stupňa pokročilosti a študijného zamerania. Osvojí si vedomosti a praktické zručnosti v rámci rôznych vyučovacích metód so zreteľom na adresáta, spozná štýly učenia a osvojovania cudzieho jazyka, bude vedieť u žiakov podniesť rozvíjanie receptívnych zručností (čítanie, počúvanie) a produktívnych zručností (hovorenie, písanie). Bude vedieť aplikovať metódy rozvíjania fonetickej kompetencie a nácvik prozodických vlastností slovenčiny, spozná formy precvičovania a upevňovania gramatických znalostí, rozvíjania lexikálnej zásoby a spôsoby explikácie novej lexiky. Študent si osvojí osobitosti lingvoreálií, odbornej komunikácie a sprístupňovanie vlastivedno-kultúrnych reálií Slovenska. Pochopí význam pôsobenia učiteľa, jeho pedagogického taktu, odbornej spôsobilosti, ale aj interkultúrnej citlivosti ako dôležitej súčasti

rozvíjania žiackych kompetencií. Bude vedieť aplikovať aktivizačné metódy sprístupňovania interkultúrnej kompetencie a metodiku rozvíjania komunikačných zručností so zreteľom na efektívnosť osvojovania komunikatívnej kompetencie. Spozná obsah a štruktúru učiva v učebniciach, gramatikách, príručkách pre potreby výučby slovenčiny ako cudzieho jazyka. Dôraz sa bude klásiť na obsahovú a jazykovú primeranost učebných textov vzhladom na cielovú skupinu žiakov a didaktický zámer. Študent bude schopný na primeranej úrovni adaptovať a tvoriť vlastné materiály a cvičenia pre jednotlivé stupne štúdia, kontrolovať a hodnotiť znalosti a zručnosti žiaka. Spozná Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky slúžiaci ako podklad na učenie sa a vyučovanie jazykov, ako aj na hodnotenie dosiahnutej jazykovej kompetencie. Osvojí si metodiku hodnotenia a testovania jazykových znalostí, bude vedieť opísť znalosti a schopnosti jednotlivých jazykových úrovní. Študent si osvojí základné špecifická výučby slovenčiny ako cudzieho jazyka v škole u žiakov z ino jazykového prostredia, bude vedieť pracovať so žiakom-cudzincom v slovenskej škole, spozná niektoré špecifické slovenčiny ako cudzieho jazyka v škole s iným vyučovacím jazykom. Študent bude disponovať odbornými spôsobilosťami, ktoré sú určené na implementovanie nových poznatkov o špecifických lingvoodidaktickej koncepcie, ktoré ovplyvňujú didaktický cieľ, obsah učiva i výber optimálnych učebných foriem a metód. Študent bude schopný nadobudnúť poznatky tvorivo uplatniť pri analýze a využívaní didaktického materiálu, naučí sa používať moderné vyučovacie metódy, formy a prostriedky. Predmet privedie študenta k aktívному získavaniu informácií a efektívemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevniť a rozvinie jeho zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, stimuluje jeho zručnosť navrhovať a realizovať na ich základe riešenia odborných problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Študent si na predmete upevniť a rozvinie komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvinie a upevniť si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a pluralitné občianske postoje. Bude spôsobilý používať digitálne technológie počas vyučovania didaktiky slovenčiny pre cudzincov.

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra:

PEKAROVÍČOVÁ, J. 2020. Slovenčina ako cudzí jazyk: predmet aplikovanej lingvistiky.

Bratislava: Stimul. 200 s. ISBN 978-80-8127-290-5. (vybrané kapitoly)

SEDLÁKOVÁ, M. a kol. 2021. Praktická didaktika slovenčiny ako cudzieho jazyka pre študentov slovakistiky. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. 193 s. ISBN 978-80-574-0012-7. (vybrané kapitoly)

Odporúčaná literatúra:

BLAŽENCOVÁ, L. 2023. Problematické aspekty vyučovania staršej slovenskej literatúry pre cudzincov. In: Slovenčina (nielen) ako cudzí jazyk v súvislostiach 3: zborník príspevkov venovaných výskumu a výučbe: 1. zväzok. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, s. 282 – 299. ISBN 978-80-223-5656-5.

KVAPIL, R. a kol. 2018. Slovenčina ako cudzí jazyk. Príručka pre učiteľov. Bratislava:

Metodicko-

-pedagogické centrum v Bratislave. 65 s. ISBN 978-80-565-1440-5. (vybrané kapitoly)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 15

A	ABS	B	C	D	E	FX
80,0	0,0	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci:**Dátum poslednej zmeny:** 27.02.2024**Schválil:** prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:
PdF.KS JL/M-SLOde001/22

Názov predmetu:
Didaktika slovenského jazyka

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška + seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 3 **Za obdobie štúdia:** 39

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:

3 hodiny týždenne prednáška + seminár, spolu za semester 33 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)

Pracovná záťaž študenta:

11 x 3 hodiny priamej výučby = 33 hodín; 20 hodín priebežnej prípravy na témy jednotlivých stretnutí vrátane analýzy učebníc a vzdelávacích štandardov; 17 hodín prípravy na realizáciu vyučovacej hodiny a na vytvorenie písomnej prípravy na ňu; 50 hodín prípravy na záverečný test v skúškovom období vrátane štúdia odbornej literatúry. Spolu 120 hodín práce študenta.

Vyučovacie metódy:

výklad, induktívno-generalizujúci rozhovor, demonštrácia a analýza konkrétnych príkladov, riešenie problémových úloh, diskusia, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 4

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude hodnotený priebežne na základe realizácie vyučovacej hodiny zameranej na zadanú tému v konkrétnom ročníku základnej/strednej školy a vytvorenej podrobnej písomnej prípravy na túto vyučovaciu hodinu (50 bodov) a v skúškovom období formou záverečného testu (50 bodov).

Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia a zo záverečnej kontroly študijných výsledkov (50/50). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektornej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (realizácia vyučovacej hodiny a písomná príprava na vyučovaciu hodinu: menej ako 30 bodov; záverečný test: menej ako 30 bodov).

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent výborne ovláda teoretické poznatky z didaktiky slovenského jazyka v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva

predstavené fakty, získané vedomosti vie presvedčivo kriticky a samostatne hodnotiť, dokáže metodicky správne, odborne, efektívne a tvorivo aplikovať a adaptovať vedomosti z didaktiky slovenského jazyka a z jednotlivých jazykovedných disciplín, ako aj požiadavky a informácie uvedené v pedagogických dokumentoch pri príprave a realizácii vyučovacej hodiny aj pri tvorivom a samostatnom riešení jednotlivých úloh a zadani aj v širších jazykových a didaktických súvislostiach, výborne podporuje u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má výborne rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent veľmi dobre ovláda teoretické poznatky z didaktiky slovenského jazyka a z jednotlivých jazykovedných disciplín v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, k získaným vedomostiam zaujíma čiastočne kritický postoj, dokáže metodicky správne, odborne, efektívne a zväčša aj tvorivo aplikovať a adaptovať vedomosti z didaktiky slovenského jazyka a z jednotlivých jazykovedných disciplín, ako aj požiadavky a informácie uvedené v pedagogických dokumentoch pri príprave a realizácii vyučovacej hodiny aj pri samostatnom riešení jednotlivých úloh a zadani aj v širších jazykových a didaktických súvislostiach, veľmi dobre podporuje u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent dobre ovláda teoretické poznatky z didaktiky slovenského jazyka a z jednotlivých jazykovedných disciplín v požadovanom rozsahu, vhodne usporadúva predstavené fakty, dokáže metodicky správne aplikovať a adaptovať vedomosti z didaktiky slovenského jazyka aj z jednotlivých jazykovedných disciplín, ako aj požiadavky a informácie uvedené v pedagogických dokumentoch pri príprave a realizácii vyučovacej hodiny aj pri spoľahlivom riešení jednotlivých úloh a zadani, dobre podporuje u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, má dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

D (76 – 69 %, uspokojivo – priateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent ovláda teoretické poznatky z didaktiky slovenského jazyka a z jednotlivých jazykovedných disciplín v požadovanom rozsahu len v obmedzenej miere, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadani faktov, získané vedomosti dokáže uspokojivo aplikovať pri príprave a realizácii vyučovacej hodiny aj pri uspokojivom riešení jednotlivých úloh a zadani, má priateľne rozvinuté zručnosti potrebné na samoštúdium;

E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent ovláda teoretické poznatky z didaktiky slovenského jazyka a z jednotlivých jazykovedných disciplín v požadovanom rozsahu len na minimálnej úrovni a preukazuje nedostatky v usporiadani faktov, získané vedomosti dokáže len v minimálnej miere aplikovať pri príprave a realizácii vyučovacej hodiny, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti potrebné na samoštúdium;

Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nedostatočne ovláda teoretické poznatky z didaktiky slovenského jazyka a z jednotlivých jazykovedných disciplín v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti nedokáže aplikovať pri príprave a realizácii vyučovacej hodiny, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, nevie sa samostatne ďalej vzdelávať.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Študent má osvojené teoretické poznatky z didaktiky slovenského jazyka vrátane odbornej terminológie, pozná obsah a štruktúru pedagogických dokumentov, ako aj obsah a štruktúru učebníc slovenského jazyka pre nižšie a vyššie sekundárne vzdelávanie. Vie vyhľadávať potrebné informácie v relevantných zdrojoch, vnímať ich vo vzájomných vzťahoch a súvislostiach,

kriticky ich hodnotiť, integrovať a komplexne využívať spolu s nadobudnutými teoretickými poznatkami z odborovej didaktiky a jazykovedy pri plánovaní, realizácii, analyzovaní a hodnotení vyučovacej činnosti a pri tvorbe vlastných učebných materiálov a pomôcok, výsledkom čoho je rozvinutie kritického a tvorivého myslenia, ako aj analytických, organizačných, interpersonálnych a komunikačných zručností. Je schopný tvoriť a samostatne riešiť problémové úlohy a zadania aj v širších jazykových a didaktických súvislostiach, vie komunikovať poznatky odborníkom aj laickým adresátom. Nadobudnuté vedomosti a zručnosti vie využiť a tvoriť aplikovať v školskom prostredí v pozícii učiteľa nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania.

Stručná osnova predmetu:

1. Teória vyučovania slovenského jazyka ako hraničná vedná disciplína. Slovenský jazyk ako vyučovací predmet. Základné pedagogické dokumenty.
2. Príprava učiteľa slovenského jazyka na vyučovanie, učebnice slovenského jazyka, didaktické pomôcky, informačné zdroje.
3. Klasifikácia vyučovacích metód, ich modernizácia. Využitie motivačných metód v jazykovej zložke.
4. Využitie expozičných metód v jazykovej zložke.
5. Využitie fixačných metód v jazykovej zložke. Komplexný jazykový rozbor.
6. Využitie diagnostických a klasifikačných metód v jazykovej zložke.
7. Vyučovanie zvukovej roviny a pravopisu – návrhy a praktické ukážky vyučovacích hodín, ich analýza a hodnotenie.
8. Vyučovanie lexikálnej roviny – návrhy a praktické ukážky vyučovacích hodín, ich analýza a hodnotenie.
9. Vyučovanie morfológickej roviny – návrhy a praktické ukážky vyučovacích hodín, ich analýza a hodnotenie.
10. Vyučovanie syntaktickej roviny – návrhy a praktické ukážky vyučovacích hodín, ich analýza a hodnotenie.
11. Vyučovanie slohu – návrhy a praktické ukážky vyučovacích hodín, ich analýza a hodnotenie. Študenti nadobudnú vedomosti z didaktiky slovenského jazyka, osvoja si odbornú terminológiu, spoznajú obsah a štruktúru pedagogických dokumentov, najmä vzdelávacích štandardov zo slovenského jazyka a literatúry pre nižšie a vyššie sekundárne vzdelávanie (výkonových a obsahových štandardov v jazykovej zložke predmetu), ako aj obsah a štruktúru učebníc slovenského jazyka pre nižšie a vyššie sekundárne vzdelávanie. Spoznajú rôzne typy motivačných, expozičných, fixačných, diagnostických a klasifikačných metód, možnosti ich modernizácie a špecifiká ich využitia pri rôznom učebnom obsahu v jazykovej zložke predmetu slovenský jazyk a literatúra. Získané teoretické poznatky budú viedieť aplikovať spolu s vedomosťami z jednotlivých jazykovedných disciplín pri navrhovaní, realizovaní, analyzovaní a kritickom hodnotení výučby konkrétneho učebného obsahu v konkrétnom ročníku základnej/strednej školy so zreteľom na plnenie cieľov a požiadaviek stanovených v príslušnom vzdelávacom štardarde zo slovenského jazyka a literatúry. Pri plánovaní konkrétnej vyučovacej hodiny si budú viedieť stanoviť primerané ciele a navrhnúť priebeh vyučovacej hodiny tak, aby použité metódy, organizačné formy a aktivity viedli k ich plneniu, aby žiakov motivovali a umožňovali im aktívne si osvojovať vedomosti a nadobúdať potrebné zručnosti. Pri plnení cieľov vyučovacej hodiny budú viedieť efektívne využívať prácu s učebnicou slovenského jazyka a s ďalšími vhodnými učebnými pomôckami, pričom nadobudnú schopnosť vytvárať si aj vlastné učebné materiály a pomôcky. Naučia sa vhodne transformovať vedecké poznatky z jednotlivých jazykovedných disciplín a metodicky správne, odborne, efektívne aj tvoriť doviest žiakov k vytvoreniu pojmov, definícií a pravidiel, vytvárať im primerané podmienky na aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí a na rozvíjanie nielen predmetových, ale aj klúčových kompetencií. Študenti si na predmete upevnia a rozvinú aj svoje komunikačné zručnosti, schopnosť správne interpretovať fakty, dodržiavať zásady autorskej

etiky, niest' zodpovednosť za kvalitu svojej práce a byť aktívne zodpovedný nielen za vlastné vzdelávanie, ale aj za vzdelávanie iných (žiakov).

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra:

BETÁKOVÁ, V. – TARCALOVÁ, Ž. 1984. Didaktika materinského jazyka. Bratislava: SPN. 313 s.

PALENČÁROVÁ, J. – KESSELOVÁ, J. – KUPCOVÁ, J. 2003. Učíme slovenčinu komunikačne a zážitkovo. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladatelstvo. 222 s. ISBN 801000328X.

Odporučaná literatúra:

ELIAŠOVÁ, V. – KOČANOVÁ, M. – LACKO, I. Eds. 2007. Na stope slovám. Príručka tvorivého písania pre učiteľov slovenského jazyka a literatúry. Bratislava: Štátny pedagogický ústav. 136 s. ISBN 978-80-89225-35-4.

HORVÁTHOVÁ, L. 2022. Hodnotenie a rozvíjanie vedomostí, zručností a nadania žiakov v kontexte pregraduálnej prípravy učiteľov slovenského jazyka a literatúry. Národné merania, predmetová olympiáda, recitačné súťaže, školský časopis a rozhlas [elektronický zdroj].

Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave. 65 s. ISBN 978-80-223-5360-1. (vybrané časti)
LIPTÁKOVÁ, L. a kolektív. 2011. Integrovaná didaktika slovenského jazyka a literatúry pre primárne vzdelávanie. Prešov: Alldata, v. o. s. 580 s. ISBN 978-80-555-0462-9. (vybrané kapitoly)

učebnice slovenského jazyka pre 5. – 9. ročník ZŠ a 1. – 4. roč. SŠ

vzdelávacie štandardy zo slovenského jazyka a literatúry pre nižšie a vyššie sekundárne vzdelávanie

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Slovak

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 301

A	ABS	B	C	D	E	FX
35,22	0,0	27,57	21,26	11,3	3,99	0,66

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 27.02.2024

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:
PdF.KS JL/M-SLOde001/22

Názov predmetu:
Didaktika slovenského jazyka

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška + seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 3 **Za obdobie štúdia:** 39

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:

3 hodiny týždenne prednáška + seminár, spolu za semester 33 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)

Pracovná záťaž študenta:

11 x 3 hodiny priamej výučby = 33 hodín; 20 hodín priebežnej prípravy na témy jednotlivých stretnutí vrátane analýzy učebníc a vzdelávacích štandardov; 17 hodín prípravy na realizáciu vyučovacej hodiny a na vytvorenie písomnej prípravy na ňu; 50 hodín prípravy na záverečný test v skúškovom období vrátane štúdia odbornej literatúry. Spolu 120 hodín práce študenta.

Vyučovacie metódy:

výklad, induktívno-generalizujúci rozhovor, demonštrácia a analýza konkrétnych príkladov, riešenie problémových úloh, diskusia, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 4

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude hodnotený priebežne na základe realizácie vyučovacej hodiny zameranej na zadanú tému v konkrétnom ročníku základnej/strednej školy a vytvorenej podrobnej písomnej prípravy na túto vyučovaciu hodinu (50 bodov) a v skúškovom období formou záverečného testu (50 bodov).

Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia a zo záverečnej kontroly študijných výsledkov (50/50). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektornej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (realizácia vyučovacej hodiny a písomná príprava na vyučovaciu hodinu: menej ako 30 bodov; záverečný test: menej ako 30 bodov).

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent výborne ovláda teoretické poznatky z didaktiky slovenského jazyka v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva

predstavené fakty, získané vedomosti vie presvedčivo kriticky a samostatne hodnotiť, dokáže metodicky správne, odborne, efektívne a tvorivo aplikovať a adaptovať vedomosti z didaktiky slovenského jazyka a z jednotlivých jazykovedných disciplín, ako aj požiadavky a informácie uvedené v pedagogických dokumentoch pri príprave a realizácii vyučovacej hodiny aj pri tvorivom a samostatnom riešení jednotlivých úloh a zadani aj v širších jazykových a didaktických súvislostiach, výborne podporuje u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má výborne rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent veľmi dobre ovláda teoretické poznatky z didaktiky slovenského jazyka a z jednotlivých jazykovedných disciplín v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, k získaným vedomostiam zaujíma čiastočne kritický postoj, dokáže metodicky správne, odborne, efektívne a zväčša aj tvorivo aplikovať a adaptovať vedomosti z didaktiky slovenského jazyka a z jednotlivých jazykovedných disciplín, ako aj požiadavky a informácie uvedené v pedagogických dokumentoch pri príprave a realizácii vyučovacej hodiny aj pri samostatnom riešení jednotlivých úloh a zadani aj v širších jazykových a didaktických súvislostiach, veľmi dobre podporuje u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent dobre ovláda teoretické poznatky z didaktiky slovenského jazyka a z jednotlivých jazykovedných disciplín v požadovanom rozsahu, vhodne usporadúva predstavené fakty, dokáže metodicky správne aplikovať a adaptovať vedomosti z didaktiky slovenského jazyka aj z jednotlivých jazykovedných disciplín, ako aj požiadavky a informácie uvedené v pedagogických dokumentoch pri príprave a realizácii vyučovacej hodiny aj pri spoľahlivom riešení jednotlivých úloh a zadani, dobre podporuje u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, má dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

D (76 – 69 %, uspokojivo – priateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent ovláda teoretické poznatky z didaktiky slovenského jazyka a z jednotlivých jazykovedných disciplín v požadovanom rozsahu len v obmedzenej miere, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadani faktov, získané vedomosti dokáže uspokojivo aplikovať pri príprave a realizácii vyučovacej hodiny aj pri uspokojivom riešení jednotlivých úloh a zadani, má priateľne rozvinuté zručnosti potrebné na samoštúdium;

E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent ovláda teoretické poznatky z didaktiky slovenského jazyka a z jednotlivých jazykovedných disciplín v požadovanom rozsahu len na minimálnej úrovni a preukazuje nedostatky v usporiadani faktov, získané vedomosti dokáže len v minimálnej miere aplikovať pri príprave a realizácii vyučovacej hodiny, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti potrebné na samoštúdium;

Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nedostatočne ovláda teoretické poznatky z didaktiky slovenského jazyka a z jednotlivých jazykovedných disciplín v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti nedokáže aplikovať pri príprave a realizácii vyučovacej hodiny, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, nevie sa samostatne ďalej vzdelávať.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Študent má osvojené teoretické poznatky z didaktiky slovenského jazyka vrátane odbornej terminológie, pozná obsah a štruktúru pedagogických dokumentov, ako aj obsah a štruktúru učebníc slovenského jazyka pre nižšie a vyššie sekundárne vzdelávanie. Vie vyhľadávať potrebné informácie v relevantných zdrojoch, vnímať ich vo vzájomných vzťahoch a súvislostiach,

kriticky ich hodnotiť, integrovať a komplexne využívať spolu s nadobudnutými teoretickými poznatkami z odborovej didaktiky a jazykovedy pri plánovaní, realizácii, analyzovaní a hodnotení vyučovacej činnosti a pri tvorbe vlastných učebných materiálov a pomôcok, výsledkom čoho je rozvinutie kritického a tvorivého myslenia, ako aj analytických, organizačných, interpersonálnych a komunikačných zručností. Je schopný tvoriť a samostatne riešiť problémové úlohy a zadania aj v širších jazykových a didaktických súvislostiach, vie komunikovať poznatky odborníkom aj laickým adresátom. Nadobudnuté vedomosti a zručnosti vie využiť a tvoriť aplikovať v školskom prostredí v pozícii učiteľa nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania.

Stručná osnova predmetu:

1. Teória vyučovania slovenského jazyka ako hraničná vedná disciplína. Slovenský jazyk ako vyučovací predmet. Základné pedagogické dokumenty.
2. Príprava učiteľa slovenského jazyka na vyučovanie, učebnice slovenského jazyka, didaktické pomôcky, informačné zdroje.
3. Klasifikácia vyučovacích metód, ich modernizácia. Využitie motivačných metód v jazykovej zložke.
4. Využitie expozičných metód v jazykovej zložke.
5. Využitie fixačných metód v jazykovej zložke. Komplexný jazykový rozbor.
6. Využitie diagnostických a klasifikačných metód v jazykovej zložke.
7. Vyučovanie zvukovej roviny a pravopisu – návrhy a praktické ukážky vyučovacích hodín, ich analýza a hodnotenie.
8. Vyučovanie lexikálnej roviny – návrhy a praktické ukážky vyučovacích hodín, ich analýza a hodnotenie.
9. Vyučovanie morfológickej roviny – návrhy a praktické ukážky vyučovacích hodín, ich analýza a hodnotenie.
10. Vyučovanie syntaktickej roviny – návrhy a praktické ukážky vyučovacích hodín, ich analýza a hodnotenie.
11. Vyučovanie slohu – návrhy a praktické ukážky vyučovacích hodín, ich analýza a hodnotenie. Študenti nadobudnú vedomosti z didaktiky slovenského jazyka, osvoja si odbornú terminológiu, spoznajú obsah a štruktúru pedagogických dokumentov, najmä vzdelávacích štandardov zo slovenského jazyka a literatúry pre nižšie a vyššie sekundárne vzdelávanie (výkonových a obsahových štandardov v jazykovej zložke predmetu), ako aj obsah a štruktúru učebníc slovenského jazyka pre nižšie a vyššie sekundárne vzdelávanie. Spoznajú rôzne typy motivačných, expozičných, fixačných, diagnostických a klasifikačných metód, možnosti ich modernizácie a špecifiká ich využitia pri rôznom učebnom obsahu v jazykovej zložke predmetu slovenský jazyk a literatúra. Získané teoretické poznatky budú viedieť aplikovať spolu s vedomosťami z jednotlivých jazykovedných disciplín pri navrhovaní, realizovaní, analyzovaní a kritickom hodnotení výučby konkrétneho učebného obsahu v konkrétnom ročníku základnej/strednej školy so zreteľom na plnenie cieľov a požiadaviek stanovených v príslušnom vzdelávacom štardarde zo slovenského jazyka a literatúry. Pri plánovaní konkrétnej vyučovacej hodiny si budú viedieť stanoviť primerané ciele a navrhnúť priebeh vyučovacej hodiny tak, aby použité metódy, organizačné formy a aktivity viedli k ich plneniu, aby žiakov motivovali a umožňovali im aktívne si osvojovať vedomosti a nadobúdať potrebné zručnosti. Pri plnení cieľov vyučovacej hodiny budú viedieť efektívne využívať prácu s učebnicou slovenského jazyka a s ďalšími vhodnými učebnými pomôckami, pričom nadobudnú schopnosť vytvárať si aj vlastné učebné materiály a pomôcky. Naučia sa vhodne transformovať vedecké poznatky z jednotlivých jazykovedných disciplín a metodicky správne, odborne, efektívne aj tvoriť doviest žiakov k vytvoreniu pojmov, definícií a pravidiel, vytvárať im primerané podmienky na aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí a na rozvíjanie nielen predmetových, ale aj klúčových kompetencií. Študenti si na predmete upevnia a rozvinú aj svoje komunikačné zručnosti, schopnosť správne interpretovať fakty, dodržiavať zásady autorskej

etiky, niest' zodpovednosť za kvalitu svojej práce a byť aktívne zodpovedný nielen za vlastné vzdelávanie, ale aj za vzdelávanie iných (žiakov).

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra:

BETÁKOVÁ, V. – TARCALOVÁ, Ž. 1984. Didaktika materinského jazyka. Bratislava: SPN. 313 s.

PALENČÁROVÁ, J. – KESSELOVÁ, J. – KUPCOVÁ, J. 2003. Učíme slovenčinu komunikačne a zážitkovo. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladatelstvo. 222 s. ISBN 801000328X.

Odporučaná literatúra:

ELIAŠOVÁ, V. – KOČANOVÁ, M. – LACKO, I. Eds. 2007. Na stope slovám. Príručka tvorivého písania pre učiteľov slovenského jazyka a literatúry. Bratislava: Štátny pedagogický ústav. 136 s. ISBN 978-80-89225-35-4.

HORVÁTHOVÁ, L. 2022. Hodnotenie a rozvíjanie vedomostí, zručností a nadania žiakov v kontexte pregraduálnej prípravy učiteľov slovenského jazyka a literatúry. Národné merania, predmetová olympiáda, recitačné súťaže, školský časopis a rozhlas [elektronický zdroj].

Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave. 65 s. ISBN 978-80-223-5360-1. (vybrané časti)
LIPTÁKOVÁ, L. a kolektív. 2011. Integrovaná didaktika slovenského jazyka a literatúry pre primárne vzdelávanie. Prešov: Alldata, v. o. s. 580 s. ISBN 978-80-555-0462-9. (vybrané kapitoly)

učebnice slovenského jazyka pre 5. – 9. ročník ZŠ a 1. – 4. roč. SŠ

vzdelávacie štandardy zo slovenského jazyka a literatúry pre nižšie a vyššie sekundárne vzdelávanie

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Slovak

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 301

A	ABS	B	C	D	E	FX
35,22	0,0	27,57	21,26	11,3	3,99	0,66

Vyučujúci: Mgr. Ľubica Horváthová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 27.02.2024

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU ŠTÁTNEJ SKÚŠKY

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KS JL/M-SLOšt009/16	Názov predmetu: didaktika slovenského jazyka a literatúry
---	---

Počet kreditov: 3

Stupeň štúdia: II.

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Štátnej skúšky (vrátane obhajoby záverečnej práce) je v súlade s vnútorným predpisom č. 1/2020 Študijný poriadok PdF UK, ako aj s vnútorným predpisom č. 5/2021 Študijný poriadok UK.

Štátnej skúšky môže študent vykonať a) po získaní minimálne takého počtu kreditov, aby po získaní kreditov za úspešné absolvovanie poslednej štátnej skúšky dosiahol potrebný počet kreditov na riadne skončenie štúdia a b) po úspešnom absolvovaní povinných predmetov, poviene voliteľných predmetov a výberových predmetov v skladbe určenej študijným programom okrem štátnej skúšky a c) nie je proti nemu vedené disciplinárne konanie.

V magisterskom stupni štúdia je potrebné získať v rámci študijného programu za jeho študijnú časť 94 kreditov v predpísanej skladbe. Ďalších 14 kreditov študent získava za úspešnú obhajobu diplomovej práce a 12 kreditov za predmety štátnej skúšky.

Podľa VP 23/2021 Vnútorný systém zabezpečovania kvality VŠ vzdelávania UK v Bratislave, časť šest, čl. 56, ods. 2 musí študent preukázať nadobudnuté vedomosti, ako aj to, že im porozumel a vie ich uplatniť. Je schopný tvorivo riešiť problémy aj v širších kontextoch súvisiacich s daným študijným odborom, má rozvinuté vzdelávacie zručnosti, disponuje vysokým stupňom samostatnosti a autonómie.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent výborne ovláda teoretické poznatky z didaktiky slovenského jazyka a literatúry v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie presvedčivo kriticky a samostatne hodnotiť, dokáže metodicky správne, odborne, efektívne a tvorivo aplikovať a adaptovať vedomosti z didaktiky slovenského jazyka a literatúry a z jednotlivých jazykovedných a literárnovedných disciplín, ako aj požiadavky a informácie uvedené v pedagogických dokumentoch pri príprave a realizácii vyučovacej hodiny aj pri tvorivom a samostatnom riešení jednotlivých úloh a zadani aj v širších jazykových, literárnych a didaktických súvislostiach, výborne podporuje u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca;

B (veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent veľmi dobre ovláda teoretické poznatky z didaktiky slovenského jazyka a literatúry a z jednotlivých jazykovedných a literárnovedných disciplín v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, k získaným vedomostiam zaujíma čiastočne kritický postoj, dokáže metodicky správne, odborne, efektívne a zväčša aj tvorivo aplikovať a adaptovať vedomosti z didaktiky slovenského jazyka a literatúry a z jednotlivých jazykovedných a literárnovedných disciplín, ako aj požiadavky a informácie uvedené v pedagogických dokumentoch pri príprave a realizácii vyučovacej hodiny aj pri samostatnom riešení jednotlivých úloh a zadani aj v širších jazykových, literárnych a didaktických súvislostiach, veľmi dobre podporuje u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá;

C (dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent dobre ovláda teoretické poznatky z didaktiky slovenského jazyka a literatúry a z jednotlivých jazykovedných a literárnoch disciplín v požadovanom rozsahu, vhodne usporadúva predstavené fakty, dokáže metodicky správne aplikovať a adaptovať vedomosti z didaktiky slovenského jazyka a literatúry aj z jednotlivých jazykovedných a literárnoch disciplín, ako aj požiadavky a informácie uvedené v pedagogických dokumentoch pri príprave a realizácii vyučovacej hodiny aj pri spoľahlivom riešení jednotlivých úloh a zadanií, dobre podporuje u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručnosti a spôsobilosti, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá;

D (uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent ovláda teoretické poznatky z didaktiky slovenského jazyka a literatúry a z jednotlivých jazykovedných a literárnoch disciplín v požadovanom rozsahu len v obmedzenej miere, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadanej faktov, získané vedomosti dokáže uspokojivo aplikovať pri príprave a realizácii vyučovacej hodiny aj pri uspokojivom riešení jednotlivých úloh a zadanií, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá;

E (dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent ovláda teoretické poznatky z didaktiky slovenského jazyka a literatúry a z jednotlivých jazykovedných a literárnoch disciplín v požadovanom rozsahu len na minimálnej úrovni a preukazuje nedostatky v usporiadanej faktov, získané vedomosti dokáže len v minimálnej miere aplikovať pri príprave a realizácii vyučovacej hodiny, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je dobrá;

Fx (nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nedostatočne ovláda teoretické poznatky z didaktiky slovenského jazyka a literatúry a z jednotlivých jazykovedných a literárnoch disciplín v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti nedokáže aplikovať pri príprave a realizácii vyučovacej hodiny, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania.

Výsledky vzdelávania:

Výstupy vzdelávania sú v súlade s Dlhodobým zámerom UK/PdF, poslaním a strategickými zámermi UK/PdF, v súlade s opisom študijného odboru, v súlade s NKR/SKR/DD, v súlade s profilom absolventa, v súlade s cieľmi a výstupmi vzdelávania v jednotlivých predmetoch študijného plánu študijného programu a ďalšími prislúchajúcimi dokumentmi.

Študent má osvojené teoretické poznatky z didaktiky slovenského jazyka a literatúry vrátane odbornej terminológie, pozná obsah a štruktúru pedagogických dokumentov, ako aj obsah a štruktúru učebníc slovenského jazyka, literárnej výchovy a literatúry pre nižšie a vyššie sekundárne vzdelávanie. Nadobudnuté poznatky dokáže vnímať vo vzájomných vzťahoch a súvislostiach, kriticky ich hodnotiť, integrovať a komplexne využívať spolu s poznatkami z jednotlivých jazykovedných a literárnoch disciplín pri plánovaní, realizácii a analyzovaní vyučovacej činnosti. Študent disponuje odbornými spôsobilosťami, ktoré sú nevyhnutné na transformovanie a implementovanie nových poznatkov z odboru do výchovno-vzdelávacieho procesu.

Stručná osnova predmetu:

Tematické okruhy

- Základné pedagogické dokumenty. Obsahový a výkonový vzdelávací štandard zo slovenského jazyka a literatúry pre nižšie a vyššie sekundárne vzdelávanie. Slovenský jazyk a literatúra ako vyučovací predmet, intrazložkové, medzizložkové a medzipredmetové vzťahy.
- Základné funkcie v jazykovej a literárnej zložke. Uplatnenie čiastkových a komplexných myšlienkových operácií. Učebný obsah a druhy učenia v jazykovej a literárnej zložke.
- Učebnice slovenského jazyka, literárnej výchovy a literatúry pre nižšie a vyššie sekundárne vzdelávanie a ďalšie didaktické pomôcky a informačné zdroje na vyučovaní slovenského jazyka a literatúry.

- Vyučovacie metódy v jazykovej a literárnej zložke a ich modernizácia. Štruktúra klasickej a netradičnej vyučovacej hodiny. Využitie didaktickej hry, tvorivého písania a tvorivej dramatiky.
- Klasifikácie otázok a ich využitie pri výučbe slovenského jazyka a literatúry v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní.
- Pedagogické spôsobilosti učiteľa slovenského jazyka a literatúry. Príprava učiteľa na vyučovaciu hodinu. Tvorivosť a tvorivé vyučovanie.
- Druhy rozborov. Komplexný jazykový rozbor.
- Prístupy k literárnemu textu v didaktickej komunikácii. Kreatívna a školská interpretácia literárneho textu.
- Písomné slohové práce, ich príprava a hodnotenie. Nácvik ústnych prejavov a ich hodnotenie.
- Recepcia textu. Čítanie, jeho druhy a fázy. Rozvoj aktívneho a diskurzívneho čítania. Formovanie kultúrneho a kultivovaného čitateľa.

Každú tému bude potrebné konkretizovať na návrhu výučbovej aktivity. Študent na štátnej skúške komplexne preukáže vedomosti, schopnosti a kompetentnosti podľa konkrétnych otázok z absolvovaných predmetov.

Obsahová náplň štátnicového predmetu:

Odporučaná literatúra:

Odporučaná študijná literatúra je uvedená v informačných listoch príslušných predmetov.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KPg/M-VUZde003/22	Názov predmetu: Filozofická antropológia a axiológia
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Prednáška, 2 hodiny/týždeň, t. j. 22 hodín /semester, kombinovanou metódou (prevažne prezenčne)

Pracovná záťaž študenta: 22 hodín priama výučba, 14 hodín príprava na 1. priebežný test, 14 hodín príprava na 2. priebežný test, 10 hodín samoštúdium. Spolu: 60

Vyučovacie metódy: Problémový výklad. Študenti budú podnecovaní k preverovaniu nosnosti argumentačnej bázy preberaných antropologických konceptov. Diskusia bude orientovaná aj na rekonštrukciu kultúrno-historického (dobového spoločenského, ekonomického, politického, ideologického a hodnotového pozadia) aktuálne preberaných názorov na človeka.

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0, kurz je ukončený hodnotením.

Priebežné hodnotenie zahŕňa dva priebežné didaktické testy (50% + 50% hodnotenia). Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A 100-91%, výborne - vynikajúce výsledky. Študent v oboch didaktických testoch preukázal takú úroveň vedomostí (rozsah osvojených poznatkov a mobilizovaných kognitívnych schopností), ktorá v súhrnnom bodovom, resp. percentuálnom vyjadrení zodpovedá hodnoteniu A.

Poznámka: Didaktický test obsahuje úlohy rôznej kognitívnej náročnosti, takže stratifikuje študentov nielen podľa rozsahu osvojených znalostí. Testy sú zostavené tak, aby overovali stanovené výsledky vzdelávania.

B 90-81%, veľmi dobre - nadpriemerný štandard. Študent v oboch didaktických testoch preukázal takú úroveň vedomostí (rozsah osvojených poznatkov a mobilizovaných kognitívnych schopností), ktorá v súhrnnom bodovom, resp. percentuálnom vyjadrení zodpovedá hodnoteniu B.

C 80-73%, dobre - bežná spoľahlivá práca. Študent v oboch didaktických testoch preukázal takú úroveň vedomostí (rozsah osvojených poznatkov a mobilizovaných kognitívnych schopností), ktorá v súhrnnom bodovom, resp. percentuálnom vyjadrení zodpovedá hodnoteniu C.

D 72-66%, uspokojivo - priateľné výsledky. Študent v oboch didaktických testoch preukázal takú úroveň vedomostí (rozsah osvojených poznatkov a mobilizovaných kognitívnych schopností), ktorá v súhrnnom bodovom, resp. percentuálnom vyjadrení zodpovedá hodnoteniu D.

E 65-60%, dostatočne. Študent v oboch didaktických testoch preukázal takú úroveň vedomostí (rozsah osvojených poznatkov a mobilizovaných kognitívnych schopností), ktorá v súhrnnom bodovom, resp. percentuálnom vyjadrení zodpovedá hodnoteniu E.

Fx 59-0%, nedostatočne. Študent nesplnil požadované limity na absolvovanie predmetu.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Cieľom kurzu je sprostredkovať poslucháčom širokú škálu názorov na človeka tak, ako ho v rozličných historických obdobiach a kultúrnych kontextoch uchopovala svojimi prostriedkami filozofia. Študenti si v rámci kurzu osvoja nielen základné obrazy, názory a koncepty človeka v ich dejinno-filozofickom, ale aj v ich eticko-axiologickom rámci. Budú poznáť vzájomné inšpirácie a prieniky medzi filozofickými a špeciálno-vednými koncepciami človeka. Oboznámi sa s motívmi a argumentami filozofickej kritiky vedeckých konceptov človeka. Poslaním kurzu je, aby sa študenti naučili identifikovať hodnotové pozadie filozofických tematizácií človeka a domýšľať možné axiologické dôsledky plynúce z prijatia relevantných vedeckých

Stručná osnova predmetu:

Možnosti konceptualizácie antropologickej problematiky vo vedách a vo filozofii. Limity vedeckého spôsobu afirmácie antropologickej problematiky. Základné konceptuálne a metodologické problémy spojené s tematizáciou človeka vo filozofii. Typológia filozofických reflexií človeka podľa rôznych expertných hľadísk. Substanciálne a nesubstanciálne prístupy k človeku a ich svetonázorové a pedagogické dôsledky. Filozofická reflexia relačných vzťahov, v ktorých sa človek vo svete nachádza: človek a príroda, človek a spoločnosť, človek a technika, človek a sféra transcendentna. Mapovanie demarkačných čiar medzi animálnym a humánnym, medzi humánnym a posthumánnym. Filozofická kritika niektorých konceptov normality a predstáv o ideálnom statuse človeka udomácnených v edukačnej teórii a praxi. Axiologická dimenzia ľudského bytia. Význam poznania človeka pre pedagogické vedy. Výchova k humanizmu a k úcte k ľudskej dôstojnosti ako najbytostnejšie poslanie výchovy.

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra:

MALÍK, B. (2008) Úvod do antropológie. Základné antropofémy v dejinách antropologického myslenia. Bratislava: Iris, 214 s. ISBN 978-80-89256-09-9

Odporučaná literatúra:

BOSÁKOVÁ, K. (2019) Základy filozofickej antropológie I. Košice: Vydatel'stvo ŠafárikPress. 54 s. ISBN 978-80-8152-773-9 (e-publikácia) Dostupné na: <https://unibook.upjs.sk/img/cms/2019/FF/filozoficka-antropologia-final.pdf>

GÁLIK, S. (2008) Filozofická antropológia. Bratislava: Iris. 159 s. ISBN 978-80-89256-23-5.

NOVOSÁD, F. (2020) Elementy filozofickej antropológie. Bratislava: Iris. 224 s. ISBN 978-80-8200-057-6.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 1001

A	ABS	B	C	D	E	FX
29,97	0,0	19,58	22,08	16,38	10,89	1,1

Vyučujúci: doc. PhDr. Branislav Malík, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KPg/M-VUZde003/22	Názov predmetu: Filozofická antropológia a axiológia
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Prednáška, 2 hodiny/týždeň, t. j. 22 hodín /semester, kombinovanou metódou (prevažne prezenčne)

Pracovná záťaž študenta: 22 hodín priama výučba, 14 hodín príprava na 1. priebežný test, 14 hodín príprava na 2. priebežný test, 10 hodín samoštúdium. Spolu: 60

Vyučovacie metódy: Problémový výklad. Študenti budú podnecovaní k preverovaniu nosnosti argumentačnej bázy preberaných antropologických konceptov. Diskusia bude orientovaná aj na rekonštrukciu kultúrno-historického (dobového spoločenského, ekonomického, politického, ideologického a hodnotového pozadia) aktuálne preberaných názorov na človeka.

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0, kurz je ukončený hodnotením.

Priebežné hodnotenie zahŕňa dva priebežné didaktické testy (50% + 50% hodnotenia). Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A 100-91%, výborne - vynikajúce výsledky. Študent v oboch didaktických testoch preukázal takú úroveň vedomostí (rozsah osvojených poznatkov a mobilizovaných kognitívnych schopností), ktorá v súhrnnom bodovom, resp. percentuálnom vyjadrení zodpovedá hodnoteniu A.

Poznámka: Didaktický test obsahuje úlohy rôznej kognitívnej náročnosti, takže stratifikuje študentov nielen podľa rozsahu osvojených znalostí. Testy sú zostavené tak, aby overovali stanovené výsledky vzdelávania.

B 90-81%, veľmi dobre - nadpriemerný štandard. Študent v oboch didaktických testoch preukázal takú úroveň vedomostí (rozsah osvojených poznatkov a mobilizovaných kognitívnych schopností), ktorá v súhrnnom bodovom, resp. percentuálnom vyjadrení zodpovedá hodnoteniu B.

C 80-73%, dobre - bežná spoľahlivá práca. Študent v oboch didaktických testoch preukázal takú úroveň vedomostí (rozsah osvojených poznatkov a mobilizovaných kognitívnych schopností), ktorá v súhrnnom bodovom, resp. percentuálnom vyjadrení zodpovedá hodnoteniu C.

D 72-66%, uspokojivo - priateľné výsledky. Študent v oboch didaktických testoch preukázal takú úroveň vedomostí (rozsah osvojených poznatkov a mobilizovaných kognitívnych schopností), ktorá v súhrnnom bodovom, resp. percentuálnom vyjadrení zodpovedá hodnoteniu D.

E 65-60%, dostatočne. Študent v oboch didaktických testoch preukázal takú úroveň vedomostí (rozsah osvojených poznatkov a mobilizovaných kognitívnych schopností), ktorá v súhrnnom bodovom, resp. percentuálnom vyjadrení zodpovedá hodnoteniu E.

Fx 59-0%, nedostatočne. Študent nesplnil požadované limity na absolvovanie predmetu.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Cieľom kurzu je sprostredkovať poslucháčom širokú škálu názorov na človeka tak, ako ho v rozličných historických obdobiach a kultúrnych kontextoch uchopovala svojimi prostriedkami filozofia. Študenti si v rámci kurzu osvoja nielen základné obrazy, názory a koncepty človeka v ich dejinno-filozofickom, ale aj v ich eticko-axiologickom rámci. Budú poznáť vzájomné inšpirácie a prieniky medzi filozofickými a špeciálno-vednými koncepciami človeka. Oboznámi sa s motívmi a argumentami filozofickej kritiky vedeckých konceptov človeka. Poslaním kurzu je, aby sa študenti naučili identifikovať hodnotové pozadie filozofických tematizácií človeka a domýšľať možné axiologické dôsledky plynúce z prijatia relevantných vedeckých

Stručná osnova predmetu:

Možnosti konceptualizácie antropologickej problematiky vo vedách a vo filozofii. Limity vedeckého spôsobu afirmácie antropologickej problematiky. Základné konceptuálne a metodologické problémy spojené s tematizáciou človeka vo filozofii. Typológia filozofických reflexií človeka podľa rôznych expertných hľadísk. Substanciálne a nesubstanciálne prístupy k človeku a ich svetonázorové a pedagogické dôsledky. Filozofická reflexia relačných vzťahov, v ktorých sa človek vo svete nachádza: človek a príroda, človek a spoločnosť, človek a technika, človek a sféra transcendentna. Mapovanie demarkačných čiar medzi animálnym a humánnym, medzi humánnym a posthumánnym. Filozofická kritika niektorých konceptov normality a predstáv o ideálnom statuse človeka udomácnených v edukačnej teórii a praxi. Axiologická dimenzia ľudského bytia. Význam poznania človeka pre pedagogické vedy. Výchova k humanizmu a k úcte k ľudskej dôstojnosti ako najbytostnejšie poslanie výchovy.

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra:

MALÍK, B. (2008) Úvod do antropológie. Základné antropofémy v dejinách antropologického myslenia. Bratislava: Iris, 214 s. ISBN 978-80-89256-09-9

Odporučaná literatúra:

BOSÁKOVÁ, K. (2019) Základy filozofickej antropológie I. Košice: Vydatel'stvo ŠafárikPress. 54 s. ISBN 978-80-8152-773-9 (e-publikácia) Dostupné na: <https://unibook.upjs.sk/img/cms/2019/FF/filozoficka-antropologia-final.pdf>

GÁLIK, S. (2008) Filozofická antropológia. Bratislava: Iris. 159 s. ISBN 978-80-89256-23-5.

NOVOSÁD, F. (2020) Elementy filozofickej antropológie. Bratislava: Iris. 224 s. ISBN 978-80-8200-057-6.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 1001

A	ABS	B	C	D	E	FX
29,97	0,0	19,58	22,08	16,38	10,89	1,1

Vyučujúci: doc. PhDr. Branislav Malík, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KPg/M-VUZde014/22	Názov predmetu: Inkluzívne vzdelávanie
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

11 hodín semestra: 2 hodiny prednáška/týždeň; t.j. spolu za semester 22 hodín, kombinovaná (prevažne prezenčne)

Pracovná záťaž študenta: 22 hodín je prezenčná výučba; priebežná príprava na vyučovanie (11 hodín); tvorba 5 edukačných aktivít na vybranú tému príslušnej aprobácie študenta s uplatnením poznatkov kognitívnej psychológie a zásad neurodidaktiky (15 hodín); písanie záverečnej eseje (2 hodiny); príprava na priebežný test v polovici semestra (10 hodín). Spolu 60 hodín.

Vyučovacie metódy: Prednášanie, skupinová diskusia, rozhovor, riadená diskusia, aktívna skupinová práca, riešenie problémových úloh, heuristická metóda, didaktické hry, tvorba myšlienkových máp, riadené samoštúdium a práca s textom

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Predmet je ukončený hodnotením (váha priebežného a záverečného hodnotenia je 100/0). V priebehu semestra budú študenti a študentky vypracovať edukačné aktivity vychádzajúce z poznatkov predmetu (max. 50 bodov), napísať záverečnú štruktúrovanú esej v rozsahu 1-2 strany (10 bodov) a úspešne absolvovať priebežný test (40 bodov).

Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 81 bodov, na hodnotenie C najmenej 73 bodov, na hodnotenie D najmenej 66 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektornej z úloh získa menej ako 50 % bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),

B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),

C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca),

D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),

E (65-60%, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá),

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).

Pre hodnotenie A je potrebné, aby študent podával priebežne počas celého semestra vynikajúce výsledky, bol schopný samostatného štúdia, kritickej komparácie odborných textov z psychológie.

Študent sa vie orientovať v spleti rôznych literárnych zdrojov, vie vybrať relevantné zdroje pre svoje štúdium, ovláda základy kognitívnej psychológie a neurodidaktiky ako vedy a je schopný na základe svojich poznatkov prakticky aplikovať teoretické poznatky na vypracovanie zadaných úloh. Hodnotenie B znamená, že študent počas celého semestra dosahoval nadpriemerné výsledky, bol schopný samostatného štúdia, ovláda základné informácie týkajúce sa kognitívnej psychológie a neurodidaktiky ako vedy, vie sa orientovať v literatúre, jeho kritické myslenie je hraničné.

Hodnotenie C znamená, že študent počas semestra podával štandardne dobrý výkon, jeho teoretické znalosti predmetnej problematiky sú na dobrej úrovni, no chýba schopnosť tieto poznatky aplikovať, kriticky zhodnotiť a porovnať jednotlivé literárne zdroje a psychologické poznatky.

Hodnotenie D znamená, že študent bol v priebehu semestra slabšie pripravený, má mierne nedostatky v teoretických znalostach týkajúcich sa predmetu vzdelávania a má väčšie problémy v samostatnej realizačnej práci, ako aj v skupinovej práci, nevie kriticky analyzovať informácie a robí mu problém aplikovať poznatky do praxe.

Hodnotenie E znamená, že študent zlyháva vo viac ako v jednom zo zadaní, chýba mu schopnosť analyzovať, komparovať viaceré poznatky a zlyháva v kritickom myslení a aplikácii teoretických poznatkov do praxe.

Hodnotenie FX znamená, že študent dostatočne nenačínil požiadavky na absolvovanie predmetu a vyžaduje sa práca navyše.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Cieľom je získať poznatky z oblasti vedných disciplín kognitívnej psychológie a neurodidaktiky a vedieť ich aplikovať do edukačného procesu v zmysle jeho efektívnenia.

Študent po absolvovaní predmetu dokáže tvorivo použiť vedomosti pri riešení zadaných úloh, analyzovať problém a syntetizovať nové riešenie, vie samostatne projektovať, realizovať a vyhodnocovať výchovno-vzdelávací proces, respektíve jeho časti, dokáže efektívne realizovať a vyhodnocovať vlastné aktivity na hodinách, dokáže tvorivo aplikovať pedagogicko-psychologické poznanie vo výchovno-vzdelávacom procese, dokáže sa rozhodovať aj pri neúplných alebo obmedzených informáciách a tvorivo pristupovať k ich riešeniu, vie identifikovať individuálne a vývinové charakteristiky žiaka v neurokognitívnej oblasti a aplikovať ich do edukačného procesu.

Stručná osnova predmetu:

tručná osnova predmetu:

1. Úvod do kognitívnej psychológie a neurodidaktiky Základné teoretické východiská. Historický náčrt predmetu kognitívnej psychológie a neurodidaktiky, metódy kognitívnej psychológie, oblasti kognitívnej psychológie.
2. Pozornosť a vedomie z pohľadu kognitívnej psychológie a neurodidaktiky.
3. Vnímanie (percepcia) - od vnemu k reprezentácii, teória percepcie, poruchy vnímania.
4. Pamäť a pamäťové procesy, kódovanie a presun informácie, vybavovanie, skreslenie pamäte.
5. Reprezentácia poznatkov a organizácia poznatkov, tvorba mentálnych reprezentácií, reprezentácia procesov v procedurálnej a deklaratívnej pamäti.
6. Pomalé a rýchle myslenie, dva systémy a myšlienkové skreslenia.
7. Emócie z pohľadu kognitívnej psychológie a neurodidaktiky.
8. Exekutívne funkcie a spôsob ich rozvoja vo vzdelávacom procese.
9. Rozvíjanie praktickej a tvorivej inteligencie v modernom svete.
10. Aplikácia neurodidaktických poznatkov v učení a pri vyučovaní.
11. Zásady efektívneho učenia sa, kognitívne determinanty procesu učenia.

Odporučaná literatúra:

tručná osnova predmetu:

1. Úvod do kognitívnej psychológie a neurodidaktiky Základné teoretické východiská. Historický náčrt predmetu kognitívnej psychológie a neurodidaktiky, metódy kognitívnej psychológie, oblasti kognitívnej psychológie.
2. Pozornosť a vedomie z pohľadu kognitívnej psychológie a neurodidaktiky.
3. Vnímanie (percepcia) - od vnemu k reprezentácii, teória percepcie, poruchy vnímania.
4. Pamäť a pamäťové procesy, kódovanie a presun informácie, vybavovanie, skreslenie pamäte.
5. Reprezentácia poznatkov a organizácia poznatkov, tvorba mentálnych reprezentácií, reprezentácia procesov v procedurálnej a deklaratívnej pamäti.
6. Pomalé a rýchle myšlenie, dva systémy a myšlienkové skreslenia.
7. Emócie z pohľadu kognitívnej psychológie a neurodidaktiky.
8. Exekutívne funkcie a spôsob ich rozvoja vo vzdelávacom procese.
9. Rozvíjanie praktickej a tvorivej inteligencie v modernom svete.
10. Aplikácia neurodidaktických poznatkov v učení a pri vyučovaní.
11. Zásady efektívneho učenia sa, kognitívne determinanty procesu učenia.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, český a anglický jazyk

Poznámky:
predmet so psychologickým zameraním, v študijnom pláne ozn.: *)

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 157

A	ABS	B	C	D	E	FX
42,04	0,0	37,58	12,1	3,82	1,27	3,18

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KPg/M-VUZde014/22	Názov predmetu: Inkluzívne vzdelávanie
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

11 hodín semestra: 2 hodiny prednáška/týždeň; t.j. spolu za semester 22 hodín, kombinovaná (prevažne prezenčne)

Pracovná záťaž študenta: 22 hodín je prezenčná výučba; priebežná príprava na vyučovanie (11 hodín); tvorba 5 edukačných aktivít na vybranú tému príslušnej aprobácie študenta s uplatnením poznatkov kognitívnej psychológie a zásad neurodidaktiky (15 hodín); písanie záverečnej eseje (2 hodiny); príprava na priebežný test v polovici semestra (10 hodín). Spolu 60 hodín.

Vyučovacie metódy: Prednášanie, skupinová diskusia, rozhovor, riadená diskusia, aktívna skupinová práca, riešenie problémových úloh, heuristická metóda, didaktické hry, tvorba myšlienkových máp, riadené samoštúdium a práca s textom

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Predmet je ukončený hodnotením (váha priebežného a záverečného hodnotenia je 100/0). V priebehu semestra budú študenti a študentky vypracovať edukačné aktivity vychádzajúce z poznatkov predmetu (max. 50 bodov), napísať záverečnú štruktúrovanú esej v rozsahu 1-2 strany (10 bodov) a úspešne absolvovať priebežný test (40 bodov).

Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 81 bodov, na hodnotenie C najmenej 73 bodov, na hodnotenie D najmenej 66 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektornej z úloh získa menej ako 50 % bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),

B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),

C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca),

D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),

E (65-60%, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá),

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).

Pre hodnotenie A je potrebné, aby študent podával priebežne počas celého semestra vynikajúce výsledky, bol schopný samostatného štúdia, kritickej komparácie odborných textov z psychológie.

Študent sa vie orientovať v spleti rôznych literárnych zdrojov, vie vybrať relevantné zdroje pre svoje štúdium, ovláda základy kognitívnej psychológie a neurodidaktiky ako vedy a je schopný na základe svojich poznatkov prakticky aplikovať teoretické poznatky na vypracovanie zadaných úloh. Hodnotenie B znamená, že študent počas celého semestra dosahoval nadpriemerné výsledky, bol schopný samostatného štúdia, ovláda základné informácie týkajúce sa kognitívnej psychológie a neurodidaktiky ako vedy, vie sa orientovať v literatúre, jeho kritické myslenie je hraničné.

Hodnotenie C znamená, že študent počas semestra podával štandardne dobrý výkon, jeho teoretické znalosti predmetnej problematiky sú na dobrej úrovni, no chýba schopnosť tieto poznatky aplikovať, kriticky zhodnotiť a porovnať jednotlivé literárne zdroje a psychologické poznatky.

Hodnotenie D znamená, že študent bol v priebehu semestra slabšie pripravený, má mierne nedostatky v teoretických znalostiach týkajúcich sa predmetu vzdelávania a má väčšie problémy v samostatnej realizačnej práci, ako aj v skupinovej práci, nevie kriticky analyzovať informácie a robí mu problém aplikovať poznatky do praxe.

Hodnotenie E znamená, že študent zlyháva vo viac ako v jednom zo zadaní, chýba mu schopnosť analyzovať, komparovať viaceré poznatky a zlyháva v kritickom myslení a aplikácii teoretických poznatkov do praxe.

Hodnotenie FX znamená, že študent dostatočne nenačil požiadavky na absolvovanie predmetu a vyžaduje sa práca navyše.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Cieľom je získať poznatky z oblasti vedných disciplín kognitívnej psychológie a neurodidaktiky a vedieť ich aplikovať do edukačného procesu v zmysle jeho efektívnenia.

Študent po absolvovaní predmetu dokáže tvorivo použiť vedomosti pri riešení zadaných úloh, analyzovať problém a syntetizovať nové riešenie, vie samostatne projektovať, realizovať a vyhodnocovať výchovno-vzdelávací proces, respektíve jeho časti, dokáže efektívne realizovať a vyhodnocovať vlastné aktivity na hodinách, dokáže tvorivo aplikovať pedagogicko-psychologické poznanie vo výchovno-vzdelávacom procese, dokáže sa rozhodovať aj pri neúplných alebo obmedzených informáciach a tvorivo pristupovať k ich riešeniu, vie identifikovať individuálne a vývinové charakteristiky žiaka v neurokognitívnej oblasti a aplikovať ich do edukačného procesu.

Stručná osnova predmetu:

tručná osnova predmetu:

1. Úvod do kognitívnej psychológie a neurodidaktiky Základné teoretické východiská. Historický náčrt predmetu kognitívnej psychológie a neurodidaktiky, metódy kognitívnej psychológie, oblasti kognitívnej psychológie.
2. Pozornosť a vedomie z pohľadu kognitívnej psychológie a neurodidaktiky.
3. Vnímanie (percepcia) - od vnemu k reprezentácii, teória percepcie, poruchy vnímania.
4. Pamäť a pamäťové procesy, kódovanie a presun informácie, vybavovanie, skreslenie pamäte.
5. Reprezentácia poznatkov a organizácia poznatkov, tvorba mentálnych reprezentácií, reprezentácia procesov v procedurálnej a deklaratívnej pamäti.
6. Pomalé a rýchle myslenie, dva systémy a myšlienkové skreslenia.
7. Emócie z pohľadu kognitívnej psychológie a neurodidaktiky.
8. Exekutívne funkcie a spôsob ich rozvoja vo vzdelávacom procese.
9. Rozvíjanie praktickej a tvorivej inteligencie v modernom svete.
10. Aplikácia neurodidaktických poznatkov v učení a pri vyučovaní.
11. Zásady efektívneho učenia sa, kognitívne determinanty procesu učenia.

Odporučaná literatúra:

tručná osnova predmetu:

1. Úvod do kognitívnej psychológie a neurodidaktiky Základné teoretické východiská. Historický náčrt predmetu kognitívnej psychológie a neurodidaktiky, metódy kognitívnej psychológie, oblasti kognitívnej psychológie.
2. Pozornosť a vedomie z pohľadu kognitívnej psychológie a neurodidaktiky.
3. Vnímanie (percepcia) - od vnemu k reprezentácii, teória percepcie, poruchy vnímania.
4. Pamäť a pamäťové procesy, kódovanie a presun informácie, vybavovanie, skreslenie pamäte.
5. Reprezentácia poznatkov a organizácia poznatkov, tvorba mentálnych reprezentácií, reprezentácia procesov v procedurálnej a deklaratívnej pamäti.
6. Pomalé a rýchle myšlenie, dva systémy a myšlienkové skreslenia.
7. Emócie z pohľadu kognitívnej psychológie a neurodidaktiky.
8. Exekutívne funkcie a spôsob ich rozvoja vo vzdelávacom procese.
9. Rozvíjanie praktickej a tvorivej inteligencie v modernom svete.
10. Aplikácia neurodidaktických poznatkov v učení a pri vyučovaní.
11. Zásady efektívneho učenia sa, kognitívne determinanty procesu učenia.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, český a anglický jazyk

Poznámky:

predmet so psychologickým zameraním, v študijnom pláne ozn.: *)

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 157

A	ABS	B	C	D	E	FX
42,04	0,0	37,58	12,1	3,82	1,27	3,18

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026												
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave												
Fakulta: Pedagogická fakulta												
Kód predmetu: PdF.KPg/M-VUZde022/22	Názov predmetu: Kognitívna psychológia a neurodidaktika											
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:												
Forma výučby: prednáška												
Odporeúčaný rozsah výučby (v hodinách):												
Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26												
Metóda štúdia: prezenčná												
Počet kreditov: 2												
Odporeúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.												
Stupeň štúdia: II.												
Podmieňujúce predmety:												
Podmienky na absolvovanie predmetu:												
Výsledky vzdelávania:												
Stručná osnova predmetu:												
Odporeúčaná literatúra:												
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:												
Poznámky:												
Hodnotenie predmetov												
Celkový počet hodnotených študentov: 20												
A	ABS	B	C	D	E	FX						
40,0	0,0	40,0	5,0	5,0	0,0	10,0						
Vyučujúci: doc. Mgr. Zlatica Zacharová, PhD., PaedDr. Anežka Hamranová, PhD.												
Dátum poslednej zmeny:												
Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.												

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026												
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave												
Fakulta: Pedagogická fakulta												
Kód predmetu: PdF.KPg/M-VUZde022/22	Názov predmetu: Kognitívna psychológia a neurodidaktika											
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:												
Forma výučby: prednáška												
Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):												
Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26												
Metóda štúdia: prezenčná												
Počet kreditov: 2												
Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.												
Stupeň štúdia: II.												
Podmieňujúce predmety:												
Podmienky na absolvovanie predmetu:												
Výsledky vzdelávania:												
Stručná osnova predmetu:												
Odporučaná literatúra:												
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:												
Poznámky:												
Hodnotenie predmetov												
Celkový počet hodnotených študentov: 20												
A	ABS	B	C	D	E	FX						
40,0	0,0	40,0	5,0	5,0	0,0	10,0						
Vyučujúci:												
Dátum poslednej zmeny:												
Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.												

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KS JL/M-SLOde030/22	Názov predmetu: Kompetencie učiteľa slovenského jazyka a literatúry v praxi
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma: 2 hodiny týždenne seminár, spolu za semester 22 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne) Pracovná záťaž študenta: 11 x 2 hodiny priamej výučby = 22 hodín; 38 hodín priebežnej prípravy na jednotlivé semináre vrátane analýzy odborných zdrojov a vypracovania priebežne zadávaných parciálnych úloh. Spolu 60 hodín práce študenta. Vyučovacie metódy: výklad, vysvetľovanie, demonštrácia konkrétnych príkladov, analýza a hodnotenie testových úloh, súťažných zadaní a jazykových prejavov, riešenie problémových úloh, diskusia, učenie predmetu odborníkom z praxe, riadené samoštúdium, e-learning	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Na absolvovanie predmetu sa predpokladá úspešné plnenie priebežne zadávaných parciálnych úloh súvisiacich s jednotlivými okruhmi témy na seminároch (100 bodov). Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly studijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z priebežne zadaných parciálnych úloh získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (menej ako 60 bodov).	
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti o národných meraniach vedomostí a zručností žiakov zo slovenského jazyka a literatúry, olympiáde zo slovenského jazyka a literatúry, príprave recitátorov a tvorbe školského časopisu a školského rozhlasového vysielania v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené faktury, získané vedomosti vie presvedčivo kriticky a samostatne hodnotiť, tvoriť a na vynikajúcej úrovni aplikovať a adaptovať v školskej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania	

aj v širších jazykových, literárnych a didaktických súvislostiach, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti o národných meraniach vedomostí a zručností žiakov zo slovenského jazyka a literatúry, olympiáde zo slovenského jazyka a literatúry, príprave recitátorov a tvorbe školského časopisu a školského rozhlasového vysielania v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, k získaným vedomostiam zaujíma čiastočne kritický postoj a vie ich veľmi dobre aplikovať a adaptovať v školskej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových, literárnych a didaktických súvislostiach, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;

C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti o národných meraniach vedomostí a zručností žiakov zo slovenského jazyka a literatúry, olympiáde zo slovenského jazyka a literatúry, príprave recitátorov a tvorbe školského časopisu a školského rozhlasového vysielania v požadovanom rozsahu, vhodne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie spoľahlivo aplikovať a adaptovať v školskej praxi, spoľahlivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;

D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti o národných meraniach vedomostí a zručností žiakov zo slovenského jazyka a literatúry, olympiáde zo slovenského jazyka a literatúry, príprave recitátorov a tvorbe školského časopisu a školského rozhlasového vysielania v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadanej faktov, získané vedomosti vie uspokojivo aplikovať v školskej praxi, uspokojivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má uspokojivo rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;

E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí o národných meraniach vedomostí a zručností žiakov zo slovenského jazyka a literatúry, olympiáde zo slovenského jazyka a literatúry, príprave recitátorov a tvorbe školského časopisu a školského rozhlasového vysielania v požadovanom rozsahu a nedostatky v usporiadanej faktov, získané vedomosti vie minimálne aplikovať v školskej praxi, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;

Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti o národných meraniach vedomostí a zručností žiakov zo slovenského jazyka a literatúry, olympiáde zo slovenského jazyka a literatúry, príprave recitátorov a tvorbe školského časopisu a školského rozhlasového vysielania v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti nevie aplikovať v školskej praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študenti majú osvojené teoretické poznatky o národných meraniach vedomostí a zručností žiakov zo slovenského jazyka a literatúry, o olympiáde zo slovenského jazyka a literatúry, recitačných súťažiach a o tvorbe školského časopisu a školského rozhlasového vysielania. Vedia analyzovať aj tvoriť testové úlohy a zadania, analyzovať a hodnotiť písomné aj ústne prejavy žiakov na základe stanovených hodnotiacich kritérií, pripravovať recitátorov na umelecký prednes a organizovať prácu v školskom časopise a rozhlase. Sú pripravení nielen systematizovať a prehlbovať vedomosti a zručnosti žiakov, ale aj podporovať a rozvíjať ich nadanie a záujem o slovenský jazyk a literatúru. Výsledkom analýzy a riešení praktických problémovo formulovaných úloh je rozvinutá schopnosť vnímať širšie súvislosti odbornej problematiky v spätosti so školskou praxou a zároveň prehľbená schopnosť analyticky a kriticky mysiť. Nadobudnuté teoretické vedomosti a praktické zručnosti dokážu využiť a tvoriť aplikovať v pozícii učiteľa nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania, a to nielen počas vyučovania slovenského jazyka a literatúry, ale aj v rámci záujmovej činnosti žiakov.

Stručná osnova predmetu:

1. Národné merania vedomostí a zručností žiakov zo slovenského jazyka a literatúry.
Testovanie 5 a Testovanie 9. Analýza testových úloh a výsledkov testovaní.
2. Maturitná skúška zo slovenského jazyka a literatúry. Analýza testových úloh a výsledkov externej časti maturitnej skúšky.
3. Písomná forma internej časti maturitnej skúšky zo slovenského jazyka a literatúry. Kritériá hodnotenia slohových prác, korektorské značky.
4. Analýza hodnotenia konkrétnych slohových prác. Vlastné zhodnotenie predloženej slohovej práce.
5. Rozvíjanie záujmu a nadania žiakov v oblasti slovenského jazyka a literatúry.
Olympiáda zo slovenského jazyka a literatúry. Analýza súťažných zadanií.
6. Hodnotenie súťažných zadanií na olympiáde zo slovenského jazyka a literatúry. Vlastná tvorba súťažných zadanií.
7. Recitačné súťaže. Príprava recitátorov na prednes.
8. Kritériá hodnotenia prednesu. Vlastné zhodnotenie prednesu žiaka.
9. Školský časopis a rozhlas. Organizácia práce v školskom časopise a rozhlase.
10. Analýza koncepcie a štruktúry školského časopisu, prípadne školského rozhlasového vysielaania.
11. Záverečná diskusia a zhodnotenie prínosu predmetu pre učiteľskú prax, sumarizácia a reflexia nových poznatkov a skúseností.

Predmet umožní prepojenie teoretickej a praktickej prípravy študentov učiteľstva slovenského jazyka a literatúry s aktuálnymi potrebami a požiadavkami školskej praxe. Študenti spoznajú aktuálne spôsoby celoslovenského hodnotenia výsledkov vzdelávania žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra po ich prechode z primárneho do nižšieho sekundárneho vzdelávania (Testovanie 5) a pri ich výstupe z nižšieho sekundárneho vzdelávania (Testovanie 9) a vyššieho sekundárneho vzdelávania (maturitná skúška zo slovenského jazyka a literatúry), špecifikáciu štandardizovaných testov z hľadiska ich formy a obsahu, ako aj závery analýz dosiahnutých výsledkov žiakov v národných meraniach v uplynulých rokoch. Prostredníctvom identifikácie a analýzy problémových typov testových úloh sa naučia, ako možno posilniť výučbu slovenského jazyka a literatúry v tých oblastiach, v ktorých žiaci v testovaniach nedosahujú želateľné výsledky. Osvoja si kritériá a korektorské značky využívané pri opravovaní a hodnotení slohových prác v rámci písomnej formy internej časti maturitnej skúšky zo slovenského jazyka a literatúry, ústnych aj písomných jazykových prejavov žiakov na olympiáde zo slovenského jazyka a literatúry, ako aj kritériá využívané pri hodnotení umeleckého prednesu na recitačných súťažiach a naučia sa ich aplikovať pri analýze a hodnotení konkrétnych jazykových prejavov. Získané teoretické poznatky a praktické skúsenosti študenti budú vedieť využiť a aplikovať vo vyučovaní slovenského jazyka a literatúry v súlade s aktuálnymi potrebami školskej praxe, pri tvorbe vlastných testových úloh a súťažných zadanií. Predmet bude viest' študentov k aktívному získaniu informácií a efektívnuemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie ich zručnosť analyzovať a hodnotiť, formulovať aj obhajovať argumenty a riešiť odborné problémy i aktuálne problémy školskej praxe. Ako budúci učitelia slovenského jazyka a literatúry budú študenti pripravení pracovať aj vo sfére záujmovej činnosti žiakov zameranej na rozvíjanie ich vedomostí, zručností a nadania v oblasti slovenského jazyka a literatúry, v oblasti umeleckého prednesu a tvorby školského časopisu či školského rozhlasového vysielaania.

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra:

HORVÁTHOVÁ, L. 2022. Hodnotenie a rozvíjanie vedomostí, zručností a nadania žiakov v kontexte pregraduálnej prípravy učiteľov slovenského jazyka a literatúry. Národné merania,

predmetová olympiáda, recitačné súťaže, školský časopis a rozhlas [elektronický zdroj]. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave. 65 s. ISBN 978-80-223-5360-1.

Odporúčaná literatúra:

ČAJKOVÁ, J. 2013. Ako formovať umelecký prednes. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum v Bratislave. 64 s. ISBN 978-80-8052-491-3. Dostupné na: https://archiv.mpcedu.sk/sites/default/files/publikacie/j.cajkova_ako_formovat_umelecky_prednes.pdf

HINCOVÁ, K. – HÚSKOVÁ, A. 2012. Tvorba testov a možnosti ich využitia v predmete slovenský jazyk a literatúra. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum v Bratislave. 68 s. ISBN 978-80-8052-405-0. Dostupné na: https://archiv.mpc-edu.sk/sites/default/files/publikacie/a_huskova_k_hincova_tvorba_testov_a_moznosti_ich_vyuzitia_v_predmete_sjl.pdf

HÚSKOVÁ, A. 2014. Kritériá hodnotenia slohových prác. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum. 54 s. 978-80-8052-760-0. Dostupné na: https://archiv.mpc-edu.sk/sites/default/files/publikacie/A_Huskova_Kriteria_hodnotenia_slohovych_prac.pdf

ŠRANK, J. 2015. Aktéria a tendencie literárnej kultúry na Slovensku po roku 1989. Bratislava: Univerzita Komenského. 112 s. ISBN 978-80-223-4041-0. (vybrané časti)

TUŠER, A. a kol. 2015. Vydávame školský časopis. 2., rozšírené vyd. Zvolen: Vydavateľstvo Technickej univerzity vo Zvolene. 146 s. ISBN 80-85136-34-1. Dostupné na: https://epale.ec.europa.eu/sites/default/files/vydavame_skolsky_casopis.pdf

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 37

A	ABS	B	C	D	E	FX
83,78	0,0	10,81	0,0	5,41	0,0	0,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KS JL/M-SLOde030/22	Názov predmetu: Kompetencie učiteľa slovenského jazyka a literatúry v praxi
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma: 2 hodiny týždenne seminár, spolu za semester 22 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne) Pracovná záťaž študenta: 11 x 2 hodiny priamej výučby = 22 hodín; 38 hodín priebežnej prípravy na jednotlivé semináre vrátane analýzy odborných zdrojov a vypracovania priebežne zadávaných parciálnych úloh. Spolu 60 hodín práce študenta. Vyučovacie metódy: výklad, vysvetľovanie, demonštrácia konkrétnych príkladov, analýza a hodnotenie testových úloh, súťažných zadaní a jazykových prejavov, riešenie problémových úloh, diskusia, učenie predmetu odborníkom z praxe, riadené samoštúdium, e-learning	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Na absolvovanie predmetu sa predpokladá úspešné plnenie priebežne zadávaných parciálnych úloh súvisiacich s jednotlivými okruhmi tém na seminároch (100 bodov). Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly studijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z priebežne zadaných parciálnych úloh získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (menej ako 60 bodov).	
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti o národných meraniach vedomostí a zručností žiakov zo slovenského jazyka a literatúry, olympiáde zo slovenského jazyka a literatúry, príprave recitátorov a tvorbe školského časopisu a školského rozhlasového vysielania v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené faktury, získané vedomosti vie presvedčivo kriticky a samostatne hodnotiť, tvoriť a na vynikajúcej úrovni aplikovať a adaptovať v školskej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania	

aj v širších jazykových, literárnych a didaktických súvislostiach, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti o národných meraniach vedomostí a zručností žiakov zo slovenského jazyka a literatúry, olympiáde zo slovenského jazyka a literatúry, príprave recitátorov a tvorbe školského časopisu a školského rozhlasového vysielania v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, k získaným vedomostiam zaujíma čiastočne kritický postoj a vie ich veľmi dobre aplikovať a adaptovať v školskej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových, literárnych a didaktických súvislostiach, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;

C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti o národných meraniach vedomostí a zručností žiakov zo slovenského jazyka a literatúry, olympiáde zo slovenského jazyka a literatúry, príprave recitátorov a tvorbe školského časopisu a školského rozhlasového vysielania v požadovanom rozsahu, vhodne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie spoľahlivo aplikovať a adaptovať v školskej praxi, spoľahlivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;

D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti o národných meraniach vedomostí a zručností žiakov zo slovenského jazyka a literatúry, olympiáde zo slovenského jazyka a literatúry, príprave recitátorov a tvorbe školského časopisu a školského rozhlasového vysielania v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadanej faktov, získané vedomosti vie uspokojivo aplikovať v školskej praxi, uspokojivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má uspokojivo rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;

E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí o národných meraniach vedomostí a zručností žiakov zo slovenského jazyka a literatúry, olympiáde zo slovenského jazyka a literatúry, príprave recitátorov a tvorbe školského časopisu a školského rozhlasového vysielania v požadovanom rozsahu a nedostatky v usporiadanej faktov, získané vedomosti vie minimálne aplikovať v školskej praxi, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;

Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti o národných meraniach vedomostí a zručností žiakov zo slovenského jazyka a literatúry, olympiáde zo slovenského jazyka a literatúry, príprave recitátorov a tvorbe školského časopisu a školského rozhlasového vysielania v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti nevie aplikovať v školskej praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študenti majú osvojené teoretické poznatky o národných meraniach vedomostí a zručností žiakov zo slovenského jazyka a literatúry, o olympiáde zo slovenského jazyka a literatúry, recitačných súťažiach a o tvorbe školského časopisu a školského rozhlasového vysielania. Vedia analyzovať aj tvoriť testové úlohy a zadania, analyzovať a hodnotiť písomné aj ústne prejavy žiakov na základe stanovených hodnotiacich kritérií, pripravovať recitátorov na umelecký prednes a organizovať prácu v školskom časopise a rozhlase. Sú pripravení nielen systematizovať a prehlbovať vedomosti a zručnosti žiakov, ale aj podporovať a rozvíjať ich nadanie a záujem o slovenský jazyk a literatúru. Výsledkom analýzy a riešení praktických problémovo formulovaných úloh je rozvinutá schopnosť vnímať širšie súvislosti odbornej problematiky v spätosti so školskou praxou a zároveň prehľbená schopnosť analyticky a kriticky mysiť. Nadobudnuté teoretické vedomosti a praktické zručnosti dokážu využiť a tvoriť aplikovať v pozícii učiteľa nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania, a to nielen počas vyučovania slovenského jazyka a literatúry, ale aj v rámci záujmovej činnosti žiakov.

Stručná osnova predmetu:

1. Národné merania vedomostí a zručností žiakov zo slovenského jazyka a literatúry. Testovanie 5 a Testovanie 9. Analýza testových úloh a výsledkov testovaní.
2. Maturitná skúška zo slovenského jazyka a literatúry. Analýza testových úloh a výsledkov externej časti maturitnej skúšky.
3. Písomná forma internej časti maturitnej skúšky zo slovenského jazyka a literatúry. Kritériá hodnotenia slohových prác, korektorské značky.
4. Analýza hodnotenia konkrétnych slohových prác. Vlastné zhodnotenie predloženej slohovej práce.
5. Rozvíjanie záujmu a nadania žiakov v oblasti slovenského jazyka a literatúry. Olympiáda zo slovenského jazyka a literatúry. Analýza súťažných zadanií.
6. Hodnotenie súťažných zadanií na olympiáde zo slovenského jazyka a literatúry. Vlastná tvorba súťažných zadanií.
7. Recitačné súťaže. Príprava recitátorov na prednes.
8. Kritériá hodnotenia prednesu. Vlastné zhodnotenie prednesu žiaka.
9. Školský časopis a rozhlas. Organizácia práce v školskom časopise a rozhlase.
10. Analýza koncepcie a štruktúry školského časopisu, prípadne školského rozhlasového vysielaania.
11. Záverečná diskusia a zhodnotenie prínosu predmetu pre učiteľskú prax, sumarizácia a reflexia nových poznatkov a skúseností.

Predmet umožní prepojenie teoretickej a praktickej prípravy študentov učiteľstva slovenského jazyka a literatúry s aktuálnymi potrebami a požiadavkami školskej praxe. Študenti spoznajú aktuálne spôsoby celoslovenského hodnotenia výsledkov vzdelávania žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra po ich prechode z primárneho do nižšieho sekundárneho vzdelávania (Testovanie 5) a pri ich výstupe z nižšieho sekundárneho vzdelávania (Testovanie 9) a vyššieho sekundárneho vzdelávania (maturitná skúška zo slovenského jazyka a literatúry), špecifikáciu štandardizovaných testov z hľadiska ich formy a obsahu, ako aj závery analýz dosiahnutých výsledkov žiakov v národných meraniach v uplynulých rokoch. Prostredníctvom identifikácie a analýzy problémových typov testových úloh sa naučia, ako možno posilniť výučbu slovenského jazyka a literatúry v tých oblastiach, v ktorých žiaci v testovaniach nedosahujú želateľné výsledky. Osvoja si kritériá a korektorské značky využívané pri opravovaní a hodnotení slohových prác v rámci písomnej formy internej časti maturitnej skúšky zo slovenského jazyka a literatúry, ústnych aj písomných jazykových prejavov žiakov na olympiáde zo slovenského jazyka a literatúry, ako aj kritériá využívané pri hodnotení umeleckého prednesu na recitačných súťažiach a naučia sa ich aplikovať pri analýze a hodnotení konkrétnych jazykových prejavov. Získané teoretické poznatky a praktické skúsenosti študenti budú vedieť využiť a aplikovať vo vyučovaní slovenského jazyka a literatúry v súlade s aktuálnymi potrebami školskej praxe, pri tvorbe vlastných testových úloh a súťažných zadanií. Predmet bude viest' študentov k aktívному získaniu informácií a efektívnuemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie ich zručnosť analyzovať a hodnotiť, formulovať aj obhajovať argumenty a riešiť odborné problémy i aktuálne problémy školskej praxe. Ako budúci učitelia slovenského jazyka a literatúry budú študenti pripravení pracovať aj vo sfére záujmovej činnosti žiakov zameranej na rozvíjanie ich vedomostí, zručností a nadania v oblasti slovenského jazyka a literatúry, v oblasti umeleckého prednesu a tvorby školského časopisu či školského rozhlasového vysielaania.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

HORVÁTHOVÁ, L. 2022. Hodnotenie a rozvíjanie vedomostí, zručností a nadania žiakov v kontexte pregraduálnej prípravy učiteľov slovenského jazyka a literatúry. Národné merania,

predmetová olympiáda, recitačné súťaže, školský časopis a rozhlas [elektronický zdroj]. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave. 65 s. ISBN 978-80-223-5360-1.

Odporúčaná literatúra:

ČAJKOVÁ, J. 2013. Ako formovať umelecký prednes. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum v Bratislave. 64 s. ISBN 978-80-8052-491-3. Dostupné na: https://archiv.mpcedu.sk/sites/default/files/publikacie/j.cajkova_ako_formovat_umelecky_prednes.pdf

HINCOVÁ, K. – HÚSKOVÁ, A. 2012. Tvorba testov a možnosti ich využitia v predmete slovenský jazyk a literatúra. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum v Bratislave. 68 s. ISBN 978-80-8052-405-0. Dostupné na: https://archiv.mpc-edu.sk/sites/default/files/publikacie/a_huskova_k_hincova_tvorba_testov_a_moznosti_ich_vyuzitia_v_predmete_sjl.pdf

HÚSKOVÁ, A. 2014. Kritériá hodnotenia slohových prác. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum. 54 s. 978-80-8052-760-0. Dostupné na: https://archiv.mpc-edu.sk/sites/default/files/publikacie/A_Huskova_Kriteria_hodnotenia_slohovych_prac.pdf

ŠRANK, J. 2015. Aktéria a tendencie literárnej kultúry na Slovensku po roku 1989. Bratislava: Univerzita Komenského. 112 s. ISBN 978-80-223-4041-0. (vybrané časti)

TUŠER, A. a kol. 2015. Vydávame školský časopis. 2., rozšírené vyd. Zvolen: Vydavateľstvo Technickej univerzity vo Zvolene. 146 s. ISBN 80-85136-34-1. Dostupné na: https://epale.ec.europa.eu/sites/default/files/vydavame_skolsky_casopis.pdf

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 37

A	ABS	B	C	D	E	FX
83,78	0,0	10,81	0,0	5,41	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Ľubica Horváthová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:
PdF.KS JL/M-SLOde016/22

Názov predmetu:
Komplexný jazykový rozbor

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma

2 hodiny týždenne seminár, spolu za semester 22 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:

11 x 2 hodiny priamej výučby = 22 hodín; 10 hodín priebežnej prípravy na jednotlivé semináre; 2 x 14 hodín priebežnej prípravy na 2 praktické jazykové rozborové texty = 28 hodín. Spolu 60 hodín práce študenta.

Vyučovacie metódy:

výklad a vysvetľovanie učiva, demonštrácia teoretických poznatkov a pojmov na praktických príkladoch, aplikácia teoretických poznatkov pri praktických komplexných jazykových rozboroch a pri analýzach jazykových javov, analýza problémových úloh, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude v priebehu semestra hodnotený formou 2 praktických jazykových rozborov textu po 6. a 11. téme (2 x 50 bodov = 100 bodov), ktoré budú zamerané na aplikáciu získaných vedomostí a identifikáciu jazykových javov. Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektoréj zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (1. praktický rozbor: menej ako 30 bodov; 2. praktický rozbor: menej ako 30 bodov).

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti o komplexnom jazykovom rozbere v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie presvedčivo kriticky a samostatne hodnotiť, tvorivo a na vynikajúcej úrovni aplikovať a adaptovať pri komplexných jazykových rozboroch textov v školskej i jazykovej praxi, má schopnosť tvorivo a samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v súvisích

jazykových súvislostiach, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má výborne rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti o komplexnom jazykovom rozboore v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, k získaným vedomostiam zaujíma čiastočne kritický postoj a vie ich veľmi dobre aplikovať a adaptovať pri komplexných jazykových rozboroch textov v školskej i jazykovej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti o komplexnom jazykovom rozboore v požadovanom rozsahu, vhodne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie spoľahlivo aplikovať a adaptovať pri komplexných jazykových rozboroch textov v školskej i jazykovej praxi, spoľahlivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

D (76 – 69 %, uspokojivo – priateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti o komplexnom jazykovom rozboore v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadani faktov, získané vedomosti vie uspokojivo aplikovať v školskej i jazykovej praxi, uspokojivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má priateľne rozvinuté zručnosti potrebné na samoštúdium;

E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí o komplexnom jazykovom rozboore v požadovanom rozsahu a nedostatky v usporiadani faktov, získané vedomosti vie minimálne aplikovať v školskej i jazykovej praxi, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti potrebné na samoštúdium;

Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti o komplexnom jazykovom rozboore v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti nevie aplikovať v školskej i jazykovej praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, nevie sa samostatne ďalej vzdelávať.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Theoretické vedomosti o jazykovom systéme a jeho jednotlivých rovinách, ako aj o pravopisnej stránke jazyka, ktoré študent nadobudol počas svojho predchádzajúceho štúdia, a následne poznatky o komplexnom jazykovom rozboore aj v školskej praxi, jeho teórii, stránkach, koncepcii a metodike vie študent aplikovať jednak pri praktických jazykových analýzach súvislých textov rôznych funkčných štýlov spisovnej slovenčiny, jednak pri praktických komplexných jazykových rozboroch tak, ako sa chápu a využívajú v školskej praxi. Výsledkom toho je získanie dôležitých praktických zručností pri posudzovaní jazykových javov z hľadiska ich zvukovej, lexikálnosémantickej, slovotvornej, morfematickej, morfologickej, syntatickej, štýlistickej a pravopisnej stránky, ktoré vie tvorivo a samostatne použiť pri komplexných jazykových rozboroch textov, pri riešení problémových úloh a syntéze nových riešení z danej oblasti, pričom vie aktívne získavať a komunikovať potrebné informácie a fakty a primerane formulovať a obhajovať relevantné odborné argumenty. Má rozvinuté svoje analytické schopnosti, ako aj schopnosť abstraktného a kritického myslenia, vie uvažovať v súvislostiach a má rozvinutú aj schopnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti. Získané teoretické vedomosti a praktické zručnosti vie študent uplatniť a tvorivo aplikovať primárne v budúcej praxi učiteľa slovenského jazyka a literatúry na úrovni nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania pri komplexnom posudzovaní, rozoberaní a vyhodnocovaní jazykových rozborov, ale aj jazykových prejavov žiakov a študentov a následnej samostatnej analýze problému v danej oblasti na úrovni jazyka, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia pri korigovaní jazykových prejavov, pretože vie nazerať na jazykové javy v najširších

jazykových súvislostiach. Poslucháč dokáže sprostredkovať aj širokej verejnosti komplexné informácie o jazykových javoch a ponúknut' závery a jazykové zdôvodnenia aj laickým adresátom. Výsledkom tohto vzdelávania je zvýšenie odbornej úrovne, ale aj jazykovej kultúry poslucháčov, ktoré sa tiež javia ako veľmi potrebné z hľadiska budúcej praxe poslucháčov.

Stručná osnova predmetu:

1. Teória, stránky a koncepcia komplexného jazykového rozboru aj so zreteľom na školskú prax.
2. Metodika komplexného jazykového rozboru.
3. Úplný (kompletný) a neúplný (výberový/čiastkový) komplexný jazykový rozbor.
4. Fonický rozbor. Rozbor slova na slabiky a na hlásky. Ortoepický rozbor. Výslovnosť hlások a hláskových skupín, viazaná výslovnosť slov a iné zvukové javy, suprasegmentálne javy.
5. Lexikálnosémantický rozbor. Rozbor lexikálneho významu a paradigmatických vzťahov lexém.
6. Slovotvorný rozbor. Analýza spôsobov tvorenia slov, určovanie základových a odvodených slov a slovotvornej štruktúry odvodených slov.
7. Morfematický rozbor. Určovanie jednotlivých typov morfém v rámci slov.
8. Morfológický rozbor. Určovanie slovných druhov a gramatických a lexikálno-gramatických kategórií.
9. Syntaktický rozbor. Rozbor jednoduchej vety a súvetia. Určovanie vettých členov a jednotlivých typov konštrukcií.
10. Štylistický rozbor. Rozbor štylistických prostriedkov vo vete a v texte so zreteľom na konkrétnu modelovú štruktúru textu.
11. Ortografický rozbor. Analýza a zdôvodňovanie jednotlivých pravopisných javov.

Študent na základe využitia osvojených teoretických vedomostí o jazykovom systéme, jeho jednotlivých rovinách, ako aj o pravopisnej stránke jazyka, ktoré jednak nadviažu na jeho vedomosti získané v danej oblasti v rámci stredoškolského, ale najmä bakalárskeho štúdia, jednak ďalej umožnia prehĺbenie a systematický rozvoj jeho poznania do komplexnej podoby, nadobudne praktické zručnosti, ktoré bude vedieť uplatniť pri posudzovaní a komplexnom rozboare jazykových javov. Študent si osvojí teoretické vedomosti o komplexnom jazykovom rozboore, o jeho teórii, stránkach, koncepcii a metodike. Oboznámi sa s podstatou fonických, ortoepických, lexikálnosémantických, slovotvorných, morfematických, morfológických, syntaktických, štylistických a ortografických rozborov. Na základe využitia daných vedomostí, ako aj relevantných teoretických poznatkov o jazykovom systéme, jeho jednotlivých rovinách a pravopisnej stránke jazyka, ktoré študent získal počas svojho štúdia, nadobudne praktické zručnosti uplatňované pri posudzovaní a analýze jazykových javov, čo sa u študenta odrazí v upotrebení získaných teoretických vedomostí pri praktických komplexných jazykových rozboroch textov, pri samostatnom riešení problémových jazykových úloh a syntéze ich nových a tvorivých riešení. Študent bude pritom vedený aktívne získavať informácie z danej oblasti, používať digitálne technológie a zdroje, efektívne využívať nadobudnuté vedomosti, primerane formulovať a obhajovať argumenty a na ich základe riešiť odborné problémy z danej oblasti, využívajúc vhodné metódy odboru. Rozvinie si i svoje komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niest' zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné samostatné vzdelávanie. Na osvojenú poznatkovú bázu sa naučí nazeráť aj z pohľadu školskej praxe. Získané vedomosti a zručnosti budú pre študenta potrebné primárne v budúcej praxi učiteľa slovenského jazyka a literatúry na úrovni nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania pri komplexnom posudzovaní, rozoberaní a vyhodnocovaní jazykových rozborov, ale aj prejavov žiakov a študentov a následnej samostatnej analýze prípadného problému v danej oblasti na úrovni jazyka, pri korigovaní jazykových prejavov, pretože mu umožnia nazeráť na jazykové javy v najširších jazykových súvislostiach. Kladenie dôrazu na zvyšovanie odbornej úrovne a jazykovej kultúry študenta bude nemenej dôležité aj pri primeranom sprostredkovanií informácií o jazykových javoch aj širokej

verejnosti, ako aj pri ponúknutí relevantných záverov, jazykových vysvetlení a zdôvodnení aj laickým adresátom.

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra:

BETÁKOVÁ, V. – RÝZKOVÁ, A. 1987. Všeobecný jazykový rozbor. 3., prepracované vyd. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. 317 s.

DZIVIAKOVÁ, M. 2016. Slovenský jazyk, jeho systém a charakteristika. In: Písmo a žiaci so stratou sluchu. Ed. D. Tarciová. Bratislava: Iris, s. 31 – 90. ISBN 978-80-89726-88-2.

Odporučaná literatúra:

ČECHOVÁ, M. et al. 1992. Komplexní jazykové rozbory. Praha: SPN, 1992. 325 s. ISBN 8004243053. (vybrané kapitoly)

DAROVEC, M. 2007. Morfologická analýza textu. 2. vyd. Trnava: Univerzita sv. Cyrila a Metoda. 97 s. ISBN 978-80-89220-96-0. (vybrané kapitoly)

MOŠKO, G. 2006. Príručka vetného rozboru. 2., doplnené a upravené vyd. Prešov: Náuka. 222 s. ISBN 80-89038-39-5. (vybrané kapitoly)

OLOŠTIAK, M. – GIANITSOVÁ-OLOŠTIAKOVÁ, L. 2007. Slovenský jazyk. Bratislava: Vydavateľstvo Fragment, s. r. o. 192 s. ISBN 978-80-8089-066-7. (vybrané kapitoly)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, český

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 53

A	ABS	B	C	D	E	FX
22,64	0,0	43,4	20,75	11,32	1,89	0,0

Vyučujúci: Mgr. Mária Dziviaková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:
PdF.KS JL/M-SLOde016/22

Názov predmetu:
Komplexný jazykový rozbor

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma

2 hodiny týždenne seminár, spolu za semester 22 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:

11 x 2 hodiny priamej výučby = 22 hodín; 10 hodín priebežnej prípravy na jednotlivé semináre; 2 x 14 hodín priebežnej prípravy na 2 praktické jazykové rozborové texty = 28 hodín. Spolu 60 hodín práce študenta.

Vyučovacie metódy:

výklad a vysvetľovanie učiva, demonštrácia teoretických poznatkov a pojmov na praktických príkladoch, aplikácia teoretických poznatkov pri praktických komplexných jazykových rozboroch a pri analýzach jazykových javov, analýza problémových úloh, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude v priebehu semestra hodnotený formou 2 praktických jazykových rozborov textu po 6. a 11. téme (2 x 50 bodov = 100 bodov), ktoré budú zamerané na aplikáciu získaných vedomostí a identifikáciu jazykových javov. Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektoréj zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (1. praktický rozbor: menej ako 30 bodov; 2. praktický rozbor: menej ako 30 bodov).

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti o komplexnom jazykovom rozbere v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie presvedčivo kriticky a samostatne hodnotiť, tvorivo a na vynikajúcej úrovni aplikovať a adaptovať pri komplexných jazykových rozboroch textov v školskej i jazykovej praxi, má schopnosť tvorivo a samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v súvisích

jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má výborne rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti o komplexnom jazykovom rozboore v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, k získaným vedomostiam zaujíma čiastočne kritický postoj a vie ich veľmi dobre aplikovať a adaptovať pri komplexných jazykových rozboroch textov v školskej i jazykovej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti o komplexnom jazykovom rozboore v požadovanom rozsahu, vhodne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie spoľahlivo aplikovať a adaptovať pri komplexných jazykových rozboroch textov v školskej i jazykovej praxi, spoľahlivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

D (76 – 69 %, uspokojivo – priateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti o komplexnom jazykovom rozboore v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadani faktov, získané vedomosti vie uspokojivo aplikovať v školskej i jazykovej praxi, uspokojivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má priateľne rozvinuté zručnosti potrebné na samoštúdium;

E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí o komplexnom jazykovom rozboore v požadovanom rozsahu a nedostatky v usporiadani faktov, získané vedomosti vie minimálne aplikovať v školskej i jazykovej praxi, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti potrebné na samoštúdium;

Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti o komplexnom jazykovom rozboore v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti nevie aplikovať v školskej i jazykovej praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, nevie sa samostatne ďalej vzdelávať.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Theoretické vedomosti o jazykovom systéme a jeho jednotlivých rovinách, ako aj o pravopisnej stránke jazyka, ktoré študent nadobudol počas svojho predchádzajúceho štúdia, a následne poznatky o komplexnom jazykovom rozboore aj v školskej praxi, jeho teórii, stránkach, koncepcii a metodike vie študent aplikovať jednak pri praktických jazykových analýzach súvislých textov rôznych funkčných štýlov spisovnej slovenčiny, jednak pri praktických komplexných jazykových rozboroch tak, ako sa chápu a využívajú v školskej praxi. Výsledkom toho je získanie dôležitých praktických zručností pri posudzovaní jazykových javov z hľadiska ich zvukovej, lexikálnosémantickej, slovotvornej, morfematickej, morfologickej, syntatickej, štylistickej a pravopisnej stránky, ktoré vie tvorivo a samostatne použiť pri komplexných jazykových rozboroch textov, pri riešení problémových úloh a syntéze nových riešení z danej oblasti, pričom vie aktívne získavať a komunikovať potrebné informácie a fakty a primerane formulovať a obhajovať relevantné odborné argumenty. Má rozvinuté svoje analytické schopnosti, ako aj schopnosť abstraktného a kritického myslenia, vie uvažovať v súvislostiach a má rozvinutú aj schopnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti. Získané teoretické vedomosti a praktické zručnosti vie študent uplatniť a tvorivo aplikovať primárne v budúcej praxi učiteľa slovenského jazyka a literatúry na úrovni nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania pri komplexnom posudzovaní, rozoberaní a vyhodnocovaní jazykových rozborov, ale aj jazykových prejavov žiakov a študentov a následnej samostatnej analýze problému v danej oblasti na úrovni jazyka, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia pri korigovaní jazykových prejavov, pretože vie nazerať na jazykové javy v najširších

jazykových súvislostiach. Poslucháč dokáže sprostredkovať aj širokej verejnosti komplexné informácie o jazykových javoch a ponúknut' závery a jazykové zdôvodnenia aj laickým adresátom. Výsledkom tohto vzdelávania je zvýšenie odbornej úrovne, ale aj jazykovej kultúry poslucháčov, ktoré sa tiež javia ako veľmi potrebné z hľadiska budúcej praxe poslucháčov.

Stručná osnova predmetu:

1. Teória, stránky a koncepcia komplexného jazykového rozboru aj so zreteľom na školskú prax.
2. Metodika komplexného jazykového rozboru.
3. Úplný (kompletný) a neúplný (výberový/čiastkový) komplexný jazykový rozbor.
4. Fonický rozbor. Rozbor slova na slabiky a na hlásky. Ortoepický rozbor. Výslovnosť hlások a hláskových skupín, viazaná výslovnosť slov a iné zvukové javy, suprasegmentálne javy.
5. Lexikálnosémantický rozbor. Rozbor lexikálneho významu a paradigmatických vzťahov lexém.
6. Slovotvorný rozbor. Analýza spôsobov tvorenia slov, určovanie základových a odvodených slov a slovotvornej štruktúry odvodených slov.
7. Morfematický rozbor. Určovanie jednotlivých typov morfém v rámci slov.
8. Morfológický rozbor. Určovanie slovných druhov a gramatických a lexikálno-gramatických kategórií.
9. Syntaktický rozbor. Rozbor jednoduchej vety a súvetia. Určovanie vettých členov a jednotlivých typov konštrukcií.
10. Štylistický rozbor. Rozbor štylistických prostriedkov vo vete a v texte so zreteľom na konkrétnu modelovú štruktúru textu.
11. Ortografický rozbor. Analýza a zdôvodňovanie jednotlivých pravopisných javov.

Študent na základe využitia osvojených teoretických vedomostí o jazykovom systéme, jeho jednotlivých rovinách, ako aj o pravopisnej stránke jazyka, ktoré jednak nadviažu na jeho vedomosti získané v danej oblasti v rámci stredoškolského, ale najmä bakalárskeho štúdia, jednak ďalej umožnia prehĺbenie a systematický rozvoj jeho poznania do komplexnej podoby, nadobudne praktické zručnosti, ktoré bude vedieť uplatniť pri posudzovaní a komplexnom rozboare jazykových javov. Študent si osvojí teoretické vedomosti o komplexnom jazykovom rozboore, o jeho teórii, stránkach, koncepcii a metodike. Oboznámi sa s podstatou fonických, ortoepických, lexikálnosémantických, slovotvorných, morfematických, morfológických, syntaktických, štylistických a ortografických rozborov. Na základe využitia daných vedomostí, ako aj relevantných teoretických poznatkov o jazykovom systéme, jeho jednotlivých rovinách a pravopisnej stránke jazyka, ktoré študent získal počas svojho štúdia, nadobudne praktické zručnosti uplatňované pri posudzovaní a analýze jazykových javov, čo sa u študenta odrazí v upotrebení získaných teoretických vedomostí pri praktických komplexných jazykových rozboroch textov, pri samostatnom riešení problémových jazykových úloh a syntéze ich nových a tvorivých riešení. Študent bude pritom vedený aktívne získavať informácie z danej oblasti, používať digitálne technológie a zdroje, efektívne využívať nadobudnuté vedomosti, primerane formulovať a obhajovať argumenty a na ich základe riešiť odborné problémy z danej oblasti, využívajúc vhodné metódy odboru. Rozvinie si i svoje komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niest' zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné samostatné vzdelávanie. Na osvojenú poznatkovú bázu sa naučí nazeráť aj z pohľadu školskej praxe. Získané vedomosti a zručnosti budú pre študenta potrebné primárne v budúcej praxi učiteľa slovenského jazyka a literatúry na úrovni nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania pri komplexnom posudzovaní, rozoberaní a vyhodnocovaní jazykových rozborov, ale aj prejavov žiakov a študentov a následnej samostatnej analýze prípadného problému v danej oblasti na úrovni jazyka, pri korigovaní jazykových prejavov, pretože mu umožnia nazeráť na jazykové javy v najširších jazykových súvislostiach. Kladenie dôrazu na zvyšovanie odbornej úrovne a jazykovej kultúry študenta bude nemenej dôležité aj pri primeranom sprostredkovanií informácií o jazykových javoch aj širokej

verejnosti, ako aj pri ponúknutí relevantných záverov, jazykových vysvetlení a zdôvodnení aj laickým adresátom.

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra:

BETÁKOVÁ, V. – RÝZKOVÁ, A. 1987. Všeobecný jazykový rozbor. 3., prepracované vyd. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. 317 s.

DZIVIAKOVÁ, M. 2016. Slovenský jazyk, jeho systém a charakteristika. In: Písmo a žiaci so stratou sluchu. Ed. D. Tarciová. Bratislava: Iris, s. 31 – 90. ISBN 978-80-89726-88-2.

Odporučaná literatúra:

ČECHOVÁ, M. et al. 1992. Komplexní jazykové rozbory. Praha: SPN, 1992. 325 s. ISBN 8004243053. (vybrané kapitoly)

DAROVEC, M. 2007. Morfologická analýza textu. 2. vyd. Trnava: Univerzita sv. Cyrila a Metoda. 97 s. ISBN 978-80-89220-96-0. (vybrané kapitoly)

MOŠKO, G. 2006. Príručka vetného rozboru. 2., doplnené a upravené vyd. Prešov: Náuka. 222 s. ISBN 80-89038-39-5. (vybrané kapitoly)

OLOŠTIAK, M. – GIANITSOVÁ-OLOŠTIAKOVÁ, L. 2007. Slovenský jazyk. Bratislava: Vydavateľstvo Fragment, s. r. o. 192 s. ISBN 978-80-8089-066-7. (vybrané kapitoly)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, český

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 53

A	ABS	B	C	D	E	FX
22,64	0,0	43,4	20,75	11,32	1,89	0,0

Vyučujúci: Mgr. Mária Dziviaková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:
PdF.KS JL/M-SLOde020/16

Názov predmetu:
Literárna exkurzia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: exkurzia

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: Za obdobie štúdia: 12s

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Študent bude hodnotený priebežne za aktívnu účasť na literárnej exkurzii a za vypracovanie písomnej hodnotiacej reflexie. Na hodnotenie A je potrebné získať 100 – 93 %, B 92 – 85 %, C 84 – 77 %, D 76 – 69 %, E 68 – 60 % z celkového počtu bodov.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

V rámci kurzu literárna exkurzia získajú študenti praktické informácie o miestach, kde žili a pôsobili jednotliví autori, a o prostredí, ktoré sa spolupodieľalo na ich tvorbe a ovplyvňovalo ju. Miestopis im tak umožní reflektovať vývinový oblúk a pulzovanie našej literárnej kultúry od najstarších čias až po súčasnosť. Návštevou lokalít a objektov spojených s významnými osobnosťami si upevnia predchádzajúce teoretické vedomosti a vytvoria predpoklady pre ich budúcu implementáciu do vyučovacej praxe.

Stručná osnova predmetu:

1. Návšteva jednotlivých miest a objektov spojených so životom a tvorbou spisovateľov.
2. Osvojenie si teoretickej bázy poznatkov o živote a tvorbe autorov a následná analýza tvorby na základe praktickej skúsenosti a jej prípadnej reflexia.

Odporučaná literatúra:

Rezník, J.: Po literárnych stopách na Slovensku. Bratislava : Mladé letá 1982.

Rezník, J.: Túry do literatúry. Bratislava : Slovart 2001.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 138

A	ABS	B	C	D	E	FX
96,38	0,0	3,62	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 05.04.2016

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:
PdF.KS JL/M-SLOde020/16

Názov predmetu:
Literárna exkurzia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: exkurzia

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: Za obdobie štúdia: 12s

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Študent bude hodnotený priebežne za aktívnu účasť na literárnej exkurzii a za vypracovanie písomnej hodnotiacej reflexie. Na hodnotenie A je potrebné získať 100 – 93 %, B 92 – 85 %, C 84 – 77 %, D 76 – 69 %, E 68 – 60 % z celkového počtu bodov.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

V rámci kurzu literárna exkurzia získajú študenti praktické informácie o miestach, kde žili a pôsobili jednotliví autori, a o prostredí, ktoré sa spolupodieľalo na ich tvorbe a ovplyvňovalo ju. Miestopis im tak umožní reflektovať vývinový oblúk a pulzovanie našej literárnej kultúry od najstarších čias až po súčasnosť. Návštevou lokalít a objektov spojených s významnými osobnosťami si upevnia predchádzajúce teoretické vedomosti a vytvoria predpoklady pre ich budúcu implementáciu do vyučovacej praxe.

Stručná osnova predmetu:

1. Návšteva jednotlivých miest a objektov spojených so životom a tvorbou spisovateľov.
2. Osvojenie si teoretickej bázy poznatkov o živote a tvorbe autorov a následná analýza tvorby na základe praktickej skúsenosti a jej prípadnej reflexia.

Odporučaná literatúra:

Rezník, J.: Po literárnych stopách na Slovensku. Bratislava : Mladé letá 1982.

Rezník, J.: Túry do literatúry. Bratislava : Slovart 2001.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 138

A	ABS	B	C	D	E	FX
96,38	0,0	3,62	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Mária Halašková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 05.04.2016

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KS JL/M-SLOde025/20	Názov predmetu: Maturitná skúška zo slovenského jazyka a literatúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: stáž Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 10s Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študenti absolvujú v cvičnej škole stáž v rozsahu 10 hodín a vypracujú záznam (reflexiu) podľa vopred stanovených kritérií (ohodnotí ju metodik katedry). Cvičný učiteľ zhodnotí participáciu študentov počas ich stáže v cvičnej škole. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky), B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca), D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky), E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá), FX (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše) Váha priebežného / záverečného hodnotenia: Váha priebežného/záverečného hodnotenia: 100/0	
Výsledky vzdelávania: Študenti získajú nové kompetencie a praktické zručnosti týkajúce sa práce učiteľa slovenského jazyka a literatúry, ktoré súvisia s prípravou maturantov na maturitnú skúšku zo slovenského jazyka a literatúry, s realizáciou a hodnotením jej externej aj internej časti v cvičnej škole.	
Stručná osnova predmetu: 1. Analýza testových úloh externej časti maturitnej skúšky zo slovenského jazyka a literatúry. 2. Analýza hodnotenia písomnej formy internej časti maturitnej skúšky. 3. Účasť na maturitných skúškach.	
Odporučaná literatúra: Cieľové požiadavky na vedomosti a zručnosti maturantov zo slovenského jazyka a literatúry. Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2016. Kritériá na hodnotenie písomnej formy internej časti maturitnej skúšky. Slovenský jazyk a literatúra. Maďarský jazyk a literatúra. Ukrajinský jazyk a literatúra. Bratislava: Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania, 2019.	

Pokyny na hodnotenie písomnej formy internej časti maturitnej skúšky (vydáva každoročne Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania)

<https://www.nucem.sk/sk/merania/narodne-merania/maturita>

Štátny vzdelávací program pre ISCED 2 a ISCED 3 (vzdelávacie štandardy predmetu slovenský jazyk a literatúra)

HINCOVÁ, K. – HÚSKOVÁ, A. 2012. Tvorba testov a možnosti ich využitia v predmete slovenský jazyk a literatúra. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum v Bratislave. 68 s. ISBN 978-80-8052-405-0.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Predmet je možné realizovať priebežnou alebo blokovou formou.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 6

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Eva Faithová, PhD., Mgr. Ľubica Horváthová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.02.2021

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KS JL/M-SLOde025/20	Názov predmetu: Maturitná skúška zo slovenského jazyka a literatúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: stáž Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 10s Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študenti absolvujú v cvičnej škole stáž v rozsahu 10 hodín a vypracujú záznam (reflexiu) podľa vopred stanovených kritérií (ohodnotí ju metodik katedry). Cvičný učiteľ zhodnotí participáciu študentov počas ich stáže v cvičnej škole. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky), B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca), D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky), E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá), FX (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše) Váha priebežného / záverečného hodnotenia: Váha priebežného/záverečného hodnotenia: 100/0	
Výsledky vzdelávania: Študenti získajú nové kompetencie a praktické zručnosti týkajúce sa práce učiteľa slovenského jazyka a literatúry, ktoré súvisia s prípravou maturantov na maturitnú skúšku zo slovenského jazyka a literatúry, s realizáciou a hodnotením jej externej aj internej časti v cvičnej škole.	
Stručná osnova predmetu: 1. Analýza testových úloh externej časti maturitnej skúšky zo slovenského jazyka a literatúry. 2. Analýza hodnotenia písomnej formy internej časti maturitnej skúšky. 3. Účasť na maturitných skúškach.	
Odporučaná literatúra: Cieľové požiadavky na vedomosti a zručnosti maturantov zo slovenského jazyka a literatúry. Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2016. Kritériá na hodnotenie písomnej formy internej časti maturitnej skúšky. Slovenský jazyk a literatúra. Maďarský jazyk a literatúra. Ukrajinský jazyk a literatúra. Bratislava: Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania, 2019.	

Pokyny na hodnotenie písomnej formy internej časti maturitnej skúšky (vydáva každoročne Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania)

<https://www.nucem.sk/sk/merania/narodne-merania/maturita>

Štátny vzdelávací program pre ISCED 2 a ISCED 3 (vzdelávacie štandardy predmetu slovenský jazyk a literatúra)

HINCOVÁ, K. – HÚSKOVÁ, A. 2012. Tvorba testov a možnosti ich využitia v predmete slovenský jazyk a literatúra. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum v Bratislave. 68 s. ISBN 978-80-8052-405-0.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Predmet je možné realizovať priebežnou alebo blokovou formou.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 6

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Ľubica Horváthová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.02.2021

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KPg/M-VUZde002/22	Názov predmetu: Metodológia pedagogického výskumu
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška + seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

2 hodiny prednáška + seminár/týždeň; spolu za semester 22 hodín kombinovanou metódou (prevažne prezenčne)

Pracovná záťaž študenta: 11×2 hodiny priamej výučby = 22 hodín; 15 hodín príprava semestrálnej práce v podobe predmetového portfólia: návrh (dizajn) edukačného výskumu kvantitatívneho alebo kvalitatívneho charakteru; 23 hodín príprava na hodnotenie poznania a vybraných spôsobilostí formou písomného testu: spolu 60 hodín práce študenta.

Metódy vzdelávania: výklad spojený s diskusiou, aktivizujúce metódy, problémové metódy, aplikácia teoretických poznatkov na praktických príkladoch a úlohách, riadené samoštúdium – riešenie úloh a zadanií

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Predmet je ukončený hodnotením: 100% priebežného hodnotenia

Priebežné hodnotenie zahŕňa nasledovné:

semestrálna práca v podobe predmetového portfólia: návrh (dizajn) edukačného výskumu kvantitatívneho alebo kvalitatívneho charakteru - 45 bodov,

hodnotenie poznania a vybraných spôsobilostí formou písomného testu - 55 bodov.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami),

B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami),

C (85-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca, priemerné výsledky),

D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby),

E (67-60%, dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám),

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).

Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.

Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý a originálny prístup pri vypracovávaní priebežných úloh, vynikajúce odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh, výbornú orientáciu v problematike, vynikajúce komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, výnimcočnú aktivitu na výučbe počas semestra.

Na získanie záverečného hodnotenia B je potrebné získať najmenej 81 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý prístup pri vypracovávaní priebežných úloh pomocou vzoru, nadpriemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh za pomoci konzultácií, nadpriemernú orientáciu v problematike, nadpriemerné komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, nadpriemernú aktivitu na výučbe počas semestra.

Na získanie záverečného hodnotenia C je potrebné získať najmenej 73 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny, dobré odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, dobrú orientáciu v problematike, dobré komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, priemernú aktivitu na výučbe počas semestra na základe vyzvania vyučujúceho.

Na získanie záverečného hodnotenia D je potrebné získať najmenej 66 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny a za pomoci vyučujúceho, priemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, priemernú orientáciu v problematike, priemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, základnú aktivitu na výučbe počas semestra v spolupráci s vyučujúcim alebo inými študentami.

Na získanie záverečného hodnotenia E je potrebné získať najmenej 60 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy a za pomoci vyučujúceho, základné / minimálne odborné znalosti, základnú / minimálnu orientáciu v problematike, základné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Ciele a výstupy vzdelávania a prenositeľné spôsobilosti:

Študenti nadobudnú poznanie zo základov pedagogického výskumu, oboznámia sa so základnými pojмami a teoreticko-metodologickým poznaním potrebným na dizajnovanie (plánovanie, realizovanie a vyhodnocovanie) v oblasti pedagogického výskumu. V teoreticko-empirickej rovine v rámci analýzy jednotlivých kvantitatívnych a kvalitatívnych nástrojov, metód a techník nadobudnú poznanie a získajú spôsobilosti potrebné na plánovanie, realizovanie a vyhodnocovanie pedagogického výskumu kvantitatívneho a kvalitatívneho charakteru. Študenti získajú spôsobilosti riešiť a vyriešiť problémy v oblasti výskumu.

Predmet rozvíja u študentov analytické, kritické, hodnotiace, kontextuálne a kreatívne myslenie a uvažovanie v súvislostiach. Z hľadiska sebareflexie je študent schopný zhodnotiť a posúdiť vlastnú disponibilitu realizovať pedagogický výskum.

Stručná osnova predmetu:

Veda a výskum. Druhy výskumu. Validita, reliabilita a objektivita/objektívna pravda. Subjektivita/ subjektívne pravdy. Etická stránka výskumu. Subjekty vo výskume a ich špecifiká.

Kvantitatívne a kvalitatívne orientovaný pedagogický výskum. Zámery, subjekty a objekty v pedagogickom výskume, zadávatelia vo vedeckom bádaní, pozorované javy a podmienky realizácie kvantitatívne a kvalitatívne orientovaného pedagogického výskumu.

Vedecké hypotézy a premenné kvantifikovania skúmaných javov. Operacionalizácia premenných. Tvorba, realizácia a vyhodnotenie dotazníka.

Posudzovacie škály – typológia, tvorba a vyhodnocovanie.

Metóda sociometrie a meranie sociálnej klímy.

Koncipovanie interview a jeho využitie. Rozdiely medzi kvantitatívne a kvalitatívne poňatým interview.

Kvantitatívne a kvalitatívne pozorovanie vo vedeckom bádaní.

Obsahová analýza dokumentov z kvantitatívneho a kvalitatívneho hľadiska.

Spracovanie údajov, analýza a interpretácia dát. Štatisticko-matematické procedúry a procesy triangulácie. Diseminácia zistení. Tvorba/koncipovanie štúdií.

Odporučaná literatúra:

GAVORA, P., KOLDEOVÁ, L., DVORSKÁ, D., PEKÁROVÁ, J., MORAVČÍK, M. (2010). Elektronická učebnica pedagogického výskumu. Bratislava: Univerzita Komenského. <http://www.e-metodologia.fedu.uniba.sk/> ISBN 978-80-223-2951-4

KOSTRUĽ, D. (2016). Základy kvalitatívnej metodológie. Bratislava: UK. 161 s. ISBN 978-80-223-4166-0

Odporučaná literatúra:

GAVORA, P. (2008). Úvod do pedagogického výskumu. Bratislava: UK. 236 s. ISBN 978-80-223-2391-8

MAŇÁK, J., ŠVEC, V. (2004). Cesty pedagogického výzkumu. Brno: Paido. ISBN 978-80-7315-0785

ŠVEC, Š. (2009). Metodologie věd o výchově: kvantitativně-scientické a kvalitativně-humanitní přístupy v edukačním výzkumu. Brno: Paido. 302 s. ISBN 978-80-731-5192-8

TOMŠÍK, R. (2017). Kvantitatívny výskum v pedagogických vedách. Úvod do metodológie a štatistického spracovania. Nitra: PdF UKF. 508 s. ISBN 978-80-558-1206-9

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 834

A	ABS	B	C	D	E	FX
56,71	0,0	22,66	11,27	4,44	2,28	2,64

Vyučujúci: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potocárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KPg/M-VUZde002/22	Názov predmetu: Metodológia pedagogického výskumu
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška + seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

2 hodiny prednáška + seminár/týždeň; spolu za semester 22 hodín kombinovanou metódou (prevažne prezenčne)

Pracovná záťaž študenta: 11×2 hodiny priamej výučby = 22 hodín; 15 hodín príprava semestrálnej práce v podobe predmetového portfólia: návrh (dizajn) edukačného výskumu kvantitatívneho alebo kvalitatívneho charakteru; 23 hodín príprava na hodnotenie poznania a vybraných spôsobilostí formou písomného testu: spolu 60 hodín práce študenta.

Metódy vzdelávania: výklad spojený s diskusiou, aktivizujúce metódy, problémové metódy, aplikácia teoretických poznatkov na praktických príkladoch a úlohách, riadené samoštúdium – riešenie úloh a zadanií

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Predmet je ukončený hodnotením: 100% priebežného hodnotenia

Priebežné hodnotenie zahŕňa nasledovné:

semestrálna práca v podobe predmetového portfólia: návrh (dizajn) edukačného výskumu kvantitatívneho alebo kvalitatívneho charakteru - 45 bodov,

hodnotenie poznania a vybraných spôsobilostí formou písomného testu - 55 bodov.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami),

B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami),

C (85-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca, priemerné výsledky),

D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby),

E (67-60%, dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám),

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).

Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.

Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý a originálny prístup pri vypracovávaní priebežných úloh, vynikajúce odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh, výbornú orientáciu v problematike, vynikajúce komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, výnimcočnú aktivitu na výučbe počas semestra.

Na získanie záverečného hodnotenia B je potrebné získať najmenej 81 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý prístup pri vypracovávaní priebežných úloh pomocou vzoru, nadpriemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh za pomoci konzultácií, nadpriemernú orientáciu v problematike, nadpriemerné komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, nadpriemernú aktivitu na výučbe počas semestra.

Na získanie záverečného hodnotenia C je potrebné získať najmenej 73 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny, dobré odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, dobrú orientáciu v problematike, dobré komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, priemernú aktivitu na výučbe počas semestra na základe vyzvania vyučujúceho.

Na získanie záverečného hodnotenia D je potrebné získať najmenej 66 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny a za pomoci vyučujúceho, priemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, priemernú orientáciu v problematike, priemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, základnú aktivitu na výučbe počas semestra v spolupráci s vyučujúcim alebo inými študentami.

Na získanie záverečného hodnotenia E je potrebné získať najmenej 60 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy a za pomoci vyučujúceho, základné / minimálne odborné znalosti, základnú / minimálnu orientáciu v problematike, základné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Ciele a výstupy vzdelávania a prenositeľné spôsobilosti:

Študenti nadobudnú poznanie zo základov pedagogického výskumu, oboznámia sa so základnými pojмami a teoreticko-metodologickým poznaním potrebným na dizajnovanie (plánovanie, realizovanie a vyhodnocovanie) v oblasti pedagogického výskumu. V teoreticko-empirickej rovine v rámci analýzy jednotlivých kvantitatívnych a kvalitatívnych nástrojov, metód a techník nadobudnú poznanie a získajú spôsobilosti potrebné na plánovanie, realizovanie a vyhodnocovanie pedagogického výskumu kvantitatívneho a kvalitatívneho charakteru. Študenti získajú spôsobilosti riešiť a vyriešiť problémy v oblasti výskumu.

Predmet rozvíja u študentov analytické, kritické, hodnotiace, kontextuálne a kreatívne myslenie a uvažovanie v súvislostiach. Z hľadiska sebareflexie je študent schopný zhodnotiť a posúdiť vlastnú disponibilitu realizovať pedagogický výskum.

Stručná osnova predmetu:

Veda a výskum. Druhy výskumu. Validita, reliabilita a objektivita/objektívna pravda. Subjektivita/ subjektívne pravdy. Etická stránka výskumu. Subjekty vo výskume a ich špecifiká.

Kvantitatívne a kvalitatívne orientovaný pedagogický výskum. Zámery, subjekty a objekty v pedagogickom výskume, zadávatelia vo vedeckom bádaní, pozorované javy a podmienky realizácie kvantitatívne a kvalitatívne orientovaného pedagogického výskumu.

Vedecké hypotézy a premenné kvantifikovania skúmaných javov. Operacionalizácia premenných. Tvorba, realizácia a vyhodnotenie dotazníka.

Posudzovacie škály – typológia, tvorba a vyhodnocovanie.

Metóda sociometrie a meranie sociálnej klímy.

Koncipovanie interview a jeho využitie. Rozdiely medzi kvantitatívne a kvalitatívne poňatým interview.

Kvantitatívne a kvalitatívne pozorovanie vo vedeckom bádaní.

Obsahová analýza dokumentov z kvantitatívneho a kvalitatívneho hľadiska.

Spracovanie údajov, analýza a interpretácia dát. Štatisticko-matematické procedúry a procesy triangulácie. Diseminácia zistení. Tvorba/koncipovanie štúdií.

Odporučaná literatúra:

GAVORA, P., KOLDEOVÁ, L., DVORSKÁ, D., PEKÁROVÁ, J., MORAVČÍK, M. (2010). Elektronická učebnica pedagogického výskumu. Bratislava: Univerzita Komenského. <http://www.e-metodologia.fedu.uniba.sk/> ISBN 978-80-223-2951-4

KOSTRUĽ, D. (2016). Základy kvalitatívnej metodológie. Bratislava: UK. 161 s. ISBN 978-80-223-4166-0

Odporučaná literatúra:

GAVORA, P. (2008). Úvod do pedagogického výskumu. Bratislava: UK. 236 s. ISBN 978-80-223-2391-8

MAŇÁK, J., ŠVEC, V. (2004). Cesty pedagogického výzkumu. Brno: Paido. ISBN 978-80-7315-0785

ŠVEC, Š. (2009). Metodologie věd o výchově: kvantitativně-scientické a kvalitativně-humanitní přístupy v edukačním výzkumu. Brno: Paido. 302 s. ISBN 978-80-731-5192-8

TOMŠÍK, R. (2017). Kvantitatívny výskum v pedagogických vedách. Úvod do metodológie a štatistického spracovania. Nitra: PdF UKF. 508 s. ISBN 978-80-558-1206-9

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 834

A	ABS	B	C	D	E	FX
56,71	0,0	22,66	11,27	4,44	2,28	2,64

Vyučujúci: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potocárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU ŠTÁTNEJ SKÚŠKY

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:

PdF.KPg/M-VUZšt009/15

Názov predmetu:

obhajoba diplomovej práce

Počet kreditov: 14

Stupeň štúdia: II.

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Štátnej skúšky obhajoba diplomovej, jej podmienky a procesuálnu stránku ošetruje Vnútorný predpis č.

1/2020 Študijný poriadok PdF UK, ako aj Vnútorný predpis č. 5/2021 Študijný poriadok UK.

Štátnej skúšky môže študent vykonať a) po získaní minimálne takého počtu kreditov, aby po získaní kreditov

za úspešné absolvovanie poslednej štátnej skúšky dosiahol potrebný počet kreditov na riadne skončenie

štúdia a b) po úspešnom absolvovaní povinných predmetov, poviene voliteľných predmetov a výberových

predmetov v skladbe určenej študijným programom okrem štátnej skúšky a c) nie je proti nemu vedené

disciplinárne konanie.

Študent získava 14 kreditov za úspešnú obhajobu diplomovej práce (kredity započítané v študijnom pláne

VUZ).

U študenta sa podľa VP 23/2021 Vnútorný systém zabezpečovania kvality VŠ vzdelávania UK v Bratislave

hodnotí najmä:

- preukázanie schopnosti študenta schopnosť integrovať vedomosti, zvládať zložitosť a formulovať rozhodnutia pri neúplných alebo obmedzených informáciách, pričom však zahŕňajú spoločenskú a etickú zodpovednosť spojenú s uplatňovaním ich vedomostí a rozhodnutí;

- preukázanie, že vie jasne a jednoznačne komunikovať závery, ich poznatky a zdôvodnenia odborníkom aj laickým adresátom;

- spracovanie zvolenej témy na úrovni vedeckej štúdie s reprezentatívnym výberom odbornej literatúry, s vhodne zvolenými vedeckými postupmi, hypotézami/výskumnými otázkami, ktoré je možné verifikovať. Súčasne diplomová práca musí byť prínosom v konkrétnom odbore.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A 100 – 91% (výborne – vynikajúce výsledky),

B 90 – 81% (veľmi dobre – nadpriemerný štandard),

C 80 – 73% (dobre – bežná spoločalivá práca),

D 72 – 66% (uspokojivo – prijateľné výsledky),

E 65 – 60% (dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),

Fx 59 a menej % (nedostatočne).

Študent je hodnotený hodnotením FX, ak splnil požiadavky na hodnotenie len na úrovni nedosahujúcej 60 %

z celkovej najvyššej možnej úrovne splnenia požiadaviek na absolvovanie predmetu štátnej skúšky

–

obhajoba diplomovej práce. Rovnako je študent hodnotený hodnotením FX, ak odovzdal diplomovú prácu v rozpore s odsekom 7 č. 56 Vnútorného predpisu UK č. 23/2021 alebo odovzdal diplomovú prácu, ktorá v podstatnej miere nesplňa požiadavky podľa odseku 1 písm. d), odseku 2 písm. d) alebo odseku 3 písm. d) čl. 56 Vnútorného predpisu UK 23/2021 Vnútorný systém zabezpečovania kvality VŠ vzdelávania UK v Bratislave. Podrobnosti a konkretizácie náležitostí záverečných prác pre jednotlivé učiteľské študijné programy v kombinácii (aprobácie) budú spresnené v príslušných Opisoch študijných programov.

Výsledky vzdelávania:

Ciele a výstupy vzdelávania:

Výstup vzdelávania je v súlade s Dlhodobým zámerom UK/PdF, poslaním a strategickými zámermi UK/PdF,

v súlade s opisom študijného odboru, v súlade s NKR/SKR/DD, v súlade s profilom absolventa, v súlade

s cieľmi a výstupmi vzdelávania v jednotlivých predmetoch študijného plánu študijného programu a ďalšími prislúchajúcimi dokumentmi. Študent je schopný pri koncipovaní diplomovej práce spracovať zvolenú tému na úrovni vedeckej štúdie s reprezentatívnym výberom odbornej literatúry, s vhodne zvolenými vedeckými postupmi a hypotézami/výskumnými otázkami, ktoré je možné verifikovať. Diplomová práca je prínosom v príslušnom študijnom odbore.

Stručná osnova predmetu:

1. Prínos záverečnej práce pre daný študijný odbor v závislosti od jej charakteru a stupňa štúdia. Pri hodnotení diplomovej práce sa zohľadňuje, či študent adekvátne spracúva zvolenú tému na úrovni vedeckej

štúdie s reprezentatívnym výberom odbornej literatúry, či sú zvolené vedecké postupy primerané a vhodné, a

či adekvátne pracuje s hypotézami, ktoré je možné verifikovať. Diplomová práca má byť zreteľným prínosom

v príslušnom študijnom odbore, v ktorom študent absolvoval študijný program;

2. Originálnosť práce (záverečná práca nesmie mať charakter plagiátu, nesmie narúšať autorské práva

iných autorov), súčasťou dokumentácie k obhajobe záverečnej práce ako predmetu štátnej skúšky sú aj

protokoly originality: z centrálneho registra a Theses, k výsledkom ktorých sa školiteľ a oponent vyjadrujú

vo svojich posudkoch;

3. Správnosť a korektnosť citovania použitých informačných zdrojov, výsledkov výskumu iných autorov a

autorských kolektívov, správnosť opisu metód a pracovných postupov iných autorov alebo autorských

kolektívov;

4. Súlad štruktúry záverečnej práce s predpísanou skladbou definovanou Vnútorným predpisom č. 2/2018

Smernica rektora UK v Bratislave;

5. Rešpektovanie odporúčaného rozsahu záverečnej práce (odporúčaný rozsah diplomovej práce je spravidla 50 – 70 normostrán – 90 000 až 126 000 znakov vrátane medzier), primeranosť rozsahu práce

posudzuje jej školiteľ;

6. Jazyková a štylistická úroveň práce a formálna úprava;

7. Spôsob a forma obhajoby záverečnej práce a schopnosť študenta adekvátne reagovať na pripomienky a otázky v posudkoch školiteľa a oponenta.

8. V študijnom programe zameranom na učiteľstvo umělecko-výchovných predmetov môže byť súčasťou

záverečnej práce a jej obhajoby aj prezentácia uměleckých výstupov a výkonov.

Obsahová náplň štátnicového predmetu:

Odporučaná literatúra:

podľa zamerania témy diplomovej práce

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, v prípade jazykových špecializácií aj jazyk príslušnej predmetovej špecializácie

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KS JL/M-SLOde026/20	Názov predmetu: Olympiáda zo slovenského jazyka a literatúry
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: stáž

Odporečaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: Za obdobie štúdia: 4s

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporečaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Študenti absolvujú v cvičnej škole stáž v rozsahu 4 hodín a vypracujú záznam (reflexiu) podľa vopred stanovených kritérií (ohodnotí ju metodik katedry).

Cvičný učiteľ zhodnotí participáciu študentov počas ich stáže v cvičnej škole.

Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky),

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),

C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca),

D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky),

E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá),

FX (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: Váha priebežného/záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študenti sa oboznámia s procesom tvorby a hodnotenia súčažných zadani určených pre školské kolo olympiády zo slovenského jazyka a literatúry. Zapojením sa do organizovania olympiády v cvičnej škole získajú nové kompetencie a nadobudnú praktické skúsenosti s prípravou písomných a ústnych zadani, ako aj s ich analýzou a hodnotením.

Stručná osnova predmetu:

1. Problematika prípravy písomnej a ústnej časti olympiády zo slovenského jazyka a literatúry. 2. Zásady tvorby testov. Obsahové zameranie testov.
3. Návrhy tém písomných slohových prác (resp. výber textov na transformáciu) a návrhy tém ústnych (rečníckych) prejavov.
4. Spôsob a kritériá hodnotenia písomných a ústnych zadani olympiády zo slovenského jazyka a literatúry, analýza výsledkov.

Odporečaná literatúra:

BELÁKOVÁ, M. 2017. Teória a prax vyučovania slovenského jazyka I. (Úvod do problematiky). Trnava: Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity. 76 s. ISBN 978-80-568-0066-9.

HINCOVÁ, K. – HÚSKOVÁ, A. 2012. Tvorba testov a možnosti ich využitia v predmete slovenský jazyk a literatúra. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum v Bratislave. 68 s. ISBN 978-80-8052-405-0.

Zbierka úloh pre vzdelávací stupeň ISCED 2. Matematika. Slovenský jazyk a literatúra. Slovenský jazyk a slovenská literatúra. Maďarský jazyk a literatúra. Zost. B. Mizerová. Bratislava: Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania, 2013. 145 s. ISBN 978-80-89638-04-8.

Zbierka úloh pre vzdelávací stupeň ISCED 3. Slovenský jazyk a literatúra. Maďarský jazyk a literatúra. Slovenský jazyk a slovenská literatúra. Zost. E. Péteryová. Bratislava: Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania, 2013. 96 s. ISBN 978-80-89638-15-4

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Predmet je možné realizovať priebežnou alebo blokovou formou.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 24

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Ľubica Horváthová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.02.2021

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KS JL/M-SLOde026/20	Názov predmetu: Olympiáda zo slovenského jazyka a literatúry
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: stáž

Odporečaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: Za obdobie štúdia: 4s

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporečaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Študenti absolvujú v cvičnej škole stáž v rozsahu 4 hodín a vypracujú záznam (reflexiu) podľa vopred stanovených kritérií (ohodnotí ju metodik katedry).

Cvičný učiteľ zhodnotí participáciu študentov počas ich stáže v cvičnej škole.

Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky),

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),

C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca),

D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky),

E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá),

FX (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: Váha priebežného/záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študenti sa oboznámia s procesom tvorby a hodnotenia súčažných zadani určených pre školské kolo olympiády zo slovenského jazyka a literatúry. Zapojením sa do organizovania olympiády v cvičnej škole získajú nové kompetencie a nadobudnú praktické skúsenosti s prípravou písomných a ústnych zadani, ako aj s ich analýzou a hodnotením.

Stručná osnova predmetu:

1. Problematika prípravy písomnej a ústnej časti olympiády zo slovenského jazyka a literatúry. 2. Zásady tvorby testov. Obsahové zameranie testov.
3. Návrhy tém písomných slohových prác (resp. výber textov na transformáciu) a návrhy tém ústnych (rečníckych) prejavov.
4. Spôsob a kritériá hodnotenia písomných a ústnych zadani olympiády zo slovenského jazyka a literatúry, analýza výsledkov.

Odporečaná literatúra:

BELÁKOVÁ, M. 2017. Teória a prax vyučovania slovenského jazyka I. (Úvod do problematiky). Trnava: Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity. 76 s. ISBN 978-80-568-0066-9.

HINCOVÁ, K. – HÚSKOVÁ, A. 2012. Tvorba testov a možnosti ich využitia v predmete slovenský jazyk a literatúra. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum v Bratislave. 68 s. ISBN 978-80-8052-405-0.

Zbierka úloh pre vzdelávací stupeň ISCED 2. Matematika. Slovenský jazyk a literatúra. Slovenský jazyk a slovenská literatúra. Maďarský jazyk a literatúra. Zost. B. Mizerová. Bratislava: Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania, 2013. 145 s. ISBN 978-80-89638-04-8.

Zbierka úloh pre vzdelávací stupeň ISCED 3. Slovenský jazyk a literatúra. Maďarský jazyk a literatúra. Slovenský jazyk a slovenská literatúra. Zost. E. Péteryová. Bratislava: Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania, 2013. 96 s. ISBN 978-80-89638-15-4

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Predmet je možné realizovať priebežnou alebo blokovou formou.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 24

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Eva Faithová, PhD., Mgr. Ľubica Horváthová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.02.2021

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KPg/M-VUZde017/22	Názov predmetu: Osobnostný a sociálny rozvoj
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 24s Metóda štúdia: prezenčná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie Druh, rozsah a metódy vzdelávacích činností: seminár, 24 hodín za semester, kombinovanou metódou (primárne prezenčne) Pracovná záťaž: 24 hodín priamej výučby; 12 hodín individuálne úlohy; 2 hodiny venované reflexii po ukončení predmetu; 14 hodín samoštúdium k problematike. Spolu 50 hodín práce. Metódy vzdelávania: metodický rámec tvorí aktívne sociálne učenie a učenie zážitkom (dialogické a diskusné metódy, didaktické, psychologické a kooperatívne hry, zoznamovacie techniky, inscenačné metódy, reflektívna eseja, práca s autentickým textom, metódy rozvoja tvorivosti a kritického myslenia), výklad s multimediálnou podporou, metódy práce s textom (práca s informačnými zdrojmi)	
Počet kreditov: 2	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: 100% priebežného hodnotenia, kurz je ukončený hodnotením. Priebežné hodnotenie zahŕňa hodnotenie plnenia priebežných úloh a zadaní, ktoré sa realizujú individuálnou či skupinovou formou v rôznych fázach realizácie predmetu. Úlohy individuálneho charakteru sú zamerané na prípravu materiálov a vypracovanie zadaní, z ktorých sa v rámci priamej výučby bude vychádzať. Ide o prácu s rôznymi dotazníkmi a testami, informačnými zdrojmi (publikácie zamerané na rozvoj sociálno-psychologických kompetencií žiakov) a oficiálnymi školskými dokumentmi (30% hodnotenia). V rámci skupinovej práce je priestor venovaný konkrétnym nácvikom a simuláciu zážitkového učenia v učiteľskej práci (30%) a analýze cieľov, významu, metód prierezovej témy Osobnostný a sociálny rozvoj a jej integrácie do vybraných vzdelávacích oblastí (30%). Priebežné hodnotenie uzatvára reflektívna eseja (10% hodnotenia). Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky), B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), C (80-73%, dobre – bežná spolahlivá práca), D (72-66%, uspokojivo – priateľné výsledky), E (65-60%, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá), Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše). Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.	

Hodnotenie A získa študent, ak má osvojené poznatky týkajúce sa obsahu prierezovej témy, orientuje sa v metódach, technikách a iných osobitostiach viažúcich sa na oblast zážitkového a aktívneho sociálneho učenia, aktívne sa zapája do jednotlivých činností a prejavuje záujem a snahu o rozvíjanie svojich kompetencií v stanovených kľúčových oblastiach, hľadá originálne a kreatívne riešenia nastolených úloh, reflektuje vynárajúce sa zmeny, ktoré so sebou zážitkové učenie prináša, prejavuje sa ako plnohodnotný člen skupiny a aktívne vyjadruje svoj vlastný názor.

Hodnotenie B sa udelí, ak má študent osvojené poznatky týkajúce sa obsahu prierezovej témy, orientuje sa v metódach, technikách a iných osobitostiach viažúcich sa na oblast zážitkového a aktívneho sociálneho učenia, aktívne sa zapája do jednotlivých činností a prejavuje záujem a snahu o rozvíjanie svojich kompetencií v stanovených kľúčových oblastiach, v menšej mieri hľadá originálne a kreatívne riešenia nastolených úloh, reflektuje vynárajúce sa zmeny, ktoré zážitkové učenie prináša, no potrebuje viac času a priestoru pre ich verbalizáciu, prejavuje sa ako plnohodnotný člen skupiny a aktívne vyjadruje svoj vlastný názor.

Hodnotenie C získa študent, ktorý má na priemernej úrovni osvojené poznatky týkajúce sa obsahu prierezovej témy, orientuje sa v metódach, technikách a iných osobitostiach viažúcich sa na oblast zážitkového a aktívneho sociálneho učenia, spravidla sa aktívne zapája do jednotlivých činností, prejavuje záujem a snahu o rozvíjanie svojich kompetencií, no len v niektorých témach a oblastiach, málo využíva svoje osobnostné predpoklady pri hľadaní originálnych a kreatívnych riešení nastolených úloh, len do istej miery reflektuje vynárajúce sa zmeny, ktoré prináša zážitkové učenie, prejavuje sa ako plnohodnotný člen skupiny a aktívne vyjadruje svoj vlastný názor.

Hodnotenie D sa udelí, ak má študent osvojené základné poznatky týkajúce sa obsahu prierezovej témy, spravidla sa orientuje v metódach, technikách a iných osobitostiach viažúcich sa na oblast zážitkového a aktívneho sociálneho učenia, v obmedzenej mieri sa zapája do jednotlivých činností a prejavuje len sporadicky záujem a snahu o rozvíjanie svojich kompetencií, často až s externou pomocou hľadá originálne a kreatívne riešenia nastolených úloh, nedokáže adekvátnie reflektovať vynárajúce sa zmeny, ktoré zážitkové učenie prináša, prejavuje sa pasívnejšie a skôr ako okrajový člen skupiny i keď aktívne vyjadruje svoj vlastný názor.

Hodnotenie E získa študent, ak má študent osvojené základné poznatky týkajúce sa obsahu prierezovej témy a aspoň čiastočne sa orientuje v metódach, technikách a iných osobitostiach viažúcich sa na oblast zážitkového a aktívneho sociálneho učenia, správa sa pasívne a minimálne sa zapája do jednotlivých činností, neprevádzka záujem a snahu o rozvíjanie svojich kompetencií, pri hľadaní originálnych a kreatívnych riešení nastolených úloh sa spolieha na skupinu, nedokáže adekvátnie reflektovať vynárajúce sa zmeny, ktoré zážitkové učenie prináša, v skupine si nedokáže nájsť svoje miesto, svoj vlastný názor vyjadruje sporadicky a nie vždy vhodným spôsobom.

Hodnotenie Fx si vyžaduje ďalšiu prácu, štúdium navyše, toto hodnotenie sa udeľuje výnimocne, najčastejšie z dôvodu neúčasti na výučbe a nesplnenia si stanovených priebežných úloh, odmietania akejkoľvek spolupráce, odmietania zaujať postoj k požadovaným témam a vyjadriť svoj vlastný názor.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Výsledky vzdelávania

Ciele a výstupy vzdelávania a prenositeľné spôsobilosti:

Cieľom predmetu je oboznámiť študentov s prierezovou tému osobnostný a sociálny rozvoj a zážitkovým spôsobom vzdelávania zameraným na rozvoj sociálno-psychologických kompetencií v prostredí školy a školskej triedy.

Študent po absolvovaní predmetu:

rozlišuje rôzne fázy vývinu skupiny, vníma jej premenlivosť a dokáže posúdiť vplyv učiteľskej roly v tejto oblasti,

pozná obsah, metódy a ciele prierezovej témy Osobnostný a sociálny rozvoj a dokáže identifikovať a navrhnuť jej integráciu v rámci svojho študijného programu,
vie využívať techniky a stratégie zážitkového a aktívneho sociálneho učenia vedúce k naplneniu cieľov prierezovej témy, k podpore skupinovej kohézie a pozitívnej atmosféry v skupine,
orientuje sa v dostupnej literatúre a dokáže získané poznatky modifikovať pre účely vzdelávacej praxe,
prostredníctvom zážitkovým aktivít získa vlastnú skúsenosť s aktívnym sociálnym a zážitkovým učením.

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu:

1. Prierezová téma Osobnostný a sociálny rozvoj a štátne vzdelávacie programy pre nižšie a vyššie sekundárne vzdelávanie
2. Ciele, výstupy, obsah, metódy prierezovej témy a jej integrácia do vybraných vzdelávacích oblastí
3. Zážitkové a aktívne sociálne učenie: modely a teórie učenia, metódy a techniky.
4. Zážitkové a aktívne sociálne učenie: priestor, pomôcky, pravidlá a náročné situácie.
5. Školská trieda ako skupina (postavenie, status a rola jednotlivca v skupine).
6. Skupinová dynamika – dynamika skupiny.

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra:

- HAMRANOVÁ, A. (2013). Sociálno – psychologický výcvik v príprave učiteľov (metodické pokyny). In: SOKOLOVÁ, L. et al. (eds.). (2013). Psychológia (v) škole. Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie. Univerzita Komenského. 2013, s. 33-36. ISBN 978-80-223-3483-9 https://www.fedu.uniba.sk/fileadmin/pdf/Sucasti/Katedry/KPP/Publikacie/zbornik_prispevkov_PSYCHOLOGIA_V_SKOLE.pdf
- LEMEŠOVÁ, M., HAMRANOVÁ, A., MINAROVIČOVÁ, K., SABOLOVÁ, L., SOKOLOVÁ, L. (2017). Psychológia zážitkom. Metodická príručka. Univerzita Komenského. 497 s. ISBN 978-80-223-3655-0
- LEMEŠOVÁ, M. (2021). Metodika vedenia sociálno-psychologického tréningu v prostredí školy. 2.0.

Slovenská asociácia pre učiteľstvo psychológie. (kap. 3 Práca so skupinou - skupinová dynamika; kap. 5 Ked' je tréningová skupina inkluzívna, kap. 7 Zážitkové učenie = učenie zážitkom, kap. 10 a

11 – o pomôckach a priestore). 213 s. ISBN 978-80-974026-1-7

Štátny vzdelávací program a dokumenty viažuce sa k prierezovej téme dostupné na webstránkach Štátneho pedagogického ústavu: Štátny pedagogický ústav - ŠPÚ (statpedu.sk)

Odporučaná literatúra:

- HERMOCHOVÁ, S. (2005). Skupinová dynamika ve školní třídě. Kladno: AISIS. 180 s. ISBN 8023956124
- HERMOCHOVÁ, S. (2006). Teambuilding. Praha: Grada. 116 s. ISBN: 80-247-1155-9
- KOLAŘÍK, M. (2019). Interakční psychologický výcvik. Praha: Grada. 192 s. ISBN 9788027121939

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a český jazyk

Poznámky:

predmet so psychologickým zameraním, v študijnom pláne ozn.: *) Predmet je realizovaný spravidla formou blokovej výučby alebo priebežne počas semestra.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 227

A	ABS	B	C	D	E	FX
93,83	0,0	0,0	0,44	0,0	0,0	5,73

Vyučujúci: Mgr. Miroslava Lemešová, PhD.**Dátum poslednej zmeny:** 10.11.2022**Schválil:** prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KPg/M-VUZde017/22	Názov predmetu: Osobnostný a sociálny rozvoj
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 24s Metóda štúdia: prezenčná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie Druh, rozsah a metódy vzdelávacích činností: seminár, 24 hodín za semester, kombinovanou metódou (primárne prezenčne) Pracovná záťaž: 24 hodín priamej výučby; 12 hodín individuálne úlohy; 2 hodiny venované reflexii po ukončení predmetu; 14 hodín samoštúdium k problematike. Spolu 50 hodín práce. Metódy vzdelávania: metodický rámec tvorí aktívne sociálne učenie a učenie zážitkom (dialogické a diskusné metódy, didaktické, psychologické a kooperatívne hry, zoznamovacie techniky, inscenačné metódy, reflektívna eseja, práca s autentickým textom, metódy rozvoja tvorivosti a kritického myslenia), výklad s multimediálnou podporou, metódy práce s textom (práca s informačnými zdrojmi)	
Počet kreditov: 2	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: 100% priebežného hodnotenia, kurz je ukončený hodnotením. Priebežné hodnotenie zahŕňa hodnotenie plnenia priebežných úloh a zadaní, ktoré sa realizujú individuálnou či skupinovou formou v rôznych fázach realizácie predmetu. Úlohy individuálneho charakteru sú zamerané na prípravu materiálov a vypracovanie zadaní, z ktorých sa v rámci priamej výučby bude vychádzať. Ide o prácu s rôznymi dotazníkmi a testami, informačnými zdrojmi (publikácie zamerané na rozvoj sociálno-psychologických kompetencií žiakov) a oficiálnymi školskými dokumentmi (30% hodnotenia). V rámci skupinovej práce je priestor venovaný konkrétnym nácvikom a simuláciu zážitkového učenia v učiteľskej práci (30%) a analýze cieľov, významu, metód prierezovej témy Osobnostný a sociálny rozvoj a jej integrácie do vybraných vzdelávacích oblastí (30%). Priebežné hodnotenie uzatvára reflektívna eseja (10% hodnotenia). Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky), B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), C (80-73%, dobre – bežná spoločalivá práca), D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky), E (65-60%, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá), Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše). Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.	

Hodnotenie A získa študent, ak má osvojené poznatky týkajúce sa obsahu prierezovej témy, orientuje sa v metódach, technikách a iných osobitostiach viažúcich sa na oblast zážitkového a aktívneho sociálneho učenia, aktívne sa zapája do jednotlivých činností a prejavuje záujem a snahu o rozvíjanie svojich kompetencií v stanovených klúčových oblastiach, hľadá originálne a kreatívne riešenia nastolených úloh, reflektuje vynárajúce sa zmeny, ktoré so sebou zážitkové učenie prináša, prejavuje sa ako plnohodnotný člen skupiny a aktívne vyjadruje svoj vlastný názor.

Hodnotenie B sa udelí, ak má študent osvojené poznatky týkajúce sa obsahu prierezovej témy, orientuje sa v metódach, technikách a iných osobitostiach viažúcich sa na oblast zážitkového a aktívneho sociálneho učenia, aktívne sa zapája do jednotlivých činností a prejavuje záujem a snahu o rozvíjanie svojich kompetencií v stanovených klúčových oblastiach, v menšej mieri hľadá originálne a kreatívne riešenia nastolených úloh, reflektuje vynárajúce sa zmeny, ktoré zážitkové učenie prináša, no potrebuje viac času a priestoru pre ich verbalizáciu, prejavuje sa ako plnohodnotný člen skupiny a aktívne vyjadruje svoj vlastný názor.

Hodnotenie C získa študent, ktorý má na priemernej úrovni osvojené poznatky týkajúce sa obsahu prierezovej témy, orientuje sa v metódach, technikách a iných osobitostiach viažúcich sa na oblast zážitkového a aktívneho sociálneho učenia, spravidla sa aktívne zapája do jednotlivých činností, prejavuje záujem a snahu o rozvíjanie svojich kompetencií, no len v niektorých témach a oblastiach, málo využíva svoje osobnostné predpoklady pri hľadaní originálnych a kreatívnych riešení nastolených úloh, len do istej miery reflektuje vynárajúce sa zmeny, ktoré prináša zážitkové učenie, prejavuje sa ako plnohodnotný člen skupiny a aktívne vyjadruje svoj vlastný názor.

Hodnotenie D sa udelí, ak má študent osvojené základné poznatky týkajúce sa obsahu prierezovej témy, spravidla sa orientuje v metódach, technikách a iných osobitostiach viažúcich sa na oblast zážitkového a aktívneho sociálneho učenia, v obmedzenej mieri sa zapája do jednotlivých činností a prejavuje len sporadicky záujem a snahu o rozvíjanie svojich kompetencií, často až s externou pomocou hľadá originálne a kreatívne riešenia nastolených úloh, nedokáže adekvátnie reflektovať vynárajúce sa zmeny, ktoré zážitkové učenie prináša, prejavuje sa pasívnejšie a skôr ako okrajový člen skupiny i keď aktívne vyjadruje svoj vlastný názor.

Hodnotenie E získa študent, ak má študent osvojené základné poznatky týkajúce sa obsahu prierezovej témy a aspoň čiastočne sa orientuje v metódach, technikách a iných osobitostiach viažúcich sa na oblast zážitkového a aktívneho sociálneho učenia, správa sa pasívne a minimálne sa zapája do jednotlivých činností, neprevádzka záujem a snahu o rozvíjanie svojich kompetencií, pri hľadaní originálnych a kreatívnych riešení nastolených úloh sa spolieha na skupinu, nedokáže adekvátnie reflektovať vynárajúce sa zmeny, ktoré zážitkové učenie prináša, v skupine si nedokáže najst' svoje miesto, svoj vlastný názor vyjadruje sporadicky a nie vždy vhodným spôsobom.

Hodnotenie Fx si vyžaduje ďalšiu prácu, štúdium navyše, toto hodnotenie sa udeľuje výnimocne, najčastejšie z dôvodu neúčasti na výučbe a nesplnenia si stanovených priebežných úloh, odmietania akejkoľvek spolupráce, odmietania zaujať postoj k požadovaným témam a vyjadriť svoj vlastný názor.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Výsledky vzdelávania

Ciele a výstupy vzdelávania a prenositeľné spôsobilosti:

Cieľom predmetu je oboznámiť študentov s prierezovou tému osobnostný a sociálny rozvoj a zážitkovým spôsobom vzdelávania zameraným na rozvoj sociálno-psychologických kompetencií v prostredí školy a školskej triedy.

Študent po absolvovaní predmetu:

rozlišuje rôzne fázy vývinu skupiny, vníma jej premenlivosť a dokáže posúdiť vplyv učiteľskej roly v tejto oblasti,

pozná obsah, metódy a ciele prierezovej témy Osobnostný a sociálny rozvoj a dokáže identifikovať a navrhnuť jej integráciu v rámci svojho študijného programu,
vie využívať techniky a stratégie zážitkového a aktívneho sociálneho učenia vedúce k naplneniu cieľov prierezovej témy, k podpore skupinovej kohézie a pozitívnej atmosféry v skupine,
orientuje sa v dostupnej literatúre a dokáže získané poznatky modifikovať pre účely vzdelávacej praxe,
prostredníctvom zážitkovým aktivít získa vlastnú skúsenosť s aktívnym sociálnym a zážitkovým učením.

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu:

1. Prierezová téma Osobnostný a sociálny rozvoj a štátne vzdelávacie programy pre nižšie a vyššie sekundárne vzdelávanie
2. Ciele, výstupy, obsah, metódy prierezovej témy a jej integrácia do vybraných vzdelávacích oblastí
3. Zážitkové a aktívne sociálne učenie: modely a teórie učenia, metódy a techniky.
4. Zážitkové a aktívne sociálne učenie: priestor, pomôcky, pravidlá a náročné situácie.
5. Školská trieda ako skupina (postavenie, status a rola jednotlivca v skupine).
6. Skupinová dynamika – dynamika skupiny.

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra:

- HAMRANOVÁ, A. (2013). Sociálno – psychologický výcvik v príprave učiteľov (metodické pokyny). In: SOKOLOVÁ, L. et al. (eds.). (2013). Psychológia (v) škole. Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie. Univerzita Komenského. 2013, s. 33-36. ISBN 978-80-223-3483-9 https://www.fedu.uniba.sk/fileadmin/pdf/Sucasti/Katedry/KPP/Publikacie/zbornik_prispevkov_PSYCHOLOGIA_V_SKOLE.pdf
- LEMEŠOVÁ, M., HAMRANOVÁ, A., MINAROVIČOVÁ, K., SABOLOVÁ, L., SOKOLOVÁ, L. (2017). Psychológia zážitkom. Metodická príručka. Univerzita Komenského. 497 s. ISBN 978-80-223-3655-0
- LEMEŠOVÁ, M. (2021). Metodika vedenia sociálno-psychologického tréningu v prostredí školy. 2.0.

Slovenská asociácia pre učiteľstvo psychológie. (kap. 3 Práca so skupinou - skupinová dynamika; kap. 5 Ked' je tréningová skupina inkluzívna, kap. 7 Zážitkové učenie = učenie zážitkom, kap. 10 a

11 – o pomôckach a priestore). 213 s. ISBN 978-80-974026-1-7

Štátny vzdelávací program a dokumenty viažuce sa k prierezovej téme dostupné na webstránkach Štátneho pedagogického ústavu: Štátny pedagogický ústav - ŠPÚ (statpedu.sk)

Odporučaná literatúra:

- HERMOCHOVÁ, S. (2005). Skupinová dynamika ve školní třídě. Kladno: AISIS. 180 s. ISBN 8023956124
- HERMOCHOVÁ, S. (2006). Teambuilding. Praha: Grada. 116 s. ISBN: 80-247-1155-9
- KOLAŘÍK, M. (2019). Interakční psychologický výcvik. Praha: Grada. 192 s. ISBN 9788027121939

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a český jazyk

Poznámky:

predmet so psychologickým zameraním, v študijnom pláne ozn.: *) Predmet je realizovaný spravidla formou blokovej výučby alebo priebežne počas semestra.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 227

A	ABS	B	C	D	E	FX
93,83	0,0	0,0	0,44	0,0	0,0	5,73

Vyučujúci:**Dátum poslednej zmeny:** 10.11.2022**Schválil:** prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KPg/M-VUZde001/22	Názov predmetu: Pedagogická diagnostika a evalvácia
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška + seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

prednáška a seminár, 1 hodina prednáška + 1 hodina seminár/týždeň; spolu za semester 22 hodín, kombinovanou metódou (prevažne prezenčne)

Pracovná záťaž študenta: 11x 2 hodiny priamej výučby = 22 hodín, 22 hodín spracovanie dištančných úloh, 20 hodín príprava na priebežné hodnotenie; 26 hodín príprava na skúšku. Spolu 90 hodín práce študenta

Metódy vzdelávania: Rozhovor, panelová diskusia s odborníkmi z praxe, brainstorming, riadená diskusia, prípadové štúdie, morfologická metóda, heuristické metódy, metóda konfliktných situácií, metóda analýzy situácie, skupinová práca

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Váha priebežného a záverečného hodnotenia: 50/50 - predmet je ukončený skúškou.

V priebehu semestra budú tri kolokviálne priebežné hodnotenia po 10 bodov a spracované štyri priebežné úlohy po 5b. Záverečná skúška bude hodnotená 50b.

Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektoréj z troch priebežných hodnotení získa menej ako 5 bodov a neodovzdá spracované všetky dištančné úlohy minimálne na 3b. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami),

B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami),

C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca, priemerné výsledky),

D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby),

E (65-60%, dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám),

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).

Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý a originálny prístup pri vypracovávaní priebežných úloh, vynikajúce odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh, výbornú orientáciu v problematike, vynikajúce komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, výnimočnú aktivitu na výučbe počas semestra.

Na získanie záverečného hodnotenia B je potrebné získať najmenej 81 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý prístup pri vypracovávaní priebežných úloh pomocou vzoru, nadpriemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh za pomoci konzultácií, nadpriemernú orientáciu v problematike, nadpriemerné komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, nadpriemernú aktivitu na výučbe počas semestra.

Na získanie záverečného hodnotenia C je potrebné získať najmenej 73 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny, dobré odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, dobrú orientáciu v problematike, dobré komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, priemernú aktivitu na výučbe počas semestra na základe vyzvania vyučujúceho.

Na získanie záverečného hodnotenia D je potrebné získať najmenej 66 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny a za pomoci vyučujúceho, priemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, priemernú orientáciu v problematike, priemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, základnú aktivitu na výučbe počas semestra v spolupráci s vyučujúcim alebo inými študentami.

Na získanie záverečného hodnotenia E je potrebné získať najmenej 60 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy a za pomoci vyučujúceho, základné / minimálne odborné znalosti, základnú / minimálnu orientáciu v problematike, základné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Absolvent kurzu vie originálne, pružne a plynulo reagovať na situácie, ktoré môže priniesť vyučovací proces. Dokáže si reálne nastaviť ciele a procesy pedagogickej diagnostiky, pričom ich dokáže prispôsobovať na základe reflexie vzdelávacím potrebám žiakov.

K pedagogickej diagnostike pristupuje komplexne, pri hľadaní riešení využíva proces analýzy aj syntézy. Pri svojom rozhodovaní využíva stratégie myslenia založené na kritickom zhodnotení, ktoré sa opiera o fakty a jasne formulované informácie zo spoločenských informačných zdrojov.

Uvedomuje si vlastnú zodpovednosť a spoločenský a etický dosah svojich rozhodnutí v procese pedagogickej diagnostiky. Vie sa rozhodovať aj pri neúplných informáciách a v nových situáciach, ktoré vyučovací proces a súčasná doba prináša. Uvedomuje si medzioborový presah pedagogickej diagnostiky nie len vo vzťahu k vyučovaniu ale aj vo vzťahu k aktuálnym potrebám spoločnosti.

Absolvent dokáže zrealizovať vlastnú mikroanalýzu - reflexiu vyučovacej hodiny a priať potrebné rozhodnutia s ňou súvisiace. Dokáže zrealizovať v rámci vyučovania akčný výskum.

Absolvent dokáže využívať nadobudnuté vedomosti a zručnosti pri riešení (problémovo) zadaných úloh tvorivo. Vie problém analyzovať a syntetizovať nové riešenia. Aktívne a pružne prináša nové riešenia na zadanú úlohu. Vedia formulovať jednoznačné závery a ich zdôvodnenia, ktoré dokážu prezentovať ako odbornej komunite, tak aj laickej verejnosti.

Absolventi kurzu sú podporovaní k na rast orientovanému nastaveniu myслe a celoživotné učenie. Prenositeľné spôsobilosti, na ktoré kurz reflektuje: rozvoj komunikačných, organizačných a digitálnych zručností. Podpora analytického, kritického, tvorivého a na rast orientovaného myslenia. rozvoj zručností spojených s facilitáciou a mentoringom. Podpora rozvoja schopnosti reflexie, sebareflexie a vnímanie vlastnej zodpovednosti sa osobné rozhodnutia.

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod do pedagogickej diagnostiky:

Porozumenie zmyslu a cieľom pedagogickej diagnostiky v kontexte efektívneho vyučovania.

Možnosti sebapoznávania a dôležitosť sebareflexie učiteľa.

Základné nastavenia myслe (fixované a na rast orientované) v kontexte kontrolujúceho verzus autonómneho vyučovania.

Pedagogická diagnostika v kritických motivačných momentoch vyučovacieho procesu.

2. Diagnostický proces:

Diagnostický cyklus

Etapy diagnostiky

Edumetrický vz. kazuistický prístup

Implicitné a explicitné diagnostikovanie

Individuálna, skupinová diagnostika a diagnostika vo vzťahu k norme.

Zásady efektívnej pedagogickej diagnostiky

Známky, slovné hodnotenie a spätná väzba

3. Tri celky v jednom: Osobnosť žiaka v pedagogickej diagnostike.

Vnímanie osobnosti žiaka cez tri vzájomne prepojené časti: kognitívnu, afektívnu a (vôľovú) správanie.

Kognitívna oblast²: rozlíšenie kognitívnych funkcií a procesov, metakognície a exekutívnych funkcií. Práca s možnými obsahmi a kontextami pojmov: vedomosť, schopnosť, zručnosť, kompetencia a spôsobilosť.

Afektívna oblast²: rozlíšenie afektívnych funkcií a procesov v prežívaní (rozlíšenie emócií a pocitov). Práca s možnými obsahmi a kontextami pojmov: postoje, hodnoty, motivačné činitele.

Konatívna oblast²: prejavy prežívania a myslenia v správaní žiaka, vôľové procesy. Práca s možnými obsahmi a kontextami pojmov: vzťah, konanie, správanie, skupinová dynamika.

4. Pedagogická diagnostika a kognitívna oblast² osobnosti žiaka.

Prehľad základných metód a foriem diagnostiky vedomostí a zručností.

Zásady zostavovania didaktického testu (písomka verzus didaktický test a adaptívny didaktický test).

Slovné skúšanie verzus diagnostika prezentačných zručností.

Efektívna spätná väzba verzus slovné hodnotenie.

Sebahodnotenie žiaka

Globálny a analytický prístup k diagnostike pri kognitívnej oblasti.

5. Pedagogická diagnostika a afektívna oblast² osobnosti žiaka.

Prehľad základných metód a foriem diagnostiky postojov, hodnôt a motivačných činiteľov žiaka v škole.

Možnosti diagnostiky postojových a hodnotových preferencií.

Metódy rozpoznávania motivačných činiteľov (záujmov, vášní, nastavenia vnútorných cieľov) žiaka.

Diagnostika vzdelávacích potrieb žiaka (individuálnych preferencií v učení sa).

6. Pedagogická diagnostika a správanie žiaka.

Prehľad základných metód a foriem diagnostiky vzťahov a skupinovej dynamiky v triede.

Každý žiak - človek má svoje dôvody prečo sa správa ako sa správa (podvedomé alebo vedomé)

Nastavenie a posúdenie motivačného potenciálu aktivity/zadania.

Nastavenie a posúdenie zaangažovanosti žiaka vo vzťahu s učiteľom a vo vzťahoch so spolužiakmi.

Práca s konfliktom v triede (učiteľ ako aktér konfliktu a ako facilitátor).

Skupinová dynamika triedy a jej atmosféra, klíma a prostredie.

7. Stratégie myslenia a hlavné komunikačné zručnosti učiteľa.

Pravidlá efektívneho individuálneho a skupinového pozorovania

Pravidlá efektívneho (facilitatívneho) vedenia individuálneho a skupinového rozhovoru so žiakmi.

Zásady efektívneho rozhovoru s rodičom/mi žiaka.

Základné stratégie myslenia učiteľa potrebné pre efektívne vedenie pozorovania a rozhovoru.

Kolokviálne priebežné hodnotenie a dištančné úlohy: študent vypracuje v priebehu semestra štyri priebežné úlohy (napr. mikroanalýzy štyroch rozdielnych udalostí (video) z vyučovacej hodiny, model didaktického testu). Prezentuje a diskutuje svoju priebežnú úlohu v menšej skupine (3-4 študenti) a následne prebieha diskusia v triede naprieč skupinami (kolokviálne priebežné hodnotenie).

Záverečné hodnotenie: študent po každej prednáške a seminári (aj kolokviálnom priebežnom hodnotení) spracuje krátku reflexiu (čo ma zaujalo, čo som sa naučil, čo mi prekážalo, čo by som potreboval sprostredkovať inak) do jednoduchého portfólia. Záverečné hodnotenie prebieha individuálne prostredníctvom krátkeho rozhovoru vyučujúceho so študentom, pričom sa zameriavajú na študentove záznamy v portfóliu. Záverečné hodnotenie študenta je výsledkom jeho sebahodnotenia a spätnej väzby od vyučujúceho.

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra:

Gavora, P. (2010). Akí sú moji žiaci? Pedagogická diagnostika žiaka. Nitra: Enigma. 216s. ISBN 978-80-89132-91-1

KURUC, M. (2013). Poruchy správania u detí a adolescentov a ich pedagogická diagnostika.

Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave. 65s. CD-Rom. ISBN 978-80-223-3512-6

Odporučaná literatúra:

Hattie, J. (2012). Visible Learning For Teachers: Maximizing impact on Learning. New York: Routledge Taylor & Francis Group, US. 286p. ISBN 978-0-415-69015-7

KOSTRUB, D., FERKOVÁ, Š., TÓTHOVÁ, R. (2017). Žiak, učiteľ a výučba. Všeobecná didaktika pre študentov učiteľstva. Rokus. 370 s., ISBN 978-80-8951-061-0

Mertin, V., Krejčová, L. (2016). Metódy a postupy poznávávaní žáka, pedagogická diagnostika. 2. doplnené a aktualizované vydanie. Praha: Wolters Kluwer, CZ. 400s. ISBN 978-80-7552-014-2

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 960

A	ABS	B	C	D	E	FX
84,79	0,0	7,19	3,85	1,98	0,73	1,46

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Kuruc, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KP/M-VUZde005/22	Názov predmetu: Pedagogická prax 1 (A)
--	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prax

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: Za obdobie štúdia: 2t

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Prax, 2 týždne za semester, t.j. 30 hodín za semester, kombinovaná (primárne prezenčná)

Pracovná záťaž študenta: 1 hodina predpraxové stretnutie, 15 hodín príprava na prax, 30 hodín realizácie praxe (10 hodín náčuvov, 10 hodín výstupov, 10 hodín rozborov), 13 hodín spracovanie portfólia z praxe, 1 hodina kolokvium z pedagogickej praxe, spolu 60 hodín.

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Predmet je ukončený hodnotením (100% priebežného hodnotenia).

Študent absolvuje predpraxový seminár s metodikom praxe aprobačného predmetu (A), zrealizuje v rámci 2 týždňov 30 hodín praxe z aprobačného predmetu (A), z toho 10 hodín náčuvov, 10 hodín výstupov a 10 hodín rozborov s cvičným učiteľom na základnej alebo strednej škole podľa predmetovej/obsahovej špecializácie. Z náčuvov a výstupov si študent vedia osobné portfólio pedagogickej praxe. Osobné portfólio je ukazovateľom osobnej angažovanosti a zodpovednosti študenta. Portfólio môže mať printový alebo elektronický formát spracovania. Portfólio študent odovzdá na hodnotenie metodikovi praxe, v závere absolvuje kolokvium k zhodnoteniu a reflexii pedagogickej praxe.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),

B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),

C (80-73%, dobre – bežná spoločalivá práca),

D (72-66%, uspokojivo – priateľné výsledky),

E (65-60%, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá),

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)

Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.

A – vynikajúce výsledky: študent dokáže aplikovať postupy v procesoch formulácie cieľov podľa rôznych taxonómii cieľov. Študent vie analyzovať a zatriediť metódy a formy a ďalšie didaktické kategórie v praxi. Dokáže efektívne pracovať s odbornými prameňmi. Študent vie kriticky, vecne posúdiť a zhodnotiť prezentované riešenia iných, dokáže hodnotiť kvalitu svojej vlastnej práce.

B – nadpriemerný štandard: študent dokáže aplikovať postupy v procesoch formulácie cieľov podľa rôznych taxonómii cieľov. Študent vie analyzovať a zatriediť metódy a formy a ďalšie didaktické

kategórie v praxi. Nadpriemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky, nadpriemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh. Kritické hodnotenie je na hraničnej úrovni. C – bežná spoločnosť práca: študent dokáže vypracovať zadané úlohy, priemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky. Dokáže aplikovať postupy v procesoch podľa vzoru a s pomocou učiteľa. Priemerná aktivita na plnení priebežných úloh.

D – prijateľné výsledky: študent dokáže vypracovať priebežné úlohy za pomocu učiteľa, priemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky, priemerná aktivita študenta.

E – výsledky spĺňajú minimálne kritériá: študent vie vymedziť a definovať základné didaktické pojmy a prvky, nedokáže ich vymedziť v edukačných súvislostiach. Absentuje kritické posúdenie a zhodnotenie. Dostatočná úroveň praktických schopností a odborných vedomostí.

FX - vyžaduje sa ďalšia práca navýše: študent len veľmi málo ovláda základnú didaktickú terminológiu, nevie ju uplatniť vo výstupoch, absentuje aplikácia postupov, správne vypracovanie úloh. Absentuje kritické posúdenie a zhodnotenia.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Cieľom pedagogickej praxe 1A je orientácia študenta na reálnu školskú prax, prácu učiteľov a žiakov vo vyučovacom procese aprobačného predmetu (A) na základných a stredných školách. Počas náčuvov študent pozoruje vyučovací proces cvičného učiteľa a na základe teoretických poznatkov analyzuje vyučovací proces v celej jeho šírke. Počas výstupov študent vie spracovať metodickú prípravu na vyučovaciu jednotku, dokáže vhodne implementovať jednotlivé ciele, metódy, formy, vyučovacie prostriedky a fázy do vyučovacieho procesu.

Študent po absolvovaní pedagogickej praxe 1 A sa vie orientovať v reálnej školskej praxi, v práci učiteľov a žiakov na vyučovaní základných a stredných škôl. Študent dokáže integrovať a konfrontovať teoretickú a praktickú zložku vysokoškolskej prípravy, vie spracovať záznam z hospitácie vyučovacej jednotky, dokáže viesť vlastné vyučovacie výstupy a reálnu edukačnú činnosť v podmienkach základnej a strednej školy. Študent po absolvovaní pedagogickej praxe 1 A vie aplikovať požiadavky školskej dokumentácie pri projektovaní vyučovacej jednotky, vie spracovať prípravu na vyučovaciu hodinu podľa predmetovej aprobácie, vie interpretovať a predvídať edukačné javy, vie vhodne implementovať jednotlivé ciele, metódy, formy, vyučovacie prostriedky a fázy do vyučovacieho procesu. Študent dokáže vnímať pedagogické a psychologické javy v reálnej školskej situácii, presne ich registrovať a interpretovať.

Stručná osnova predmetu:

Hospitačná činnosť:

Prípravná fáza hospitácie: predpraxový seminár, vymedzenie požiadaviek k realizácii praxe, príprava a štúdium hospitačných hárkov, štúdium literatúry, predhospitačný rozhovor s cvičným učiteľom.

Realizačná fáza hospitácie: vlastné pozorovanie vyučovacieho procesu, spracovanie hospitačných hárkov.

Záverečná fáza hospitácie: interpretácia pozorovaných edukačných javov, analýza hospitačného portfólia.

Výstupová činnosť:

Prípravná fáza na výstup: spracovanie metodickej prípravy na vyučovanie, analýza metodickej prípravy na vyučovanie s cvičným učiteľom,

Realizačná fáza výstupu: Realizácia vyučovacej jednotky, implementácia jednotlivých cieľov, metód, foriem, vyučovacích prostriedkov a fáz do vyučovacieho procesu.

Záverečná fáza výstupu: Reflexia vlastnej prípravy a rozbor výučby s cvičným učiteľom.

Záverečné kolokvium z pedagogickej praxe 1 (A):

Kolokvium realizované s metodikom pedagogickej praxe viedie študentov k tomu, aby konfrontovali teóriu s praxou, aby ten ktorý pojem vnímali vo vzťahu ku konkrétnnej výchovno-vzdelávacej činnosti, ku konkrétnej práci učiteľa, no predovšetkým vo vzťahu k žiakovi.

Odporúčaná literatúra:

- ČAPEK, R. (2020). Uč ako umělec. Jan Melvil Publishing, 240s., ISBN 978-80-7555-105-4
DOUŠKOVÁ, K., ĽUPTÁKOVÁ-VANČÍKOVÁ, K. (2009). Pedagogická prax v príprave učiteľa. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 196 s. 978-80-8083-867-6
IVANOVIČOVÁ, J., KRAMÁREKOVÁ, H. (2010). Pedagogická prax – súčasť pregraduálnej prípravy budúcich učiteľov. Nitra: Fakulta prírodných vied, 108 s. ISBN 978-80-8094-680-7
KONTÍROVÁ, S. (2011). Pedagogická prax študentov učiteľstva akademických predmetov. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, 115 s. ISBN 978-80-7097-834-4
KOSTRUĽ, D., SEVERINI, E. (2016). Portfólio v pedagogickej praxi študenta. In: Švec, V., Lojdová, K., Pravdová, B. Učitelské praxe – současné poznatky a perspektivy. Brno. Masarykova univerzita. 2016 s. 150-156. ISBN 978-80-210-8274-8
Kratochvílová, J., Svojanovský, P. a kol. (2020). Standard kvality profesných kompetencií studenta učitelství. Brno: Masarykova Univerzita, Katedra pedagogiky. ISBN 978-80-210-9581-6
Štátny vzdelávací program pre ISCED 2 a ISCED 3
Pedagogická dokumentácia podľa predmetovej špecializácie.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský, anglický a český (v prípade jazykových predmetových aprobácií aj cieľový jazyk)

Poznámky:

Prax sa realizuje v termínoch určených harmonogramom akademického roka PdF UK. Predchádza jej úvodné inštruktážne sústredenie študentov s metodikom praxe danej aprobácie. Označenie (A) pri praxiach platí pre prvú odborovú aprobáciu v kombinácii, označenie (B) pre druhú (podľa skratky študijného programu).

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 1007

A	ABS	B	C	D	E	FX
80,64	0,0	12,61	2,68	1,49	0,99	1,59

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KP/M-VUZde005/22	Názov predmetu: Pedagogická prax 1 (A)
--	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prax

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: Za obdobie štúdia: 2t

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Prax, 2 týždne za semester, t.j. 30 hodín za semester, kombinovaná (primárne prezenčná)

Pracovná záťaž študenta: 1 hodina predpraxové stretnutie, 15 hodín príprava na prax, 30 hodín realizácie praxe (10 hodín náčuvov, 10 hodín výstupov, 10 hodín rozborov), 13 hodín spracovanie portfólia z praxe, 1 hodina kolokvium z pedagogickej praxe, spolu 60 hodín.

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Predmet je ukončený hodnotením (100% priebežného hodnotenia).

Študent absolvuje predpraxový seminár s metodikom praxe aprobačného predmetu (A), zrealizuje v rámci 2 týždňov 30 hodín praxe z aprobačného predmetu (A), z toho 10 hodín náčuvov, 10 hodín výstupov a 10 hodín rozborov s cvičným učiteľom na základnej alebo strednej škole podľa predmetovej/obsahovej špecializácie. Z náčuvov a výstupov si študent vedia osobné portfólio pedagogickej praxe. Osobné portfólio je ukazovateľom osobnej angažovanosti a zodpovednosti študenta. Portfólio môže mať printový alebo elektronický formát spracovania. Portfólio študent odovzdá na hodnotenie metodikovi praxe, v závere absolvuje kolokvium k zhodnoteniu a reflexii pedagogickej praxe.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),

B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),

C (80-73%, dobre – bežná spoločalivá práca),

D (72-66%, uspokojivo – priateľné výsledky),

E (65-60%, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá),

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)

Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.

A – vynikajúce výsledky: študent dokáže aplikovať postupy v procesoch formulácie cieľov podľa rôznych taxonómii cieľov. Študent vie analyzovať a zatriediť metódy a formy a ďalšie didaktické kategórie v praxi. Dokáže efektívne pracovať s odbornými prameňmi. Študent vie kriticky, vecne posúdiť a zhodnotiť prezentované riešenia iných, dokáže hodnotiť kvalitu svojej vlastnej práce.

B – nadpriemerný štandard: študent dokáže aplikovať postupy v procesoch formulácie cieľov podľa rôznych taxonómii cieľov. Študent vie analyzovať a zatriediť metódy a formy a ďalšie didaktické

kategórie v praxi. Nadpriemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky, nadpriemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh. Kritické hodnotenie je na hraničnej úrovni. C – bežná spoločnosť práca: študent dokáže vypracovať zadané úlohy, priemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky. Dokáže aplikovať postupy v procesoch podľa vzoru a s pomocou učiteľa. Priemerná aktivita na plnení priebežných úloh.

D – prijateľné výsledky: študent dokáže vypracovať priebežné úlohy za pomocu učiteľa, priemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky, priemerná aktivita študenta.

E – výsledky spĺňajú minimálne kritériá: študent vie vymedziť a definovať základné didaktické pojmy a prvky, nedokáže ich vymedziť v edukačných súvislostiach. Absentuje kritické posúdenie a zhodnotenie. Dostatočná úroveň praktických schopností a odborných vedomostí.

FX - vyžaduje sa ďalšia práca navýše: študent len veľmi málo ovláda základnú didaktickú terminológiu, nevie ju uplatniť vo výstupoch, absentuje aplikácia postupov, správne vypracovanie úloh. Absentuje kritické posúdenie a zhodnotenia.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Cieľom pedagogickej praxe 1A je orientácia študenta na reálnu školskú prax, prácu učiteľov a žiakov vo vyučovacom procese aprobačného predmetu (A) na základných a stredných školách. Počas náčuvov študent pozoruje vyučovací proces cvičného učiteľa a na základe teoretických poznatkov analyzuje vyučovací proces v celej jeho šírke. Počas výstupov študent vie spracovať metodickú prípravu na vyučovaciu jednotku, dokáže vhodne implementovať jednotlivé ciele, metódy, formy, vyučovacie prostriedky a fázy do vyučovacieho procesu.

Študent po absolvovaní pedagogickej praxe 1 A sa vie orientovať v reálnej školskej praxi, v práci učiteľov a žiakov na vyučovaní základných a stredných škôl. Študent dokáže integrovať a konfrontovať teoretickú a praktickú zložku vysokoškolskej prípravy, vie spracovať záznam z hospitácie vyučovacej jednotky, dokáže viesť vlastné vyučovacie výstupy a reálnu edukačnú činnosť v podmienkach základnej a strednej školy. Študent po absolvovaní pedagogickej praxe 1 A vie aplikovať požiadavky školskej dokumentácie pri projektovaní vyučovacej jednotky, vie spracovať prípravu na vyučovaciu hodinu podľa predmetovej aprobácie, vie interpretovať a predvídať edukačné javy, vie vhodne implementovať jednotlivé ciele, metódy, formy, vyučovacie prostriedky a fázy do vyučovacieho procesu. Študent dokáže vnímať pedagogické a psychologické javy v reálnej školskej situácii, presne ich registrovať a interpretovať.

Stručná osnova predmetu:

Hospitačná činnosť:

Prípravná fáza hospitácie: predpraxový seminár, vymedzenie požiadaviek k realizácii praxe, príprava a štúdium hospitačných hárkov, štúdium literatúry, predhospitačný rozhovor s cvičným učiteľom.

Realizačná fáza hospitácie: vlastné pozorovanie vyučovacieho procesu, spracovanie hospitačných hárkov.

Záverečná fáza hospitácie: interpretácia pozorovaných edukačných javov, analýza hospitačného portfólia.

Výstupová činnosť:

Prípravná fáza na výstup: spracovanie metodickej prípravy na vyučovanie, analýza metodickej prípravy na vyučovanie s cvičným učiteľom,

Realizačná fáza výstupu: Realizácia vyučovacej jednotky, implementácia jednotlivých cieľov, metód, foriem, vyučovacích prostriedkov a fáz do vyučovacieho procesu.

Záverečná fáza výstupu: Reflexia vlastnej prípravy a rozbor výučby s cvičným učiteľom.

Záverečné kolokvium z pedagogickej praxe 1 (A):

Kolokvium realizované s metodikom pedagogickej praxe viedie študentov k tomu, aby konfrontovali teóriu s praxou, aby ten ktorý pojem vnímali vo vzťahu ku konkrétnnej výchovno-vzdelávacej činnosti, ku konkrétnej práci učiteľa, no predovšetkým vo vzťahu k žiakovi.

Odporúčaná literatúra:

- ČAPEK, R. (2020). Uč ako umělec. Jan Melvil Publishing, 240s., ISBN 978-80-7555-105-4
DOUŠKOVÁ, K., ĽUPTÁKOVÁ-VANČÍKOVÁ, K. (2009). Pedagogická prax v príprave učiteľa. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 196 s. 978-80-8083-867-6
IVANOVIČOVÁ, J., KRAMÁREKOVÁ, H. (2010). Pedagogická prax – súčasť pregraduálnej prípravy budúcich učiteľov. Nitra: Fakulta prírodných vied, 108 s. ISBN 978-80-8094-680-7
KONTÍROVÁ, S. (2011). Pedagogická prax študentov učiteľstva akademických predmetov. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, 115 s. ISBN 978-80-7097-834-4
KOSTRUĽ, D., SEVERINI, E. (2016). Portfólio v pedagogickej praxi študenta. In: Švec, V., Lojdová, K., Pravdová, B. Učitelské praxe – současné poznatky a perspektivy. Brno: Masarykova univerzita. 2016 s. 150-156. ISBN 978-80-210-8274-8
Kratochvílová, J., Svojanovský, P. a kol. (2020). Standard kvality profesných kompetencií studenta učitelství. Brno: Masarykova Univerzita, Katedra pedagogiky. ISBN 978-80-210-9581-6
Štátny vzdelávací program pre ISCED 2 a ISCED 3
Pedagogická dokumentácia podľa predmetovej špecializácie.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský, anglický a český (v prípade jazykových predmetových aprobácií aj cieľový jazyk)

Poznámky:

Prax sa realizuje v termínoch určených harmonogramom akademického roka PdF UK. Predchádza jej úvodné inštruktážne sústredenie študentov s metodikom praxe danej aprobácie. Označenie (A) pri praxiach platí pre prvú odborovú aprobáciu v kombinácii, označenie (B) pre druhú (podľa skratky študijného programu).

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 1007

A	ABS	B	C	D	E	FX
80,64	0,0	12,61	2,68	1,49	0,99	1,59

Vyučujúci: doc. PhDr. Ivica Kolečáni Lenčová, PhD., Mgr. Eva Faithová, PhD., Mgr. Ivana Dendys, PhD., doc. Mgr. Beatriz Gómez-Pablos Calvo, PhD., Mgr. Lucia Hlavatá, PhD., Ing. Eva Tóbllová, PhD., PaedDr. Eva Smetanová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KP/M-VUZde006/22	Názov predmetu: Pedagogická prax 1 (B)
--	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prax

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: Za obdobie štúdia: 2t

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Prax, 2 týždne za semester, t.j. 30 hodín za semester, kombinovaná (primárne prezenčná)

Pracovná záťaž študenta: 1 hodina predpraxové stretnutie, 15 hodín príprava na prax, 30 hodín realizácie praxe (10 hodín náčuvov, 10 hodín výstupov, 10 hodín rozborov), 13 hodín spracovanie portfólia z praxe, 1 hodina kolokvium z pedagogickej praxe, spolu 60 hodín.

Vyučovacie metódy: pozorovanie, diskusia, reflexia,

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Predmet je ukončený hodnotením (100% priebežného hodnotenia).

Študent absolvuje predpraxový seminár s metodikom praxe aprobačného predmetu (B), zrealizuje v rámci 2 týždňov 30 hodín praxe z aprobačného predmetu (B), z toho 10 hodín náčuvov, 10 hodín výstupov a 10 hodín rozborov s cvičným učiteľom na základnej alebo strednej škole podľa predmetovej/obsahovej špecializácie. Z náčuvov a výstupov si študent vede osobné portfolio pedagogickej praxe. Osobné portfólio je ukazovateľom osobnej angažovanosti a zodpovednosti študenta. Portfólio môže mať printový alebo elektronický formát spracovania. Portfólio študent odovzdá na hodnotenie metodikovi praxe, v závere absolvuje kolokvium k zhodnoteniu a reflexii pedagogickej praxe.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),

B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),

C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca),

D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),

E (65-60%, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá),

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).

Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.

A – vynikajúce výsledky: študent dokáže aplikovať postupy v procesoch formulácie cieľov podľa rôznych taxonómií cieľov. Študent vie analyzovať a zatrieďiť metódy a formy a ďalšie didaktické kategórie v praxi. Dokáže efektívne pracovať s odbornými prameňmi. Študent vie kriticky, vecne posúdiť a zhodnotiť prezentované riešenia iných, dokáže hodnotiť kvalitu svojej vlastnej práce.

B – nadpriemerný štandard: študent dokáže aplikovať postupy v procesoch formulácie cieľov podľa rôznych taxonómií cieľov. Študent vie analyzovať a zatriediť metódy a formy a ďalšie didaktické kategórie v praxi. Nadpriemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky, nadpriemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh. Kritické hodnotenie je na hraničnej úrovni.

C – bežná spoľahlivá práca: študent dokáže vypracovať zadané úlohy, priemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky. Dokáže aplikovať postupy v procesoch podľa vzoru a s pomocou učiteľa. Priemerná aktivita na plnení priebežných úloh.

D – prijateľné výsledky: študent dokáže vypracovať priebežné úlohy za pomoci učiteľa, priemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky, priemerná aktivita študenta.

E – výsledky spĺňajú minimálne kritériá: študent vie vymedziť a definovať základné didaktické pojmy a prvky, nedokáže ich vymedziť v edukačných súvislostiach. Absentuje kritické posúdenie a zhodnotenie. Dostatočná úroveň praktických schopností a odborných vedomostí.

FX - vyžaduje sa ďalšia práca navyše: študent len veľmi málo ovláda základnú didaktickú terminológiu, nevie ju uplatniť vo výstupoch, absentuje aplikácia postupov, správne vypracovanie úloh. Absentuje kritické posúdenie a zhodnotenie.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Cieľom pedagogickej praxe 1 (B) je orientácia študenta na reálnu školskú prax, prácu učiteľov a žiakov vo vyučovacom procese aprobáčného predmetu (B) na základných a stredných školách. Počas náčuvov študent pozoruje vyučovací proces cvičného učiteľa a na základe teoretických poznatkov analyzuje vyučovací proces v celej jeho šírke. Počas výstupov študent vie spracovať metodickú prípravu na vyučovaciu jednotku, dokáže vhodne implementovať jednotlivé ciele, metódy, formy, vyučovacie prostriedky a fázy do vyučovacieho procesu.

Študent po absolvovaní pedagogickej praxe 1 (B) sa vie orientovať v reálnej školskej praxi, v práci učiteľov a žiakov na vyučovaní základných a stredných škôl. Študent dokáže integrovať a konfrontovať teoretickú a praktickú zložku vysokoškolskej prípravy, vie spracovať záznam z hospitácie vyučovacej jednotky, dokáže viesť vlastné vyučovacie výstupy a reálnu edukačnú činnosť v podmienkach základnej a strednej školy. Študent po absolvovaní pedagogickej praxe 1 (B) vie aplikovať požiadavky školskej dokumentácie pri projektovaní vyučovacej jednotky, vie spracovať prípravu na vyučovaciu hodinu podľa predmetovej aprobácie, vie interpretovať a predvídať edukačné javy, vie vhodne implementovať jednotlivé ciele, metódy, formy, vyučovacie prostriedky a fázy do vyučovacieho procesu. Študent dokáže vnímať pedagogické a psychologické javy v reálnej školskej situácii, presne ich registrovať a interpretovať.

Stručná osnova predmetu:

Hospitačná činnosť:

Prípravná fáza hospitácie: predpraxový seminár, vymedzenie požiadaviek k realizácii praxe, príprava a štúdium hospitačných hárkov, štúdium literatúry, predhospitačný rozhovor s cvičným učiteľom.

Realizačná fáza hospitácie: vlastné pozorovanie vyučovacieho procesu, spracovanie hospitačných hárkov.

Záverečná fáza hospitácie: interpretácia pozorovaných edukačných javov, analýza hospitačného portfólia.

Výstupová činnosť:

Prípravná fáza na výstup: spracovanie metodickej prípravy na vyučovanie, analýza metodickej prípravy na vyučovanie s cvičným učiteľom,

Realizačná fáza výstupu: Realizácia vyučovacej jednotky, implementácia jednotlivých cieľov, metód, foriem, vyučovacích prostriedkov a fáz do vyučovacieho procesu.

Záverečná fáza výstupu: Reflexia vlastnej prípravy a rozbor výučby s cvičným učiteľom.

Záverečné kolokvium z pedagogickej praxe 1 (B):

Kolokvium realizované s metodikom pedagogickej praxe vede študentov k tomu, aby konfrontovali teóriu s praxou, aby ten ktorý pojem vnímali vo vzťahu ku konkrétnnej výchovno-vzdelávacej činnosti, ku konkrétnej práci učiteľa, no predovšetkým vo vzťahu k žiakovi.

Odporučaná literatúra:

- ČAPEK, R. (2020). Uč ako umělec. Jan Melvil Publishing, 240s., ISBN 978-80-7555-105-4
DOUŠKOVÁ, K., ĽUPTÁKOVÁ-VANČÍKOVÁ, K. (2009). Pedagogická prax v príprave učiteľa. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 196 s. 978-80-8083-867-6
IVANOVIČOVÁ, J., KRAMÁREKOVÁ, H. (2010). Pedagogická prax – súčasť pregraduálnej prípravy budúcich učiteľov. Nitra: Fakulta prírodných vied, 108 s. ISBN 978-80-8094-680-7
KONTÍROVÁ, S. (2011). Pedagogická prax študentov učiteľstva akademických predmetov. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, 115 s. ISBN 978-80-7097-834-4
KOSTRUĽ, D., SEVERINI, E. (2016). Portfólio v pedagogickej praxi študenta. In: Švec, V., Lojdová, K., Pravdová, B. Učitelské praxe – současné poznatky a perspektivy. Brno. Masarykova univerzita. 2016 s. 150-156. ISBN 978-80-210-8274-8
Kratochvílová, J., Svojanovský, P. a kol. (2020). Standard kvality profesných kompetencí studenta učiteľství. Brno: Masarykova Univerzita, Katedra pedagogiky. ISBN 978-80-210-9581-6
Štátny vzdelávací program pre ISCED 2 a ISCED 3
Pedagogická dokumentácia podľa predmetovej špecializácie.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský, anglický a český (v prípade jazykových predmetových aprobácií aj cielový jazyk)

Poznámky:

Prax sa realizuje v termínoch určených harmonogramom akademického roka PdF UK.
Predchádza jej úvodné inštruktážne sústredenie študentov s metodikom praxe danej aprobácie.
Označenie (A) pri praxiach platí pre prvú odborovú aprobáciu v kombinácii, označenie (B) pre druhú (podľa skratky študijného programu).

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 958

A	ABS	B	C	D	E	FX
76,72	0,0	14,3	5,01	1,15	1,67	1,15

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KP/M-VUZde006/22	Názov predmetu: Pedagogická prax 1 (B)
--	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prax

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: Za obdobie štúdia: 2t

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Prax, 2 týždne za semester, t.j. 30 hodín za semester, kombinovaná (primárne prezenčná)

Pracovná záťaž študenta: 1 hodina predpraxové stretnutie, 15 hodín príprava na prax, 30 hodín realizácie praxe (10 hodín náčuvov, 10 hodín výstupov, 10 hodín rozborov), 13 hodín spracovanie portfólia z praxe, 1 hodina kolokvium z pedagogickej praxe, spolu 60 hodín.

Vyučovacie metódy: pozorovanie, diskusia, reflexia,

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Predmet je ukončený hodnotením (100% priebežného hodnotenia).

Študent absolvuje predpraxový seminár s metodikom praxe aprobačného predmetu (B), zrealizuje v rámci 2 týždňov 30 hodín praxe z aprobačného predmetu (B), z toho 10 hodín náčuvov, 10 hodín výstupov a 10 hodín rozborov s cvičným učiteľom na základnej alebo strednej škole podľa predmetovej/obsahovej špecializácie. Z náčuvov a výstupov si študent vede osobné portfolio pedagogickej praxe. Osobné portfólio je ukazovateľom osobnej angažovanosti a zodpovednosti študenta. Portfólio môže mať printový alebo elektronický formát spracovania. Portfólio študent odovzdá na hodnotenie metodikovi praxe, v závere absolvuje kolokvium k zhodnoteniu a reflexii pedagogickej praxe.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),

B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),

C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca),

D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),

E (65-60%, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá),

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).

Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.

A – vynikajúce výsledky: študent dokáže aplikovať postupy v procesoch formulácie cieľov podľa rôznych taxonómií cieľov. Študent vie analyzovať a zatrieďiť metódy a formy a ďalšie didaktické kategórie v praxi. Dokáže efektívne pracovať s odbornými prameňmi. Študent vie kriticky, vecne posúdiť a zhodnotiť prezentované riešenia iných, dokáže hodnotiť kvalitu svojej vlastnej práce.

B – nadpriemerný štandard: študent dokáže aplikovať postupy v procesoch formulácie cieľov podľa rôznych taxonómií cieľov. Študent vie analyzovať a zatriediť metódy a formy a ďalšie didaktické kategórie v praxi. Nadpriemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky, nadpriemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh. Kritické hodnotenie je na hraničnej úrovni.

C – bežná spoľahlivá práca: študent dokáže vypracovať zadané úlohy, priemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky. Dokáže aplikovať postupy v procesoch podľa vzoru a s pomocou učiteľa. Priemerná aktivita na plnení priebežných úloh.

D – prijateľné výsledky: študent dokáže vypracovať priebežné úlohy za pomoci učiteľa, priemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky, priemerná aktivita študenta.

E – výsledky spĺňajú minimálne kritériá: študent vie vymedziť a definovať základné didaktické pojmy a prvky, nedokáže ich vymedziť v edukačných súvislostiach. Absentuje kritické posúdenie a zhodnotenie. Dostatočná úroveň praktických schopností a odborných vedomostí.

FX - vyžaduje sa ďalšia práca navyše: študent len veľmi málo ovláda základnú didaktickú terminológiu, nevie ju uplatniť vo výstupoch, absentuje aplikácia postupov, správne vypracovanie úloh. Absentuje kritické posúdenie a zhodnotenie.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Cieľom pedagogickej praxe 1 (B) je orientácia študenta na reálnu školskú prax, prácu učiteľov a žiakov vo vyučovacom procese aprobáčného predmetu (B) na základných a stredných školách. Počas náčuvov študent pozoruje vyučovací proces cvičného učiteľa a na základe teoretických poznatkov analyzuje vyučovací proces v celej jeho šírke. Počas výstupov študent vie spracovať metodickú prípravu na vyučovaciu jednotku, dokáže vhodne implementovať jednotlivé ciele, metódy, formy, vyučovacie prostriedky a fázy do vyučovacieho procesu.

Študent po absolvovaní pedagogickej praxe 1 (B) sa vie orientovať v reálnej školskej praxi, v práci učiteľov a žiakov na vyučovaní základných a stredných škôl. Študent dokáže integrovať a konfrontovať teoretickú a praktickú zložku vysokoškolskej prípravy, vie spracovať záznam z hospitácie vyučovacej jednotky, dokáže viesť vlastné vyučovacie výstupy a reálnu edukačnú činnosť v podmienkach základnej a strednej školy. Študent po absolvovaní pedagogickej praxe 1 (B) vie aplikovať požiadavky školskej dokumentácie pri projektovaní vyučovacej jednotky, vie spracovať prípravu na vyučovaciu hodinu podľa predmetovej aprobácie, vie interpretovať a predvídať edukačné javy, vie vhodne implementovať jednotlivé ciele, metódy, formy, vyučovacie prostriedky a fázy do vyučovacieho procesu. Študent dokáže vnímať pedagogické a psychologické javy v reálnej školskej situácii, presne ich registrovať a interpretovať.

Stručná osnova predmetu:

Hospitačná činnosť:

Prípravná fáza hospitácie: predpraxový seminár, vymedzenie požiadaviek k realizácii praxe, príprava a štúdium hospitačných hárkov, štúdium literatúry, predhospitačný rozhovor s cvičným učiteľom.

Realizačná fáza hospitácie: vlastné pozorovanie vyučovacieho procesu, spracovanie hospitačných hárkov.

Záverečná fáza hospitácie: interpretácia pozorovaných edukačných javov, analýza hospitačného portfólia.

Výstupová činnosť:

Prípravná fáza na výstup: spracovanie metodickej prípravy na vyučovanie, analýza metodickej prípravy na vyučovanie s cvičným učiteľom,

Realizačná fáza výstupu: Realizácia vyučovacej jednotky, implementácia jednotlivých cieľov, metód, foriem, vyučovacích prostriedkov a fáz do vyučovacieho procesu.

Záverečná fáza výstupu: Reflexia vlastnej prípravy a rozbor výučby s cvičným učiteľom.

Záverečné kolokvium z pedagogickej praxe 1 (B):

Kolokvium realizované s metodikom pedagogickej praxe vede študentov k tomu, aby konfrontovali teóriu s praxou, aby ten ktorý pojem vnímali vo vzťahu ku konkrétnej výchovno-vzdelávacej činnosti, ku konkrétnej práci učiteľa, no predovšetkým vo vzťahu k žiakovi.

Odporučaná literatúra:

- ČAPEK, R. (2020). Uč ako umělec. Jan Melvil Publishing, 240s., ISBN 978-80-7555-105-4
DOUŠKOVÁ, K., ĽUPTÁKOVÁ-VANČÍKOVÁ, K. (2009). Pedagogická prax v príprave učiteľa. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 196 s. 978-80-8083-867-6
IVANOVIČOVÁ, J., KRAMÁREKOVÁ, H. (2010). Pedagogická prax – súčasť pregraduálnej prípravy budúcich učiteľov. Nitra: Fakulta prírodných vied, 108 s. ISBN 978-80-8094-680-7
KONTÍROVÁ, S. (2011). Pedagogická prax študentov učiteľstva akademických predmetov. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, 115 s. ISBN 978-80-7097-834-4
KOSTRUĽ, D., SEVERINI, E. (2016). Portfólio v pedagogickej praxi študenta. In: Švec, V., Lojdová, K., Pravdová, B. Učitelské praxe – současné poznatky a perspektivy. Brno. Masarykova univerzita. 2016 s. 150-156. ISBN 978-80-210-8274-8
Kratochvílová, J., Svojanovský, P. a kol. (2020). Standard kvality profesných kompetencí studenta učiteľství. Brno: Masarykova Univerzita, Katedra pedagogiky. ISBN 978-80-210-9581-6
Štátny vzdelávací program pre ISCED 2 a ISCED 3
Pedagogická dokumentácia podľa predmetovej špecializácie.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský, anglický a český (v prípade jazykových predmetových aprobácií aj cieľový jazyk)

Poznámky:

Prax sa realizuje v termínoch určených harmonogramom akademického roka PdF UK.
Predchádza jej úvodné inštruktážne sústredenie študentov s metodikom praxe danej aprobácie.
Označenie (A) pri praxiach platí pre prvú odborovú aprobáciu v kombinácii, označenie (B) pre druhú (podľa skratky študijného programu).

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 958

A	ABS	B	C	D	E	FX
76,72	0,0	14,3	5,01	1,15	1,67	1,15

Vyučujúci: doc. PhDr. Ivica Kolečáni Lenčová, PhD., Mgr. Ivana Dendys, PhD., Mgr. Dominika Weissová, PhD., Mgr. Lucia Hlavatá, PhD., Ing. Eva Tóbllová, PhD., PaedDr. Eva Smetanová, PhD., prof. György Domokos, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KP/M-VUZde007/22	Názov predmetu: Pedagogická prax 2 (A)
--	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prax

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: Za obdobie štúdia: 3t

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Prax, 3 týždne za semester, t.j. v rozsahu 45 hodín za semester, kombinovaná (prevažne prezenčná)

Pracovná záťaž študenta: 1 hodina predpraxové stretnutie, 8 hodín príprava na realizáciu praxe, 45 hodín realizácie praxe (10 hodín náčuvov, 20 hodín výstupov, 15 hodín rozborov), 10 hodín spracovanie portfólia z praxe, 1 hodina kolokvium z pedagogickej praxe, spolu 65 hodín.

Vyučovacie metódy: pozorovanie, diskusia, reflexia

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Predmet je ukončený hodnotením (100% priebežného hodnotenia).

Študent absolvuje predpraxový seminár s metodikom praxe aprobácie (A), zrealizuje 45 hodín praxe, z toho 10 hodín náčuvov, 20 hodín výstupov a 15 hodín rozborov s cvičným učiteľom na základnej alebo strednej škole podľa predmetovej/obsahovej aprobácie. Z náčuvov a výstupov si študent vedie osobné portfólio pedagogickej praxe. Osobné portfólio je ukazovateľom osobnej angažovanosti a zodpovednosti študenta. Portfólio môže mať printový alebo elektronický formát spracovania. Portfólio študent odovzdá na hodnotenie metodikovi praxe, v závere absolvuje kolokvium k zhodnoteniu a reflexii pedagogickej praxe.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),

B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),

C (80-73%, dobre – bežná spoločenská práca),

D (72-66%, uspokojivo – priateľné výsledky),

E (65-60%, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá),

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).

Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.

A – vynikajúce výsledky: študent dokáže aplikovať postupy v procesoch formulácie cieľov podľa rôznych taxonómii cieľov. Študent vie analyzovať a zatriediť metódy a formy a ďalšie didaktické kategórie v praxi. Dokáže efektívne pracovať s odbornými prameňmi. Študent vie kriticky, vecne posúdiť a zhodnotiť prezentované riešenia iných, dokáže hodnotiť kvalitu svojej vlastnej práce.

B – nadpriemerný štandard: študent dokáže aplikovať postupy v procesoch formulácie cieľov podľa rôznych taxonómii cieľov. Študent vie analyzovať a zatriediť metódy a formy a ďalšie didaktické

kategórie v praxi. Nadpriemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky, nadpriemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh. Kritické hodnotenie je na hraničnej úrovni. C – bežná spoločnosť práca: študent dokáže vypracovať zadané úlohy, priemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky. Dokáže aplikovať postupy v procesoch podľa vzoru a s pomocou učiteľa. Priemerná aktivita na plnení priebežných úloh.

D – prijateľné výsledky: študent dokáže vypracovať priebežné úlohy za pomocu učiteľa, priemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky, priemerná aktivita študenta.

E – výsledky spĺňajú minimálne kritériá: študent vie vymedziť a definovať základné didaktické pojmy a prvky, nedokáže ich vymedziť v edukačných súvislostiach. Absentuje kritické posúdenie a zhodnotenie. Dostatočná úroveň praktických schopností a odborných vedomostí.

FX - vyžaduje sa ďalšia práca navýše: študent len veľmi málo ovláda základnú didaktickú terminológiu, nevie ju uplatniť vo výstupoch, absentuje aplikácia postupov, správne vypracovanie úloh. Absentuje kritické posúdenie a zhodnotenie.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Cieľom pedagogickej praxe 2 (A) je orientácia na reálnu školskú prax, prácu učiteľov a žiakov vo vyučovacom procese na základných a stredných školách. Počas nácvucom študent pozoruje vyučovací proces cvičného učiteľa a na základe teoretických poznatkov z didaktiky predmetovej aprobácie (A) analyzuje vyučovací proces v celej jeho šírke. Počas výstupov študent vie spracovať metodickú prípravu na vyučovaciu jednotku, dokáže vhodne implementovať jednotlivé ciele, metódy, formy, vyučovacie prostriedky a fázy do vyučovacieho procesu.

Študent po absolvovaní pedagogickej praxe 2 (A) sa vie zorientovať v reálnej školskej praxi, v práci učiteľov a žiakov na vyučovaní základných a stredných škôl. Študent dokáže integrovať a konfrontovať teoretickú a praktickú zložku vysokoškolskej prípravy, vie spracovať záznam z hospitácie vyučovacej jednotky, dokáže viesť vlastné vyučovacie výstupy a reálnu edukačnú činnosť v podmienkach základnej a strednej školy. Študent po absolvovaní pedagogickej praxe 2 (A) vie aplikovať požiadavky školskej dokumentácie pri projektovaní vyučovacej jednotky, vie spracovať prípravu na vyučovaciu hodinu podľa predmetovej špecializácie, vie interpretovať a predvídať edukačné javy, vie vhodne implementovať jednotlivé ciele, metódy, formy, vyučovacie prostriedky a fázy do vyučovacieho procesu. Študent dokáže vnímať pedagogické a psychologické javy v reálnej školskej situácii, presne ich registrovať a interpretovať.

Stručná osnova predmetu:

Hospitačná činnosť:

Prípravná fáza hospitácie: predpraxový seminár, vymedzenie požiadaviek k realizácii praxe, príprava a štúdium hospitačných hárkov, štúdium didaktickej literatúry, predhospitačný rozhovor s cvičným učiteľom.

Realizačná fáza hospitácie: vlastné pozorovanie vyučovacieho procesu, spracovanie hospitačných hárkov.

Záverečná fáza hospitácie: interpretácia pozorovaných edukačných javov, analýza hospitačného portfólia.

Výstupová činnosť:

Prípravná fáza na výstup: spracovanie metodickej prípravy na, analýza metodickej prípravy na vyučovanie s cvičným učiteľom,

Realizačná fáza výstupu: Realizácia vyučovacej jednotky, implementácia jednotlivých cieľov, metód, foriem, vyučovacích prostriedkov a fáz do vyučovacieho procesu.

Záverečná fáza výstupu: Reflexia vlastnej prípravy a výučby s cvičným učiteľom.

Záverečné kolokvium z pedagogickej praxe 2 (A):

Kolokvium realizované s metodikom pedagogickej praxe aprobačného predmetu (A) viedie študentov k tomu, aby konfrontovali teóriu s praxou, aby ten ktorý pojem vnímali vo vzťahu ku konkrétnej výchovno-vzdelávacej činnosti, ku konkrétnej práci učiteľa, no predovšetkým vo vzťahu k žiakovi.

Odporučaná literatúra:

- ČAPEK, R. (2020). Uč ako umělec. Jan Melvil Publishing, 240s., ISBN 978-80-7555-105-4
DOUŠKOVÁ, K., ĽUPTÁKOVÁ-VANČÍKOVÁ, K. (2009). Pedagogická prax v príprave učiteľa. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 196 s. 978-80-8083-867-6
IVANOVIČOVÁ, J., KRAMÁREKOVÁ, H. (2010). Pedagogická prax – súčasť pregraduálnej prípravy budúcich učiteľov. Nitra: Fakulta prírodných vied, 108 s. ISBN 978-80-8094-680-7
KONTÍROVÁ, S. (2011). Pedagogická prax študentov učiteľstva akademických predmetov. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, 115 s. ISBN 978-80-7097-834-4
KOSTRUĽ, D., SEVERINI, E. (2016). Portfólio v pedagogickej praxi študenta. In: Švec, V., Lojdová, K., Pravdová, B. Učitelské praxe – současné poznatky a perspektivy. Brno. Masarykova univerzita. 2016 s. 150-156. ISBN 978-80-210-8274-8
Kratochvílová, J., Svojanovský, P. a kol. (2020). Standard kvality profesných kompetencí studenta učiteľství. Brno: Masarykova Univerzita, Katedra pedagogiky. ISBN 978-80-210-9581-6
Pedagogická dokumentácia podľa predmetovej špecializácie.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský, anglický a český (v prípade jazykových predmetových aprobácií aj cielový jazyk)

Poznámky:

Prax sa realizuje v termínoch určených harmonogramom akademického roka PdF UK. Predchádza jej úvodné inštruktážne sústredenie študentov s metodikom praxe danej aprobácie. Označenie (A) pri praxiach platí pre prvú odborovú aprobáciu v kombinácii, označenie (B) pre druhú (podľa skratky študijného programu).

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 883

A	ABS	B	C	D	E	FX
80,52	0,0	14,84	2,94	0,91	0,34	0,45

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:
PdF.KP/M-VUZde007/22

Názov predmetu:
Pedagogická prax 2 (A)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prax

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: Za obdobie štúdia: 3t

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Prax, 3 týždne za semester, t.j. v rozsahu 45 hodín za semester, kombinovaná (prevažne prezenčná)

Pracovná záťaž študenta: 1 hodina predpraxové stretnutie, 8 hodín príprava na realizáciu praxe, 45 hodín realizácie praxe (10 hodín náčuvov, 20 hodín výstupov, 15 hodín rozborov), 10 hodín spracovanie portfólia z praxe, 1 hodina kolokvium z pedagogickej praxe, spolu 65 hodín.

Vyučovacie metódy: pozorovanie, diskusia, reflexia

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Predmet je ukončený hodnotením (100% priebežného hodnotenia).

Študent absolvuje predpraxový seminár s metodikom praxe aprobácie (A), zrealizuje 45 hodín praxe, z toho 10 hodín náčuvov, 20 hodín výstupov a 15 hodín rozborov s cvičným učiteľom na základnej alebo strednej škole podľa predmetovej/obsahovej aprobácie. Z náčuvov a výstupov si študent vedie osobné portfólio pedagogickej praxe. Osobné portfólio je ukazovateľom osobnej angažovanosti a zodpovednosti študenta. Portfólio môže mať printový alebo elektronický formát spracovania. Portfólio študent odovzdá na hodnotenie metodikovi praxe, v závere absolvuje kolokvium k zhodnoteniu a reflexii pedagogickej praxe.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),

B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),

C (80-73%, dobre – bežná spoločenská práca),

D (72-66%, uspokojivo – priateľné výsledky),

E (65-60%, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá),

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).

Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.

A – vynikajúce výsledky: študent dokáže aplikovať postupy v procesoch formulácie cieľov podľa rôznych taxonómii cieľov. Študent vie analyzovať a zatriediť metódy a formy a ďalšie didaktické kategórie v praxi. Dokáže efektívne pracovať s odbornými prameňmi. Študent vie kriticky, vecne posúdiť a zhodnotiť prezentované riešenia iných, dokáže hodnotiť kvalitu svojej vlastnej práce.

B – nadpriemerný štandard: študent dokáže aplikovať postupy v procesoch formulácie cieľov podľa rôznych taxonómii cieľov. Študent vie analyzovať a zatriediť metódy a formy a ďalšie didaktické

kategórie v praxi. Nadpriemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky, nadpriemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh. Kritické hodnotenie je na hraničnej úrovni. C – bežná spoločnosť práca: študent dokáže vypracovať zadané úlohy, priemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky. Dokáže aplikovať postupy v procesoch podľa vzoru a s pomocou učiteľa. Priemerná aktivita na plnení priebežných úloh.

D – prijateľné výsledky: študent dokáže vypracovať priebežné úlohy za pomoci učiteľa, priemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky, priemerná aktivita študenta.

E – výsledky spĺňajú minimálne kritériá: študent vie vymedziť a definovať základné didaktické pojmy a prvky, nedokáže ich vymedziť v edukačných súvislostiach. Absentuje kritické posúdenie a zhodnotenie. Dostatočná úroveň praktických schopností a odborných vedomostí.

FX - vyžaduje sa ďalšia práca navýše: študent len veľmi málo ovláda základnú didaktickú terminológiu, nevie ju uplatniť vo výstupoch, absentuje aplikácia postupov, správne vypracovanie úloh. Absentuje kritické posúdenie a zhodnotenie.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Cieľom pedagogickej praxe 2 (A) je orientácia na reálnu školskú prax, prácu učiteľov a žiakov vo vyučovacom procese na základných a stredných školách. Počas nácvucom študent pozoruje vyučovací proces cvičného učiteľa a na základe teoretických poznatkov z didaktiky predmetovej aprobácie (A) analyzuje vyučovací proces v celej jeho šírke. Počas výstupov študent vie spracovať metodickú prípravu na vyučovaciu jednotku, dokáže vhodne implementovať jednotlivé ciele, metódy, formy, vyučovacie prostriedky a fázy do vyučovacieho procesu.

Študent po absolvovaní pedagogickej praxe 2 (A) sa vie zorientovať v reálnej školskej praxi, v práci učiteľov a žiakov na vyučovaní základných a stredných škôl. Študent dokáže integrovať a konfrontovať teoretickú a praktickú zložku vysokoškolskej prípravy, vie spracovať záznam z hospitácie vyučovacej jednotky, dokáže viesť vlastné vyučovacie výstupy a reálnu edukačnú činnosť v podmienkach základnej a strednej školy. Študent po absolvovaní pedagogickej praxe 2 (A) vie aplikovať požiadavky školskej dokumentácie pri projektovaní vyučovacej jednotky, vie spracovať prípravu na vyučovaciu hodinu podľa predmetovej špecializácie, vie interpretovať a predvídať edukačné javy, vie vhodne implementovať jednotlivé ciele, metódy, formy, vyučovacie prostriedky a fázy do vyučovacieho procesu. Študent dokáže vnímať pedagogické a psychologické javy v reálnej školskej situácii, presne ich registrovať a interpretovať.

Stručná osnova predmetu:

Hospitačná činnosť:

Prípravná fáza hospitácie: predpraxový seminár, vymedzenie požiadaviek k realizácii praxe, príprava a štúdium hospitačných hárkov, štúdium didaktickej literatúry, predhospitačný rozhovor s cvičným učiteľom.

Realizačná fáza hospitácie: vlastné pozorovanie vyučovacieho procesu, spracovanie hospitačných hárkov.

Záverečná fáza hospitácie: interpretácia pozorovaných edukačných javov, analýza hospitačného portfólia.

Výstupová činnosť:

Prípravná fáza na výstup: spracovanie metodickej prípravy na, analýza metodickej prípravy na vyučovanie s cvičným učiteľom,

Realizačná fáza výstupu: Realizácia vyučovacej jednotky, implementácia jednotlivých cieľov, metód, foriem, vyučovacích prostriedkov a fáz do vyučovacieho procesu.

Záverečná fáza výstupu: Reflexia vlastnej prípravy a výučby s cvičným učiteľom.

Záverečné kolokvium z pedagogickej praxe 2 (A):

Kolokvium realizované s metodikom pedagogickej praxe aprobačného predmetu (A) viedie študentov k tomu, aby konfrontovali teóriu s praxou, aby ten ktorý pojem vnímali vo vzťahu ku konkrétnej výchovno-vzdelávacej činnosti, ku konkrétnej práci učiteľa, no predovšetkým vo vzťahu k žiakovi.

Odporučaná literatúra:

- ČAPEK, R. (2020). Uč ako umělec. Jan Melvil Publishing, 240s., ISBN 978-80-7555-105-4
DOUŠKOVÁ, K., ĽUPTÁKOVÁ-VANČÍKOVÁ, K. (2009). Pedagogická prax v príprave učiteľa. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 196 s. 978-80-8083-867-6
IVANOVIČOVÁ, J., KRAMÁREKOVÁ, H. (2010). Pedagogická prax – súčasť pregraduálnej prípravy budúcich učiteľov. Nitra: Fakulta prírodných vied, 108 s. ISBN 978-80-8094-680-7
KONTÍROVÁ, S. (2011). Pedagogická prax študentov učiteľstva akademických predmetov. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, 115 s. ISBN 978-80-7097-834-4
KOSTRUĽ, D., SEVERINI, E. (2016). Portfólio v pedagogickej praxi študenta. In: Švec, V., Lojdová, K., Pravdová, B. Učitelské praxe – současné poznatky a perspektivy. Brno. Masarykova univerzita. 2016 s. 150-156. ISBN 978-80-210-8274-8
Kratochvílová, J., Svojanovský, P. a kol. (2020). Standard kvality profesných kompetencí studenta učiteľství. Brno: Masarykova Univerzita, Katedra pedagogiky. ISBN 978-80-210-9581-6
Pedagogická dokumentácia podľa predmetovej špecializácie.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský, anglický a český (v prípade jazykových predmetových aprobácií aj cielový jazyk)

Poznámky:

Prax sa realizuje v termínoch určených harmonogramom akademického roka PdF UK. Predchádza jej úvodné inštruktážne sústredenie študentov s metodikom praxe danej aprobácie. Označenie (A) pri praxiach platí pre prvú odborovú aprobáciu v kombinácii, označenie (B) pre druhú (podľa skratky študijného programu).

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 883

A	ABS	B	C	D	E	FX
80,52	0,0	14,84	2,94	0,91	0,34	0,45

Vyučujúci: Mgr. Ľubica Horváthová, PhD., Mgr. Ivana Dendys, PhD., Mgr. Lucia Hlavatá, PhD., PaedDr. Eva Smetanová, PhD., doc. Mgr. Beatriz Gómez-Pablos Calvo, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KP/M-VUZde008/22	Názov predmetu: Pedagogická prax 2 (B)
--	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prax

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: Za obdobie štúdia: 3t

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Prax, 3 týždne za semester, t.j. v rozsahu 45 hodín za semester, kombinovaná (prevažne prezenčná)

Pracovná záťaž študenta: 1 hodina predpraxové stretnutie, 8 hodín príprava na realizáciu praxe, 45 hodín realizácie praxe (10 hodín náčuvov, 20 hodín výstupov, 15 hodín rozborov), 10 hodín spracovanie portfólia z praxe, 1 hodina kolokvium z pedagogickej praxe, spolu 65 hodín.

Vyučovacie metódy: pozorovanie, diskusia, reflexia

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Predmet je ukončený hodnotením (100% priebežného hodnotenia).

Študent absolvuje predpraxový seminár s metodikom praxe aprobácie (B), zrealizuje 45 hodín praxe, z toho 10 hodín náčuvov, 20 hodín výstupov a 15 hodín rozborov s cvičným učiteľom na základnej alebo strednej škole podľa predmetovej/obsahovej aprobácie. Z náčuvov a výstupov si študent vedie osobné portfólio pedagogickej praxe. Osobné portfólio je ukazovateľom osobnej angažovanosti a zodpovednosti študenta. Portfólio môže mať printový alebo elektronický formát spracovania. Portfólio študent odovzdá na hodnotenie metodikovi praxe, v závere absolvuje kolokvium k zhodnoteniu a reflexii pedagogickej praxe.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),

B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),

C (80-73%, dobre – bežná spoločenská práca),

D (72-66%, uspokojivo – priateľné výsledky),

E (65-60%, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá),

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).

Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.

A – vynikajúce výsledky: študent dokáže aplikovať postupy v procesoch formulácie cieľov podľa rôznych taxonómii cieľov. Študent vie analyzovať a zatriediť metódy a formy a ďalšie didaktické kategórie v praxi. Dokáže efektívne pracovať s odbornými prameňmi. Študent vie kriticky, vecne posúdiť a zhodnotiť prezentované riešenia iných, dokáže hodnotiť kvalitu svojej vlastnej práce.

B – nadpriemerný štandard: študent dokáže aplikovať postupy v procesoch formulácie cieľov podľa rôznych taxonómii cieľov. Študent vie analyzovať a zatriediť metódy a formy a ďalšie didaktické

kategórie v praxi. Nadpriemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky, nadpriemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh. Kritické hodnotenie je na hraničnej úrovni. C – bežná spoločnosť práca: študent dokáže vypracovať zadané úlohy, priemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky. Dokáže aplikovať postupy v procesoch podľa vzoru a s pomocou učiteľa. Priemerná aktivita na plnení priebežných úloh.

D – prijateľné výsledky: študent dokáže vypracovať priebežné úlohy za pomocu učiteľa, priemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky, priemerná aktivita študenta.

E – výsledky spĺňajú minimálne kritériá: študent vie vymedziť a definovať základné didaktické pojmy a prvky, nedokáže ich vymedziť v edukačných súvislostiach. Absentuje kritické posúdenie a zhodnotenie. Dostatočná úroveň praktických schopností a odborných vedomostí.

FX - vyžaduje sa ďalšia práca navýše: študent len veľmi málo ovláda základnú didaktickú terminológiu, nevie ju uplatniť vo výstupoch, absentuje aplikácia postupov, správne vypracovanie úloh. Absentuje kritické posúdenie a zhodnotenie.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Cieľom pedagogickej praxe 2 (B) je orientácia na reálnu školskú prax, prácu učiteľov a žiakov vo vyučovacom procese na základných a stredných školách. Počas nácvucom študent pozoruje vyučovací proces cvičného učiteľa a na základe teoretických poznatkov z didaktiky predmetovej aprobácie (B) analyzuje vyučovací proces v celej jeho šírke. Počas výstupov študent vie spracovať metodickú prípravu na vyučovaciu jednotku, dokáže vhodne implementovať jednotlivé ciele, metódy, formy, vyučovacie prostriedky a fázy do vyučovacieho procesu.

Študent po absolvovaní pedagogickej praxe 2 (B) sa vie zorientovať v reálnej školskej praxi, v práci učiteľov a žiakov na vyučovaní základných a stredných škôl. Študent dokáže integrovať a konfrontovať teoretickú a praktickú zložku vysokoškolskej prípravy, vie spracovať záznam z hospitácie vyučovacej jednotky, dokáže viesť vlastné vyučovacie výstupy a reálnu edukačnú činnosť v podmienkach základnej a strednej školy. Študent po absolvovaní pedagogickej praxe 2 (B) vie aplikovať požiadavky školskej dokumentácie pri projektovaní vyučovacej jednotky, vie spracovať prípravu na vyučovaciu hodinu podľa predmetovej špecializácie, vie interpretovať a predvídať edukačné javy, vie vhodne implementovať jednotlivé ciele, metódy, formy, vyučovacie prostriedky a fázy do vyučovacieho procesu. Študent dokáže vnímať pedagogické a psychologické javy v reálnej školskej situácii, presne ich registrovať a interpretovať.

Stručná osnova predmetu:

Hospitačná činnosť:

Prípravná fáza hospitácie: predpraxový seminár, vymedzenie požiadaviek k realizácii praxe, príprava a štúdium hospitačných hárkov, štúdium didaktickej literatúry, predhospitačný rozhovor s cvičným učiteľom.

Realizačná fáza hospitácie: vlastné pozorovanie vyučovacieho procesu, spracovanie hospitačných hárkov.

Záverečná fáza hospitácie: interpretácia pozorovaných edukačných javov, analýza hospitačného portfólia.

Výstupová činnosť:

Prípravná fáza na výstup: spracovanie metodickej prípravy na, analýza metodickej prípravy na vyučovanie s cvičným učiteľom,

Realizačná fáza výstupu: Realizácia vyučovacej jednotky, implementácia jednotlivých cieľov, metód, foriem, vyučovacích prostriedkov a fáz do vyučovacieho procesu.

Záverečná fáza výstupu: Reflexia vlastnej prípravy a výučby s cvičným učiteľom.

Záverečné kolokvium z pedagogickej praxe 2 (B):

Kolokvium realizované s metodikom pedagogickej praxe aprobačného predmetu (B) viedie študentov k tomu, aby konfrontovali teóriu s praxou, aby ten ktorý pojem vnímali vo vzťahu ku konkrétnej výchovno-vzdelávacej činnosti, ku konkrétnej práci učiteľa, no predovšetkým vo vzťahu k žiakovi.

Odporučaná literatúra:

- ČAPEK, R. (2020). Uč ako umělec. Jan Melvil Publishing, 240s., ISBN 978-80-7555-105-4
DOUŠKOVÁ, K., ĽUPTÁKOVÁ-VANČÍKOVÁ, K. (2009). Pedagogická prax v príprave učiteľa. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 196 s. 978-80-8083-867-6
IVANOVIČOVÁ, J., KRAMÁREKOVÁ, H. (2010). Pedagogická prax – súčasť pregraduálnej prípravy budúcich učiteľov. Nitra: Fakulta prírodných vied, 108 s. ISBN 978-80-8094-680-7
KONTÍROVÁ, S. (2011). Pedagogická prax študentov učiteľstva akademických predmetov. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, 115 s. ISBN 978-80-7097-834-4
KOSTRUĽ, D., SEVERINI, E. (2016). Portfólio v pedagogickej praxi študenta. In: Švec, V., Lojdová, K., Pravdová, B. Učitelské praxe – současné poznatky a perspektivy. Brno. Masarykova univerzita. 2016 s. 150-156. ISBN 978-80-210-8274-8
Kratochvílová, J., Svojanovský, P. a kol. (2020). Standard kvality profesných kompetencí studenta učiteľství. Brno: Masarykova Univerzita, Katedra pedagogiky. ISBN 978-80-210-9581-6
Pedagogická dokumentácia podľa predmetovej špecializácie.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský, anglický a český (v prípade jazykových predmetových aprobácií aj cielový jazyk)

Poznámky:

Prax sa realizuje v termínoch určených harmonogramom akademického roka PdF UK. Predchádza jej úvodné inštruktážne sústredenie študentov s metodikom praxe danej aprobácie. Označenie (A) pri praxiach platí pre prvú odborovú aprobáciu v kombinácii, označenie (B) pre druhú (podľa skratky študijného programu).

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 826

A	ABS	B	C	D	E	FX
77,12	0,0	16,71	3,75	1,69	0,12	0,61

Vyučujúci: doc. PhDr. Ivica Koleční Lenčová, PhD., Mgr. Ivana Dendys, PhD., Mgr. Dominika Weissová, PhD., Mgr. Lucia Hlavatá, PhD., PaedDr. Eva Smetanová, PhD., doc. Mgr. Beatriz Gómez-Pablos Calvo, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 09.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KP/M-VUZde008/22	Názov predmetu: Pedagogická prax 2 (B)
--	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prax

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: Za obdobie štúdia: 3t

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Prax, 3 týždne za semester, t.j. v rozsahu 45 hodín za semester, kombinovaná (prevažne prezenčná)

Pracovná záťaž študenta: 1 hodina predpraxové stretnutie, 8 hodín príprava na realizáciu praxe, 45 hodín realizácie praxe (10 hodín náčuvov, 20 hodín výstupov, 15 hodín rozborov), 10 hodín spracovanie portfólia z praxe, 1 hodina kolokvium z pedagogickej praxe, spolu 65 hodín.

Vyučovacie metódy: pozorovanie, diskusia, reflexia

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Predmet je ukončený hodnotením (100% priebežného hodnotenia).

Študent absolvuje predpraxový seminár s metodikom praxe aprobácie (B), zrealizuje 45 hodín praxe, z toho 10 hodín náčuvov, 20 hodín výstupov a 15 hodín rozborov s cvičným učiteľom na základnej alebo strednej škole podľa predmetovej/obsahovej aprobácie. Z náčuvov a výstupov si študent vedie osobné portfólio pedagogickej praxe. Osobné portfólio je ukazovateľom osobnej angažovanosti a zodpovednosti študenta. Portfólio môže mať printový alebo elektronický formát spracovania. Portfólio študent odovzdá na hodnotenie metodikovi praxe, v závere absolvuje kolokvium k zhodnoteniu a reflexii pedagogickej praxe.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),

B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),

C (80-73%, dobre – bežná spoločenská práca),

D (72-66%, uspokojivo – priateľné výsledky),

E (65-60%, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá),

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).

Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.

A – vynikajúce výsledky: študent dokáže aplikovať postupy v procesoch formulácie cieľov podľa rôznych taxonómii cieľov. Študent vie analyzovať a zatriediť metódy a formy a ďalšie didaktické kategórie v praxi. Dokáže efektívne pracovať s odbornými prameňmi. Študent vie kriticky, vecne posúdiť a zhodnotiť prezentované riešenia iných, dokáže hodnotiť kvalitu svojej vlastnej práce.

B – nadpriemerný štandard: študent dokáže aplikovať postupy v procesoch formulácie cieľov podľa rôznych taxonómii cieľov. Študent vie analyzovať a zatriediť metódy a formy a ďalšie didaktické

kategórie v praxi. Nadpriemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky, nadpriemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh. Kritické hodnotenie je na hraničnej úrovni. C – bežná spoločnosť práca: študent dokáže vypracovať zadané úlohy, priemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky. Dokáže aplikovať postupy v procesoch podľa vzoru a s pomocou učiteľa. Priemerná aktivita na plnení priebežných úloh.

D – prijateľné výsledky: študent dokáže vypracovať priebežné úlohy za pomocu učiteľa, priemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky, priemerná aktivita študenta.

E – výsledky spĺňajú minimálne kritériá: študent vie vymedziť a definovať základné didaktické pojmy a prvky, nedokáže ich vymedziť v edukačných súvislostiach. Absentuje kritické posúdenie a zhodnotenie. Dostatočná úroveň praktických schopností a odborných vedomostí.

FX - vyžaduje sa ďalšia práca navýše: študent len veľmi málo ovláda základnú didaktickú terminológiu, nevie ju uplatniť vo výstupoch, absentuje aplikácia postupov, správne vypracovanie úloh. Absentuje kritické posúdenie a zhodnotenie.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Cieľom pedagogickej praxe 2 (B) je orientácia na reálnu školskú prax, prácu učiteľov a žiakov vo vyučovacom procese na základných a stredných školách. Počas nácvukov študent pozoruje vyučovací proces cvičného učiteľa a na základe teoretických poznatkov z didaktiky predmetovej aprobácie (B) analyzuje vyučovací proces v celej jeho šírke. Počas výstupov študent vie spracovať metodickú prípravu na vyučovaciu jednotku, dokáže vhodne implementovať jednotlivé ciele, metódy, formy, vyučovacie prostriedky a fázy do vyučovacieho procesu.

Študent po absolvovaní pedagogickej praxe 2 (B) sa vie zorientovať v reálnej školskej praxi, v práci učiteľov a žiakov na vyučovaní základných a stredných škôl. Študent dokáže integrovať a konfrontovať teoretickú a praktickú zložku vysokoškolskej prípravy, vie spracovať záznam z hospitácie vyučovacej jednotky, dokáže viesť vlastné vyučovacie výstupy a reálnu edukačnú činnosť v podmienkach základnej a strednej školy. Študent po absolvovaní pedagogickej praxe 2 (B) vie aplikovať požiadavky školskej dokumentácie pri projektovaní vyučovacej jednotky, vie spracovať prípravu na vyučovaciu hodinu podľa predmetovej špecializácie, vie interpretovať a predvídať edukačné javy, vie vhodne implementovať jednotlivé ciele, metódy, formy, vyučovacie prostriedky a fázy do vyučovacieho procesu. Študent dokáže vnímať pedagogické a psychologické javy v reálnej školskej situácii, presne ich registrovať a interpretovať.

Stručná osnova predmetu:

Hospitačná činnosť:

Prípravná fáza hospitácie: predpraxový seminár, vymedzenie požiadaviek k realizácii praxe, príprava a štúdium hospitačných hárkov, štúdium didaktickej literatúry, predhospitačný rozhovor s cvičným učiteľom.

Realizačná fáza hospitácie: vlastné pozorovanie vyučovacieho procesu, spracovanie hospitačných hárkov.

Záverečná fáza hospitácie: interpretácia pozorovaných edukačných javov, analýza hospitačného portfólia.

Výstupová činnosť:

Prípravná fáza na výstup: spracovanie metodickej prípravy na, analýza metodickej prípravy na vyučovanie s cvičným učiteľom,

Realizačná fáza výstupu: Realizácia vyučovacej jednotky, implementácia jednotlivých cieľov, metód, foriem, vyučovacích prostriedkov a fáz do vyučovacieho procesu.

Záverečná fáza výstupu: Reflexia vlastnej prípravy a výučby s cvičným učiteľom.

Záverečné kolokvium z pedagogickej praxe 2 (B):

Kolokvium realizované s metodikom pedagogickej praxe aprobačného predmetu (B) viedie študentov k tomu, aby konfrontovali teóriu s praxou, aby ten ktorý pojem vnímali vo vzťahu ku konkrétnej výchovno-vzdelávacej činnosti, ku konkrétnej práci učiteľa, no predovšetkým vo vzťahu k žiakovi.

Odporučaná literatúra:

- ČAPEK, R. (2020). Uč ako umělec. Jan Melvil Publishing, 240s., ISBN 978-80-7555-105-4
DOUŠKOVÁ, K., ĽUPTÁKOVÁ-VANČÍKOVÁ, K. (2009). Pedagogická prax v príprave učiteľa. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 196 s. 978-80-8083-867-6
IVANOVIČOVÁ, J., KRAMÁREKOVÁ, H. (2010). Pedagogická prax – súčasť pregraduálnej prípravy budúcich učiteľov. Nitra: Fakulta prírodných vied, 108 s. ISBN 978-80-8094-680-7
KONTÍROVÁ, S. (2011). Pedagogická prax študentov učiteľstva akademických predmetov. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, 115 s. ISBN 978-80-7097-834-4
KOSTRUĽ, D., SEVERINI, E. (2016). Portfólio v pedagogickej praxi študenta. In: Švec, V., Lojdová, K., Pravdová, B. Učitelské praxe – současné poznatky a perspektivy. Brno. Masarykova univerzita. 2016 s. 150-156. ISBN 978-80-210-8274-8
Kratochvílová, J., Svojanovský, P. a kol. (2020). Standard kvality profesných kompetencí studenta učiteľství. Brno: Masarykova Univerzita, Katedra pedagogiky. ISBN 978-80-210-9581-6
Pedagogická dokumentácia podľa predmetovej špecializácie.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský, anglický a český (v prípade jazykových predmetových aprobácií aj cielový jazyk)

Poznámky:

Prax sa realizuje v termínoch určených harmonogramom akademického roka PdF UK. Predchádza jej úvodné inštruktážne sústredenie študentov s metodikom praxe danej aprobácie. Označenie (A) pri praxiach platí pre prvú odborovú aprobáciu v kombinácii, označenie (B) pre druhú (podľa skratky študijného programu).

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 826

A	ABS	B	C	D	E	FX
77,12	0,0	16,71	3,75	1,69	0,12	0,61

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 09.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KPg/M-VUZde010/15	Názov predmetu: Pedeutológia
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporečaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporečaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

100% priebežného hodnotenia.

V priebehu semestra študenti musia vypracovať semestrálnu prácu (v hodnote 50 bodov) so zameraním na jednotlivé oblasti predmetu a absolvovať písomný test v hodnote 50 bodov. Spolu môže študent získať maximálne 100 bodov.

Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 60 % z maximálneho možného hodnotenia predmetu. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),

B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),

C (80-73%, dobre – bežná spoločalivá práca),

D (72-66%, uspokojivo – priateľné výsledky),

E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Absolvovaním uvedeného predmetu študent získa základné teoretické poznatky o pedeutológií ako vede o učiteľovi s akcentom na riešenie aktuálnych problémov spojených s problematikou súčasného statusu učiteľa v spoločnosti, feminizácie pedagogických kolektívov, syndrómu vyhorenia, kvalitou pregraduálneho a postgraduálneho vzdelávania učiteľov a pod.

Stručná osnova predmetu:

Podstata a význam pojmu učiteľ a učiteľská profesia z pohľadu jednotlivých dimenzií, kategórií a kariérových pozícii pedagogických zamestnancov. Historický vývoj učiteľskej profesie s jej charakteristikou, normami, kompetenciami a základnými činnosťami; s myslením; postojmi a motivačnými faktormi učiteľa, ako aj s rizikovými faktormi učiteľskej profesie. Komparácia učiteľskej profesie v medzinárodnom kontexte so zameraním na požiadavky pregraduálneho a postgraduálneho vzdelávania učiteľov.

Odporečaná literatúra:

lavná literatúra:

GLUCHMANOVÁ, M. 2011. Profesijná etika v učiteľskom povolaní. Prešov: MVEK, 2011.

HUPKOVÁ, M. 2006. Profesijná sebareflexia učiteľov. Nitra : UKF, PF, 2006.

KASÁČOVÁ, B. 2004. Učiteľská profesia v trendoch teórie a praxe. Prešov: MPC, 2004.

KOSOVÁ, B. a kol. 2006. Profesijný rozvoj učiteľa. Prešov: Metodicko-pedagogické centrum v Prešove, 2006.

PETLÁK, E. a kol. 2005. Diferenciácia ako prostriedok zefektívnenia pedagogickej činnosti v školských zariadeniach. Nitra: UKF, 2005.

PETLÁK, E., FENYVESIOVÁ, L. 2009. Interakcia vo vyučovaní. Bratislava: Iris, 2009.

PISOŇOVÁ, M. 2012. Osobnostný rozvoj riaditeľa školy – východiská a determinanty. Bratislava: Iura Edition, 2012.

PISOŇOVÁ, M. 2011. Kompetenčný profil manažéra výchovno-vzdelávacej inštitúcie. Bratislava: Iura Edition, 2011.

PISOŇOVÁ, M. 2009. Teória a prax efektívneho sebariadenia. Tvorba osobných cieľov a organizácia času. Nitra : UKF, 2009.

PISOŇOVÁ, M. 2007. Motivácia zamestnancov. In Riadenie školy : praktické informácie k vedeniu zamestnancov, výchovno-vzdelávacieho procesu a prevádzke školy. Bratislava: Vydavateľstvo Dr. Josefa Raabeho, 2007.

PORUBSKÁ, G., PERHÁCS, J. a kol. 2007. Základy andragogickej pedeutorológie a sociálnej andragogiky. Nitra : UKF, PF, 2007.

PORUBSKÁ, G., SEIDLER, P., KURINCOVÁ, V. 2001. Diferenciácia, integrácia a kooperácia v edukačnom prostredí. Nitra : UKF, PF, 2001.

ŽILÍNEK, M. 1997. Étos a utváranie mravnej identity osobnosti. Bratislava: IRIS, 1997.

Legislatívne normy:

Zákon č. 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení

Zákon č. 184/2009 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Vyhľáška č. 97/2010 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o dokumentácii akreditovaného vzdelávacieho programu ďalšieho vzdelávania, o obsahu žiadosti o akreditáciu vzdelávacieho programu ďalšieho vzdelávania a o projekte vzdelávacieho programu ďalšieho vzdelávania, o osvedčení o absolvovaní akreditovaného vzdelávacieho programu ďalšieho vzdelávania, o náležitostach osvedčenia o čiastočnej kvalifikácii a osvedčenia o úplnej kvalifikácii

Vyhľáška č. 445/2009 Z. z. o kontinuálnom vzdelávaní, kreditoch a atestáciách pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a český jazyk

Poznámky:

Predmet si nezapisujú študenti a študentky učiteľstva pedagogiky v kombinácii.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 36

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 03.09.2016

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:
PdF.KPg/M-VUZde010/15

Názov predmetu:
Pedeutológia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

100% priebežného hodnotenia.

V priebehu semestra študenti musia vypracovať semestrálnu prácu (v hodnote 50 bodov) so zameraním na jednotlivé oblasti predmetu a absolvovať písomný test v hodnote 50 bodov. Spolu môže študent získať maximálne 100 bodov.

Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 60 % z maximálneho možného hodnotenia predmetu. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),

B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),

C (80-73%, dobre – bežná spoločalivá práca),

D (72-66%, uspokojivo – priateľné výsledky),

E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Absolvovaním uvedeného predmetu študent získa základné teoretické poznatky o pedeutológií ako vede o učiteľovi s akcentom na riešenie aktuálnych problémov spojených s problematikou súčasného statusu učiteľa v spoločnosti, feminizácie pedagogických kolektívov, syndrómu vyhorenia, kvalitou pregraduálneho a postgraduálneho vzdelávania učiteľov a pod.

Stručná osnova predmetu:

Podstata a význam pojmu učiteľ a učiteľská profesia z pohľadu jednotlivých dimenzií, kategórií a kariérových pozícii pedagogických zamestnancov. Historický vývoj učiteľskej profesie s jej charakteristikou, normami, kompetenciami a základnými činnosťami; s myslením; postojmi a motivačnými faktormi učiteľa, ako aj s rizikovými faktormi učiteľskej profesie. Komparácia učiteľskej profesie v medzinárodnom kontexte so zameraním na požiadavky pregraduálneho a postgraduálneho vzdelávania učiteľov.

Odporučaná literatúra:

lavná literatúra:

GLUCHMANOVÁ, M. 2011. Profesijná etika v učiteľskom povolaní. Prešov: MVEK, 2011.

HUPKOVÁ, M. 2006. Profesijná sebareflexia učiteľov. Nitra : UKF, PF, 2006.

KASÁČOVÁ, B. 2004. Učiteľská profesia v trendoch teórie a praxe. Prešov: MPC, 2004.

KOSOVÁ, B. a kol. 2006. Profesijný rozvoj učiteľa. Prešov: Metodicko-pedagogické centrum v Prešove, 2006.

PETLÁK, E. a kol. 2005. Diferenciácia ako prostriedok zefektívnenia pedagogickej činnosti v školských zariadeniach. Nitra: UKF, 2005.

PETLÁK, E., FENYVESIOVÁ, L. 2009. Interakcia vo vyučovaní. Bratislava: Iris, 2009.

PISOŇOVÁ, M. 2012. Osobnostný rozvoj riaditeľa školy – východiská a determinanty. Bratislava: Iura Edition, 2012.

PISOŇOVÁ, M. 2011. Kompetenčný profil manažéra výchovno-vzdelávacej inštitúcie. Bratislava: Iura Edition, 2011.

PISOŇOVÁ, M. 2009. Teória a prax efektívneho sebariadenia. Tvorba osobných cieľov a organizácia času. Nitra : UKF, 2009.

PISOŇOVÁ, M. 2007. Motivácia zamestnancov. In Riadenie školy : praktické informácie k vedeniu zamestnancov, výchovno-vzdelávacieho procesu a prevádzke školy. Bratislava: Vydavateľstvo Dr. Josefa Raabeho, 2007.

PORUBSKÁ, G., PERHÁCS, J. a kol. 2007. Základy andragogickej pedeutorológie a sociálnej andragogiky. Nitra : UKF, PF, 2007.

PORUBSKÁ, G., SEIDLER, P., KURINCOVÁ, V. 2001. Diferenciácia, integrácia a kooperácia v edukačnom prostredí. Nitra : UKF, PF, 2001.

ŽILÍNEK, M. 1997. Étos a utváranie mravnej identity osobnosti. Bratislava: IRIS, 1997.

Legislatívne normy:

Zákon č. 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení

Zákon č. 184/2009 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Vyhľáška č. 97/2010 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o dokumentácii akreditovaného vzdelávacieho programu ďalšieho vzdelávania, o obsahu žiadosti o akreditáciu vzdelávacieho programu ďalšieho vzdelávania a o projekte vzdelávacieho programu ďalšieho vzdelávania, o osvedčení o absolvovaní akreditovaného vzdelávacieho programu ďalšieho vzdelávania, o náležitostach osvedčenia o čiastočnej kvalifikácii a osvedčenia o úplnej kvalifikácii

Vyhľáška č. 445/2009 Z. z. o kontinuálnom vzdelávaní, kreditoch a atestáciách pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a český jazyk

Poznámky:

Predmet si nezapisujú študenti a študentky učiteľstva pedagogiky v kombinácii.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 36

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 03.09.2016

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KPg/M-VUZde023/22	Názov predmetu: Poruchy detského vývinu, učenia sa a správania
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie 2 hodiny seminár/týždeň; spolu 22 hodín, kombinovanou metódou (primárne prezenčne) Pracovná záťaž študenta: 11×2 hodiny priamej výučby = 22 hodín; priebežná príprava (10 hodín); realizácia seminárnej práce a prezentácia (10 hodín); príprava na priebežný didaktický test (18 hodín), spolu 60 hodín Vyučovacie metódy: Prednáška, skupinová diskusia – problémové riešenie zadaných úloh, práca v malých skupinách-vypracovanie návrhu projektu k aktuálnym problémom, riadená diskusia o prebranej téme, heuristická metóda, riadené samoštúdium a práca s textom.	
Počet kreditov: 2	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: 100% priebežného hodnotenia, predmet je ukončený hodnotením. V priebehu semestra študenti vypracujú seminárnu prácu (max. 30 bodov), prezentujú seminárnu prácu (max. 10 bodov) a absolvujú priebežný didaktický test (max. 60 bodov). Didaktický test obsahuje úlohy rôznej kognitívnej náročnosti, takže stratifikuje študentov nielen podľa rozsahu osvojených znalostí. Test a seminárna práca sú pripravené tak, aby overovali stanovené výsledky vzdelávania. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky), B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), C (80-73%, dobre – bežná spoločalivá práca), D (72-66%, uspokojivo – priateľné výsledky), E (65-60%, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá), Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše) Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia zo všetkých dielčích úloh. Pre hodnotenie A je potrebné, aby študenti podávali počas celého semestra vynikajúce výsledky, boli schopní samostatného štúdia. Študenti sa vedia orientovať v rôznych literárnych zdrojoch, vedia vybrať relevantné zdroje pre svoje štúdium, vedia sa orientovať v problematike porúch detského vývinu, porúch učenia sa a správania, tj. majú základné informácie o ich etiopatogenéze, epidemiológii, diagnostike a diferenciálnej diagnostike, ako aj v možných formách intervencie.	

Hodnotenie B znamená, že študenti počas celého semestra dosahovali nadpriemerné výsledky, boli schopní samostatného štúdia, ovládajú základné informácie týkajúce sa porúch detského vývinu, porúch správania a učenia sa, vedia sa orientovať v literatúre.

Hodnotenie C znamená, že študenti počas semestra podávali štandardne dobrý výkon, ich teoretické znalosti predmetnej problematiky sú na dobrej úrovni, no chýba schopnosť tieto poznatky aplikovať, kriticky zhodnotiť a porovnať jednotlivé literárne zdroje a psychologické poznatky.

Hodnotenie D znamená, že študenti boli v priebehu semestra slabšie pripravení, majú mierne nedostatky v teoretických znalostach týkajúcich sa predmetu vzdelávania a väčšie problémy v samostatnej realizačnej práci, nevedia kriticky analyzovať informácie a robí im problém aplikovať poznatky do praxe.

Hodnotenie E znamená, že študenti zlyhávajú vo viac ako v jednom zo zadanií, chýba im schopnosť analyzovať, porovnať viaceré poznatky a zlyhávajú v kritickom myslení, no ovládajú väčšinu teoretických poznatkov z predmetu.

Výsledky vzdelávania:

Cieľom je oboznámiť študentov so základnou klasifikáciou a prejavmi vývinových porúch, porúch správania a učenia v detskom veku a ich dopadmi na školské fungovanie dieťaťa. Študenti získajú základné informácie o najčastejších vývinových poruchách, poruchách správania a učenia sa vyskytujúcich sa najmä v školskom veku dieťaťa. Schopnosť orientácie v danej problematike je nevyhnutná pre budúcich učiteľov predmetových špecializácií na úrovni nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania najmä v súvislosti s proinkluzívou školskou politikou. Nadobudnú nielen teoretické vedomosti, ale získajú dostatok kompetencií pre spoluprácu aj s inými odborníkmi, ktorí sa podielajú na riešení vývinových porúch, porúch učenia sa a správania. Predpokladá sa, že učitelia v nasledujúcich rokoch vo zvýšenej miere budú konfrontovaní s rôznym obrazom vývinových porúch a preto je nevyhnutné získať nielen vedomosti, ale aj kompetencie pre možnú spoluprácu. Študenti sú oboznámení s problematikou normality v detskej psychológii, s rizikami vývinu porúch a s medzinárodnými klasifikáciami, čo im umožní lepšie porozumieť vzniku a prejavom jednotlivých porúch. Dobrá orientácia v danej problematike je totiž nevyhnutným predpokladom individualizovaného vzťahu učiteľ - žiak s vývinovou poruchou, poruchou učenia a správania. Takýto vzťah si vyžaduje nielen empatiu, ale musí byť podložený aj získanými zručnosťami. Dôležitým cieľom je pripraviť študentov pre participáciu na realizovaní individuálnych vzdelávacích plánoch pre deti s vývinovými poruchami, poruchami učenia a správania. Väčšina detí s vývinovými poruchami, poruchami učenia a správania (až na malé výnimky) sú žiakmi bežných základných škôl a preto je dôležité, aby študenti vedeli kompetentne spolupracovať s inkluzívnym tímom, ale aj so špecialistami v iných odvetviach ako napríklad neurológ, psychológ, logopéd, pediater.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod do problematiky vývinových porúch /definícia vývinových porúch, prekurzory vývinových porúch, klasifikácie vývinových porúch.
2. Etiológia porúch vývinu /patogénne činitele a komplexnosť ich pôsobenia, riziká v pre-, peri- a post-natálnom období, včasné diagnostika, intervencia, stimulácia, deprivácia/.
3. Psychomotorická retardácia /všeobecné vývinové oneskorenie/ a mentálna retardácia /poruchy intelektu, etiológia, klasifikácia, možnosti a obmedzenia intervencie.
4. Enuréza, enkopréza, tiky - psychogénne podmienené poruchy v somatickej oblasti. Prejavy, formy, možnosti intervencie.
5. Primárne psychogénne podmienené poruchy komunikácie - zajakávanie a mutizmus /vymedzenie, klasifikácia, možnosti intervencie/.
6. Pervazívne vývinové poruchy resp. poruchy autistického spektra /autizmus, Aspergerov syndróm, Rettov syndróm, etiológia, klinický obraz, organizácia starostlivosti.

7. Problém organicity v detskej psychológii. Detská mozgová obrna - etiológia, klinický obraz. Vývinová porucha motorických funkcií.
8. Ľahká mozgová dysfunkcia, súčasnosť – hyperkinetický syndróm, resp. ADHD
Najvýznamnejšie faktory v práci s deťmi s ADHD, ADD.
9. Špecifické poruchy učenia - diagnostika a diferenciálna diagnostika, nápravné programy v práci s deťmi so špecifickými poruchami učenia.
10. Emočné poruchy v detskom veku - úzkostné poruchy a depresie v detstve a dospevaní.
11. Poruchy správania, klasifikácia, prejavy a možnosti intervencie.

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra

VÁGNEROVÁ, M. (2014). Současná psychopatologie pro pomáhající profese. Praha: Portál, 816 s., ISBN 9788026206965

VÁRYOVÁ, B., ANDREÁNSKA, V. (2016). Vývinové poruchy. In: HERETIK, A. sr., HERETIK, A. jr. (ed.), Klinická psychológia, 2. prepracované a rozšírené vydanie. s. 415-459. Psychoprof, s. r. o. ISBN 9788089322244

Odporučaná literatúra:

BRUNCLÍKOVÁ, Z. (2020). Inkluzívne vzdelávanie z pohľadu učiteľov. In Tolerancia inakosti ako priorita (nielen) sociálnej pedagogiky. Univerzita Komenského. s 6-13. ISBN 978-80-223-4976-5

BRUNCLÍKOVÁ, Z., ANDREÁNSKA, V. (2013). Problematika dyslexie vo vyučovaní cudzích jazykov. In Psychológia (v) škole (elektronický zdroj). Univerzita Komenského. s. 171-177, ISBN 978-80-223-3483-9

BRUNCLÍKOVÁ, Z. (2014). Šikana v integrovanej triede základnej školy. In Inovácie v teórii a praxi výchovnej a komplexnej rehabilitácie osôb so zdravotným postihnutím. Bratislava: Iris. s. 461-469. ISBN 978-80-89726-28-8

GLASOVÁ, M., HARVANOVÁ, S., VANCU, E. (2021). Emocionálna regulácia a vzťahová väzba. In: GLASOVÁ, M., HARVANOVÁ, S., VANCU E., Multimodalita vývinu emocionálnej regulácie u adolescentov. 1. vyd., s. 26-32. Bratislava: Univerzita Komenského. ISBN 978-80-223-5131-7

GLASOVÁ, M., GROMA, M. (2019). Psychologické posudzovanie bariér a facilitátorov aktivity a participácie detí a adolescentov so zdravotným postihnutím v kontexte inkluzie. In Groma, M. a kolektív, Aktivita a participácia detí so zdravotným postihnutím v kontexte integrovaného/inkluzívneho vzdelávania. 1. vyd., s. 57-96. Bratislava: Univerzita Komenského. ISBN 978-80-223-4862-1

POKORNÁ, V. (2015). Teorie a náprava vývojových poruch učení a chování. 3. rozšírené vydanie. Praha: Portál. 339 s. ISBN 978-80-7367-817-3

PUGNEROVÁ, M., KVITOVARÁ, J. (2016). Prehled poruch psychického vývinu. Praha: Grada Publishing.

ŘÍČAN, P., KREJČÍŘOVÁ, D. a kol. (2006). Dětská klinická psychologie. 4., přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada Publishing. 269 s. ISBN 978-80-2475-4529

periodiká a vedecké databázy:

PsycInfo (APA); Psychológia a patopsychológia dietáťa, Československá psychologie a iné

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a český jazyk

Poznámky:

predmet so psychologickým zameraním, v študijnom pláne ozn.: *)

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 488

A	ABS	B	C	D	E	FX
77,05	0,0	12,91	5,12	1,64	0,82	2,46

Vyučujúci:**Dátum poslednej zmeny:** 10.11.2022**Schválil:** prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KPg/M-VUZde023/22	Názov predmetu: Poruchy detského vývinu, učenia sa a správania
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie 2 hodiny seminár/týždeň; spolu 22 hodín, kombinovanou metódou (primárne prezenčne) Pracovná záťaž študenta: 11×2 hodiny priamej výučby = 22 hodín; priebežná príprava (10 hodín); realizácia seminárnej práce a prezentácia (10 hodín); príprava na priebežný didaktický test (18 hodín), spolu 60 hodín Vyučovacie metódy: Prednáška, skupinová diskusia – problémové riešenie zadaných úloh, práca v malých skupinách-vypracovanie návrhu projektu k aktuálnym problémom, riadená diskusia o prebranej téme, heuristická metóda, riadené samoštúdium a práca s textom.	
Počet kreditov: 2	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: 100% priebežného hodnotenia, predmet je ukončený hodnotením. V priebehu semestra študenti vypracujú seminárnu prácu (max. 30 bodov), prezentujú seminárnu prácu (max. 10 bodov) a absolvujú priebežný didaktický test (max. 60 bodov). Didaktický test obsahuje úlohy rôznej kognitívnej náročnosti, takže stratifikuje študentov nielen podľa rozsahu osvojených znalostí. Test a seminárna práca sú pripravené tak, aby overovali stanovené výsledky vzdelávania. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky), B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), C (80-73%, dobre – bežná spoločalivá práca), D (72-66%, uspokojivo – priateľné výsledky), E (65-60%, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá), Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše) Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia zo všetkých dielčích úloh. Pre hodnotenie A je potrebné, aby študenti podávali počas celého semestra vynikajúce výsledky, boli schopní samostatného štúdia. Študenti sa vedia orientovať v rôznych literárnych zdrojoch, vedia vybrať relevantné zdroje pre svoje štúdium, vedia sa orientovať v problematike porúch detského vývinu, porúch učenia sa a správania, tj. majú základné informácie o ich etiopatogenéze, epidemiológii, diagnostike a diferenciálnej diagnostike, ako aj v možných formách intervencie.	

Hodnotenie B znamená, že študenti počas celého semestra dosahovali nadpriemerné výsledky, boli schopní samostatného štúdia, ovládajú základné informácie týkajúce sa porúch detského vývinu, porúch správania a učenia sa, vedia sa orientovať v literatúre.

Hodnotenie C znamená, že študenti počas semestra podávali štandardne dobrý výkon, ich teoretické znalosti predmetnej problematiky sú na dobrej úrovni, no chýba schopnosť tieto poznatky aplikovať, kriticky zhodnotiť a porovnať jednotlivé literárne zdroje a psychologické poznatky.

Hodnotenie D znamená, že študenti boli v priebehu semestra slabšie pripravení, majú mierne nedostatky v teoretických znalostach týkajúcich sa predmetu vzdelávania a väčšie problémy v samostatnej realizačnej práci, nevedia kriticky analyzovať informácie a robí im problém aplikovať poznatky do praxe.

Hodnotenie E znamená, že študenti zlyhávajú vo viac ako v jednom zo zadanií, chýba im schopnosť analyzovať, porovnať viaceré poznatky a zlyhávajú v kritickom myslení, no ovládajú väčšinu teoretických poznatkov z predmetu.

Výsledky vzdelávania:

Cieľom je oboznámiť študentov so základnou klasifikáciou a prejavmi vývinových porúch, porúch správania a učenia v detskom veku a ich dopadmi na školské fungovanie dieťaťa. Študenti získajú základné informácie o najčastejších vývinových poruchách, poruchách správania a učenia sa vyskytujúcich sa najmä v školskom veku dieťaťa. Schopnosť orientácie v danej problematike je nevyhnutná pre budúcich učiteľov predmetových špecializácií na úrovni nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania najmä v súvislosti s proinkluzívou školskou politikou. Nadobudnú nielen teoretické vedomosti, ale získajú dostatok kompetencií pre spoluprácu aj s inými odborníkmi, ktorí sa podielajú na riešení vývinových porúch, porúch učenia sa a správania. Predpokladá sa, že učitelia v nasledujúcich rokoch vo zvýšenej miere budú konfrontovaní s rôznym obrazom vývinových porúch a preto je nevyhnutné získať nielen vedomosti, ale aj kompetencie pre možnú spoluprácu. Študenti sú oboznámení s problematikou normality v detskej psychológii, s rizikami vývinu porúch a s medzinárodnými klasifikáciami, čo im umožní lepšie porozumieť vzniku a prejavom jednotlivých porúch. Dobrá orientácia v danej problematike je totiž nevyhnutným predpokladom individualizovaného vzťahu učiteľ - žiak s vývinovou poruchou, poruchou učenia a správania. Takýto vzťah si vyžaduje nielen empatiu, ale musí byť podložený aj získanými zručnosťami. Dôležitým cieľom je pripraviť študentov pre participáciu na realizovaní individuálnych vzdelávacích plánoch pre deti s vývinovými poruchami, poruchami učenia a správania. Väčšina detí s vývinovými poruchami, poruchami učenia a správania (až na malé výnimky) sú žiakmi bežných základných škôl a preto je dôležité, aby študenti vedeli kompetentne spolupracovať s inkluzívnym tímom, ale aj so špecialistami v iných odvetviach ako napríklad neurológ, psychológ, logopéd, pediater.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod do problematiky vývinových porúch /definícia vývinových porúch, prekurzory vývinových porúch, klasifikácie vývinových porúch.
2. Etiológia porúch vývinu /patogénne činitele a komplexnosť ich pôsobenia, riziká v pre-, peri- a post-natálnom období, včasné diagnostika, intervencia, stimulácia, deprivácia/.
3. Psychomotorická retardácia /všeobecné vývinové oneskorenie/ a mentálna retardácia /poruchy intelektu, etiológia, klasifikácia, možnosti a obmedzenia intervencie.
4. Enuréza, enkopréza, tiky - psychogénne podmienené poruchy v somatickej oblasti. Prejavy, formy, možnosti intervencie.
5. Primárne psychogénne podmienené poruchy komunikácie - zajakávanie a mutizmus /vymedzenie, klasifikácia, možnosti intervencie/.
6. Pervazívne vývinové poruchy resp. poruchy autistického spektra /autizmus, Aspergerov syndróm, Rettov syndróm, etiológia, klinický obraz, organizácia starostlivosti.

7. Problém organicity v detskej psychológii. Detská mozgová obrna - etiológia, klinický obraz. Vývinová porucha motorických funkcií.
8. Ľahká mozgová dysfunkcia, súčasnosť – hyperkinetický syndróm, resp. ADHD
Najvýznamnejšie faktory v práci s deťmi s ADHD, ADD.
9. Špecifické poruchy učenia - diagnostika a diferenciálna diagnostika, nápravné programy v práci s deťmi so špecifickými poruchami učenia.
10. Emočné poruchy v detskom veku - úzkostné poruchy a depresie v detstve a dospevaní.
11. Poruchy správania, klasifikácia, prejavy a možnosti intervencie.

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra

VÁGNEROVÁ, M. (2014). Současná psychopatologie pro pomáhající profese. Praha: Portál, 816 s., ISBN 9788026206965

VÁRYOVÁ, B., ANDREÁNSKA, V. (2016). Vývinové poruchy. In: HERETIK, A. sr., HERETIK, A. jr. (ed.), Klinická psychológia, 2. prepracované a rozšírené vydanie. s. 415-459. Psychoprof, s. r. o. ISBN 9788089322244

Odporučaná literatúra:

BRUNCLÍKOVÁ, Z. (2020). Inkluzívne vzdelávanie z pohľadu učiteľov. In Tolerancia inakosti ako priorita (nielen) sociálnej pedagogiky. Univerzita Komenského. s 6-13. ISBN 978-80-223-4976-5

BRUNCLÍKOVÁ, Z., ANDREÁNSKA, V. (2013). Problematika dyslexie vo vyučovaní cudzích jazykov. In Psychológia (v) škole (elektronický zdroj). Univerzita Komenského. s. 171-177, ISBN 978-80-223-3483-9

BRUNCLÍKOVÁ, Z. (2014). Šikana v integrovanej triede základnej školy. In Inovácie v teórii a praxi výchovnej a komplexnej rehabilitácie osôb so zdravotným postihnutím. Bratislava: Iris. s. 461-469. ISBN 978-80-89726-28-8

GLASOVÁ, M., HARVANOVÁ, S., VANCU, E. (2021). Emocionálna regulácia a vzťahová väzba. In: GLASOVÁ, M., HARVANOVÁ, S., VANCU E., Multimodalita vývinu emocionálnej regulácie u adolescentov. 1. vyd., s. 26-32. Bratislava: Univerzita Komenského. ISBN 978-80-223-5131-7

GLASOVÁ, M., GROMA, M. (2019). Psychologické posudzovanie bariér a facilitátorov aktivity a participácie detí a adolescentov so zdravotným postihnutím v kontexte inkluzie. In Groma, M. a kolektív, Aktivita a participácia detí so zdravotným postihnutím v kontexte integrovaného/inkluzívneho vzdelávania. 1. vyd., s. 57-96. Bratislava: Univerzita Komenského. ISBN 978-80-223-4862-1

POKORNÁ, V. (2015). Teorie a náprava vývojových poruch učení a chování. 3. rozšírené vydanie. Praha: Portál. 339 s. ISBN 978-80-7367-817-3

PUGNEROVÁ, M., KVITOVARÁ, J. (2016). Prehled poruch psychického vývinu. Praha: Grada Publishing.

ŘÍČAN, P., KREJČÍŘOVÁ, D. a kol. (2006). Dětská klinická psychologie. 4., přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada Publishing. 269 s. ISBN 978-80-2475-4529

periodiká a vedecké databázy:

PsycInfo (APA); Psychológia a patopsychológia dietáťa, Československá psychologie a iné

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a český jazyk

Poznámky:

predmet so psychologickým zameraním, v študijnom pláne ozn.: *)

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 488

A	ABS	B	C	D	E	FX
77,05	0,0	12,91	5,12	1,64	0,82	2,46

Vyučujúci: Mgr. Zuzana Štefanec, PhD.**Dátum poslednej zmeny:** 10.11.2022**Schválil:** prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KS JL/M-SLOde014/22	Názov predmetu: Pravopisné princípy v slovenskom jazyku
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:

2 hodiny týždenne seminár, spolu za semester 22 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:

11 x 2 hodiny priamej výučby = 22 hodín; 28 hodín priebežnej prípravy na jednotlivé semináre
vrátane prípravy na 2 praktické pravopisné analýzy textu; 10 hodín prípravy na záverečný diktát.
Spolu 60 hodín práce študenta.

Vyučovacie metódy:

výklad a vysvetľovanie učiva, demonštrácia teoretických poznatkov a pojmov na praktických
príkladoch, precvičovanie a zdôvodňovanie problémových pravopisných javov, analýza a riešenie
problémových úloh, diskusia o prebranej téme, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude v priebehu
semestra hodnotený formou 2 praktických pravopisných analýz textu po 6. a 11. téme, ktoré budú
zamerané na aplikáciu získaných vedomostí a identifikáciu pravopisných javov (2 x 40 bodov =
80 bodov), a záverečného diktátu (20 bodov). Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z
priebežnej kontroly studijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0). Na
získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia
B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a
na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu
je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z
niektornej zložky hodnotenia získá menej ako 60 % bodového hodnotenia (1. praktická analýza: ako
menej ako 24 bodov; 2. praktická analýza: menej ako 24 bodov; diktát: menej ako 12 bodov).

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce
vedomosti zo slovenského pravopisu v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené
fakty, získané vedomosti z pravopisu vie presvedčivo kriticky a samostatne hodnotiť, tvorivo a
na vynikajúcej úrovni aplikovať a adaptovať v školskej i jazykovej praxi, má schopnosť tvorivo
a samostatne riešiť jednotlivé pravopisné úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach,

jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má výborne rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti zo slovenského pravopisu v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, k získaným vedomostiam z pravopisu zaujíma čiastočne kritický postoj a vie ich veľmi dobre aplikovať a adaptovať v školskej i jazykovej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé pravopisné úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti zo slovenského pravopisu v požadovanom rozsahu, vhodne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti z pravopisu vie spoľahlivo aplikovať a adaptovať v školskej i jazykovej praxi, spoľahlivo rieši jednotlivé pravopisné úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

D (76 – 69 %, uspokojivo – priateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti zo slovenského pravopisu v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadani faktov, získané vedomosti z pravopisu vie uspokojivo aplikovať v školskej i jazykovej praxi, uspokojivo rieši jednotlivé pravopisné úlohy a zadania, má priateľne rozvinuté zručnosti potrebné na samoštúdium;

E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí zo slovenského pravopisu v požadovanom rozsahu a nedostatky v usporiadani faktov, získané vedomosti z pravopisu vie minimálne aplikovať v školskej i jazykovej praxi, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé pravopisné úlohy a zadania, má minimálne zručnosti potrebné na samoštúdium;

Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti zo slovenského pravopisu v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti z pravopisu nevie aplikovať v školskej i jazykovej praxi, nevie riešiť jednotlivé pravopisné úlohy a zadania, nevie sa samostatne ďalej vzdelávať.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent na teoretickej aj praktickej úrovni dôkladne ovláda ortografickú normu spisovnej slovenčiny. Má ucelený pohľad na slovenský pravopis, má poznatky o jeho princípoch a pravopisných pravidlach uplatňujúcich sa v písomnej komunikácii v spisovnom slovenskom jazyku a na danú poznatkovú bázu vie nazerať aj z pohľadu školskej praxe. Študent je osobitne oboznámený s problematickými javmi v slovenskom pravopise a dokáže aplikovať získané teoretické vedomosti na praktických príkladoch, dokáže zdôvodniť jednotlivé pravopisné javy a analyzovať písomné prejavy spisovnej slovenčiny z pravopisného hľadiska. Dokáže komplexne analyzovať pravopisné javy a problémové úlohy, samostatne ich riešiť, hľadať ich syntézu a ponúkať nové a tvorivé riešenia. Študent disponuje dôležitými praktickými zručnosťami pri posudzovaní pravopisných javov, ktoré vie tvorivo a samostatne použiť pri riešení problémových úloh z danej oblasti, pričom vie aktívne získavať a komunikovať potrebné informácie a fakty, a primerane formulovať a obhajovať relevantné odborné argumenty. Má rozvinuté analytické schopnosti, ako aj schopnosť abstraktného a kritického myšlenia, dokáže uvažovať v súvislostiach a má rozvinutú aj schopnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti. Získané teoretické vedomosti a praktické zručnosti vie študent uplatniť a tvorivo aplikovať primárne v budúcej praxi učiteľa slovenského jazyka a literatúry na úrovni nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania pri posudzovaní, rozoberaní a vyhodnocovaní pravopisnej stránky jazykových prejavov žiakov a študentov, a následnej samostatnej analýze problému v danej oblasti na úrovni jazyka, ako aj pri korigovaní jazykových prejavov pre potreby vydavateľského, resp. redakčného prostredia, pretože mu umožňujú nazerať

na jazykové javy v najširších jazykových súvislostiach. Poslucháč dokáže sprostredkovať aj širokej verejnosti informácie o pravopisných javoch a ponúknut' závery a pravopisné zdôvodnenia aj laickým adresátom. Študent je dôkladne oboznámený s Pravidlami slovenského pravopisu ako s praktickou príručkou v rámci písomného styku a jeho odborná úroveň, ako aj jazyková kultúra je na vysokej úrovni, čo sa tiež javí ako veľmi potrebné z hľadiska budúcej praxe poslucháča.

Stručná osnova predmetu:

1. Jazyk a písmo, abeceda, pravopis (ortografia). Princípy slovenského pravopisu.
2. História Pravidiel slovenského pravopisu.
3. Interpunkcia a jej funkcie. Interpunkčné znamienka.
4. Čiarka a funkcie čiarky. Precvičovanie a zdôvodňovanie správneho písania čiarky v jednoduchej vete a v súvetí. Problémové javy pri písaní čiarky.
5. Písanie úvodzoviek. Správne použitie úvodzoviek v priamej reči a pri doslovnom citovaní.
6. Korektné písanie pomlčky, spojovníka, troch bodiek, apostrofu, zátvoriek a lomky.
7. Písanie i/i a y/y v domácich slovách a v slovách cudzieho pôvodu. Precvičovanie a zdôvodňovanie správneho písania i/i a y/y po tvrdých, mäkkých a obojakých spoluďláskach a v predponách i príponách domácich slov.
8. Problémové javy v pravopise i/i a y/y pri jednotlivých slovných druhoch, najmä pri podstatných menách, prídavných menách, číslovkách, zámenách, slovesách a príslovkách. Prehľad a precvičovanie deklinácie a konjugácie slov.
9. Problémové javy pri písaní slov osobitne a dovedna. Precvičovanie danej problematiky.
10. Správne rozdeľovanie slov na rozhraní morfém a na rozhraní slabík. Precvičovanie danej problematiky.
11. Písanie veľkých písmen. Precvičovanie a zdôvodňovanie správneho písania veľkých písmen na začiatku propriei a vnútri viacslovných propriei, na začiatku viet, v skratkách a ustálených značkách, v poézii na začiatku veršov, na vyjadrenie úcty.

Študent na základe využitia osvojených teoretických vedomostí o slovenskom pravopise, ktoré jednak nadviažu na jeho vedomosti získané v danej oblasti v rámci stredoškolského, ale najmä bakalárskeho štúdia, jednak ďalej umožnia prehĺbenie a systematický rozvoj jeho poznania do komplexnej podoby, nadobudne praktické zručnosti, ktoré bude vedieť uplatniť pri posudzovaní a rozbore pravopisných javov. Študent si osvojí teoretické poznatky o slovenskom pravopise. Získa vedomosti o princípoch slovenského pravopisu, o histórii Pravidiel slovenského pravopisu ako pravopisnej kodifikačnej príručky, ako aj o základných pravopisných pravidlach uplatňujúcich sa v písomnej komunikácii v rámci spisovného slovenského jazyka s osobitným zreteľom na problematické javy v slovenskom pravopise. V tomto zmysle získa relevantné poznatky o uplatňovaní interpunkcie a jej funkciách v písomných prejavoch spisovnej slovenčiny s ohľadom na správne používanie jednotlivých interpunkčných znamienok, osvojí si problematiku korektného písania joty a ypsilonu v domácich slovách a v slovách cudzieho pôvodu, oboznámi sa s problematikou písania slov osobitne a dovedna a rozdeľovania slov a získa vedomosti o korektnom písaní veľkých písmen v slovenčine. Študent si vo vzťahu k slovenskému pravopisu prehľbi a upevní aj základné teoretické poznatky o slovenskej deklinácii a konjugácii. Uvedené bude viest' k tomu, aby si poslucháč dôkladne osvojil a zvládol ortografickú normu spisovnej slovenčiny, a to tak v teoretickej, ako aj v praktickej rovine. Osobitne dôležité bude aj nadobudnutie praktických zručností uplatňovaných pri posudzovaní a analýze pravopisných javov, čo u študenta bude viest' k uplatňovaniu získaných teoretických vedomostí pri praktických pravopisných analýzach a cvičeniach, a najmä pri samostatnom riešení problémových pravopisných úloh a syntéze ich nových a tvorivých riešení. Študent bude pritom vedený aktívne získavať informácie z oblasti slovenskej pravopisu, používať digitálne technológie a zdroje, efektívne využívať nadobudnuté vedomosti, primerane formulovať a obhajovať argumenty a na ich základe riešiť odborné problémy z danej oblasti, využívajúc vhodné metódy odboru. Rozvinie si i svoje komunikačné kompetencie,

schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné samostatné vzdelávanie. Na osvojenú poznatkovú bázu sa naučí nazerať aj z pohľadu školskej praxe. Získané vedomosti a zručnosti z oblasti slovenského pravopisu budú pre študenta potrebné primárne v budúcej praxi učiteľa slovenského jazyka a literatúry na úrovni nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania pri komplexnom posudzovaní, rozoberaní a vyhodnocovaní pravopisnej stránky jazykových prejavov žiakov a študentov, a následnej samostatnej analýze problému v danej oblasti na úrovni jazyka, prípadne aj pre potreby vydavateľského, resp. redakčného prostredia pri korigovaní jazykových prejavov, teda všade tam, kde je potrebné uplatniť schopnosť presvedčivo posudzovať, rozoberať a vyhodnocovať pravopisnú stránku písomných jazykových prejavov. Kladenie dôrazu na zvyšovanie odbornej úrovne a jazykovej kultúry študenta sa bude javiť ako nemenej dôležité aj pri primeranom sprostredkovanej informácii o ortografických javoch aj širokej verejnosti, ako aj pri ponúknutí relevantných záverov, pravopisných vysvetlení a zdôvodnení aj laickým adresátom.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

Pravidlá slovenského pravopisu. 2013. 4., nezmenené vyd. Bratislava: Veda. 590 s. ISBN 978-80-224-1331-2.

Odporúčaná literatúra:

DZIVIAKOVÁ, M. 2016. Písmo. Jeho vznik, druhy a význam. In: Písmo a žiaci so stratou slchu. Ed. D. Tarcsiová. Bratislava: Iris, s. 21 – 30. ISBN 978-80-89726-88-2.

KAČALA, J. 1998. Spisovná slovenčina v 20. storočí. Bratislava: Veda. 85 s. + príloha. ISBN 80-224-0497-7.

NAVRÁTIL, L. – ŠIMURKA, J. 2005. Praktická príručka slovenského pravopisu. 2., upravené a doplnené vyd. Nitra: Enigma. 139 s. ISBN 80-89132-19-7.

RIPKA, I. – IMRICHOVÁ, M. – SKLADANÁ, J. 2005. Príručka slovenského pravopisu pre školy a prax. Bratislava: Ottovo nakladatel'stvo. 672 s. ISBN 978-80-969159-1-0. (vybrané kapitoly)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 242

A	ABS	B	C	D	E	FX
21,9	0,0	27,69	23,97	19,83	5,79	0,83

Vyučujúci: Mgr. Monika Turočeková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KS JL/M-SLOde014/22	Názov predmetu: Pravopisné princípy v slovenskom jazyku
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:

2 hodiny týždenne seminár, spolu za semester 22 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:

11 x 2 hodiny priamej výučby = 22 hodín; 28 hodín priebežnej prípravy na jednotlivé semináre
vrátane prípravy na 2 praktické pravopisné analýzy textu; 10 hodín prípravy na záverečný diktát.
Spolu 60 hodín práce študenta.

Vyučovacie metódy:

výklad a vysvetľovanie učiva, demonštrácia teoretických poznatkov a pojmov na praktických
príkladoch, precvičovanie a zdôvodňovanie problémových pravopisných javov, analýza a riešenie
problémových úloh, diskusia o prebranej téme, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude v priebehu
semestra hodnotený formou 2 praktických pravopisných analýz textu po 6. a 11. téme, ktoré budú
zamerané na aplikáciu získaných vedomostí a identifikáciu pravopisných javov (2 x 40 bodov =
80 bodov), a záverečného diktátu (20 bodov). Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z
priebežnej kontroly studijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0). Na
získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia
B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a
na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu
je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z
niektornej zložky hodnotenia získá menej ako 60 % bodového hodnotenia (1. praktická analýza: ako
menej ako 24 bodov; 2. praktická analýza: menej ako 24 bodov; diktát: menej ako 12 bodov).

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce
vedomosti zo slovenského pravopisu v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené
fakty, získané vedomosti z pravopisu vie presvedčivo kriticky a samostatne hodnotiť, tvorivo a
na vynikajúcej úrovni aplikovať a adaptovať v školskej i jazykovej praxi, má schopnosť tvorivo
a samostatne riešiť jednotlivé pravopisné úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach,

jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má výborne rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti zo slovenského pravopisu v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, k získaným vedomostiam z pravopisu zaujíma čiastočne kritický postoj a vie ich veľmi dobre aplikovať a adaptovať v školskej i jazykovej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé pravopisné úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti zo slovenského pravopisu v požadovanom rozsahu, vhodne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti z pravopisu vie spoľahlivo aplikovať a adaptovať v školskej i jazykovej praxi, spoľahlivo rieši jednotlivé pravopisné úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

D (76 – 69 %, uspokojivo – priateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti zo slovenského pravopisu v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadani faktov, získané vedomosti z pravopisu vie uspokojivo aplikovať v školskej i jazykovej praxi, uspokojivo rieši jednotlivé pravopisné úlohy a zadania, má priateľne rozvinuté zručnosti potrebné na samoštúdium;

E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí zo slovenského pravopisu v požadovanom rozsahu a nedostatky v usporiadani faktov, získané vedomosti z pravopisu vie minimálne aplikovať v školskej i jazykovej praxi, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé pravopisné úlohy a zadania, má minimálne zručnosti potrebné na samoštúdium;

Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti zo slovenského pravopisu v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti z pravopisu nevie aplikovať v školskej i jazykovej praxi, nevie riešiť jednotlivé pravopisné úlohy a zadania, nevie sa samostatne ďalej vzdelávať.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent na teoretickej aj praktickej úrovni dôkladne ovláda ortografickú normu spisovnej slovenčiny. Má ucelený pohľad na slovenský pravopis, má poznatky o jeho princípoch a pravopisných pravidlach uplatňujúcich sa v písomnej komunikácii v spisovnom slovenskom jazyku a na danú poznatkovú bázu vie nazerať aj z pohľadu školskej praxe. Študent je osobitne oboznámený s problematickými javmi v slovenskom pravopise a dokáže aplikovať získané teoretické vedomosti na praktických príkladoch, dokáže zdôvodniť jednotlivé pravopisné javy a analyzovať písomné prejavy spisovnej slovenčiny z pravopisného hľadiska. Dokáže komplexne analyzovať pravopisné javy a problémové úlohy, samostatne ich riešiť, hľadať ich syntézu a ponúkať nové a tvorivé riešenia. Študent disponuje dôležitými praktickými zručnosťami pri posudzovaní pravopisných javov, ktoré vie tvorivo a samostatne použiť pri riešení problémových úloh z danej oblasti, pričom vie aktívne získavať a komunikovať potrebné informácie a fakty, a primerane formulovať a obhajovať relevantné odborné argumenty. Má rozvinuté analytické schopnosti, ako aj schopnosť abstraktného a kritického myslenia, dokáže uvažovať v súvislostiach a má rozvinutú aj schopnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti. Získané teoretické vedomosti a praktické zručnosti vie študent uplatniť a tvorivo aplikovať primárne v budúcej praxi učiteľa slovenského jazyka a literatúry na úrovni nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania pri posudzovaní, rozoberaní a vyhodnocovaní pravopisnej stránky jazykových prejavov žiakov a študentov, a následnej samostatnej analýze problému v danej oblasti na úrovni jazyka, ako aj pri korigovaní jazykových prejavov pre potreby vydavateľského, resp. redakčného prostredia, pretože mu umožňujú nazerať

na jazykové javy v najširších jazykových súvislostiach. Poslucháč dokáže sprostredkovať aj širokej verejnosti informácie o pravopisných javoch a ponúknut' závery a pravopisné zdôvodnenia aj laickým adresátom. Študent je dôkladne oboznámený s Pravidlami slovenského pravopisu ako s praktickou príručkou v rámci písomného styku a jeho odborná úroveň, ako aj jazyková kultúra je na vysokej úrovni, čo sa tiež javí ako veľmi potrebné z hľadiska budúcej praxe poslucháča.

Stručná osnova predmetu:

1. Jazyk a písmo, abeceda, pravopis (ortografia). Princípy slovenského pravopisu.
2. História Pravidiel slovenského pravopisu.
3. Interpunkcia a jej funkcie. Interpunkčné znamienka.
4. Čiarka a funkcie čiarky. Precvičovanie a zdôvodňovanie správneho písania čiarky v jednoduchej vete a v súvetí. Problémové javy pri písaní čiarky.
5. Písanie úvodzoviek. Správne použitie úvodzoviek v priamej reči a pri doslovnom citovaní.
6. Korektné písanie pomlčky, spojovníka, troch bodiek, apostrofu, zátvoriek a lomky.
7. Písanie i/i a y/y v domácich slovách a v slovách cudzieho pôvodu. Precvičovanie a zdôvodňovanie správneho písania i/i a y/y po tvrdých, mäkkých a obojakých spoluďláskach a v predponách i príponách domácich slov.
8. Problémové javy v pravopise i/i a y/y pri jednotlivých slovných druhoch, najmä pri podstatných menách, prídavných menách, číslovkách, zámenách, slovesách a príslovkách. Prehľad a precvičovanie deklinácie a konjugácie slov.
9. Problémové javy pri písaní slov osobitne a dovedna. Precvičovanie danej problematiky.
10. Správne rozdeľovanie slov na rozhraní morfém a na rozhraní slabík. Precvičovanie danej problematiky.
11. Písanie veľkých písmen. Precvičovanie a zdôvodňovanie správneho písania veľkých písmen na začiatku propriei a vnútri viacslovných propriei, na začiatku viet, v skratkách a ustálených značkách, v poézii na začiatku veršov, na vyjadrenie úcty.

Študent na základe využitia osvojených teoretických vedomostí o slovenskom pravopise, ktoré jednak nadviažu na jeho vedomosti získané v danej oblasti v rámci stredoškolského, ale najmä bakalárskeho štúdia, jednak ďalej umožnia prehĺbenie a systematický rozvoj jeho poznania do komplexnej podoby, nadobudne praktické zručnosti, ktoré bude vedieť uplatniť pri posudzovaní a rozbore pravopisných javov. Študent si osvojí teoretické poznatky o slovenskom pravopise. Získa vedomosti o princípoch slovenského pravopisu, o histórii Pravidiel slovenského pravopisu ako pravopisnej kodifikačnej príručky, ako aj o základných pravopisných pravidlach uplatňujúcich sa v písomnej komunikácii v rámci spisovného slovenského jazyka s osobitným zreteľom na problematické javy v slovenskom pravopise. V tomto zmysle získa relevantné poznatky o uplatňovaní interpunkcie a jej funkciách v písomných prejavoch spisovnej slovenčiny s ohľadom na správne používanie jednotlivých interpunkčných znamienok, osvojí si problematiku korektného písania joty a ypsilonu v domácich slovách a v slovách cudzieho pôvodu, oboznámi sa s problematikou písania slov osobitne a dovedna a rozdeľovania slov a získa vedomosti o korektnom písaní veľkých písmen v slovenčine. Študent si vo vzťahu k slovenskému pravopisu prehľbi a upevní aj základné teoretické poznatky o slovenskej deklinácii a konjugácii. Uvedené bude viest' k tomu, aby si poslucháč dôkladne osvojil a zvládol ortografickú normu spisovnej slovenčiny, a to tak v teoretickej, ako aj v praktickej rovine. Osobitne dôležité bude aj nadobudnutie praktických zručností uplatňovaných pri posudzovaní a analýze pravopisných javov, čo u študenta bude viest' k uplatňovaniu získaných teoretických vedomostí pri praktických pravopisných analýzach a cvičeniach, a najmä pri samostatnom riešení problémových pravopisných úloh a syntéze ich nových a tvorivých riešení. Študent bude pritom vedený aktívne získavať informácie z oblasti slovenskej pravopisu, používať digitálne technológie a zdroje, efektívne využívať nadobudnuté vedomosti, primerane formulovať a obhajovať argumenty a na ich základe riešiť odborné problémy z danej oblasti, využívajúc vhodné metódy odboru. Rozvinie si i svoje komunikačné kompetencie,

schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné samostatné vzdelávanie. Na osvojenú poznatkovú bázu sa naučí nazerať aj z pohľadu školskej praxe. Získané vedomosti a zručnosti z oblasti slovenského pravopisu budú pre študenta potrebné primárne v budúcej praxi učiteľa slovenského jazyka a literatúry na úrovni nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania pri komplexnom posudzovaní, rozoberaní a vyhodnocovaní pravopisnej stránky jazykových prejavov žiakov a študentov, a následnej samostatnej analýze problému v danej oblasti na úrovni jazyka, prípadne aj pre potreby vydavateľského, resp. redakčného prostredia pri korigovaní jazykových prejavov, teda všade tam, kde je potrebné uplatniť schopnosť presvedčivo posudzovať, rozoberať a vyhodnocovať pravopisnú stránku písomných jazykových prejavov. Kladenie dôrazu na zvyšovanie odbornej úrovne a jazykovej kultúry študenta sa bude javiť ako nemenej dôležité aj pri primeranom sprostredkovanej informácii o ortografických javoch aj širokej verejnosti, ako aj pri ponúknutí relevantných záverov, pravopisných vysvetlení a zdôvodnení aj laickým adresátom.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

Pravidlá slovenského pravopisu. 2013. 4., nezmenené vyd. Bratislava: Veda. 590 s. ISBN 978-80-224-1331-2.

Odporúčaná literatúra:

DZIVIAKOVÁ, M. 2016. Písmo. Jeho vznik, druhy a význam. In: Písmo a žiaci so stratou slchu. Ed. D. Tarcsiová. Bratislava: Iris, s. 21 – 30. ISBN 978-80-89726-88-2.

KAČALA, J. 1998. Spisovná slovenčina v 20. storočí. Bratislava: Veda. 85 s. + príloha. ISBN 80-224-0497-7.

NAVRÁTIL, L. – ŠIMURKA, J. 2005. Praktická príručka slovenského pravopisu. 2., upravené a doplnené vyd. Nitra: Enigma. 139 s. ISBN 80-89132-19-7.

RIPKA, I. – IMRICHOVÁ, M. – SKLADANÁ, J. 2005. Príručka slovenského pravopisu pre školy a prax. Bratislava: Ottovo nakladatel'stvo. 672 s. ISBN 978-80-969159-1-0. (vybrané kapitoly)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 242

A	ABS	B	C	D	E	FX
21,9	0,0	27,69	23,97	19,83	5,79	0,83

Vyučujúci: Mgr. Mária Dziviaková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KS JL/M-SLOde031/22	Názov predmetu: Procesy a kontexty kultúrnej komunikácie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma: 2 hodiny týždenne seminár, spolu za semester 22 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne) Pracovná záťaž študenta: 11 x 2 hodiny priamej výučby – 22 hodín; 18 hodín prípravy na semináre, samoštúdium odbornej literatúry k problematike; 20 hodín prípravy na záverečný test; spolu 60 hodín práce študenta. Vyučovacie metódy: výklad, vysvetľovanie, kolokvium, diskusia	
Počet kreditov: 2	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude hodnotený na základe prezentácie k zadanej téme a písomného testu v závere priebežnej výučby s celkovým hodnotením 100 bodov. Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektoréj zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (prezentácia: menej ako 30 bodov; záverečný test: menej ako 30 bodov). Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie presvedčivo kriticky a samostatne hodnotiť, dokáže na vynikajúcej úrovni tvorivo aplikovať, adaptovať, inovať a navrhovať postupy práce v oblasti zameriavajúcej sa na procesy a kontexty jazykovo-kultúrnej a axiologickej komunikácie v slovenskom prostredí v pedagogickej praxi, má schopnosť tvorivo, samostatne a nápadito riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má výborne rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať; B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti v požadovanom rozsahu, logicky iba s nepatrými chybami usporadúva predstavené fakty, k získaným vedomostiam zaujíma čiastočne kritický postoj a dokáže veľmi dobre aplikovať, adaptovať a inovať postupy práce oblasti zameriavajúcej sa na procesy a kontexty jazykovo-	

kultúrnej a axiologickej komunikácie v slovenskom prostredí v pedagogickej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti v požadovanom rozsahu, predstavené fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, dokáže spoľahlivo aplikovať získané vedomosti a existujúce postupy práce oblasti zameriavajúcej sa na procesy a kontexty jazykovo-kultúrnej a axiologickej komunikácie v slovenskom prostredí pedagogickej praxi, spoľahlivo samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadani faktov, dokáže uspokojivo aplikovať získané vedomosti a existujúce postupy práce oblasti zameriavajúcej sa na procesy a kontexty jazykovo-kultúrnej a axiologickej komunikácie v slovenskom prostredí v pedagogickej praxi, uspokojivo a prevažne samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má prijateľne rozvinuté zručnosti potrebné na samoštúdium;

E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí v požadovanom rozsahu a značné nedostatky v usporiadani faktov, dokáže minimálne aplikovať získané vedomosti a existujúce postupy práce oblasti zameriavajúcej sa na procesy a kontexty jazykovo-kultúrnej a axiologickej komunikácie v slovenskom prostredí pedagogickej praxe, s výraznou pomocou na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti potrebné na samoštúdium;

Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti nevie aplikovať pri práci oblasti zameriavajúcej sa na procesy a kontexty jazykovo-kultúrnej a axiologickej komunikácie v slovenskom prostredí pedagogickej praxe nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, nevie sa samostatne ďalej vzdelávať.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent dokáže systematizovať, kriticky a synergicky usporadúvať filologické poznatky, najmä v kontexte vývinu slovenskej kultúry. Študent má základný prehľad o procesoch ovplyvňujúcich vývin i súčasný kontext slovenskej kultúrnej komunikácie, mobility a axiologickej procesov súvisiacich so zmenami v myслení o národnej identite. Študent má osvojené poznatky o národných, areálových a európskych špecifikách, ktoré sa formujú na pozadí procesov vyplývajúcich zo vzťahu jazyka a kultúry. Ich odrazom je písomná tradícia, ktorú treba vnímať najmä v kontexte latinskej i byzantskej kultúry a tradície. Študent má rozvinuté zručnosti umožňujúce syntetizovať vedomosti a používať ich pri synchrónno-diachrónej aplikácii poznatkov vo výchovno-vzdelávacom procese v škole. Typológia koncepcíí slovenskej kultúry poskytuje ucelený obraz o uplatňovaní sa slovenčiny v kultúrnej a spoločenskej praxi. Na základe získaných poznatkov je študent schopný analyzovať a systematizovať moderné interdisciplinárne prístupy v poznávaní vzťahu jazyka a kultúry na príklade moderných jazykovedných etnolingvistických a axiologickej konceptov ovplyvňujúcich myслenie o slovenskej kultúre.

Výstupy vzdelávacieho procesu sa preukazujú v uplatnení poznatkov študenta v kontexte kultúrnej komunikácie. Poznatky tvoria základ pre ich prenositeľnosť najmä pri ďalšom rozvíjaní analytických a interpretačných zručností, ktoré absolventovi umožňujú prepojiť poznatky o dejinách s poznatkami o súčasnom stave jazyka a kultúry a s modernými konceptmi európskeho jazykovo-kultúrneho myслenia. Získané kompetentnosti umožňujú študentovi kriticky myслiť a usporadúvať poznatky v aktuálnych podmienkach vzdelávacej praxe. Študent dokáže sprostredkovať informácie z dejín literárneho realizmu širokej verejnosti aj laickým adresátom.

Vedomosti, zručnosti a kompetentnosti vie študent využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii učiteľa nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty. Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Má aj viaceré prenositelné zručnosti, ako napr. analytické myšlenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myšlenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti.

Stručná osnova predmetu:

1. Slovakistika a jej kultúrno-filologické presahy, poznávanie kultúry, interdisciplinárny výskum kultúrnej komunikácie.
2. Jazyková, etnická, konfesionálna a kultúrna identita a mobilita.
3. Interkultúrne diskurzy slovensko-slovanských a slovensko-neslovanských vzťahov; procesy a kontexty vývinu národnej kultúry.
4. Národné, areálové a európske špecifika a inšpirácie vzťahu jazyka a kultúry v písomníctve na Slovensku, kontexty latinskej a byzantskej kultúry.
5. Koncepty slovenskej jazykovej identity z historického, porovnávacieho a typologického hľadiska.
6. Slovenský konfesionalizmus a nadkonfesionalny rozmer spisovnej slovenčiny v praxi.
7. Prameň a identita.
8. Slovensko v kontexte európskej jazykovo-kultúrnej politiky. Jazyky a spoločenstvá, jazyk a jazykové práva.
9. Migrácia, emigrácia, diaspora a reemigrácia: historické reálne a súčasný stav.
10. Kultúrne a civilizačné procesy v jazyku: médiá, globalizácia, individualizmus, koncepty každodennosti – synchrónny a diachrónny pohľad.
11. Náčrt teórií, prístupov a metód klasifikácie jazykovo-kultúrnych javov: moderné interdisciplinárne prístupy k poznávaniu vzťahu jazyka a kultúry na príklade etnolingvistiky a moderných hodnotových konceptov.

Tematické rozvrstvenie predmetu umožní študentovi postupnými krokmi získať základný prehľad o kultúrnych kontextoch, konceptoch a aktuálnom vývine hodnotových procesov a postojov, ako aj o vzťahoch medzi jazykom a kultúrou. Predmet ponúkne nevyhnutný súbor poznatkov, ktoré budú podporovať tvorivé myšlenie študenta a jeho syntetizujúce zručnosti. Po absolvovaní predmetu bude študent schopný zorientovať sa v rozmanitých otázkach slovenského jazykovo-kultúrneho vývinu a bude môcť synergicky spojiť koncepcné poznanie s aktuálnymi kultúrnymi trendmi v spoločnosti a vo vzdelávaní. Predmet poskytne priestor pre komplementárnosť prístupov potrebných pre prenositelnosť učiteľských zručností ako komplexne pripravenej osobnosti, ktorá umožní prepojiť poznatky s aktuálnymi interpretačnými zručnosťami kritického myšlenia o slovenskej kultúre. Študent získa predpoklady a motiváciu rozvíjať tieto zručnosti v ďalšom vzdelávaní sa, v kritickom myšlení a pri aplikácii poznatkov vo vzdelávacom procese.

Predmet bude viesť študenta k aktívному získavaniu informácií a k efektívному využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie jeho zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, stimuluje jeho zručnosť navrhovať a realizovať na ich základe riešenia odborných problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Študent si na predmete upevní a rozvinie komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej iky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a pluralitné občianske postoje.

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra:

BANÍK, A. A. 2010. Na dejinnej križovatke. Martin: Matica slovenská. 484 s. ISBN 978-80-709-096-45. (vybrané kapitoly)

ŽEŇUCH, P. 2002. Medzi Východom a Západom. Byzantsko-slovanská tradícia, kultúra a jazyk na východnom Slovensku. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV. 288 s. ISBN 80-224-0697-X. (vybrané kapitoly)

Odporučaná literatúra:

BRTÁŇOVÁ, E. 2013. Úvod do kultúry stredoveku [elektronický zdroj]. Trnava: Filozofická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave. 101 s. ISBN 978-80-8082-596-6. Dostupné na: <https://www.truni.sk/sites/default/files/uk/f000340.pdf> (vybrané kapitoly)

FISCHEROVÁ, A. et al. 2004. Kulturologické koncepcie a koncepty na Slovensku v 20. storočí. Bratislava: PEEM – Peter Mačura. 200 s. ISBN 80-891-971-32. (vybrané kapitoly)

ŠRANK, J. 2020. Rehabilitačná komisia Zväzu slovenských spisovateľov 1968 – 1969 v dobových súvislostiach. In: Litikon, roč. 5, č. 2, s. 5 – 33.

ŠRANK, J. 2019. Reč električiek v slovenskej poézii. In: Vlna, roč. 21, č. 81, s. 16 – 21.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:
PdF.KPg/M-VUZde018/22

Názov predmetu:
Psychologická analýza školských výchovných situácií

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

2 hodiny seminár/ týždeň, spolu za semester 22 hodín, kombinovanou metódou (primárne prezenčne)

Pracovná záťaž študenta: 11×2 hodiny priamej výučby = 22 hodín; plnenie priebežných úloh a zadaní (20 hodín), príprava na realizáciu seminárnej práce a prezentácia (14 hodín); spolu 56 hodín

Vyučovacie metódy: Prednáška, dialogické a diskusné metódy, riadená diskusia o prebranej téme, heuristická metóda, zážitkové a aktivizujúce metódy (inscenačné metódy, psychologické hry, situačné a prípadové metódy), aktívna skupinová práca, brainstorming.

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Priebežné hodnotenie zahŕňa hodnotenie plnenia priebežných úloh a zadaní, ktoré sa realizujú individuálnou či skupinovou formou. Ide najmä o zážitkové aktivity a cvičenia zamerané na riešenie školských výchovných situácií. Pomocou rolových a kooperatívnych hier si študent nacvičuje rôzne stratégie a techniky zvládania nevhodného správania žiakov (max. 30 bodov). V rámci malých skupín počas vyučovania vytvárajú návrh preventívneho alebo intervenčného programu zameraného na eliminovanie alebo riešenie nevhodných školských situácií (max. 20 bodov), ktoré následne prezentujú (max. 10 bodov). Študent individuálne spracuje seminárnu prácu (na vopred zadanú konkrétnu problémovú výchovnú situáciu v škole), v rámci ktorej navrhne možný spôsob riešenia (max. 30 bodov). Seminárnu prácu bude prezentovať priebežne podľa časového harmonogramu (max. 10 bodov).

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),

B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),

C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca),

D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),

E (65-60%, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá),

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).

Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.

Pre hodnotenie A je potrebné, aby študenti podávali priebežne počas celého semestra vynikajúce výsledky, boli schopní samostatného štúdia, vedeli sa orientovať v rôznych literárnych zdrojoch

a kriticky si vybrať relevantné zdroje pre svoje štúdium. Študenti majú poznatky o rôznych výchovných situáciách v školskom prostredí a ich riešení, sú schopní svoje poznatky zmysluplnie použiť na tvorbu zadaných úloh.

Hodnotenie B znamená, že študenti počas celého semestra dosahovali nadpriemerné výsledky, boli schopní samostatného štúdia, vedia sa orientovať v rôznych literárnych zdrojoch a kriticky si vybrať relevantné zdroje pre svoje štúdium, majú poznatky o rôznych výchovných situáciách v školskom prostredí a ich riešení, sú schopní primerane svoje poznatky použiť na tvorbu zadaných úloh.

Hodnotenie C znamená, že študenti počas semestra podávali štandardne dobré výkony, ich teoretické poznatky o rôznych výchovných situáciách v školskom prostredí a ich riešení sú na dobrej úrovni, no majú nedostatky v schopnosti tieto poznatky aplikovať, majú nedostatky v kritickej zhodnotej a porovnaní literárnych zdrojov a psychologických poznatkov.

Hodnotenie D znamená, že študenti boli v priebehu semestra slabšie pripravení, majú mierne nedostatky v teoretických znalostiach týkajúcich sa rôznych výchovných situácií v školskom prostredí a ich riešení. Majú značné problémy v samostatnej práci, nevedia kriticky analyzovať informácie.

Hodnotenie E znamená, že študenti zlyhávajú vo viac ako v jednom zo zadaní, chýba im schopnosť analyzovať, porovnávať viaceré poznatky, no ovládajú väčšinu teoretických poznatkov z predmetu.

Hodnotenie FX znamená, že študent dostatočne nenaplnil požiadavky na absolvovanie predmetu a vyžaduje sa práca navyše.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Ciele a výstupy vzdelávania a prenositeľné spôsobilosti:

Cieľom je zvyšovať citlivosť k interindividuálnym rozdielom a skupinovej dynamike v kontexte riešenia školských výchovných situácií a osvojiť si konkrétné stratégie a techniky riešenia týchto situácií.

Študenti po absolvovaní predmetu:

porozumejú a orientujú sa v základných východiskách a možných dôvodoch správania sa žiaka v škole

poznajú rôzne podoby nevhodného správania sa žiaka v škole

rozumejú procesom skupinovej dynamiky školskej triedy

ovládajú postupy riešenia rôznych druhov nevhodného správania sa žiaka v škole

poznajú intervenčné metódy využiteľné pri prevencii a riešení rôznych výchovných situácií

Študenti po absolvovaní predmetu získajú schopnosť:

identifikovať nevhodné správanie žiaka v edukačnom prostredí

riešiť výskyt rôznych podôb nevhodného správania sa žiaka

citivo zohľadniť interindividuálne rozdiely v skupinovej dynamike pri riešení školských situácií

navrhnúť a realizovať intervenčný program zameraný na nevhodné správanie žiakov v zmysle jeho prevencie

navrhnúť a realizovať intervenčný program na riešenie nevhodného správania žiakov

Študenti po absolvovaní predmetu sú kompetentní:

analyticky a kriticky myslieť pri tvorbe preventívnych a intervenčných programov

adekvátne komunikovať v rámci spolupráce s rodičmi žiaka, resp. samotným žiakom

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu:

1. Základné východiská nevhodného správania dieťaťa v škole a jeho možné príčiny.
2. Vybrané druhy nevhodného správania sa žiaka v edukačnom prostredí a možnosti ich identifikácie.
3. Vplyv rodinného prostredia a súrodeneckej konštelácie na nevhodné správanie dieťaťa v škole.

4. Vplyv rôznych druhov výchovných štýlov v prostredí rodiny a školy na správanie dieťaťa.
5. Dreikursova teória chybných cielov správania (pozornosť, moc, odplata, vyhýbanie sa neúspechu).
6. Intervenčné techniky vhodné na riešenie jednotlivých druhov nevhodného správania.
7. Preventívne techniky aplikovateľné pri prevencii jednotlivých druhov nevhodného správania. Plánovanie preventívnych stratégí.
8. Dynamika školskej triedy ako sociálnej skupiny a jej vplyv na správanie žiakov.
9. Stratégie a techniky riadenia triedy.
10. Spolupráca rodiny a školy. Rozhovor s rodičmi.
11. Nácvik praktických zručností študentov v oblasti riešenia výchovných situácií v škole.

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra:

BENDL, S. (2011). Školní kázeň v teorii a praxi. Praha: Triton. 208 s., ISBN 978-80-7387-432-2

CANGELOSI, J. S. (2006). Strategie řízení třídy. Portál. 289 s. ISBN 978-80-7367-650-6

Odporučaná literatúra:

FONTANA, D. (2010). Psychologie ve školní praxi. Praha: Portál. 384 s. ISBN 978-80-262-0741-2

LEMEŠOVÁ, M., HAMRANOVÁ, A., MINAROVIČOVÁ, K., SABOVÁ, L., SOKOLOVÁ, L. (2017). Psychológia zážitkom. Metodická príručka. Univerzita Komenského. 497 s. ISBN 978-80-223-3655-0

SOKOLOVÁ, L., LEMEŠOVÁ, M., HARVANOVÁ, S. (2019). Čo sa deje v školskej triede? Dva pohľady na nevhodné správanie detí v škole. Pedagogika.sk, 10(1), 47-65. ISSN (online) 1338-0982.

ŠRAMOVÁ, B., DEPTOVÁ, T., HAMRANOVÁ, A., POLIAKOVÁ, E.. (2019). Násilie v intímnych vzťahoch dospievajúcich. Metodika pre prácu v oblasti prevencie. Univerzita Komenského v Bratislave. 189 s. ISBN 978-80-223-4849-2

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a český jazyk

Poznámky:

predmet so psychologickým zameraním, v študijnom pláne ozn.: *

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 276

A	ABS	B	C	D	E	FX
83,7	0,0	8,7	2,54	0,72	1,09	3,26

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:
PdF.KPg/M-VUZde018/22

Názov predmetu:
Psychologická analýza školských výchovných situácií

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

2 hodiny seminár/ týždeň, spolu za semester 22 hodín, kombinovanou metódou (primárne prezenčne)

Pracovná záťaž študenta: 11×2 hodiny priamej výučby = 22 hodín; plnenie priebežných úloh a zadaní (20 hodín), príprava na realizáciu seminárnej práce a prezentácia (14 hodín); spolu 56 hodín

Vyučovacie metódy: Prednáška, dialogické a diskusné metódy, riadená diskusia o prebranej téme, heuristická metóda, zážitkové a aktivizujúce metódy (inscenačné metódy, psychologické hry, situačné a prípadové metódy), aktívna skupinová práca, brainstorming.

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Priebežné hodnotenie zahŕňa hodnotenie plnenia priebežných úloh a zadaní, ktoré sa realizujú individuálnou či skupinovou formou. Ide najmä o zážitkové aktivity a cvičenia zamerané na riešenie školských výchovných situácií. Pomocou rolových a kooperatívnych hier si študent nacvičuje rôzne stratégie a techniky zvládania nevhodného správania žiakov (max. 30 bodov). V rámci malých skupín počas vyučovania vytvárajú návrh preventívneho alebo intervenčného programu zameraného na eliminovanie alebo riešenie nevhodných školských situácií (max. 20 bodov), ktoré následne prezentujú (max. 10 bodov). Študent individuálne spracuje seminárnu prácu (na vopred zadanú konkrétnu problémovú výchovnú situáciu v škole), v rámci ktorej navrhne možný spôsob riešenia (max. 30 bodov). Seminárnu prácu bude prezentovať priebežne podľa časového harmonogramu (max. 10 bodov).

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),

B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),

C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca),

D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),

E (65-60%, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá),

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).

Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.

Pre hodnotenie A je potrebné, aby študenti podávali priebežne počas celého semestra vynikajúce výsledky, boli schopní samostatného štúdia, vedeli sa orientovať v rôznych literárnych zdrojoch

a kriticky si vybrať relevantné zdroje pre svoje štúdium. Študenti majú poznatky o rôznych výchovných situáciách v školskom prostredí a ich riešení, sú schopní svoje poznatky zmysluplnie použiť na tvorbu zadaných úloh.

Hodnotenie B znamená, že študenti počas celého semestra dosahovali nadpriemerné výsledky, boli schopní samostatného štúdia, vedia sa orientovať v rôznych literárnych zdrojoch a kriticky si vybrať relevantné zdroje pre svoje štúdium, majú poznatky o rôznych výchovných situáciách v školskom prostredí a ich riešení, sú schopní primerane svoje poznatky použiť na tvorbu zadaných úloh.

Hodnotenie C znamená, že študenti počas semestra podávali štandardne dobré výkony, ich teoretické poznatky o rôznych výchovných situáciách v školskom prostredí a ich riešení sú na dobrej úrovni, no majú nedostatky v schopnosti tieto poznatky aplikovať, majú nedostatky v kritickom zhodnotení a porovnaní literárnych zdrojov a psychologických poznatkov.

Hodnotenie D znamená, že študenti boli v priebehu semestra slabšie pripravení, majú mierne nedostatky v teoretických znalostiach týkajúcich sa rôznych výchovných situácií v školskom prostredí a ich riešení. Majú značné problémy v samostatnej práci, nevedia kriticky analyzovať informácie.

Hodnotenie E znamená, že študenti zlyhávajú vo viac ako v jednom zo zadaní, chýba im schopnosť analyzovať, porovnávať viaceré poznatky, no ovládajú väčšinu teoretických poznatkov z predmetu.

Hodnotenie FX znamená, že študent dostatočne nenaplnil požiadavky na absolvovanie predmetu a vyžaduje sa práca navyše.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Ciele a výstupy vzdelávania a prenositeľné spôsobilosti:

Cieľom je zvyšovať citlivosť k interindividuálnym rozdielom a skupinovej dynamike v kontexte riešenia školských výchovných situácií a osvojiť si konkrétné stratégie a techniky riešenia týchto situácií.

Študenti po absolvovaní predmetu:

porozumejú a orientujú sa v základných východiskách a možných dôvodoch správania sa žiaka v škole

poznajú rôzne podoby nevhodného správania sa žiaka v škole

rozumejú procesom skupinovej dynamiky školskej triedy

ovládajú postupy riešenia rôznych druhov nevhodného správania sa žiaka v škole

poznajú intervenčné metódy využiteľné pri prevencii a riešení rôznych výchovných situácií

Študenti po absolvovaní predmetu získajú schopnosť:

identifikovať nevhodné správanie žiaka v edukačnom prostredí

riešiť výskyt rôznych podôb nevhodného správania sa žiaka

citliovo zohľadniť interindividuálne rozdiely v skupinovej dynamike pri riešení školských situácií

navrhnúť a realizovať intervenčný program zameraný na nevhodné správanie žiakov v zmysle jeho prevencie

navrhnúť a realizovať intervenčný program na riešenie nevhodného správania žiakov

Študenti po absolvovaní predmetu sú kompetentní:

analyticky a kriticky myslieť pri tvorbe preventívnych a intervenčných programov

adekvátne komunikovať v rámci spolupráce s rodičmi žiaka, resp. samotným žiakom

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu:

1. Základné východiská nevhodného správania dieťaťa v škole a jeho možné príčiny.
2. Vybrané druhy nevhodného správania sa žiaka v edukačnom prostredí a možnosti ich identifikácie.
3. Vplyv rodinného prostredia a súrodeneckej konštelácie na nevhodné správanie dieťaťa v škole.

4. Vplyv rôznych druhov výchovných štýlov v prostredí rodiny a školy na správanie dieťaťa.
5. Dreikursova teória chybných cielov správania (pozornosť, moc, odplata, vyhýbanie sa neúspechu).
6. Intervenčné techniky vhodné na riešenie jednotlivých druhov nevhodného správania.
7. Preventívne techniky aplikovateľné pri prevencii jednotlivých druhov nevhodného správania. Plánovanie preventívnych stratégí.
8. Dynamika školskej triedy ako sociálnej skupiny a jej vplyv na správanie žiakov.
9. Stratégie a techniky riadenia triedy.
10. Spolupráca rodiny a školy. Rozhovor s rodičmi.
11. Nácvik praktických zručností študentov v oblasti riešenia výchovných situácií v škole.

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra:

BENDL, S. (2011). Školní kázeň v teorii a praxi. Praha: Triton. 208 s., ISBN 978-80-7387-432-2

CANGELOSI, J. S. (2006). Strategie řízení třídy. Portál. 289 s. ISBN 978-80-7367-650-6

Odporučaná literatúra:

FONTANA, D. (2010). Psychologie ve školní praxi. Praha: Portál. 384 s. ISBN 978-80-262-0741-2

LEMEŠOVÁ, M., HAMRANOVÁ, A., MINAROVIČOVÁ, K., SABOVÁ, L., SOKOLOVÁ, L. (2017). Psychológia zážitkom. Metodická príručka. Univerzita Komenského. 497 s. ISBN 978-80-223-3655-0

SOKOLOVÁ, L., LEMEŠOVÁ, M., HARVANOVÁ, S. (2019). Čo sa deje v školskej triede? Dva pohľady na nevhodné správanie detí v škole. Pedagogika.sk, 10(1), 47-65. ISSN (online) 1338-0982.

ŠRAMOVÁ, B., DEPTOVÁ, T., HAMRANOVÁ, A., POLIAKOVÁ, E.. (2019). Násilie v intímnych vzťahoch dospievajúcich. Metodika pre prácu v oblasti prevencie. Univerzita Komenského v Bratislave. 189 s. ISBN 978-80-223-4849-2

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a český jazyk

Poznámky:

predmet so psychologickým zameraním, v študijnom pláne ozn.: *

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 276

A	ABS	B	C	D	E	FX
83,7	0,0	8,7	2,54	0,72	1,09	3,26

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KSJL/M-SLOde022/20	Názov predmetu: Recitačné súťaže
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: stáž Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 6s Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študenti absolvujú stáž v cvičnej škole a zúčastnia sa školského alebo vyššieho kola recitačnej súťaže v celkovom rozsahu 6 hodín. Vypracujú záznam (reflexiu) podľa vopred stanovených kritérií (ohodnotí ju metodik katedry). Cvičný učiteľ zhodnotí participáciu študentov počas ich stáže. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky), B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca), D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky), E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá), FX (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše) Váha priebežného / záverečného hodnotenia: Váha priebežného/záverečného hodnotenia: 100/0	
Výsledky vzdelávania: Študenti získajú nové kompetencie a praktické zručnosti týkajúce sa práce učiteľa slovenského jazyka, ktoré sú spojené s prípravou recitátora, ako aj so zabezpečením, realizáciou a vyhodnotením rôznych recitačných súťaží.	
Stručná osnova predmetu: 1. Výber literárneho textu na prednes. Sémantická analýza a interpretácia textu. 2. Špecifika umeleckého prednesu so zreteľom na druh a žánier literárneho textu. 3. Hlasová a pohybová príprava. Práca s výrazovými prostriedkami. 4. Kritériá hodnotenia prednesu. Analýza prednesu žiaka/študenta. 5. Participácia na príprave, zabezpečení, realizácii a vyhodnotení recitačnej súťaže.	
Odporučaná literatúra: RYBÁR, L. 1970. Umelecký prednes prózy a poézie, rečníctvo. Bratislava: Univerzita Komenského. 139 s.	

- BEKÉNIOVÁ, L. 2010. Kultivovanie jazyka a reči detského recitátora. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum. 56 s. ISBN 978-80-8052-356-5.
- MATUŠKOVÁ, M. 2001. Umelecký text ako zážitok. Banská Bystrica: Metodické centrum. 19 s. ISBN 8080413851.
- ČAJKOVÁ, J. 2013. Ako formovať umelecký prednes. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum v Bratislave. 64 s. ISBN 978-80-8052-491-3.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Predmet je možné realizovať priebežnou alebo blokovou formou.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 6

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Ľubica Horváthová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.02.2021

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KSJL/M-SLOde022/20	Názov predmetu: Recitačné súťaže
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: stáž Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 6s Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študenti absolvujú stáž v cvičnej škole a zúčastnia sa školského alebo vyššieho kola recitačnej súťaže v celkovom rozsahu 6 hodín. Vypracujú záznam (reflexiu) podľa vopred stanovených kritérií (ohodnotí ju metodik katedry). Cvičný učiteľ zhodnotí participáciu študentov počas ich stáže. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky), B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca), D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky), E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá), FX (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše) Váha priebežného / záverečného hodnotenia: Váha priebežného/záverečného hodnotenia: 100/0	
Výsledky vzdelávania: Študenti získajú nové kompetencie a praktické zručnosti týkajúce sa práce učiteľa slovenského jazyka, ktoré sú spojené s prípravou recitátora, ako aj so zabezpečením, realizáciou a vyhodnotením rôznych recitačných súťaží.	
Stručná osnova predmetu: 1. Výber literárneho textu na prednes. Sémantická analýza a interpretácia textu. 2. Špecifika umeleckého prednesu so zreteľom na druh a žánier literárneho textu. 3. Hlasová a pohybová príprava. Práca s výrazovými prostriedkami. 4. Kritériá hodnotenia prednesu. Analýza prednesu žiaka/študenta. 5. Participácia na príprave, zabezpečení, realizácii a vyhodnotení recitačnej súťaže.	
Odporučaná literatúra: RYBÁR, L. 1970. Umelecký prednes prózy a poézie, rečníctvo. Bratislava: Univerzita Komenského. 139 s.	

BEKÉNIOVÁ, L. 2010. Kultivovanie jazyka a reči detského recitátora. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum. 56 s. ISBN 978-80-8052-356-5.

MATUŠKOVÁ, M. 2001. Umelecký text ako zážitok. Banská Bystrica: Metodické centrum. 19 s. ISBN 8080413851.

ČAJKOVÁ, J. 2013. Ako formovať umelecký prednes. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum v Bratislave. 64 s. ISBN 978-80-8052-491-3.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Predmet je možné realizovať priebežnou alebo blokovou formou.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 6

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Ľubica Horváthová, PhD., Mgr. Eva Faithová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.02.2021

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KPg/M-VUZde016/22	Názov predmetu: Religionistika
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Seminár, 2 hodiny za týždeň, t.j. spolu za semester 22 hodín kombinovanou metódou (prevažne prezenčne)

Pracovná záťaž študenta: 11×2 hodiny výučby = 22 hodín; 10 hodín príprava na prezentáciu; 28 hodín príprava na záverečné kolokvium. Spolu 60 hodín práce študenta

Vyučovacie metódy: Počas spoločných hodín ide prevažne o monologické metódy prednášania, výkladu a vysvetľovania, ktoré sú vhodne dopĺňané o dialogické metódy ako sú rozhovor, diskusia, polemika; príležitostne aplikovanie situačnej metódy prípadovej štúdie. V rámci individuálneho samoštúdia ide predovšetkým o prácu s odborným textom, čítanie s porozumením, následnú kreatívnu formuláciu kľúčového obsahu textu, vypracovanie prezentácie s didakticky relevantným textovo-obrazovým základom v programe PowerPoint sprevádzaným verbálnou explikáciou problematiky spamäti.

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Predmet je ukončený na 100% priebežným hodnotením, ktoré zahŕňa: prezentáciu vybranej témy (30% hodnotenia) a záverečné kolokvium v hodnotiacom týždni (70% hodnotenia). Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% hodnotenia z prezentácie a 60% hodnotenia zo záverečného kolokvia.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky; študenti počas semestra podávali vynikajúce výkony, aktívne participovali na výučbe a prejavovali záujem o preberanú problematiku, bez problémov dokážu pracovať samostatne s odbornou literatúrou a tvorivým spôsobom spracovať a prezentovať nadobudnuté poznatky, ich teoretické znalosti z religionistiky sú na vysokej úrovni),

B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard; študenti podávali počas semestra veľmi dobré výkony, participovali na výučbe, dokážu pracovať samostatne s odbornou literatúrou a tvorivým spôsobom spracovať a prezentovať nadobudnuté poznatky, ich teoretické znalosti z religionistiky sú na veľmi dobrej úrovni),

C (80-73%, dobre – bežná spoločalivá práca; študenti počas semestra podávali štandardne dobré výkony, dokázali pracovať samostatne s odbornou literatúrou a primeraným spôsobom spracovať a prezentovať nadobudnuté poznatky, ich teoretické znalosti z religionistiky sú na dobrej úrovni),

D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky; študenti v obmedzenej mieri dokážu pracovať samostatne s odbornou literatúrou a s problémami dokážu spracovať a prezentovať nadobudnuté poznatky, majú mierne nedostatky v teoretických znalostiach z religionistiky),
E (65-60%, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá; študenti majú značné problémy v samostatnej práci s odbornou literatúrou ako aj so spracovaním a prezentovaním osvojených poznatkov, majú značné nedostatky v teoretických znalostiach z religionistiky),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Ciele a výstupy vzdelávania a prenositeľné spôsobilosti:

Predmet poskytne študentom základné informácie a orientáciu v oblasti histórie a súčasnosti náboženstiev a

dostatočný priestor pre pochopenie náboženstva ako významnej duchovnej súčasti života spoločnosti.

Absolvovaním predmetu študenti získajú schopnosť analyzovať náboženstvá vo vzájomnom prepojení, ako

osobný, historický, kultúrny, etický, sociálny a transcendentný fenomén. Zorientuje ich vo veľkých svetových

náboženských systémoch ako i nových náboženských hnutiach. Získané poznatky budú schopní efektívne

využívať v pedagogickom procese ako súčasť občianskej náuky, s dôrazom na výchovu k náboženskej a vo

všeobecnosti názorovej tolerancii. Študenti absolvovaním predmetu rozvíjajú prenositeľné spôsobilosti ako sú komunikačné schopnosti, analyticke schopnosti, kreativitu a schopnosť abstraktného myslenia, schopnosť kritického myslenia, motiváciu a schopnosť učiť sa, uvažovanie v súvislostiach. Ciele vzdelávania: Poskytnúť študentom základné informácie potrebné pre pochopenie náboženstva ako fenoménu, ktorý zohráva významnú úlohu v živote jednotlivca ako i spoločnosti a oboznámiť ich predovšetkým so svetovo dominantnými náboženskými systémami, ktoré sú najväčšie jednak podľa počtu vyznávačov, ako aj geografického zastúpenia

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu:

1. Religionistika ako vedná disciplína a jej klúčové pojmy.
2. Hypotézy o vzniku náboženstva; náboženská scéna dneška.
3. Prvotné náboženstvá: manizmus a totemizmus.
4. Staroveké náboženstvá: egyptské, kanaánske, grécke, rímske, keltské a slovanské.
5. Etnické náboženstvá: taoizmus, konfucianizmus a šintoizmus.
6. Judaizmus: učenie a prax.
7. Kresťanstvo: učenie a prax.
8. Islam: učenie a prax.
9. Hinduizmus: učenie a prax.
10. Buddhiszmus: učenie a prax.

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra:

ZAVIŠ, M. (2008). Repetitórium z religionistiky 1. Bratislava: Univerzita Komenského, 96 s., ISBN 978-80-223-2554-7

Odporučaná literatúra:

ELIADE, M. (1995). Dejiny náboženských predstáv a ideí I. Bratislava: Agora, 398 s., ISBN 80-967210-1-1

- ELIADE, M. (1997). Dejiny náboženských predstáv a ideí II. Bratislava: Agora, 424 s., ISBN 80-967210-2-X
- ELIADE, M. (199+75). Dejiny náboženských predstáv a ideí I-III. Bratislava: Agora, 294 s., ISBN 80-967210-3-8
- GLASSENAPP, H.(2009). Päť svetových náboženstiev. Bratislava: Talentum, 488 s., ISBN 9788088979609
- HORYNA, B. (1994). Úvod do religionistiky. Praha: Oikoymenh., 134 s., ISBN 80-85241-64-1
- KEENE, M. (2003). Svetové náboženstvá, Bratislava: Ikar, 192 s., ISBN 80-711-8480-2
- KOMOROVSKÝ, J. (2000). Religionistika. Veda o náboženstvách sveta a jej pomocné disciplíny. Bratislava: Univerzita Komenského, 154 s. 80-223-0823-4.
- KÜNG, H. (2007). Po stopách svetových náboženství. Brno: CDK. 179 s. ISBN 80-7325-059-4
- ZAVIŠ, M. (2005). New Age – pragmatický synkretizmus dneška/New Age – Pragmatic Syncretism of Today. In: New Age. Bratislava: Ústav pre vzťahy štátu a církví, 2005. S. 662-673. ISBN 80-89096-19-0
- ZAVIŠ, M. (2013). Paradigma osobnosti kresťanského učiteľa v minulosti a dnes. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 139 s., ISBN 978-80-223-3218-7

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 486

A	ABS	B	C	D	E	FX
37,24	0,0	30,45	15,43	6,17	7,41	3,29

Vyučujúci: Mgr. Michal Bizoň, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 27.02.2024

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KPg/M-VUZde016/22	Názov predmetu: Religionistika
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Seminár, 2 hodiny za týždeň, t.j. spolu za semester 22 hodín kombinovanou metódou (prevažne prezenčne)

Pracovná záťaž študenta: 11×2 hodiny výučby = 22 hodín; 10 hodín príprava na prezentáciu; 28 hodín príprava na záverečné kolokvium. Spolu 60 hodín práce študenta

Vyučovacie metódy: Počas spoločných hodín ide prevažne o monologické metódy prednášania, výkladu a vysvetľovania, ktoré sú vhodne dopĺňané o dialogické metódy ako sú rozhovor, diskusia, polemika; príležitostne aplikovanie situačnej metódy prípadovej štúdie. V rámci individuálneho samoštúdia ide predovšetkým o prácu s odborným textom, čítanie s porozumením, následnú kreatívnu formuláciu kľúčového obsahu textu, vypracovanie prezentácie s didakticky relevantným textovo-obrazovým základom v programe PowerPoint sprevádzaným verbálnou explikáciou problematiky spamäti.

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Predmet je ukončený na 100% priebežným hodnotením, ktoré zahŕňa: prezentáciu vybranej témy (30% hodnotenia) a záverečné kolokvium v hodnotiacom týždni (70% hodnotenia). Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% hodnotenia z prezentácie a 60% hodnotenia zo záverečného kolokvia.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky; študenti počas semestra podávali vynikajúce výkony, aktívne participovali na výučbe a prejavovali záujem o preberanú problematiku, bez problémov dokážu pracovať samostatne s odbornou literatúrou a tvorivým spôsobom spracovať a prezentovať nadobudnuté poznatky, ich teoretické znalosti z religionistiky sú na vysokej úrovni),

B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard; študenti podávali počas semestra veľmi dobré výkony, participovali na výučbe, dokážu pracovať samostatne s odbornou literatúrou a tvorivým spôsobom spracovať a prezentovať nadobudnuté poznatky, ich teoretické znalosti z religionistiky sú na veľmi dobrej úrovni),

C (80-73%, dobre – bežná spoločalivá práca; študenti počas semestra podávali štandardne dobré výkony, dokázali pracovať samostatne s odbornou literatúrou a primeraným spôsobom spracovať a prezentovať nadobudnuté poznatky, ich teoretické znalosti z religionistiky sú na dobrej úrovni),

D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky; študenti v obmedzenej mieri dokážu pracovať samostatne s odbornou literatúrou a s problémami dokážu spracovať a prezentovať nadobudnuté poznatky, majú mierne nedostatky v teoretických znalostiach z religionistiky),

E (65-60%, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá; študenti majú značné problémy v samostatnej práci s odbornou literatúrou ako aj so spracovaním a prezentovaním osvojených poznatkov, majú značné nedostatky v teoretických znalostiach z religionistiky),

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Ciele a výstupy vzdelávania a prenositeľné spôsobilosti:

Predmet poskytne študentom základné informácie a orientáciu v oblasti histórie a súčasnosti náboženstiev a

dostatočný priestor pre pochopenie náboženstva ako významnej duchovnej súčasti života spoločnosti.

Absolvovaním predmetu študenti získajú schopnosť analyzovať náboženstvá vo vzájomnom prepojení, ako

osobný, historický, kultúrny, etický, sociálny a transcendentný fenomén. Zorientuje ich vo veľkých svetových

náboženských systémoch ako i nových náboženských hnutiach. Získané poznatky budú schopní efektívne

využívať v pedagogickom procese ako súčasť občianskej náuky, s dôrazom na výchovu k náboženskej a vo

všeobecnosti názorovej tolerancii. Študenti absolvovaním predmetu rozvíjajú prenositeľné spôsobilosti ako sú komunikačné schopnosti, analyticke schopnosti, kreativitu a schopnosť abstraktného myslenia, schopnosť kritického myslenia, motiváciu a schopnosť učiť sa, uvažovanie v súvislostiach. Ciele vzdelávania: Poskytnúť študentom základné informácie potrebné pre pochopenie náboženstva ako fenoménu, ktorý zohráva významnú úlohu v živote jednotlivca ako i spoločnosti a oboznámiť ich predovšetkým so svetovo dominantnými náboženskými systémami, ktoré sú najväčšie jednak podľa počtu vyznávačov, ako aj geografického zastúpenia

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu:

1. Religionistika ako vedná disciplína a jej klúčové pojmy.
2. Hypotézy o vzniku náboženstva; náboženská scéna dneška.
3. Prvotné náboženstvá: manizmus a totemizmus.
4. Staroveké náboženstvá: egyptské, kanaánske, grécke, rímske, keltské a slovanské.
5. Etnické náboženstvá: taoizmus, konfucianizmus a šintoizmus.
6. Judaizmus: učenie a prax.
7. Kresťanstvo: učenie a prax.
8. Islam: učenie a prax.
9. Hinduizmus: učenie a prax.
10. Buddhiszmus: učenie a prax.

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra:

ZAVIŠ, M. (2008). Repetitórium z religionistiky 1. Bratislava: Univerzita Komenského, 96 s., ISBN 978-80-223-2554-7

Odporučaná literatúra:

ELIADE, M. (1995). Dejiny náboženských predstáv a ideí I. Bratislava: Agora, 398 s., ISBN 80-967210-1-1

- ELIADE, M. (1997). Dejiny náboženských predstáv a ideí II. Bratislava: Agora, 424 s., ISBN 80-967210-2-X
- ELIADE, M. (199+75). Dejiny náboženských predstáv a ideí I-III. Bratislava: Agora, 294 s., ISBN 80-967210-3-8
- GLASSENAPP, H.(2009). Päť svetových náboženstiev. Bratislava: Talentum, 488 s., ISBN 9788088979609
- HORYNA, B. (1994). Úvod do religionistiky. Praha: Oikoymenh., 134 s., ISBN 80-85241-64-1
- KEENE, M. (2003). Svetové náboženstvá, Bratislava: Ikar, 192 s., ISBN 80-711-8480-2
- KOMOROVSKÝ, J. (2000). Religionistika. Veda o náboženstvách sveta a jej pomocné disciplíny. Bratislava: Univerzita Komenského, 154 s. 80-223-0823-4.
- KÜNG, H. (2007). Po stopách svetových náboženství. Brno: CDK. 179 s. ISBN 80-7325-059-4
- ZAVIŠ, M. (2005). New Age – pragmatický synkretizmus dneška/New Age – Pragmatic Syncretism of Today. In: New Age. Bratislava: Ústav pre vzťahy štátu a církví, 2005. S. 662-673. ISBN 80-89096-19-0
- ZAVIŠ, M. (2013). Paradigma osobnosti kresťanského učiteľa v minulosti a dnes. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 139 s., ISBN 978-80-223-3218-7

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 486

A	ABS	B	C	D	E	FX
37,24	0,0	30,45	15,43	6,17	7,41	3,29

Vyučujúci: Mgr. Michal Bizoň, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 27.02.2024

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:
PdF.KP/M-VUZde004/22

Názov predmetu:
Seminár k diplomovej práci

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Seminár, 2 hodiny týždenne, t.j. 22 hodín za semester, kombinovaná (primárne prezenčná) metóda
Pracovná záťaž študenta: 22 hodín výučby, 22 hodín príprava na seminár – vypracovanie priebežných úloh, 16 príprava projektu záverečnej práce. Spolu 60 hodín

Vyučovacie metódy: výklad, práca s textom, prezentovanie, diskusia, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Predmet je ukončený hodnotením (100% priebežného hodnotenia).

Úlohou študenta je v priebehu semestra vyriešiť priebežne zadávané úlohy a odovzdať záverečný projekt záverečnej práce na konci priebežného hodnotenia. Študent sa aktívne podielá na prezentácii a diskutovaní riešení priebežných úloh na seminároch, za ktoré získava body (20%). Riešenie každej priebežnej úlohy, ktorá sa odovzdáva v stanovenom termíne, je hodnotené bodmi (40%). Za projekt záverečnej práce na konci priebežného hodnotenia získava študent body (40%). Všetky body sa na záver priebežného hodnotenia spočítajú. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100-91%, výborne - vynikajúce výsledky), študent aktívne priebežne pracuje na priebežných úlohách, podielá sa na prezentácii a diskutovaní daných úloh na seminároch. Kriticky aj tvorivo reflektuje priebežné zadania. Je schopný vypracovať projekt záverečnej práce na vynikajúcej úrovni.

B (90-81%, veľmi dobre - nadpriemerný štandard), študent aktívne primerane pracuje na priebežných úloha, podielá sa na prezentácii a diskutovaní daných úloh na seminároch. Primerane reflektuje priebežné zadania a je schopný na veľmi dobrej úrovni vypracovať projekt záverečnej práce.

C (80-73%, dobre - bežná spoločalivá práca), študent počas semestra podával štandardne dobré výkony, ich teoretické znalosti sú na dobrej úrovni, chýba mu však schopnosť tieto poznatky kriticky aplikovať. Projekt záverečnej práce je vypracovaný na dobrej úrovni.

D (72-66%, uspokojivo - prijateľné výsledky), študent bol v priebehu semestra slabšie pripravený, má mierne nedostatky v teoretických znalostiach. Nevie kriticky analyzovať informácie. Projekt záverečnej práce vypracoval na uspokojivej úrovni.

E (66-60%, dostatočne - výsledky spĺňajú minimálne kritériá), študent disponuje v obmedzenej miere teoretickými poznatkami, nedokáže kriticky analyzovať tieto poznatky, je len v minimálnej miere schopný poznatky aplikovať. Priebežné úlohy splňajú minimálne kritériá, rovnako ako vypracovanie projektu záverečnej práce.

Fx (59-0%, nedostatočne - vyžaduje sa ďalšia práca navyše).

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Cieľom kurzu je oboznámiť študentov teoreticky aj prakticky so zásadami a postupmi, ktoré je potrebné osvojiť si pre úspešné spracovanie diplomovej práce.

Študent je schopný vymedziť si tému, prípadne výskumný problém vlastnej diplomovej práce, vie si správne určiť metódy jej spracovania, získa schopnosť selektívne a korektnie pracovať s odbornou literatúrou k zvolenej téme. Vie spracovať aktuálny stav riešenej problematiky. Pozná jednotlivé časti záverečnej práce. Dokáže zvoliť vhodné výskumné nástroje, vyhodnotiť získané dátá, a analyzovať ich. Pri praktickom zameraní diplomovej práce dokáže vypracovať odporúčania pre prax. Dokáže si pripraviť a prezentovať výsledky záverečnej práce a je schopný reagovať na otázky k záverečnej práci v diskusii.

Stručná osnova predmetu:

Typy diplomových prác. Časový harmonogram spracovania práce. Vymedzenie témy a cieľa záverečnej práce. Štúdium odbornej literatúry. Excerptia materiálu. Teoreticko-metodologická koncepcia práce. Metodika spracovania problému. Metodika vypracovania záverečnej práce. Formálno-kompozičné náležitosti záverečných prác. Ako sa pripraviť na obhajobu záverečnej práce.

Odporučaná literatúra:

Výber odbornej literatúry podľa zvolenej témy práce;

Aktuálna smernica rektora UK o základných náležitostiach záverečných prác;

GAVORA, P., KOLDEOVÁ, L., DVORSKÁ, D., PEKÁROVÁ, J., MORAVČÍK, M. (2010).

Elektronická učebnica pedagogického výskumu. Bratislava: Univerzita Komenského, ISBN 978-80-223-2951-4 (dostupné na: <http://www.e-metodologia.fedu.uniba.sk/index.php/autori/zoznam.php>)

LICHNEROVÁ, L. (2016). Písanie a obhajoba záverečných prác. Bratislava: Stimul. 85 s. ISBN 978-80-8127-155-7

KATUŠČÁK, D. (2013). Ako písat záverečné a kvalifikačné práce. Nitra: Enigma, 162 s. ISBN 8089132454

STAROŇOVÁ, K. (2011). Vedecké písanie: ako písat akademické a vedecké texty. Bratislava: Osveta. 248 s. ISBN 978-80-8063-359-2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk (v prípade jazykových predmetových aprobácií aj cieľový jazyk)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 888

A	ABS	B	C	D	E	FX
65,43	0,0	20,27	9,23	2,36	1,69	1,01

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:
PdF.KP/M-VUZde004/22

Názov predmetu:
Seminár k diplomovej práci

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Seminár, 2 hodiny týždenne, t.j. 22 hodín za semester, kombinovaná (primárne prezenčná) metóda
Pracovná záťaž študenta: 22 hodín výučby, 22 hodín príprava na seminár – vypracovanie priebežných úloh, 16 príprava projektu záverečnej práce. Spolu 60 hodín

Vyučovacie metódy: výklad, práca s textom, prezentovanie, diskusia, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Predmet je ukončený hodnotením (100% priebežného hodnotenia).

Úlohou študenta je v priebehu semestra vyriešiť priebežne zadávané úlohy a odovzdať záverečný projekt záverečnej práce na konci priebežného hodnotenia. Študent sa aktívne podielá na prezentácii a diskutovaní riešení priebežných úloh na seminároch, za ktoré získava body (20%). Riešenie každej priebežnej úlohy, ktorá sa odovzdáva v stanovenom termíne, je hodnotené bodmi (40%). Za projekt záverečnej práce na konci priebežného hodnotenia získava študent body (40%). Všetky body sa na záver priebežného hodnotenia spočítajú. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100-91%, výborne - vynikajúce výsledky), študent aktívne priebežne pracuje na priebežných úlohách, podielá sa na prezentácii a diskutovaní daných úloh na seminároch. Kriticky aj tvorivo reflektuje priebežné zadania. Je schopný vypracovať projekt záverečnej práce na vynikajúcej úrovni.

B (90-81%, veľmi dobre - nadpriemerný štandard), študent aktívne primerane pracuje na priebežných úloha, podielá sa na prezentácii a diskutovaní daných úloh na seminároch. Primerane reflektuje priebežné zadania a je schopný na veľmi dobrej úrovni vypracovať projekt záverečnej práce.

C (80-73%, dobre - bežná spoločalivá práca), študent počas semestra podával štandardne dobré výkony, ich teoretické znalosti sú na dobrej úrovni, chýba mu však schopnosť tieto poznatky kriticky aplikovať. Projekt záverečnej práce je vypracovaný na dobrej úrovni.

D (72-66%, uspokojivo - prijateľné výsledky), študent bol v priebehu semestra slabšie pripravený, má mierne nedostatky v teoretických znalostiach. Nevie kriticky analyzovať informácie. Projekt záverečnej práce vypracoval na uspokojivej úrovni.

E (66-60%, dostatočne - výsledky spĺňajú minimálne kritériá), študent disponuje v obmedzenej miere teoretickými poznatkami, nedokáže kriticky analyzovať tieto poznatky, je len v minimálnej miere schopný poznatky aplikovať. Priebežné úlohy splňajú minimálne kritériá, rovnako ako vypracovanie projektu záverečnej práce.

Fx (59-0%, nedostatočne - vyžaduje sa ďalšia práca navyše).

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Cieľom kurzu je oboznámiť študentov teoreticky aj prakticky so zásadami a postupmi, ktoré je potrebné osvojiť si pre úspešné spracovanie diplomovej práce.

Študent je schopný vymedziť si tému, prípadne výskumný problém vlastnej diplomovej práce, vie si správne určiť metódy jej spracovania, získa schopnosť selektívne a korektnie pracovať s odbornou literatúrou k zvolenej téme. Vie spracovať aktuálny stav riešenej problematiky. Pozná jednotlivé časti záverečnej práce. Dokáže zvoliť vhodné výskumné nástroje, vyhodnotiť získané dátá, a analyzovať ich. Pri praktickom zameraní diplomovej práce dokáže vypracovať odporúčania pre prax. Dokáže si pripraviť a prezentovať výsledky záverečnej práce a je schopný reagovať na otázky k záverečnej práci v diskusii.

Stručná osnova predmetu:

Typy diplomových prác. Časový harmonogram spracovania práce. Vymedzenie témy a cieľa záverečnej práce. Štúdium odbornej literatúry. Excerptia materiálu. Teoreticko-metodologická koncepcia práce. Metodika spracovania problému. Metodika vypracovania záverečnej práce. Formálno-kompozičné náležitosti záverečných prác. Ako sa pripraviť na obhajobu záverečnej práce.

Odporučaná literatúra:

Výber odbornej literatúry podľa zvolenej témy práce;

Aktuálna smernica rektora UK o základných náležitostiach záverečných prác;

GAVORA, P., KOLDEOVÁ, L., DVORSKÁ, D., PEKÁROVÁ, J., MORAVČÍK, M. (2010).

Elektronická učebnica pedagogického výskumu. Bratislava: Univerzita Komenského, ISBN 978-80-223-2951-4 (dostupné na: <http://www.e-metodologia.fedu.uniba.sk/index.php/autori/zoznam.php>)

LICHNEROVÁ, L. (2016). Písanie a obhajoba záverečných prác. Bratislava: Stimul. 85 s. ISBN 978-80-8127-155-7

KATUŠČÁK, D. (2013). Ako písat záverečné a kvalifikačné práce. Nitra: Enigma, 162 s. ISBN 8089132454

STAROŇOVÁ, K. (2011). Vedecké písanie: ako písat akademické a vedecké texty. Bratislava: Osveta. 248 s. ISBN 978-80-8063-359-2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk (v prípade jazykových predmetových aprobácií aj cieľový jazyk)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 888

A	ABS	B	C	D	E	FX
65,43	0,0	20,27	9,23	2,36	1,69	1,01

Vyučujúci: Mgr. Pavol Makyna, PhD., doc. Mgr. Jaroslav Šrank, PhD., Mgr. Miroslava Repiská, PhD., Mgr. Michal Bizoň, PhD., Dr. habil. Tamás Karáth, PhD., Dr. Franz Schörkhuber, doc. Mgr. Beatriz Gómez-Pablos Calvo, PhD., PhDr. Mária Medvecká, PhD., Mgr. Radana Štrbáková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KS JL/M-SLOde015/22	Názov predmetu: Seminár z literárneho klasicizmu a romantizmu
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:

2 hodiny týždenne seminár, spolu za semester 22 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:

11 x 2 hodiny priamej výučby = 22 hodín;

20 hodín priebežného čítania beletristických textov na jednotlivé vyučovacie hodiny;

8 hodín prípravy na prezentáciu prideleného zadania s dôrazom na aplikáciu nadobudnutých vedomostí a čitateľsko-interpretačných zručností;

10 hodín prípravy na písomný test zameraný na identifikáciu ukážok z prečítaných literárnych diel;
Spolu 60 hodín práce študenta.

Vyučovacie metódy:

výklad, demonštrácia, dialóg so študentmi, dialóg v skupine študentov, problémové úlohy, aplikácia teoretických poznatkov na praktických príkladoch, analytická a interpretačná práca s literárnym textom, e-learning, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude hodnotený za prezentáciu prideleného zadania s dôrazom na aplikáciu nadobudnutých vedomostí a čitateľsko-interpretačných zručností (60 bodov) a za písomný test v závere priebežnej výučby zameraný na identifikáciu ukážok z prečítaných literárnych diel (40 bodov). Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0).

Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (prezentácia: menej ako 36 bodov, priebežný test: menej ako 24 bodov).

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti z literárneho klasicizmu, preromantizmu a romantizmu v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva predstavené fakty, získané literárnohistorické vedomosti vie presvedčivo kriticky a samostatne hodnotiť, dokáže na vynikajúcej úrovni tvorivo aplikovať, adaptovať, inovovať a navrhovať postupy práce s literárnym textom v školskej praxi, má schopnosť tvorivo samostatne a nápadito riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má výborne rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti z literárneho klasicizmu, preromantizmu a romantizmu v požadovanom rozsahu, logicky iba s nepatrými chybami usporadúva predstavené fakty, k získaným literárnohistorickým vedomostiam zaujíma čiastočne kritický postoj a dokáže veľmi dobre aplikovať, adaptovať a inovovať postupy práce s literárnym textom v školskej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti z literárneho klasicizmu, preromantizmu a romantizmu v požadovanom rozsahu, predstavené fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, dokáže spoľahlivo aplikovať získané literárnohistorické vedomosti a existujúce postupy práce s literárnym textom v školskej praxi, spoľahlivo samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

D (76 – 69 %, uspokojivo – priateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti z literárneho klasicizmu, preromantizmu a romantizmu v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadani faktov, dokáže uspokojivo aplikovať získané literárnohistorické vedomosti a existujúce postupy práce s literárnym textom v školskej praxi, uspokojivo a prevažne samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má priateľne rozvinuté zručnosti potrebné na samoštúdium;

E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí z literárneho klasicizmu, preromantizmu a romantizmu v požadovanom rozsahu a značné nedostatky v usporiadani faktov, dokáže minimálne aplikovať získané literárnohistorické vedomosti a existujúce postupy práce s literárnym textom v školskej praxi, s výraznou pomocou na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti potrebné na samoštúdium;

Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti z literárneho klasicizmu, preromantizmu a romantizmu v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané literárnohistorické vedomosti nevie aplikovať pri práci s literárnym textom v školskej praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, nevie sa samostatne ďalej vzdelávať.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent má zručnosti a kompetentnosť všeestrannej interpretácie umeleckého textu z obdobia slovenského literárneho klasicizmu, preromantizmu a romantizmu a schopnosť zaujať kritický postoj k interpretovanému textu. Má dôkladne osvojené a zvládnuté teoretické vedomosti z dejín literárneho klasicizmu, preromantizmu a romantizmu a vie ich tvorivo uplatniť v literárno-analytickej praxi. Komplexne pozná súbor literárnych textov uvedených období, má osvojené poznatky o základných princípoch literárnej analýzy. Vie aplikovať získané teoretické vedomosti pri praktických analýzach konkrétnych literárnych textov, ako aj pri analýzach problémových úloh. Analytické a interpretačné zručnosti a nadobudnuté kompetentnosti dokáže aplikovať

pri odbornom a školskom rozboore a výklade konkrétnych literárnych textov, chápe špecifiká a umeleckú hodnotu vybraných literárnych textov a dokáže aktívne hľadať nové možnosti v prístupe k literárному textu. Rozumie obsahu klúčových literárnych diel, chápe ich vzájomné súvislosti a dokáže ich komparovať v kontexte obdobia klasicizmu, preromantizmu a romantizmu. Študent má osvojené praktické zručnosti pri kritickom uvažovaní o literárnych textoch. Vie komunikovať fakty, koncepcie a názory, formulovať a obhajovať argumenty a tvorivo a samostatne ich použiť a interpretovať pri komplexnej analýze diel slovenskej klasicistickej, preromantickej a romantickej literatúry. Má rozvinuté analytické schopnosti, ako aj schopnosť abstraktného a kritického myslenia. Je schopný interpretovať literárny text i vo vzťahu k iným druhom umenia. Študent vie riešiť problémové úlohy a má rozvinutú zručnosť aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov. Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Má aj viaceré prenositeľné zručnosti, ako napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti. Získané teoretické vedomosti, praktické zručnosti, dosiahnuté kompetentnosti dokáže študent sprostredkovať širokej verejnosti aj laickým adresátom a vie ich uplatniť vo vyššom stupni vysokoškolského štúdia, ale najmä tvorivo aplikovať v budúcej učiteľskej praxi v školskom prostredí v pozícii učiteľa nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania.

Stručná osnova predmetu:

1. Bernolák a bernolákovci, bernolákovské polemiky; osvetová a národnobuditeľská činnosť J. Fándlyho; osvietensko-racionalistické východiská v prvom slovenskom románe J. I. Bajzu.
2. Anakreontská poézia doznievajúceho rokoka; znaky a motívy nastupujúceho klasicizmu v básnickej tvorbe J. Palkoviča, B. Tablica a P. J. Šafárika.
3. Vyvrcholenie osvietenského klasicizmu v básnickej tvorbe J. Hollého, estetický ideál klasicizmu.
4. Preromantické tendencie a myšlienka slovanskej vzájomnosti v diele J. Kollára.
5. Estetické názory a umelecké, filozofické a spoločenské otázky v próze K. Kuzmányho; svet pokrivenej morálky v dramatickej tvorbe J. Chalupku.
6. Poézia slovenského romantizmu, koncepcie a podoby. Básnická tvorba S. Chalupku a A. Sládkoviča.
7. Rozličné podoby romantickej poézie; koncept veľkej cyklickej básne J. Kráľa, baladicky ladené bánske a jánošíkovská tematika v poézii J. Bottu.
8. Podoby romantickej prózy a historickej povesti v tvorbe J. Kalinčiaka a J. M. Hurbana.
9. Mesianistická línia slovenského romantizmu v básnickej tvorbe S. B. Hroboňa.
10. Literárna polemika s romantickou koncepciou v diele J. Záborského, typológia dramatickej literatúry obdobia romantizmu, veselohra J. Palárika.
11. Epický obraz slovenskej spoločnosti v matičnom období. Postromantické tendencie v krátkej próze L. Kubániho a G. K. Zechentera-Laskomerského.

Osnova kurzu pokrýva spektrum poznatkov a zručností, ktoré študent využije vo svojej edukačnej praxi. Študent si na predmete prehľbi a rozvinie vedomosti z dejín slovenského literárneho klasicizmu, preromantizmu a romantizmu. Rozvrstvenie tém poskytne študentovi nevyhnutný súbor poznatkov podporujúcich formovanie tvorivých a syntetizujúcich zručností o literárnom a historicko-spoločenskom kontexte daného obdobia. Študent nadobudne čitateľsko-interpretácia skúsenosti s konkrétnymi literárnymi textami z tvorby klasicistických, preromantickej a romantickej autorov slovenskej literatúry. Študent sa naučí analyzovať zmysel jednotlivých diel počnúc jazykom uvedených období cez vzťahy a motivické plány (realita, postavy, dej) až k sujetovo-kompozičnej a žánrovej výstavbe diel. Pochopí význam bernolákovského hnutia a spozná podstatu osvetovej a národnobuditeľskej činnosti prozaických diel v období klasicizmu. Bude vedieť objasniť osvietensko-racionalistické východiská v prvom slovenskom románe J.

I. Bajzu a špecifikovať znaky a motívy v poézii nastupujúceho klasizmu i doznievajúceho rokoka vo vybraných básňach J. Palkoviča, B. Tablica a P. J. Šafárika. Bude schopný poukázať na monumentalizáciu slovenských dejín v eposoch J. Hollého a vnímať idylický svet prírody v selankách. Bude vedieť vysvetliť myšlienku slovanskej vzájomnosti, vlastenecké a národnobuditelské témy a lúbosné motívy v básňach J. Kollára. Bude vedieť analyzovať citový a myšlienkový svet literárnych postáv sprostredkujúcich estetické a filozofické názory K. Kuzmányho, pochopí vnímanie pokrivenej morálky v satirických veselohrách J. Chalupku. Spozná hlavných predstaviteľov obdobia slovenského literárneho romantizmu. V básnických dielach S. Chalupku, A. Sládkoviča, J. Kráľa a J. Bottu bude schopný vnímať vnútorný romantický rozpor lyrického hrdinu, rozpor ideálu a reality, lúbosné motívy, historické námety a najmä prítomnosť národnej tendencie. Bude vedieť postihnúť zdôraznenie duchovného princípu všeobsahujúceho podstatné pravdy v mesianistickej tvorbe S. B. Hroboňa. V historickej romantickej próze J. Kalinčiaka a J. M. Hurbana, založenej na vyhrotenom dejovom základe, si bude všímať najmä historickej kontext, na pozadí ktorého sa bude odohrávať lúbosná línia. Spozná dominantné črty prozaického a dramatického diela J. Záborského a veselohry J. Palárika. Študent pochopí okolnosti doznievajúceho romantizmu a spozná epigónsku tvorbu L. Kubániho a G. K. Zechentera-Laskomerského. Predmet bude zameraný najmä na rozvoj analytickej a interpretačnej zručnosti aplikovateľných pri odbornom a školskom rozbore a výklade konkrétnych literárnych textov. Študent si prehľbi a rozvinie literárnovedné poznatky, ktoré bude vedieť aplikovať do literárnej praxe, čo zároveň prispeje k rozvoju kreativity žiakov. Bude vedieť o danej téme komunikovať a analyzovať štruktúru textov, vyzdvihnuť ich umeleckú a estetickú hodnotu, zaujať kritický postoj a bude vedieť o nej diskutovať v širších kultúrno-spoločenských súvislostiach. Nadobudnuté vedomosti a zručnosti bude vedieť ďalej rozvíjať v pedagogickej praxi. Na ich základe nadobudne kompetentnosť aplikovať ich v rámci aktivít zameraných na rozvíjane literárno-kritickej analýzy literárnych textov a tiež do edukačného procesu a školskej praxe. Predmet bude viest' študenta k aktívному získavaniu informácií a efektívnemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie jeho zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, stimuluje jeho zručnosť navrhovať a realizovať na ich základe riešenia odborných problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Študent si na predmete upevní a rozvinie komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a pluralitné občianske postoje.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

- BRTÁŇOVÁ, E. 2016. Romantici – kazatelia. In: ZAJAC, P. Štúr, štúrovci, romantiči, obrodenci. Bratislava: Ústav slovenskej literatúry SAV, s. 119 – 131. ISBN 978-80-88746-32-4.
VOJTECH, M. 2020. Slovenská klasicistická a preromantická literatúra. 2. vyd. Bratislava: Univerzita Komenského. 185 s. ISBN 978-80-223-5022-8.

Odporúčaná literatúra:

- BLAŽENCOVÁ, L. 2022. Tri žalmické adaptácie Andreja Sládkoviča. In: Slovenská literatúra, roč. 69, č. 2, s. 159 – 171. ISSN (print) 0037-6973.
BRTÁŇOVÁ, E.(ed.) 2017. Literárnohistorické kolokvium. IV. Klasicizmus. Bratislava: Ústav slovenskej literatúry SAV. 185 s. ISBN 978-80-88746-37-9. (vybrané kapitoly)
ČÚZY, L. a kol. 2004. Panoramá slovenskej literatúry I. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladatelstvo. 196 s. ISBN 80-10-00316-6. (vybrané kapitoly)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 295

A	ABS	B	C	D	E	FX
31,19	0,0	30,51	21,69	9,83	5,08	1,69

Vyučujúci: doc. PhDr. Erika Brtáňová, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 27.02.2024

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:
PdF.KS JL/M-SLOde018/22

Názov predmetu:
Seminár z literárneho realizmu

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:

2 hodiny týždenne seminár, spolu za semester 22 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:

11 x 2 hodiny priamej výučby = 22 hodín;

20 hodín priebežného čítania beletristických textov na jednotlivé vyučovacie hodiny;

8 hodín prípravy na prezentáciu prideleného zadania s dôrazom na aplikáciu nadobudnutých vedomostí a čitateľsko-interpretačných zručností;

10 hodín prípravy na písomný test zameraný na identifikáciu ukážok z prečítaných literárnych diel;
Spolu 60 hodín práce študenta.

Vyučovacie metódy:

výklad, demonštrácia, dialóg so študentmi, dialóg v skupine študentov, problémové úlohy, aplikácia teoretických poznatkov na praktických príkladoch, analytická a interpretačná práca s literárnym textom, e-learning, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude hodnotený za prezentáciu prideleného zadania s dôrazom na aplikáciu nadobudnutých vedomostí a čitateľsko-interpretačných zručností (60 bodov) a za písomný test v závere priebežnej výučby zameraný na identifikáciu ukážok z prečítaných literárnych diel (40 bodov). Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0).

Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (prezentácia: menej ako 36 bodov, priebežný test: menej ako 24 bodov).

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti z literárneho realizmu v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva predstavené fakty, získané literárnohistorické vedomosti vie presvedčivo kriticky a samostatne hodnotiť, dokáže na vynikajúcej úrovni tvorivo aplikovať, adaptovať, inovovať a navrhovať postupy práce s literárnym textom v školskej praxi, má schopnosť tvorivo samostatne a nápadito riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má výborne rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti z literárneho realizmu v požadovanom rozsahu, logicky iba s nepatrými chybami usporadúva predstavené fakty, k získaným literárnohistorickým vedomostiam zaujíma čiastočne kritický postoj a dokáže veľmi dobre aplikovať, adaptovať a inovovať postupy práce s literárnym textom v školskej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti z literárneho realizmu v požadovanom rozsahu, predstavené fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, dokáže spoľahlivo aplikovať získané literárnohistorické vedomosti a existujúce postupy práce s literárnym textom v školskej praxi, spoľahlivo samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

D (76 – 69 %, uspokojivo – priateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti z literárneho realizmu v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadani faktov, dokáže uspokojivo aplikovať získané literárnohistorické vedomosti a existujúce postupy práce s literárnym textom v školskej praxi, uspokojivo a prevažne samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má priateľne rozvinuté zručnosti potrebné na samoštúdium;

E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí z literárneho realizmu v požadovanom rozsahu a značné nedostatky v usporiadani faktov, dokáže minimálne aplikovať získané literárnohistorické vedomosti a existujúce postupy práce s literárnym textom v školskej praxi, s výraznou pomocou na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti potrebné na samoštúdium;

Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti z literárneho realizmu v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané literárnohistorické vedomosti nevie aplikovať pri práci s literárnym textom v školskej praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, nevie sa samostatne ďalej vzdelávať.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent má zručnosti a kompetentnosť všeestrannej interpretácie umeleckého textu z obdobia slovenského literárneho realizmu a schopnosť zaujať kritický postoj k interpretovanému textu. Má dôkladne osvojené a zvládnuté teoretické vedomosti z dejín literárneho realizmu a vie ich tvorivo uplatniť v literárno-analytickej praxi. Komplexne pozná súbor literárnych textov obdobia slovenského literárneho realizmu, má osvojené poznatky o základných princípoch literárnej analýzy. Vie aplikovať získané teoretické vedomosti pri praktických analýzach konkrétnych literárnych textov, ako aj pri analýzach problémových úloh. Analytické a interpretačné zručnosti a nadobudnuté kompetentnosti vie aplikovať pri odbornom a školskom rozboare a výklade konkrétnych literárnych textov, chápe špecifiká a umeleckú hodnotu vybraných literárnych textov, aktívne hľadá nové možnosti v prístupe k literárному textu. Rozumie obsahu klúčových literárnych diel, chápe ich vzájomné súvislosti a dokáže ich komparovať v kontexte celého obdobia realizmu.

Študent má osvojené praktické zručnosti pri kritickom uvažovaní o literárnych textoch. Vie komunikovať fakty, koncepcie a názory, formulovať a obhajovať argumenty a tvorivo a samostatne ich použiť a interpretovať pri komplexnej analýze diel slovenskej realistickej literatúry. Má rozvinuté analytické schopnosti, ako aj schopnosť abstraktného a kritického myslenia. Je schopný interpretovať literárny text i vo vzťahu k iným druhom umenia. Študent vie riešiť problémové úlohy a má rozvinutú zručnosť aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov. Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Má aj viaceré prenositeľné zručnosti, ako napr. analyticke myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti. Získané teoretické vedomosti, praktické zručnosti a dosiahnuté kompetentnosti dokáže študent sprostredkovať širokej verejnosti aj laickým adresátom a vie ich uplatniť vo vyššom stupni vysokoškolského štúdia, ale najmä tvorivo aplikovať v budúcej učiteľskej praxi v školskom prostredí v pozícii učiteľa nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania.

Stručná osnova predmetu:

1. Poézia na ceste od romantizmu k realizmu. Básnická zbierka S. Hurbana Vajanského a K. Banšella.
2. Významotvorný a kompozičný princíp v prozaickej tvorbe S. Hurbana Vajanského.
3. Lyrika v období realizmu a jej parnasistické tendencie v tvorbe P. Országha Hviezdoslava.
4. Veršovaná epika P. Országha Hviezdoslava.
5. Novátor tradícií M. Kukučín a jeho krátka próza.
6. Podoby autobiografickej a memoárovej prózy v období realizmu, próza E. Maróthy-Šoltésovej.
7. Metóda literárneho realizmu a prózy z dedinského prostredia v tvorbe B. Slančíkovej Timravy.
8. Prózy s autobiografickou hrdinkou a ironická dezilúzia v próze B. Slančíkovej Timravy.
9. Podoby stvárnenia rozprávača v prozaickej tvorbe J. Gregora Tajovského.
10. Dramatická tvorba J. Gregora Tajovského.
11. Estetické a etické princípy v tvorbe L. Podjavorinskej a T. Vansovej.

Osnova kurzu pokrýva spektrum poznatkov a zručností, ktoré študent využije vo svojej edukačnej praxi. Študent bude disponovať vedomosťami z dejín slovenského literárneho realizmu, ktoré si prehľbi a rozvinie. Rozvrstvenie tém poskytne študentovi nevyhnutný súbor poznatkov podporujúcich formovanie tvorivých a syntetizujúcich zručností o literárnom a historicko-spoločenskom kontexte daného obdobia. Študent bude mať čitateľsko-interpretačné skúsenosti s konkrétnymi literárnymi textami z tvorby realistických autorov slovenskej literatúry. Bude vedieť analyzovať zmysel jednotlivých diel počnúc jazykom uvedených období cez vzťahy a motivické plány (realita, postavy, dej) až k sujetovo-kompozičnej a žánrovej výstavbe diel. Študent pochopí postupnosť vývinu slovenského literárneho realizmu, jeho zakladajúcu generáciu, generáciu neskorého realizmu a nástup modernistických tendencií. Spozná podstatu názorových sporov o novú podobu literatúry na prelome 60. a 70. rokov 19. storočia a ideovo-umelecké smerovanie mladých básnikov vyjadrené v almanachu Napred. Bude vedieť analyzovať postoje lyrického subjektu pri riešení otázok osobného a nadosobného v poézii vysokého básnického štýlu P. Országha Hviezdoslava a novú kvalitu básnického výrazu v tvorbe S. Hurbana Vajanského. Bude vedieť objasniť významotvorný a kompozičný princíp v prozaickej tvorbe S. Hurbana Vajanského i jeho otázku vedúcej sily v národe. Bude vedieť špecifikovať tematickú orientáciu na dedinského človeka a jeho zvykoslovné tradície, nový literárny jazyk i osobitný humor v próze M. Kukučína. Bude schopný poukázať na podoby autobiografickej a memoárovej prózy E. Maróthy-Šoltésovej. Bude vedieť vysvetliť špecifiku v literárnej tvorbe autorov na prelome 19. a 20. storočia. Naučí sa analyzovať citový a myšlienkový svet literárnych postáv a originálny spôsob zachytania ľudských vzťahov a osudov v prozaickej tvorbe B. Slančíkovej Timravy. Spozná dominantné črty prozaického a dramatického diela J. Gregora Tajovského s tematizovaním biedy

ako prirodzenej súčasti reality. Spozná veršovanú i prozaickú tvorbu tematizujúcu postavenie ženy v tvorbe L. Podjavorinskej a T. Vansovej. Predmet bude zameraný najmä na rozvoj analytických a interpretačných zručností aplikovateľných pri odbornom a školskom rozbore a výklade konkrétnych literárnych textov. Študent si prehľbi a rozvinie literárnovedné poznatky, ktoré bude schopný aplikovať do literárnej praxe, čo zároveň prispeje k rozvoju kreativity žiakov. Bude vedieť o danej téme komunikovať a analyzovať štruktúru realistických literárnych textov, vyzdvihnuť ich umeleckú a estetickú hodnotu a zaujať kritický postoj. Bude schopný o nej diskutovať v širších kultúrno-spoločenských súvislostiach. Nadobudnuté vedomosti a zručnosti bude ďalej rozvíjať v pedagogickej praxi. Na ich základe nadobudne kompetentnosť aplikovať ich v rámci aktivít zameraných na rozvíjane literárno-kritickej analýzy literárnych textov a tiež do edukačného procesu a školskej praxe. Predmet bude viest' študenta k aktívnomu získavaniu informácií a efektívnomu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie jeho zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, stimuluje jeho zručnosť navrhovať a realizovať na ich základe riešenia odborných problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Študent si na predmete upevní a rozvinie komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a pluralitné občianske postoje.

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra:

KAČALA, J. – BOJNICKANOVÁ, R. eds. 2015. Obraz Argentíny, Čile a Francúzska v cestopisnej próze Martina Kukučína. Bratislava: Vydavateľstvo UK. 163 s. ISBN 978-80-223-4044-1.
(vybrané kapitoly)

SEDLÁK, I. a kol. 2009. Dejiny slovenskej literatúry I. Martin: Matica slovenská, s. 418 – 518. ISBN 978-80-7090-935-5.

Odporúčaná literatúra:

BLAŽENCOVÁ, L. 2021. Večný pútnik Martin Kukučín. In: SVORADOVÁ, V. – BLAŽENCOVÁ, L. – MASARYK, M.: Osobnosti slovenskej literatúry v interkultúrnych kontextoch. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, s. 7 – 28. ISBN 978-80-223-5287-1.

BLAŽENCOVÁ, L. 2023. Reflexia básne Pavla Országha Hviezdoslava Žalm na tisícročnú pamiatku vierožvestcov sv. Cyrila a Metodeja. In: Studia Academica Slovaca: prednášky 59. letnej školy slovenského jazyka a kultúry, roč. 52. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, s. 268 – 285. ISBN 978-80-223-5648-0.

ČEPAN, O. 2001. Próza slovenského realizmu. Bratislava: Veda. 290 s. ISBN 80-224-0654-6.
(vybrané kapitoly)

ČÚZY, L. a kol. 2005. Panoráma slovenskej literatúry II. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. 176 s. ISBN 80-10-00674-2. (vybrané kapitoly)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 254

A	ABS	B	C	D	E	FX
46,46	0,0	25,98	18,9	6,69	1,97	0,0

Vyučujúci: doc. PhDr. Erika Brtáňová, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 27.02.2024

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KS JL/M-SLOde012/22	Názov predmetu: Seminár zo staršej literatúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma: 2 hodiny týždenne seminár, spolu za semester 22 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne) Pracovná záťaž študenta: 11 x 2 hodiny priamej výučby = 22 hodín; 20 hodín priebežného čítania beletristických textov na jednotlivé vyučovacie hodiny; 8 hodín prípravy na prezentáciu prideleného zadania s dôrazom na aplikáciu nadobudnutých vedomostí a čitateľsko-interpretačných zručností; 10 hodín prípravy na písomný test zameraný na identifikáciu ukážok z prečítaných literárnych diel. Spolu 60 hodín práce študenta. Vyučovacie metódy: prednášanie, výklad teoretických poznatkov a ich aplikácia na praktických príkladoch, moderovaný rozhovor, analýza textu, riadené samoštúdium, e-learning	
Počet kreditov: 2	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude hodnotený za prezentáciu prideleného zadania s dôrazom na aplikáciu nadobudnutých vedomostí a čitateľsko-interpretačných zručností (60 bodov) a za písomný test v závere priebežnej výučby zameraný na identifikáciu ukážok z prečítaných literárnych diel (40 bodov). Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektoréj zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (prezentácia: menej ako 36 bodov, záverečný test: menej ako 24 bodov). Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti zo staršej literatúry v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva predstavené	

fakty, získané literárnohistorické vedomosti vie presvedčivo kriticky a samostatne hodnotiť, dokáže na vynikajúcej úrovni tvorivo aplikovať, adaptovať, inovovať a navrhovať postupy práce s literárnym textom v školskej praxi, má schopnosť tvorivo samostatne a nápadito riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má výborne rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti zo starzej literatúry v požadovanom rozsahu, logicky iba s nepatrými chybami usporadúva predstavené fakty, k získaným literárnohistorickým vedomostiam zaujíma čiastočne kritický postoj a dokáže veľmi dobre aplikovať, adaptovať a inovovať postupy práce s literárnym textom v školskej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti zo starzej literatúry v požadovanom rozsahu, predstavené fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, dokáže spoľahlivo aplikovať získané literárnohistorické vedomosti a existujúce postupy práce s literárnym textom v školskej praxi, spoľahlivo samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

D (76 – 69 %, uspokojivo – priateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti zo starzej literatúry v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadani faktov, dokáže uspokojivo aplikovať získané literárnohistorické vedomosti a existujúce postupy práce s literárnym textom v školskej praxi, uspokojivo a prevažne samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má priateľne rozvinuté zručnosti potrebné na samoštúdium;

E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí zo starzej literatúry v požadovanom rozsahu a značné nedostatky v usporiadani faktov, dokáže minimálne aplikovať získané literárnohistorické vedomosti a existujúce postupy práce s literárnym textom v školskej praxi, s výraznou pomocou na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti potrebné na samoštúdium;

Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti zo starzej literatúry v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané literárnohistorické vedomosti nevie aplikovať pri práci s literárnym textom v školskej praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, nevie sa samostatne ďalej vzdelávať.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent má vedomosti, zručnosti a kompetentnosť všeestrannej interpretácie umeleckého textu z obdobia starzej slovenskej literatúry, má osvojenú schopnosť zaujať kritický postoj k interpretovanému textu a nadobudnuté poznatky dokáže originálne a tvorivo preniesť do pedagogickej praxe. Má dôkladne zvládnuté teoretické vedomosti týkajúce sa štýlu a poetiky daného obdobia a dokáže ich tvorivo uplatniť v literárno-analytickej praxi, čiže pri analýze konkrétnych textov. Nadobudnuté praktické zručnosti vie študent tvorivo a samostatne použiť, argumentovať a interpretovať pri komplexnej analýze literárneho diela. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty. Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Má rozvinuté aj viaceré prenositeľné zručnosti, ako napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v

súvislostiach, metakognitívne schopnosti. Teoretické vedomosti a praktické zručnosti vie študent uplatniť aj vo vyššom stupni vysokoškolského štúdia. Dokáže ich využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii učiteľa nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania.

Stručná osnova predmetu:

1. Ústna tradícia. Rímske príbehy. Exemplá a ich funkcia.
2. Staroslovenske literárne pamiatky a ich model poetickosti.
3. Normovaná poetika v stredovekých legendách a kronikách: Anonymova kronika, Maurova legenda, Legenda o sv. Ladislavovi, Legenda o sv. Margite.
4. Občiansko-politicke reflexie v tvorbe M. Rakovského a J. Koppaya.
5. Duchovná lyrika J. Silvána, V. B. Nedožerského, E. Lániho. Historické piesne: skladba M. Bosňáka a príbeh Siládiho a Had'mážiho.
6. Biblická dramatika J. Tesáka Mošovského a komické prvky v drámac P. Kyrmezera.
7. Tematické okruhy dominujúce v didakticko-reflexívnych skladbách H. Gavloviča a P. Benického.
8. Dve trnavské tlače: zbierka modlitieb J. Abrahamffyho a zbierka kázni A. Máčaja.
9. Galantný charakter skladby Š. F. Seleckého. Existenciálna motivika v historickej a časovej veršovanej epike: J. Čerňanský, Š. Korbel', M. Markovič.
10. Rétorická analýza denníkových próz J. Simonidesa, T. Masníka a D. Krmana ml.
11. Ohlasy národnej kultúry v Novom trhu latinsko-slovenskom D. Sinapia Horčičku. Kompozícia a obsahové zameranie Historicko-zemepisných vedomostí M. Bela.

Vyučovaný predmet poskytne priestor pre integráciu vedomostí a ich usústavnenie formou vlastnej študijnej cesty vedúcej k profilovaniu odborne spôsobnej osobnosti pripravenej realizovať metódy kritického myslenia o slovenskej literatúre, najmä v kontexte aktuálnych smerovaní v myslení o historicko-kultúrnom vývine európskeho kultúrneho priestoru. Predmet bude viest' študenta k aktívному získavaniu informácií a efektívemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie jeho zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, stimuluje jeho zručnosť navrhovať a realizovať na ich základe riešenia odborných problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Študent si na predmete upevní a rozvinie komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a pluralitné občianske postoje.

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra:

KÁKOŠOVÁ, Z. 2007. Príručka k dejinám staršej slovenskej literatúry. Trnava: Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave. 209 s. ISBN 978-80-8922-064-9.

TKÁČIKOVÁ, E. 2005. Staršia slovenská literatúra. Antológia textov. Bratislava: Univerzita Komenského. 203 s. ISBN 802-23-1947-3.

Odporučaná literatúra:

BRTÁŇOVÁ, E. 2012. Na margo staršej literatúry. Zo žánrovej problematiky 11. – 18. storočia. Bratislava: Ústav slovenskej literatúry SAV – Kalligram. 304 s. ISBN 978-80-8101-678-3.

MINÁRIK, J. 1985. Dejiny slovenskej literatúry I. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladatel'stvo. 375 s.

ŠMATLÁK, S. 2007. Dejiny slovenskej literatúry I. (9. – 18. storočie). 4. vyd. Bratislava: Literárne informačné centrum. 359 s. ISBN 978-80-89222-28-5.

Ďalšie študijné texty budú dostupné v elektronickej podobe v aplikácii MS Teams/Moodle.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 259

A	ABS	B	C	D	E	FX
42,86	0,0	29,34	12,36	6,95	4,63	3,86

Vyučujúci: doc. PhDr. Erika Brtáňová, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU ŠTÁTNEJ SKÚŠKY

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KS JL/M-SLOšt008/16	Názov predmetu: slovenský jazyk a literatúra
---	--

Počet kreditov: 3

Stupeň štúdia: II.

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Štátnej skúške (vrátane obhajoby záverečnej práce) je v súlade s vnútorným predpisom č. 1/2020 Študijný poriadok PdF UK, ako aj s vnútorným predpisom č. 5/2021 Študijný poriadok UK.

Štátnej skúške môže študent vykonáť a) po získaní minimálne takého počtu kreditov, aby po získaní kreditov za úspešné absolvovanie poslednej štátnej skúšky dosiahol potrebný počet kreditov na riadne skončenie štúdia a b) po úspešnom absolvovaní povinných predmetov, poviňne voliteľných predmetov a výberových predmetov v skladbe určenej študijným programom okrem štátnej skúšky a c) nie je proti nemu vedené disciplinárne konanie.

V magisterskom stupni štúdia je potrebné získať v rámci študijného programu za jeho študijnú časť 94 kreditov v predpísanej skladbe. Ďalších 14 kreditov študent získava za úspešnú obhajobu diplomovej práce a 12 kreditov za predmety štátnej skúšky.

Podľa VP 23/2021 Vnútorný systém zabezpečovania kvality VŠ vzdelávania UK v Bratislave, časť šest, čl. 56, ods. 2 musí študent preukázať nadobudnuté vedomosti, ako aj to, že im porozumel a vie ich uplatniť. Je schopný tvorivo riešiť problémy aj v širších kontextoch súvisiacich s daným študijným odborom, má rozvinuté vzdelávacie zručnosti, disponuje vysokým stupňom samostatnosti a autonómie.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má dôkladne a komplexne osvojené jazykovedné a literárnoviedné vedomosti zo svojej špecializácie i metodiku ich získavania, logicky bezchybne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie presvedčivo kriticky a samostatne hodnotiť, dokáže ich na vynikajúcej úrovni prakticky aplikovať a adaptovať pri analýze textov, plne sa orientuje v širších jazykových, literárnych, literárnohistorických, kultúrnych a spoločenských súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca.

B (veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobre osvojené jazykovedné a literárnoviedné vedomosti zo svojej špecializácie i metodiku ich získavania, logicky iba s nepatrými chybami usporadúva predstavené fakty, k získaným vedomostiam zaujíma čiastočne kritický postoj a dokáže ich veľmi dobre prakticky aplikovať a adaptovať pri analýze textov, plne sa orientuje v širších jazykových, literárnych, literárnohistorických, kultúrnych a spoločenských súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá.

C (dobre – bežná spoločnosť práca): dobrý výkon: študent má dobre osvojené jazykovedné a literárnoviedné vedomosti zo svojej špecializácie i metodiku ich získavania, predstavené fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, dokáže ich spoločnosť prakticky aplikovať pri analýze textov, spoločnosť sa orientuje v širších jazykových, literárnych, literárnohistorických, kultúrnych a spoločenských súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá.

D (uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivo osvojené jazykovedné a literárnoviedné vedomosti zo svojej špecializácie i metodiku ich získavania,

preukazuje niektoré nedostatky v usporiadani faktov, dokáže ich uspokojivo prakticky aplikovať pri analýze textov, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá.

E (dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent má na minimálnej úrovni osvojené jazykovedné a literárnovedné vedomosti zo svojej špecializácie i metodiku ich získavania, preukazuje značné nedostatky v usporiadani faktov, dokáže ich minimálne aplikovať pri analýze textov, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je dobrá.

Fx (nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné jazykovedné a literárnovedné vedomosti zo svojej špecializácie, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, nedokáže ich aplikovať pri analýze textov.

Výsledky vzdelávania:

Výstupy vzdelávania sú v súlade s Dlhodobým zámerom UK/PdF, poslaním a strategickými zámermi UK/PdF, v súlade s opisom študijného odboru, v súlade s NKR/SKR/DD, v súlade s profilom absolventa, v súlade s cieľmi a výstupmi vzdelávania v jednotlivých predmetoch študijného plánu študijného programu a ďalšími prislúchajúcimi dokumentmi.

Študent dôkladne pozná systém a normu súčasnej spisovej slovenčiny vo všetkých jej rovinách, pozná vývin a dejiny slovenského jazyka, kodifikácie spisovej slovenčiny, má ucelený a komplexný súbor vedomostí z teórie jazyka a jazykovedy. Má ucelený a komplexný súbor vedomostí z teórie literatúry a o dejinách slovenskej literatúry od obdobia stredoveku až po súčasnosť, o literatúre pre deti a mládež, pozná umelecké smery, reprezentatívnych autorov a diela. Dôkladne ovláda metodológiu jazykovedného a literárnovedného výskumu na úrovni, ktorá mu umožňuje praktizovať jazykovú a literárnu analýzu, interpretáciu a hodnotenie textov.

Stručná osnova predmetu:

Štátnej skúške pozostáva z dvoch súčasti, a to 1. slovenský jazyk a 2. slovenská literatúra.

Slovenský jazyk – tematické okruhy

- Teórie o pôvode slovenčiny.
- Vplyv iných jazykov na slovenčinu v staršom období jej vývinu a v súčasnosti. Diferenciácia slovnej zásoby z hľadiska pôvodu.
- Genealogická, typologická (morfologická) a areálová charakteristika slovenčiny.
- Veľkomoravské obdobie vo vývine slovenčiny – jazyk, písmo, pamiatky.
- Bernolákovská a štúrovská kodifikácia spisovej slovenčiny. Spisovná slovenčina v matičnom a martinskom období. Prehľad vývinu slovenčiny v 20. storočí.
- Stratifikácia slovenského národného jazyka z rozličných hľadísk. Územné členenie slovenských nárečí.
- Systém, štruktúra a štruktúrovanosť v jazyku. Jazyk a reč.
- Komunikačný proces. Systém slovenských hlások zo súčasného a vývinového hľadiska. Hláska a fonéma, varianty foném. Neutralizácie a alternácie. Suprasegmentálne fónické prostriedky. Podstata slabiky a jej podoby. Uplatňovanie rytmického zákona a iných fonetických javov pri ohýbaní slov v slovenčine.
- Lexikológia a jej čiastkové disciplíny. Slovo ako jazykový znak. Významová štruktúra slova. Spôsoby obohacovania slovnej zásoby. Základné kritériá diferenciácie slovnej zásoby.
- Morfematická a morfológická štruktúra slova. Slovné druhy z hľadiska pomenovacej hodnoty. Komplexná slovnodruhová charakteristika jednotlivých slovných druhov a ich klasifikácia. Slovnodruhové prechody. Gramatické kategórie zo súčasného a vývinového hľadiska.
- Syntaktická rovina. Typy syntaktických konštrukcií. Vettá syntax, podstata vety, aktualizácia a predikácia, veta a výpoved', gramatická a modálna stavba viet, základné a rozvíjacie vetté členy. Polovetná, súvetná a nadvetná syntax.
- Štýlistika. Štylémy a ich klasifikácia. Diferenciácia slovnej zásoby zo štýlistického hľadiska. Štýlotvorné činitele. Modelové štruktúry textu (funkčné jazykové štýly, slohové postupy, žánre).

Slovenská literatúra – tematické okruhy

- Literárna veda, prehľad literárnovedných orientácií na Slovensku. Verzológia. Genológia. Tematická, kompozičná a jazyková štruktúra uměleckého diela.
- Literatúra pre deti a mládež, periodizačná štruktúra slovenskej literatúry pre deti a mládež. Konštituovanie klasickej uměleckej literatúry pre mládež v 30. rokoch 20. storočia. Moderná slovenská poézia a próza pre deti a mládež v druhej polovici 20. storočia. Poetika detského aspektu. Literatúra faktu pre deti a mládež.
- Ľudová rozprávka a povest, poetika a typológia. Zberatelia a ich koncepcie. Literárny folklorizmus pre deti v 20. storočí.
- Špecifické črty staršej slovenskej literatúry. Periodizácia, literárne jazyky, druhy a žánre. Stredoveká literatúra. Ideový a umělecký charakter renesančného humanizmu. Literárna tvorba obdobia baroka.
- Klasizmus, preromantizmus a romantizmus v slovenskej literatúre. Inonárodné a domáce vplyvy, periodizačná štruktúra, dominantné druhy a žánre.
- Slovenská literatúra na pomedzí romantizmu a realizmu.
- Slovenský literárny realizmus v poézii, próze a dráme. Generačné konfrontácie.
- Slovenská literárna moderna. Východiská, charakter, autori.
- Slovenská literatúra v medzivojniovom období. Vývinová diferenciácia. Pluralizmus smerov, impulzy, poetiky, autori.
- Próza socialistického realizmu a paralelná slobodná problémová reflexia človeka a spoločnosti.
- Individuálne a skupinové iniciatívy v poézii v 50. a 60. rokoch 20. storočia. Vývinový prínos prozaikov generácie Mladej tvorby.
- Románová situácia v slovenskej próze 70. rokov 20. storočia, próza historizmu a regionalizmu.
- Postmoderné tendencie v slovenskej literatúre pred rokom 1989.

Študenti najskôr charakterizujú vybrané literárne obdobie, žáner a tému a následne budú svoje vedomosti, interpretačno-analytické zručnosti a príslušné kompetentnosti dokumentovať na ukážkach z prečítaných diel. Súčasne budú prezentovať stratégie pre využitie literárneho textu v pedagogickom procese. Tematické okruhy budú syntetizovať poznatky nadobudnuté v jednotlivých literárne orientovaných predmetoch.

Študent na štátnej skúške komplexne preukáže vedomosti, schopnosti a kompetentnosti podľa konkrétnych otázok z absolvovaných predmetov.

Obsahová náplň štátnicového predmetu:

Odporučaná literatúra:

Odporučaná študijná literatúra je uvedená v informačných listoch príslušných predmetov.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026												
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave												
Fakulta: Pedagogická fakulta												
Kód predmetu: PdF.KP/M-VUZde028/24	Názov predmetu: Spevácky zbor COMENIUS I.											
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:												
Forma výučby: seminár												
Odporeúčaný rozsah výučby (v hodinách):												
Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26												
Metóda štúdia: prezenčná												
Počet kreditov: 2												
Odporeúčaný semester/trimester štúdia: 2.												
Stupeň štúdia: II.												
Podmieňujúce predmety:												
Podmienky na absolvovanie predmetu:												
Výsledky vzdelávania:												
Stručná osnova predmetu:												
Odporeúčaná literatúra:												
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:												
Poznámky:												
Hodnotenie predmetov												
Celkový počet hodnotených študentov: 21												
A	ABS	B	C	D	E	FX						
95,24	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,76						
Vyučujúci: doc. Monika Bažíková, ArtD.												
Dátum poslednej zmeny:												
Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.												

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026												
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave												
Fakulta: Pedagogická fakulta												
Kód predmetu: PdF.KP/M-VUZde028/24	Názov predmetu: Spevácky zbor COMENIUS I.											
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:												
Forma výučby: seminár												
Odporeúčaný rozsah výučby (v hodinách):												
Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26												
Metóda štúdia: prezenčná												
Počet kreditov: 2												
Odporeúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.												
Stupeň štúdia: II.												
Podmieňujúce predmety:												
Podmienky na absolvovanie predmetu:												
Výsledky vzdelávania:												
Stručná osnova predmetu:												
Odporeúčaná literatúra:												
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:												
Poznámky:												
Hodnotenie predmetov												
Celkový počet hodnotených študentov: 21												
A	ABS	B	C	D	E	FX						
95,24	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,76						
Vyučujúci: doc. Monika Bažíková, ArtD.												
Dátum poslednej zmeny:												
Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.												

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026												
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave												
Fakulta: Pedagogická fakulta												
Kód predmetu: PdF.KP/M-VUZde029/24	Názov predmetu: Spevácky zbor COMENIUS II.											
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:												
Forma výučby: seminár												
Odporeúčaný rozsah výučby (v hodinách):												
Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26												
Metóda štúdia: prezenčná												
Počet kreditov: 2												
Odporeúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4.												
Stupeň štúdia: II.												
Podmieňujúce predmety:												
Podmienky na absolvovanie predmetu:												
Výsledky vzdelávania:												
Stručná osnova predmetu:												
Odporeúčaná literatúra:												
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:												
Poznámky:												
Hodnotenie predmetov												
Celkový počet hodnotených študentov: 0												
A	ABS	B	C	D	E	FX						
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0						
Vyučujúci: doc. Monika Bažíková, ArtD.												
Dátum poslednej zmeny:												
Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.												

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026												
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave												
Fakulta: Pedagogická fakulta												
Kód predmetu: PdF.KP/M-VUZde029/24	Názov predmetu: Spevácky zbor COMENIUS II.											
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:												
Forma výučby: seminár												
Odporeúčaný rozsah výučby (v hodinách):												
Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26												
Metóda štúdia: prezenčná												
Počet kreditov: 2												
Odporeúčaný semester/trimester štúdia: 3.												
Stupeň štúdia: II.												
Podmieňujúce predmety:												
Podmienky na absolvovanie predmetu:												
Výsledky vzdelávania:												
Stručná osnova predmetu:												
Odporeúčaná literatúra:												
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:												
Poznámky:												
Hodnotenie predmetov												
Celkový počet hodnotených študentov: 0												
A	ABS	B	C	D	E	FX						
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0						
Vyučujúci: doc. Monika Bažíková, ArtD.												
Dátum poslednej zmeny:												
Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.												

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KPg/M-VUZde024/22	Názov predmetu: Spracovanie a interpretácia štatistických dát
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie 2 hodiny týždenne seminár, spolu za semester 22 hodín, kombinovanou metódou (primárne prezenčne). V rámci blended learningu sa bude využívať LMS MOODLE. Pracovná záťaž študenta: 11x 2 hodiny priamej výučby = 22 hodín; 8 hodín príprava priebežných úloh; 20 hodín príprava seminárnej práce a 10 hodín príprava na záverečný test. Spolu 60 hodín práce študenta. Vyučovacie metódy: prednáška, diskusia o prebranej téme; práca v malých skupinách; problémové riešenie úloh.	
Počet kreditov: 2	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Predmet je ukončený hodnotením, váha priebežného a záverečného hodnotenia je 100/0. Študent bude hodnotený záverečným testom za 30 bodov z teoretických vedomostí a riešení úloh zameraných na porozumenie a interpretáciu štatistických konceptov. V priebehu semestra študenti odovzdajú 5 vypracovaných zadania po 6 bodov, ktoré budú zamerané na riešenie štatistických zadania pomocou softvéru MS EXCEL a JASP z jednotlivých tém (deskriptívna štatistika, korelačná a regresná analýza, výberové šetrenie, testovanie hypotéz) a na konci semestra študent odovzdá a odprezentuje semestrálnu prácu za 40 bodov. Semestrálny práca bude obsahovať samostatné štatistické spracovanie a interpretáciu kvantitatívneho výskumu (vlastného alebo z prevzatých dát napríklad z diplomových, rigoróznych alebo doktorandských prác). Študent odovzdá prácu v elektronickej podobe MS Word a MS EXCEL, prezentáciu pripraví v MS PowerPoint alebo Prezi. Študent preukáže vypracovaním a prezentáciou semestrálneho projektu, že je schopný samostatne štatisticky vyhodnotiť kvantitatívny výskum a interpretovať ich. Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 81 bodov, na hodnotenie C najmenej 73 bodov, na hodnotenie D najmenej 66 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej z 5 zadania získa menej ako 3 body. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky), študent výborne ovláda teoretické vedomosti štatistického spracovania dát a vie ich korektnie a jasne interpretovať; úlohy rieši tvorivým	

spôsobom, vie pohotovo a spontánne reagovať počas prednášok a systematicky si pripravuje zadania na semináre, študent je iniciatívny, kladie otázky v kontexte riešenej problematiky. Na seminároch je aktívny. Do výučby vnáša vlastné skúsenosti a postrehy z praxe. Jeho ústny a písomný prejav je správny, citačne korektný, gramaticky bezchybný.

B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), študent ovláda teoretické vedomosti štatistického spracovania dát a vie ich korektne a jasne interpretovať s menšími nedostatkami, má nadobudnuté klúčové kompetencie, vie pohotovo reagovať počas prednášok na výzvy vyučujúceho, študent je sám iniciatívny a kladie otázky v kontexte riešenej problematiky. Jeho písomný prejav v seminárnej práci je správny, gramaticky bezchybný a tvorivý. Do výučby vnáša vlastné skúsenosti a postrehy z praxe. Výsledky jeho činností sú kvalitné, s menšími nedostatkami. C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca), študent ovláda teoretické vedomosti štatistického spracovania dát a vie ich interpretovať na priemernej, teda dobrej úrovni, má nadobudnuté teoretické vedomosti a zručnosti s použitím softvérov MS EXCEL a JASP pri riešení úloh, vie reagovať na výzvy vyučujúceho. Sám nie je iniciatívny, nekladie otázky v kontexte riešenej problematiky. Jeho komunikačný štýl nepôsobí rušivo, no nie je si istý svojou odpoveďou a jeho reč nemá výraznejšie rušivé elementy. Skúsenosti z praxe prenáša s problémami. Jeho, gramatický prejav je menej kvalitný.

D (72-66%, uspokojivo – priateľné výsledky), študent ovláda učivo na uspokojivej úrovni. Teóriu ovláda s menšími medzerami, ale nevie ju aplikovať do riešenia praktických skúseností, pri interpretácii získaných štatistických údajov potrebuje pomoc. Počas výučby je málo aktívny, neprináša nové riešenia, zastáva rolu pasívneho pozorovateľa. U študenta prevláda skôr memorovanie na rozdiel od kritického uvažovania. Analýza z praxe je menej konštruktívna. Jeho písomný prejav má isté nepresnosti až vážnejšie nedostatky.

E (65-60%, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá), študent ovláda teoretické vedomosti štatistického spracovania dát na nízkej úrovni, na pokyny a výzvy vyučujúceho reaguje so značnými nepresnosťami; študent sám nie je iniciatívny a nekladie otázky v kontexte riešenej problematiky. Teoretické poznatky uplatňuje so značnými problémami, v praktickej rovine nemá odporúčania pre správne možnosti riešenia. Študent je skôr v pozícii pasívneho prijímateľa poznatkov a na seminároch nie je aktívny. Študent nie je tvorivý, opiera sa o početné citácie bez vlastného názoru. Jeho gramatický prejav nie je bezchybný a stylizačne korektný.

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše) toto hodnotenie získa študent vtedy, ak nesplní niektoré z požadovaných minimálnych kritérií a nie je priostený k záverečnému testu. Znamená to, že študent nemá osvojené vedomosti a zručnosti v takej miere, ktoré by mu umožňovali splnenie aspoň minimálnych kritérií na udelenie úspešného hodnotenia.

Výsledky vzdelávania:

Ciele a výstupy vzdelávania a prenositeľné spôsobilosti:

Študent po absolvovaní kurzu bude schopný vhodne si zvoliť štatistickú metódu v rámci kvantitatívneho výskumu. Získa zručnosti v spracovaní a vyhodnotení dát a bude vedieť vhodne použiť softvér MS EXCEL a JASP. Bude rozumieť významu získaných štatistických údajov a bude vedieť vyhodnotiť a interpretovať získané štatistické výstupy kvantitatívneho skúmania.

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu:

Zoznámenie sa s druhmi premenných a základnou teóriou štatistiky. Zvládnutie tvorby deskriptívnych štatistik súboru v programe MS Excel a JASP. Schopnosť testovania štatistických hypotéz s využitím parametrických testov. Analýza rozptylu - ANOVA. Korelačná a regresná analýza.

1. Deskriptívna štatistika – opis štatistického súboru

2. Deskriptívna štatistika – vizualizácia dát

3. Korelačná a regresná analýza 4. Pravdepodobnosť 5. Náhodné veličiny 6. Rozdelenie pravdepodobnosti 7. Výberové šetrenie 8. Odhady charakteristík základného súboru 9. Testovanie hypotéz 10. Prezentácia semestrálneho projektu

Odporučaná literatúra:

- CHAJDIAK, J. (2013). Štatistika jednoducho v Exceli, Bratislava, Statis, 341 s. ISBN 978-80-855-974-0
- NEUBAUER, J., SEDLAČÍK, M., KŘÍŽ, O. (2016). Základy statistiky. Praha, Grada, 280 s. ISBN 978-80-247-5786-5
- RIMARČÍK, M. (2007). Štatistika pre prax. Košice, Marián Rimarčík, 200 s. ISBN 8096981311

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Lilla Koreňová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KPg/M-VUZde024/22	Názov predmetu: Spracovanie a interpretácia štatistických dát
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie 2 hodiny týždenne seminár, spolu za semester 22 hodín, kombinovanou metódou (primárne prezenčne). V rámci blended learningu sa bude využívať LMS MOODLE. Pracovná záťaž študenta: 11x 2 hodiny priamej výučby = 22 hodín; 8 hodín príprava priebežných úloh; 20 hodín príprava seminárnej práce a 10 hodín príprava na záverečný test. Spolu 60 hodín práce študenta. Vyučovacie metódy: prednáška, diskusia o prebranej téme; práca v malých skupinách; problémové riešenie úloh.	
Počet kreditov: 2	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Predmet je ukončený hodnotením, váha priebežného a záverečného hodnotenia je 100/0. Študent bude hodnotený záverečným testom za 30 bodov z teoretických vedomostí a riešení úloh zameraných na porozumenie a interpretáciu štatistických konceptov. V priebehu semestra študenti odovzdajú 5 vypracovaných zadania po 6 bodov, ktoré budú zamerané na riešenie štatistických zadania pomocou softvéru MS EXCEL a JASP z jednotlivých tém (deskriptívna štatistika, korelačná a regresná analýza, výberové šetrenie, testovanie hypotéz) a na konci semestra študent odovzdá a odprezentuje semestrálnu prácu za 40 bodov. Semestrálny práca bude obsahovať samostatné štatistické spracovanie a interpretáciu kvantitatívneho výskumu (vlastného alebo z prevzatých dát napríklad z diplomových, rigoróznych alebo doktorandských prác). Študent odovzdá prácu v elektronickej podobe MS Word a MS EXCEL, prezentáciu pripraví v MS PowerPoint alebo Prezi. Študent preukáže vypracovaním a prezentáciou semestrálneho projektu, že je schopný samostatne štatisticky vyhodnotiť kvantitatívny výskum a interpretovať ich. Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 81 bodov, na hodnotenie C najmenej 73 bodov, na hodnotenie D najmenej 66 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej z 5 zadania získa menej ako 3 body. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky), študent výborne ovláda teoretické vedomosti štatistického spracovania dát a vie ich korektnie a jasne interpretovať; úlohy rieši tvorivým	

spôsobom, vie pohotovo a spontánne reagovať počas prednášok a systematicky si pripravuje zadania na semináre, študent je iniciatívny, kladie otázky v kontexte riešenej problematiky. Na seminároch je aktívny. Do výučby vnáša vlastné skúsenosti a postrehy z praxe. Jeho ústny a písomný prejav je správny, citačne korektný, gramaticky bezchybný.

B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), študent ovláda teoretické vedomosti štatistického spracovania dát a vie ich korektne a jasne interpretovať s menšími nedostatkami, má nadobudnuté klúčové kompetencie, vie pohotovo reagovať počas prednášok na výzvy vyučujúceho, študent je sám iniciatívny a kladie otázky v kontexte riešenej problematiky. Jeho písomný prejav v seminárnej práci je správny, gramaticky bezchybný a tvorivý. Do výučby vnáša vlastné skúsenosti a postrehy z praxe. Výsledky jeho činností sú kvalitné, s menšími nedostatkami. C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca), študent ovláda teoretické vedomosti štatistického spracovania dát a vie ich interpretovať na priemernej, teda dobrej úrovni, má nadobudnuté teoretické vedomosti a zručnosti s použitím softvérov MS EXCEL a JASP pri riešení úloh, vie reagovať na výzvy vyučujúceho. Sám nie je iniciatívny, nekladie otázky v kontexte riešenej problematiky. Jeho komunikačný štýl nepôsobí rušivo, no nie je si istý svojou odpoveďou a jeho reč nemá výraznejšie rušivé elementy. Skúsenosti z praxe prenáša s problémami. Jeho, gramatický prejav je menej kvalitný.

D (72-66%, uspokojivo – priateľné výsledky), študent ovláda učivo na uspokojivej úrovni. Teóriu ovláda s menšími medzerami, ale nevie ju aplikovať do riešenia praktických skúseností, pri interpretácii získaných štatistických údajov potrebuje pomoc. Počas výučby je málo aktívny, neprináša nové riešenia, zastáva rolu pasívneho pozorovateľa. U študenta prevláda skôr memorovanie na rozdiel od kritického uvažovania. Analýza z praxe je menej konštruktívna. Jeho písomný prejav má isté nepresnosti až vážnejšie nedostatky.

E (65-60%, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá), študent ovláda teoretické vedomosti štatistického spracovania dát na nízkej úrovni, na pokyny a výzvy vyučujúceho reaguje so značnými nepresnosťami; študent sám nie je iniciatívny a nekladie otázky v kontexte riešenej problematiky. Teoretické poznatky uplatňuje so značnými problémami, v praktickej rovine nemá odporúčania pre správne možnosti riešenia. Študent je skôr v pozícii pasívneho prijímateľa poznatkov a na seminároch nie je aktívny. Študent nie je tvorivý, opiera sa o početné citácie bez vlastného názoru. Jeho gramatický prejav nie je bezchybný a stylizačne korektný.

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše) toto hodnotenie získa študent vtedy, ak nesplní niektoré z požadovaných minimálnych kritérií a nie je priostený k záverečnému testu. Znamená to, že študent nemá osvojené vedomosti a zručnosti v takej miere, ktoré by mu umožňovali splnenie aspoň minimálnych kritérií na udelenie úspešného hodnotenia.

Výsledky vzdelávania:

Ciele a výstupy vzdelávania a prenositeľné spôsobilosti:

Študent po absolvovaní kurzu bude schopný vhodne si zvoliť štatistickú metódu v rámci kvantitatívneho výskumu. Získa zručnosti v spracovaní a vyhodnotení dát a bude vedieť vhodne použiť softvér MS EXCEL a JASP. Bude rozumieť významu získaných štatistických údajov a bude vedieť vyhodnotiť a interpretovať získané štatistické výstupy kvantitatívneho skúmania.

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu:

Zoznámenie sa s druhmi premenných a základnou teóriou štatistiky. Zvládnutie tvorby deskriptívnych štatistik súboru v programe MS Excel a JASP. Schopnosť testovania štatistických hypotéz s využitím parametrických testov. Analýza rozptylu - ANOVA. Korelačná a regresná analýza.

1. Deskriptívna štatistika – opis štatistického súboru

2. Deskriptívna štatistika – vizualizácia dát

3. Korelačná a regresná analýza 4. Pravdepodobnosť 5. Náhodné veličiny 6. Rozdelenie pravdepodobnosti 7. Výberové šetrenie 8. Odhad charakteristík základného súboru 9. Testovanie hypotéz 10. Prezentácia semestrálneho projektu

Odporučaná literatúra:

- CHAJDIAK, J. (2013). Štatistika jednoducho v Exceli, Bratislava, Statis, 341 s. ISBN 978-80-855-974-0
- NEUBAUER, J., SEDLAČÍK, M., KŘÍŽ, O. (2016). Základy statistiky. Praha, Grada, 280 s. ISBN 978-80-247-5786-5
- RIMARČÍK, M. (2007). Štatistika pre prax. Košice, Marián Rimarčík, 200 s. ISBN 8096981311

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Lilla Koreňová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026												
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave												
Fakulta: Pedagogická fakulta												
Kód predmetu: PdF.KPg/M-VUZde026/22	Názov predmetu: Stratégie rozvoja tvorivosti žiaka											
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:												
Forma výučby: seminár												
Odporeúčaný rozsah výučby (v hodinách):												
Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26												
Metóda štúdia: prezenčná												
Počet kreditov: 2												
Odporeúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.												
Stupeň štúdia: II.												
Podmieňujúce predmety:												
Podmienky na absolvovanie predmetu:												
Výsledky vzdelávania:												
Stručná osnova predmetu:												
Odporeúčaná literatúra:												
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:												
Poznámky:												
Hodnotenie predmetov												
Celkový počet hodnotených študentov: 0												
A	ABS	B	C	D	E	FX						
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0						
Vyučujúci: Mgr. Barbora Jaslovská, PhD., Mgr. Peter Ostradický, PhD., Mgr. Adriana Poliaková, PhD., doc. Mgr. Martin Kuruc, PhD.												
Dátum poslednej zmeny:												
Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.												

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026												
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave												
Fakulta: Pedagogická fakulta												
Kód predmetu: PdF.KPg/M-VUZde026/22	Názov predmetu: Stratégie rozvoja tvorivosti žiaka											
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:												
Forma výučby: seminár												
Odporeúčaný rozsah výučby (v hodinách):												
Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26												
Metóda štúdia: prezenčná												
Počet kreditov: 2												
Odporeúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4.												
Stupeň štúdia: II.												
Podmieňujúce predmety:												
Podmienky na absolvovanie predmetu:												
Výsledky vzdelávania:												
Stručná osnova predmetu:												
Odporeúčaná literatúra:												
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:												
Poznámky:												
Hodnotenie predmetov												
Celkový počet hodnotených študentov: 0												
A	ABS	B	C	D	E	FX						
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0						
Vyučujúci: Mgr. Barbora Jaslovská, PhD., Mgr. Peter Ostradický, PhD., Mgr. Adriana Poliaková, PhD., doc. Mgr. Martin Kuruc, PhD.												
Dátum poslednej zmeny:												
Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.												

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KS JL/M-SLOde027/22	Názov predmetu: Súčasná slovenčina z historického a nárečového hľadiska
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:

2 hodiny týždenne seminár, spolu za semester 22 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:

11 x 2 hodiny priamej výučby – 22 hodín; 18 hodín prípravy na semináre so zameraním na analýzu pramenných textov a samoštúdium odbornej literatúry k jednotlivým tématom; 20 hodín prípravy na záverečný test. Spolu 60 hodín práce študenta.

Vyučovacie metódy: výklad, vysvetľovanie, heuristické metódy, interpretácia, kolokvium, diskusia

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude hodnotený na základe prezentácie k zadanej téme a na základe písomného testu v závere priebežnej výučby (100 bodov). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (prezentácia: menej ako 30 bodov; záverečný test: menej ako 30 bodov).

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti z oblasti vývinu slovenčiny a jej nárečovej stratifikácie v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie presvedčivo kriticky a samostatne hodnotiť, tvorivo aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť tvorivo a samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má výborne rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať, poznatky dokáže na vynikajúcej úrovni aplikovať pri identifikácii a charakteristike vybraných jazykových javov v textoch písomných pamiatok a aplikovať ich v školskej praxi;

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti z oblasti vývinu slovenčiny a nárečovej stratifikácie v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, k získaným vedomostiam zaujíma čiastočne kritický postoj a vie

ich veľmi dobre aplikovať v praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať, poznatky na veľmi dobrej úrovni dokáže aplikovať pri identifikácii a charakteristike vybraných jazykových javov v textoch písomných pamiatok a vie nadobudnuté vedomosti adaptovať, inovovať a navrhovať postupy práce s nimi v školskej praxi;

C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti z oblasti vývinu slovenčiny a nárečovej stratifikácie v požadovanom rozsahu, vhodne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie spoľahlivo aplikovať v praxi, spoľahlivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať, poznatky dokáže na spoľahlivej úrovni aplikovať pri identifikácii a charakteristike vybraných jazykových javov v textoch písomných pamiatok a adaptovať ich v školskej praxi;

D (76 – 69 %, uspokojivo – priateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti z oblasti vývinu slovenčiny a nárečovej stratifikácie v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadanej faktov, získané vedomosti vie uspokojivo aplikovať v praxi, uspokojivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má priateľne rozvinuté zručnosti potrebné na samoštúdium, poznatky dokáže aplikovať pri identifikácii a charakteristike vybraných jazykových javov v textoch písomných pamiatok a adaptovať ich v školskej praxi;

E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí z oblasti vývinu slovenčiny a nárečovej stratifikácie v požadovanom rozsahu a nedostatky v usporiadanej faktov, získané vedomosti vie minimálne aplikovať v praxi, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti potrebné na samoštúdium, poznatky dokáže na v dostatočnej miere aplikovať pri identifikácii a charakteristike vybraných jazykových javov v textoch písomných pamiatok a uplatniť existujúce postupy práce s nimi v školskej praxi;

Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti z oblasti vývinu slovenčiny a nárečovej stratifikácie v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti nevie aplikovať v praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, nevie sa samostatne ďalej vzdelávať a nedostatočne aplikuje poznatky pri identifikácii a charakteristike vybraných jazykových javov v textoch písomných pamiatok a nevie ich uplatniť v školskej praxi.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent disponuje základným súhrnom poznatkov o starších etapách vývinu a nárečovej stratifikácie slovenčiny. Má poznatky o hlavných vývinových a jazykovo-integračných javoch v slovenskom národnom jazyku, ktoré sa uplatnili v jeho spisovnej podobe. Má rozvinuté zručnosti syntetizovať vedomosti, ktoré nadobudol pri štúdiu súčasného slovenského jazyka, a vie ich uplatniť v tvorivom poznávaní hlavných vývinových zmien v slovenskom jazyku a pri poznávaní ich fungovania v jazykovom systéme slovenčiny. Na základe poznatkov z dialektológie je študent schopný analyzovať a systematizovať hlavné znaky nárečového systému slovenského národného jazyka.

Študent dokáže uplatniť získané poznatky pri opise jazykových súvislostí spätých s vývinom a nárečovým členením slovenského národného jazyka a pri identifikácii vybraných nárečových a vývinových javov v písomných pamiatkach. Ide o prenositeľné poznatky, ktoré sú použiteľné v každodennej praxi, najmä ako analytické a interpretačné zručnosti, ktoré umožnia takto profilovanej osobnosti spojiť poznatky o súčasnom jazyku a kultúre s myslením o dejinách, kultúre a vývine slovenskej spoločnosti. Vedomosti, poznatky a zručnosti vie študent využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii učiteľa nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných

a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty. Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Má osvojené aj viaceré prenositel'né zručnosti, ako napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti.

Stručná osnova predmetu:

1. Praslovanský pôvod slovenčiny.
2. Slovenčina v rodine slovanských jazykov v kontexte teórií o jej pôvode.
3. Staroslovenčina a cirkevná slovančina.
4. Hlavné zmeny v praslovanskom základe slovenčiny (zvuková a morfológická rovina).
5. Hlavné črty vo vývine slovnej zásoby slovenčiny. Lexika zdelená z praslovančiny.
6. Prevzatia z neslovanských jazykov.
7. Slovenská dialektológia a metódy jej výskumu.
8. Základné znaky nárečových makroareálov slovenčiny a ich členenie.
9. Charakteristika kultúrnych variantov slovenčiny v kontexte staršej slovenskej písomnej kultúry.
10. Odraz jazykového vývinu slovenčinu v súčasnom spisovnom jazyku.
11. Dialektológia a výskum slovenčiny vo vzťahu k slovanským i neslovanským jazykom (slovanský jazykový atlas, celokarpatský dialektologický atlas, atlas slovenského jazyka, projekty a medzinárodný výskum).

Tematické rozvrstvenie predmetu podľa jednotlivých okruhov umožní študentovi postupnými krokmi získať základný prehľad o vývine a nárečovej stratifikácii národného jazyka. Poskytne sa nevyhnutný súbor poznatkov, ktorími sa podporí formovanie tvorivých a syntetizujúcich zručnosti, ktoré budú nevyhnutné najmä z hľadiska profilácie absolventa, ktorý sa bude schopný zorientovať v otázkach vývinu národného jazyka, dejín a kultúry. Predmet vytvorí priestor pre komplementárnosť prístupov potrebných pre sformovanie osobnosti absolventa podľa profilu a so zručnosťami presahujúcimi do oblastí dejín a kultúry spoločnosti. Študent zároveň získa predpoklady a motiváciu rozvíjať získané zručnosti v ďalšom vzdelávaní sa a kritickom myslení.

Predmet priviedie študenta k aktívному získavaniu informácií a efektívному využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie jeho zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, stimuluje jeho zručnosť navrhovať a realizovať na ich základe riešenia odborných problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Študent si na predmete upevní a rozvinie komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a pluralitné občianske postoje.

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra:

KRAJČOVIČ, R. 1989. Vývin slovenského jazyka a dialektológia. Bratislava: SPN. 344 s.
(vybrané časti)

ŠTOLC, J. 1994. Slovenská dialektológia. Bratislava: Veda, 179 s. + 37 máp. ISBN 80-224-0036-X. (vybrané časti)

Odporučaná literatúra:

ŽEŇUCH, P. 2021. Z problematiky vývinu slovenčiny. Cyrilská písomná tradícia [elektronický zdroj]. Bratislava: Ústav filologický štúdií Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, Katedra slovenského jazyka a literatúry. 83 s. ISBN 978-80-570-2715-7.

Dostupné na: https://www.fedu.uniba.sk/fileadmin/pdf/Sucasti/Katedry/KS JL/rozne/ZENUCH_Peter_Z_problematiky_vyvinu_slovenciny.pdf (vybrané časti)

ŽEŇUCH, P. 2018. Vojvodinskí Rusnáci a slovenskí rusnáci: jazyková, konfesionálna a etnická identita v komparácii. In: Slavica Slovaca, roč. 53, č. 3 – 4, s. 75 – 85. Dostupné na:
http://www.slavu.sav.sk/casopisy/slavica/2018_1/posekana%20slavika/%C5%BD%C5%88uch.pdf

ŽEŇUCH, P. 2015. K dejinám cyrilskej písomnej kultúry na Slovensku. Nitra: UKF. 175 s. ISBN 978-80-558-0740-9 . (vybrané časti)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 164

A	ABS	B	C	D	E	FX
37,8	0,0	27,44	19,51	9,15	4,27	1,83

Vyučujúci: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KS JL/M-SLOde027/22	Názov predmetu: Súčasná slovenčina z historického a nárečového hľadiska
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma: 2 hodiny týždenne seminár, spolu za semester 22 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne) Pracovná záťaž študenta: 11 x 2 hodiny priamej výučby – 22 hodín; 18 hodín prípravy na semináre so zameraním na analýzu pramenných textov a samoštúdium odbornej literatúry k jednotlivým tématom; 20 hodín prípravy na záverečný test. Spolu 60 hodín práce študenta. Vyučovacie metódy: výklad, vysvetľovanie, heuristické metódy, interpretácia, kolokvium, diskusia	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude hodnotený na základe prezentácie k zadanej téme a na základe písomného testu v závere priebežnej výučby (100 bodov). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (prezentácia: menej ako 30 bodov; záverečný test: menej ako 30 bodov). Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti z oblasti vývinu slovenčiny a jej nárečovej stratifikácie v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie presvedčivo kriticky a samostatne hodnotiť, tvorivo aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť tvorivo a samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má výborne rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať, poznatky dokáže na vynikajúcej úrovni aplikovať pri identifikácii a charakteristike vybraných jazykových javov v textoch písomných pamiatok a aplikovať ich v školskej praxi; B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti z oblasti vývinu slovenčiny a nárečovej stratifikácie v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, k získaným vedomostiam zaujíma čiastočne kritický postoj a vie	

ich veľmi dobre aplikovať v praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať, poznatky na veľmi dobrej úrovni dokáže aplikovať pri identifikácii a charakteristike vybraných jazykových javov v textoch písomných pamiatok a vie nadobudnuté vedomosti adaptovať, inovovať a navrhovať postupy práce s nimi v školskej praxi;

C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti z oblasti vývinu slovenčiny a nárečovej stratifikácie v požadovanom rozsahu, vhodne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie spoľahlivo aplikovať v praxi, spoľahlivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať, poznatky dokáže na spoľahlivej úrovni aplikovať pri identifikácii a charakteristike vybraných jazykových javov v textoch písomných pamiatok a adaptovať ich v školskej praxi;

D (76 – 69 %, uspokojivo – priateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti z oblasti vývinu slovenčiny a nárečovej stratifikácie v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadanej faktov, získané vedomosti vie uspokojivo aplikovať v praxi, uspokojivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má priateľne rozvinuté zručnosti potrebné na samoštúdium, poznatky dokáže aplikovať pri identifikácii a charakteristike vybraných jazykových javov v textoch písomných pamiatok a adaptovať ich v školskej praxi;

E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí z oblasti vývinu slovenčiny a nárečovej stratifikácie v požadovanom rozsahu a nedostatky v usporiadanej faktov, získané vedomosti vie minimálne aplikovať v praxi, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti potrebné na samoštúdium, poznatky dokáže na v dostatočnej miere aplikovať pri identifikácii a charakteristike vybraných jazykových javov v textoch písomných pamiatok a uplatniť existujúce postupy práce s nimi v školskej praxi;

Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti z oblasti vývinu slovenčiny a nárečovej stratifikácie v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti nevie aplikovať v praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, nevie sa samostatne ďalej vzdelávať a nedostatočne aplikuje poznatky pri identifikácii a charakteristike vybraných jazykových javov v textoch písomných pamiatok a nevie ich uplatniť v školskej praxi.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent disponuje základným súhrnom poznatkov o starších etapách vývinu a nárečovej stratifikácie slovenčiny. Má poznatky o hlavných vývinových a jazykovo-integračných javoch v slovenskom národnom jazyku, ktoré sa uplatnili v jeho spisovnej podobe. Má rozvinuté zručnosti syntetizovať vedomosti, ktoré nadobudol pri štúdiu súčasného slovenského jazyka, a vie ich uplatniť v tvorivom poznávaní hlavných vývinových zmien v slovenskom jazyku a pri poznávaní ich fungovania v jazykovom systéme slovenčiny. Na základe poznatkov z dialektológie je študent schopný analyzovať a systematizovať hlavné znaky nárečového systému slovenského národného jazyka.

Študent dokáže uplatniť získané poznatky pri opise jazykových súvisostí spätých s vývinom a nárečovým členením slovenského národného jazyka a pri identifikácii vybraných nárečových a vývinových javov v písomných pamiatkach. Ide o prenositeľné poznatky, ktoré sú použiteľné v každodennej praxi, najmä ako analytické a interpretačné zručnosti, ktoré umožnia takto profilovanej osobnosti spojiť poznatky o súčasnom jazyku a kultúre s myslením o dejinách, kultúre a vývine slovenskej spoločnosti. Vedomosti, poznatky a zručnosti vie študent využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii učiteľa nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných

a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty. Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Má osvojené aj viaceré prenositel'né zručnosti, ako napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti.

Stručná osnova predmetu:

1. Praslovanský pôvod slovenčiny.
2. Slovenčina v rodine slovanských jazykov v kontexte teórií o jej pôvode.
3. Staroslovenčina a cirkevná slovančina.
4. Hlavné zmeny v praslovanskom základe slovenčiny (zvuková a morfológická rovina).
5. Hlavné črty vo vývine slovnej zásoby slovenčiny. Lexika zdelená z praslovančiny.
6. Prevzatia z neslovanských jazykov.
7. Slovenská dialektológia a metódy jej výskumu.
8. Základné znaky nárečových makroareálov slovenčiny a ich členenie.
9. Charakteristika kultúrnych variantov slovenčiny v kontexte staršej slovenskej písomnej kultúry.
10. Odraz jazykového vývinu slovenčinu v súčasnom spisovnom jazyku.
11. Dialektológia a výskum slovenčiny vo vzťahu k slovanským i neslovanským jazykom (slovanský jazykový atlas, celokarpatský dialektologický atlas, atlas slovenského jazyka, projekty a medzinárodný výskum).

Tematické rozvrstvenie predmetu podľa jednotlivých okruhov umožní študentovi postupnými krokmi získať základný prehľad o vývine a nárečovej stratifikácii národného jazyka. Poskytne sa nevyhnutný súbor poznatkov, ktorími sa podporí formovanie tvorivých a syntetizujúcich zručnosti, ktoré budú nevyhnutné najmä z hľadiska profilácie absolventa, ktorý sa bude schopný zorientovať v otázkach vývinu národného jazyka, dejín a kultúry. Predmet vytvorí priestor pre komplementárnosť prístupov potrebných pre sformovanie osobnosti absolventa podľa profilu a so zručnosťami presahujúcimi do oblastí dejín a kultúry spoločnosti. Študent zároveň získa predpoklady a motiváciu rozvíjať získané zručnosti v ďalšom vzdelávaní sa a kritickom myslení.

Predmet priviedie študenta k aktívному získavaniu informácií a efektívnemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie jeho zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, stimuluje jeho zručnosť navrhovať a realizovať na ich základe riešenia odborných problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Študent si na predmete upevní a rozvinie komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a pluralitné občianske postoje.

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra:

KRAJČOVIČ, R. 1989. Vývin slovenského jazyka a dialektológia. Bratislava: SPN. 344 s.
(vybrané časti)

ŠTOLC, J. 1994. Slovenská dialektológia. Bratislava: Veda, 179 s. + 37 máp. ISBN 80-224-0036-X. (vybrané časti)

Odporučaná literatúra:

ŽEŇUCH, P. 2021. Z problematiky vývinu slovenčiny. Cyrilská písomná tradícia [elektronický zdroj]. Bratislava: Ústav filologický štúdií Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, Katedra slovenského jazyka a literatúry. 83 s. ISBN 978-80-570-2715-7.

Dostupné na: https://www.fedu.uniba.sk/fileadmin/pdf/Sucasti/Katedry/KS JL/rozne/ZENUCH_Peter_Z_problematiky_vyvinu_slovenciny.pdf (vybrané časti)

ŽEŇUCH, P. 2018. Vojvodinskí Rusnáci a slovenskí rusnáci: jazyková, konfesionálna a etnická identita v komparácii. In: Slavica Slovaca, roč. 53, č. 3 – 4, s. 75 – 85. Dostupné na:
http://www.slavu.sav.sk/casopisy/slavica/2018_1/posekana%20slavika/%C5%BDe%C5%88uch.pdf

ŽEŇUCH, P. 2015. K dejinám cyrilskej písomnej kultúry na Slovensku. Nitra: UKF. 175 s. ISBN 978-80-558-0740-9 . (vybrané časti)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 164

A	ABS	B	C	D	E	FX
37,8	0,0	27,44	19,51	9,15	4,27	1,83

Vyučujúci: Mgr. Marína Hrív, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KS JL/M-SLOde023/20	Názov predmetu: Školský časopis/rozhlas
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: stáž Odporeúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 4s Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporeúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študenti absolvujú v cvičnej škole stáž v rozsahu 4 hodín a vypracujú záznam (reflexiu) podľa vopred stanovených kritérií (ohodnotí ju metodik katedry). Cvičný učiteľ zhodnotí participáciu študentov počas ich stáže v cvičnej škole. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky), B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca), D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky), E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá), FX (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše) Váha priebežného / záverečného hodnotenia: Váha priebežného/záverečného hodnotenia: 100/0	
Výsledky vzdelávania: Študenti získajú nové kompetencie a praktické zručnosti týkajúce sa participácie učiteľa slovenského jazyka na príprave školského časopisu/rozhlasového vysielania v cvičnej škole.	
Stručná osnova predmetu: 1. Koncepcia, štruktúra, obsahové zameranie časopisu/rozhlasového vysielania. 2. Organizácia práce v školskom časopise/rozhlase. 3. Participácia študenta (stážistu) na tvorbe školského časopisu/rozhlasového vysielania (posúdenie príspevkov, ich zaradenie, korekcia).	
Odporeúčaná literatúra: TUŠER, A. a kol. 2005. Vydávame školský časopis. 2., rozšírené vyd. Zvolen: Vydavateľstvo Technickej univerzity vo Zvolene. 146 s. ISBN 80-85136-34-1. KÁZIK, M. 2013. Školská rozhlasová relácia ako forma pedagogickej komunikácie. Osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum. 42 s. FINDRA, J. 2004. Štylistika slovenčiny. Martin: Vydavateľstvo Osveta. 320 s. ISBN 80-8063-142-5.	

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Predmet je možné realizovať priebežnou alebo blokovou formou.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 15

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Eva Faithová, PhD., Mgr. Ľubica Horváthová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.02.2021

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KS JL/M-SLOde023/20	Názov predmetu: Školský časopis/rozhlas
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: stáž Odporeúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 4s Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporeúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študenti absolvujú v cvičnej škole stáž v rozsahu 4 hodín a vypracujú záznam (reflexiu) podľa vopred stanovených kritérií (ohodnotí ju metodik katedry). Cvičný učiteľ zhodnotí participáciu študentov počas ich stáže v cvičnej škole. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky), B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca), D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky), E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá), FX (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše) Váha priebežného / záverečného hodnotenia: Váha priebežného/záverečného hodnotenia: 100/0	
Výsledky vzdelávania: Študenti získajú nové kompetencie a praktické zručnosti týkajúce sa participácie učiteľa slovenského jazyka na príprave školského časopisu/rozhlasového vysielania v cvičnej škole.	
Stručná osnova predmetu: 1. Koncepcia, štruktúra, obsahové zameranie časopisu/rozhlasového vysielania. 2. Organizácia práce v školskom časopise/rozhlase. 3. Participácia študenta (stážistu) na tvorbe školského časopisu/rozhlasového vysielania (posúdenie príspevkov, ich zaradenie, korekcia).	
Odporeúčaná literatúra: TUŠER, A. a kol. 2005. Vydávame školský časopis. 2., rozšírené vyd. Zvolen: Vydavateľstvo Technickej univerzity vo Zvolene. 146 s. ISBN 80-85136-34-1. KÁZIK, M. 2013. Školská rozhlasová relácia ako forma pedagogickej komunikácie. Osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum. 42 s. FINDRA, J. 2004. Štylistika slovenčiny. Martin: Vydavateľstvo Osveta. 320 s. ISBN 80-8063-142-5.	

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Predmet je možné realizovať priebežnou alebo blokovou formou.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 15

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Ľubica Horváthová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.02.2021

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:
PdF.KP/M-VUZde027/24

Názov predmetu:
Študentská vedecká, odborná a umelecká činnosť 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby:

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: Za obdobie štúdia:

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Forma výučby: konzultácie, samoštúdium

Typ predmetu: voliteľný

Odporučaný rozsah výučby: rozsah a frekvenciu konzultácií určí vedúci/vedúca práce ŠVOUČ

Časová záťaž študenta: 60 hodín (konzultácie, samoštúdium, spracovanie práce/ tvorba diela, prezentácia práce/umeleckého diela)

Metóda štúdia: individuálna tvorba, konzultácie

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Podmienkou absolvovania predmetu a získania kreditov je účasť na ústavnom/fakultnom kole ŠVOUČ. Záverečné hodnotenie sa stanovuje na základe predloženej práce ŠVOUČ a jej prezentácie.

Udelené hodnotenie predmetu: absolvoval/absolvovala

Výsledky vzdelávania:

Absolvovaním predmetu študent/študentka:

- Nadobudne hlbšiu znalosť riešenej problematiky práce ŠVOUČ a znalosť bibliografických nariem alebo hlbší rozvoj umeleckých, či interpretačných zručností
- Je schopný/-á plánovať vedeckú, metodickú alebo umeleckú činnosť
- Využíva relevantné teoretické poznatky v metodických aplikáciach, v metodológii výskumu alebo relevantné umelecké postupy/techniky pri tvorbe/interpretácii diela
- Dokáže realizovať a prezentovať vedeckú, metodickú alebo umeleckú činnosť a reagovať na otázky s ňou súvisiace
- Vytvára konzistentný odborný text teoreticko-výskumného resp. teoreticko-metodického charakteru, originálne umelecké dielo, alebo originálnu interpretáciu diela

Stručná osnova predmetu:

- Príprava a tvorba práce.
- Príprava a tvorba/interpretácia umeleckého diela podľa pokynov vedúceho/vedúcej práce.
- Príprava prezentácie práce ŠVOUČ.
- Prezentácia práce ŠVOUČ pred odbornou a študentskou verejnosťou.

Odporúčaná literatúra:

Podľa pokynov vedúceho/vedúcej práce ŠVOUČ vzhľadom na tému práce ŠVOUČ.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 4

ABS	M
100,0	0,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 20.02.2025

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KPg/M-VUZde021/22	Názov predmetu: Teórie učenia sa a koncepcie vyučovania
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška + seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Druh, rozsah a metódy vzdelávacích činností:

11 týždňov semestra: Prednáška+Seminár, 2 hodiny/ týždenne, t.j. spolu 22 hodín za semester, kombinovaná metóda (primárne prezenčne)

Pracovná záťaž študenta: 22 hodín priamej výučby; 22 hodín prípravy na priebežné hodnotenie; 46 hodín prípravy na záverečné hodnotenie. Spolu 90 hodín práce študenta

Metódy vyučovania: prednášanie, (problémový) výklad, vysvetľovanie, diskusné metódy, tvorba myšlienkových máp, heuristické metódy, metóda analýzy situácie, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Váha priebežného a záverečného hodnotenia je 50/50. Predmet je ukončený skúškou. V rámci priebežného hodnotenia študenti vytvoria priebežné práce počas semestra (základné princípy teórií učenia sa a koncepcíí vyučovania). Priebežné práce sú hodnotené za 20 bodov. V rámci semestrálneho hodnotenia vypracujú a v mikrovýstupe predvedú semestrálnu prácu – koncepčný návrh vyučovacej jednotky s využitím zvolenej koncepcie vyučovania. Záverečná práca je hodnotená za 30 bodov. V závere semestra absolvujú študenti kolokviálne hodnotenie, cieľom ktorého bude analýza, hodnotenie a kritické posúdenie aktuálnych didaktických teórií učenia sa a koncepcíí vyučovania. Záverečné kolokvium je hodnotené za 50 bodov. Do hodnotenia predmetu sa započítava hodnotenie priebežné, semestrálne a záverečné.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky),

B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),

C (85-76%, dobre – bežná spoločahlivá práca),

D (75-68%, uspokojivo – priateľné výsledky),

E (67-60%, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá),

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)

Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 60 % z maximálneho možného hodnotenia predmetu.

Charakteristika výkonu študenta:

A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky) – študent pozná, rozumie a vie vo výstupoch aplikovať (nie len základnú) príslušnú odbornú terminológiu, vie ju analyzovať, syntetizovať a posúdiť (kriticky hodnotiť, rozvíjať, obohacovať o vlastné myšlienky), orientuje sa v aktuálnych teóriach učenia sa a koncepciách vyučovania, vie ich kriticky analyzovať, hodnotiť. Študent vie kriticky, vecne posúdiť a zhodnotiť prezentované riešenia iných.

B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard) – študent pozná, rozumie a vie vo výstupoch uplatniť (nie len základnú) príslušnú odbornú terminológiu, vie ju kriticky hodnotiť, rozvíjať, obohacovať o vlastné myšlienky, ale len v konkrétnych vybraných problémoch a nie zovšeobecňujúco, orientuje sa v aktuálnych teóriach učenia sa a koncepciách vyučovania, vie ich kriticky analyzovať, hodnotiť.

C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca) – študent pozná, rozumie a vie vo výstupoch uplatniť aspoň základnú príslušnú odbornú terminológiu, vie ju zodpovedajúco aplikovať, ale absentuje jej rozvíjanie o vlastné myšlienky, aplikuje ju v špecifických, konkrétnych a nie zovšeobecňujúcich kontextoch, orientuje sa v aktuálnych teóriach učenia sa a koncepciách vyučovania, ale absentuje kritické zhodnotenie.

D (72-66%, uspokojivo – priateľné výsledky) – študent pozná, rozumie a vie vo výstupoch uplatniť aspoň základnú príslušnú odbornú terminológiu, jej správna aplikácia je limitovaná a absentuje jej rozvíjanie o vlastné myšlienky, študent ju aplikuje len v špecifických, konkrétnych a nie zovšeobecňujúcich kontextoch, orientácia v aktuálnych teóriach učenia sa a koncepciách vyučovania, úplne absentuje kritické posúdenie a zhodnotenie.

E (65-60%, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá) – študent len limitovane rozumie a vie vo výstupoch uplatniť základnú príslušnú odbornú terminológiu, jej aplikácia je po správnosti limitovaná na vymedzené kontexty, absentuje kritická analýza a rozvíjanie o vlastné myšlienky, orientácia v aktuálnych teóriach učenia sa a koncepciách vyučovania je limitovaná na konkrétnu oblasti, absentuje ich kritické hodnotenie a zovšeobecnenie.

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše) - študent s výraznými limitáciami pozná, rozumie, ale nevie vo výstupoch koherentne uplatniť (ani len základnú) príslušnú odbornú terminológiu, jej aplikácia je nesúrodá, limitovaná na ohraničené kontexty, orientácia v aktuálnych teóriach učenia sa a koncepciách vyučovania je nesúrodá, limitovaná na konkrétnu oblasti, absentuje ich zovšeobecňujúca aplikácia.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Absolvovaním predmetu študenti nadobudnú poznatky o pedagogických teóriach, koncepciách učenia (sa). Študenti budú schopní využiť svoje vedomosti z teórií učenia (sa) pri plánovaní a vedení vyučovacej jednotky. Absolvovaním predmetu bude študent kompetentný realizovať analytické, syntetizujúce a hodnotiace procesy v rámci (vedecky relevantných – praxou podporených) teórií didaktiky, procesy osobnostno-profesijného rozvíjania sa na základe poznávania a (seba)reflexie, bude poznáť a vedieť uplatniť (v konkrétnych mikro-výstupoch kurzu) k tomu potrebné teórie, koncepcie, zdroje, stratégie a metódy.

Prenositeľné spôsobilosti:

Pri riešení, prezentovaní a diskutovaní výsledkov priebežne a semestrálne zadávaných úloh študenti rozvinú svoje analytické a kritické myšlenie, komunikačné, lektorské a metakognitívne spôsobilosti. Osvojené vedomosti a spôsobilosti budú študenti vedieť tvoriť využívať pri štúdiu ďalších pedagogických disciplín a vo svojej budúcej pedagogickej praxi. Študenti budú poznáť a vedieť aplikovať teórie, koncepcie, stratégie a metódy na kontinuálne rozvíjanie intra a interpersonálnych komunikačných, organizačných, (seba)poznávacích kompetencií.

Stručná osnova predmetu:

Obsahom predmetu sú teórie učenia sa, ktoré možno chápať ako východiská koncipovania vyučovania, pri ktorom bude prebiehať učenie sa. Študenti sa po uvedení do problematiky procesu učenia sa zoznámia s asociatívnou teóriou učenia sa, behaviorálnymi teóriami učenia sa, konštruktivistickými teóriami a teóriami sociálneho učenia sa. Pri každej teórii sa zameriame na samotné využitie vedomostí pri plánovaní a vedení vyučovania. Študenti pochopia základné princípy a dokážu identifikovať a analyzovať rozličné teórie v podmienkach školskej a didaktickej praxe.

Okrem tradičných teórií učenia sa a koncepciách vyučovania sa študenti oboznámia aj s aktuálnymi a alternatívnymi teóriami 20. a 21. storočia, ktoré môžeme zaradiť medzi moderné prístupy v edukácii v teoretických východiskách slovenských a zahraničných autorov.

Témy:

1. Úvod do problematiky teórií učenia sa a koncepcií vyučovania. Základné pojmy, terminológia. Prehľad všetkých teórií učenia sa.
2. Vybrané koncepcie výučby. Úvod ku koncepciam výučby; Slovno-názorné vyučovanie; Problémové vyučovanie; Kooperatívne vyučovanie; Konštruktivistické a konštrukcionistické koncepcie výučby; Konštruktivizmus a konštrukcionizmus ako teória poznania; Východiská konštruktivizmu/konštrukcionizmu a socio-kognitívneho konštruktivizmu/konštrukcionizmu v teóriach J. Piageta a L. S. Vygotského, K.R. Poperra. Didaktická aplikácia vo výučbe.
3. Transmisia verus konštrukcia v realizácii výučby. Základné znaky dvoch antagonistických prístupov k výučbe - Behaviorizmus vs. konštruktivizmus; Deduktívny, induktívny a participatívny prístup vo výučbe.
4. Moderné prístupy v edukácii - stratégie a metódy Pojem aktivizujúce vyučovacej metódy; Klasifikácia vyučovacích metód a ich charakteristika – logické postupy učenia; Charakteristika vybraných metód, Determinácie optimálneho výberu metód.
5. Prehľad aktuálnych a alternatívnych teórií učenia sa.

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra:

TOTHOVÁ R., KOSTRUB, D., FERKOVÁ Š. (2017). Žiak, učiteľ a výučba (všeobecná didaktika pre študentov učiteľstva). Prešov: ROKUS. ISBN 978-80-89510-61-0 (kapitoly: 5. s. 104-131; 6. s. 132 –179; 8. s.199-223)

Odporučaná literatúra:

BERTRAND, Y. (1998). Soudobé teorie vzdělávání. Praha: Portál, 248 s. ISBN 80-7178-216-5

ČAPEK, R. (2015). Moderní didaktika. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a. s., 608 s. ISBN 978-80-247-3450-7

FISHER, R. (2011). Učíme děti myslit a učit se. Praha: Portál, 176 s. ISBN 978-80-26200-43-7

HANULIAKOVÁ, J. Aktivizujúce vyučovanie. 1. vydanie. Bratislava: PhDr. Milan Štefanko – IRIS, 2015. 127 s. ISBN 978-80-8153-036-4

KOSTRUB, D. (2008). Diet'a/žiak/študent – učiteľ – učivo, didaktický alebo bermudský trojuholník? Prešov: ROKUS, 169 s. ISBN 978-80-89055-87-6

OSTRADICKÝ, P. (2017). Interakčný príklon vs. interakčný odklon vo vyučovaco-učebných činnostiach výučby. In MMK 2017, Brno: Masarykova univerzita, s. 843-852. ISBN 978-80-87952-22-1.

ROVŇANOVÁ, L. (2015). Vyučovacie prístupy v pregraduálnej príprave budúcich učiteľov. In: Edukácia, ročník 1, číslo 1, 2015, s. 225-234

TÓBLOVÁ, E. (2019). Aktivizujúce vyučovacie metódy. Analýza využívania aktivizujúcich metód. Bratislava: Univerzita Komenského, 146 s., ISBN 978-80-223-4817

Tóthová, R. (2014). Konštruktivistický prístup vo výučbe ako možnosť rozvoja myslenia žiakov. Metodicko pedagogické centrum, 90 s. Bratislava. ISBN: 978-80-565-0004-0

ZELINA, M. (2000). Alternatívne školstvo. Bratislava: IRIS, 255 s. ISBN 80-88778-98-0

ZORMANOVÁ, L. (2012). Výukové metody v pedagogice. Praha: Grada Publishing, a. s., 160 s.
ISBN 978-80-247-4100-0

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 969

A	ABS	B	C	D	E	FX
58,2	0,0	22,29	10,73	4,02	2,37	2,37

Vyučujúci: Ing. Eva Tóblobová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KPg/M-VUZde021/22	Názov predmetu: Teórie učenia sa a koncepcie vyučovania
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška + seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Druh, rozsah a metódy vzdelávacích činností:

11 týždňov semestra: Prednáška+Seminár, 2 hodiny/ týždenne, t.j. spolu 22 hodín za semester, kombinovaná metóda (primárne prezenčne)

Pracovná záťaž študenta: 22 hodín priamej výučby; 22 hodín prípravy na priebežné hodnotenie; 46 hodín prípravy na záverečné hodnotenie. Spolu 90 hodín práce študenta

Metódy vyučovania: prednášanie, (problémový) výklad, vysvetľovanie, diskusné metódy, tvorba myšlienkových máp, heuristické metódy, metóda analýzy situácie, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Váha priebežného a záverečného hodnotenia je 50/50. Predmet je ukončený skúškou. V rámci priebežného hodnotenia študenti vytvoria priebežné práce počas semestra (základné princípy teórií učenia sa a koncepcíí vyučovania). Priebežné práce sú hodnotené za 20 bodov. V rámci semestrálneho hodnotenia vypracujú a v mikrovýstupe predvedú semestrálnu prácu – koncepčný návrh vyučovacej jednotky s využitím zvolenej koncepcie vyučovania. Záverečná práca je hodnotená za 30 bodov. V závere semestra absolvujú študenti kolokviálne hodnotenie, cieľom ktorého bude analýza, hodnotenie a kritické posúdenie aktuálnych didaktických teórií učenia sa a koncepcíí vyučovania. Záverečné kolokvium je hodnotené za 50 bodov. Do hodnotenia predmetu sa započítava hodnotenie priebežné, semestrálne a záverečné.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky),

B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),

C (85-76%, dobre – bežná spoločahlivá práca),

D (75-68%, uspokojivo – priateľné výsledky),

E (67-60%, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá),

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)

Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 60 % z maximálneho možného hodnotenia predmetu.

Charakteristika výkonu študenta:

A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky) – študent pozná, rozumie a vie vo výstupoch aplikovať (nie len základnú) príslušnú odbornú terminológiu, vie ju analyzovať, syntetizovať a posúdiť (kriticky hodnotiť, rozvíjať, obohacovať o vlastné myšlienky), orientuje sa v aktuálnych teóriach učenia sa a koncepciách vyučovania, vie ich kriticky analyzovať, hodnotiť. Študent vie kriticky, vecne posúdiť a zhodnotiť prezentované riešenia iných.

B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard) – študent pozná, rozumie a vie vo výstupoch uplatniť (nie len základnú) príslušnú odbornú terminológiu, vie ju kriticky hodnotiť, rozvíjať, obohacovať o vlastné myšlienky, ale len v konkrétnych vybraných problémoch a nie zovšeobecňujúco, orientuje sa v aktuálnych teóriach učenia sa a koncepciách vyučovania, vie ich kriticky analyzovať, hodnotiť.

C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca) – študent pozná, rozumie a vie vo výstupoch uplatniť aspoň základnú príslušnú odbornú terminológiu, vie ju zodpovedajúco aplikovať, ale absentuje jej rozvíjanie o vlastné myšlienky, aplikuje ju v špecifických, konkrétnych a nie zovšeobecňujúcich kontextoch, orientuje sa v aktuálnych teóriach učenia sa a koncepciách vyučovania, ale absentuje kritické zhodnotenie.

D (72-66%, uspokojivo – priateľné výsledky) – študent pozná, rozumie a vie vo výstupoch uplatniť aspoň základnú príslušnú odbornú terminológiu, jej správna aplikácia je limitovaná a absentuje jej rozvíjanie o vlastné myšlienky, študent ju aplikuje len v špecifických, konkrétnych a nie zovšeobecňujúcich kontextoch, orientácia v aktuálnych teóriach učenia sa a koncepciách vyučovania, úplne absentuje kritické posúdenie a zhodnotenie.

E (65-60%, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá) – študent len limitovane rozumie a vie vo výstupoch uplatniť základnú príslušnú odbornú terminológiu, jej aplikácia je po správnosti limitovaná na vymedzené kontexty, absentuje kritická analýza a rozvíjanie o vlastné myšlienky, orientácia v aktuálnych teóriach učenia sa a koncepciách vyučovania je limitovaná na konkrétnu oblasti, absentuje ich kritické hodnotenie a zovšeobecnenie.

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše) - študent s výraznými limitáciami pozná, rozumie, ale nevie vo výstupoch koherentne uplatniť (ani len základnú) príslušnú odbornú terminológiu, jej aplikácia je nesúrodá, limitovaná na ohraničené kontexty, orientácia v aktuálnych teóriach učenia sa a koncepciách vyučovania je nesúrodá, limitovaná na konkrétnu oblasti, absentuje ich zovšeobecňujúca aplikácia.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Absolvovaním predmetu študenti nadobudnú poznatky o pedagogických teóriach, koncepciách učenia (sa). Študenti budú schopní využiť svoje vedomosti z teórií učenia (sa) pri plánovaní a vedení vyučovacej jednotky. Absolvovaním predmetu bude študent kompetentný realizovať analytické, syntetizujúce a hodnotiace procesy v rámci (vedecky relevantných – praxou podporených) teórií didaktiky, procesy osobnostno-profesijného rozvíjania sa na základe poznávania a (seba)reflexie, bude poznáť a vedieť uplatniť (v konkrétnych mikro-výstupoch kurzu) k tomu potrebné teórie, koncepcie, zdroje, stratégie a metódy.

Prenositeľné spôsobilosti:

Pri riešení, prezentovaní a diskutovaní výsledkov priebežne a semestrálne zadávaných úloh študenti rozvinú svoje analytické a kritické myšlenie, komunikačné, lektorské a metakognitívne spôsobilosti. Osvojené vedomosti a spôsobilosti budú študenti vedieť tvoriť využívať pri štúdiu ďalších pedagogických disciplín a vo svojej budúcej pedagogickej praxi. Študenti budú poznáť a vedieť aplikovať teórie, koncepcie, stratégie a metódy na kontinuálne rozvíjanie intra a interpersonálnych komunikačných, organizačných, (seba)poznávacích kompetencií.

Stručná osnova predmetu:

Obsahom predmetu sú teórie učenia sa, ktoré možno chápať ako východiská koncipovania vyučovania, pri ktorom bude prebiehať učenie sa. Študenti sa po uvedení do problematiky procesu učenia sa zoznámia s asociatívnou teóriou učenia sa, behaviorálnymi teóriami učenia sa, konštruktivistickými teóriami a teóriami sociálneho učenia sa. Pri každej teórii sa zameriame na samotné využitie vedomostí pri plánovaní a vedení vyučovania. Študenti pochopia základné princípy a dokážu identifikovať a analyzovať rozličné teórie v podmienkach školskej a didaktickej praxe.

Okrem tradičných teórií učenia sa a koncepciách vyučovania sa študenti oboznámia aj s aktuálnymi a alternatívnymi teóriami 20. a 21. storočia, ktoré môžeme zaradiť medzi moderné prístupy v edukácii v teoretických východiskách slovenských a zahraničných autorov.

Témy:

1. Úvod do problematiky teórií učenia sa a koncepcií vyučovania. Základné pojmy, terminológia. Prehľad všetkých teórií učenia sa.
2. Vybrané koncepcie výučby. Úvod ku koncepciam výučby; Slovno-názorné vyučovanie; Problémové vyučovanie; Kooperatívne vyučovanie; Konštruktivistické a konštrukcionistické koncepcie výučby; Konštruktivizmus a konštrukcionizmus ako teória poznania; Východiská konštruktivizmu/konštrukcionizmu a socio-kognitívneho konštruktivizmu/konštrukcionizmu v teóriach J. Piageta a L. S. Vygotského, K.R. Poperra. Didaktická aplikácia vo výučbe.
3. Transmisia verus konštrukcia v realizácii výučby. Základné znaky dvoch antagonistických prístupov k výučbe - Behaviorizmus vs. konštruktivizmus; Deduktívny, induktívny a participatívny prístup vo výučbe.
4. Moderné prístupy v edukácii - stratégie a metódy Pojem aktivizujúce vyučovacej metódy; Klasifikácia vyučovacích metód a ich charakteristika – logické postupy učenia; Charakteristika vybraných metód, Determinácie optimálneho výberu metód.
5. Prehľad aktuálnych a alternatívnych teórií učenia sa.

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra:

TOTHOVÁ R., KOSTRUB, D., FERKOVÁ Š. (2017). Žiak, učiteľ a výučba (všeobecná didaktika pre študentov učiteľstva). Prešov: ROKUS. ISBN 978-80-89510-61-0 (kapitoly: 5. s. 104-131; 6. s. 132 –179; 8. s.199-223)

Odporučaná literatúra:

BERTRAND, Y. (1998). Soudobé teorie vzdělávání. Praha: Portál, 248 s. ISBN 80-7178-216-5

ČAPEK, R. (2015). Moderní didaktika. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a. s., 608 s. ISBN 978-80-247-3450-7

FISHER, R. (2011). Učíme děti myslit a učit se. Praha: Portál, 176 s. ISBN 978-80-26200-43-7

HANULIAKOVÁ, J. Aktivizujúce vyučovanie. 1. vydanie. Bratislava: PhDr. Milan Štefanko – IRIS, 2015. 127 s. ISBN 978-80-8153-036-4

KOSTRUB, D. (2008). Diet'a/žiak/študent – učiteľ – učivo, didaktický alebo bermudský trojuholník? Prešov: ROKUS, 169 s. ISBN 978-80-89055-87-6

OSTRADICKÝ, P. (2017). Interakčný príklon vs. interakčný odklon vo vyučovaco-učebných činnostiach výučby. In MMK 2017, Brno: Masarykova univerzita, s. 843-852. ISBN 978-80-87952-22-1.

ROVŇANOVÁ, L. (2015). Vyučovacie prístupy v pregraduálnej príprave budúcich učiteľov. In: Edukácia, ročník 1, číslo 1, 2015, s. 225-234

TÓBLOVÁ, E. (2019). Aktivizujúce vyučovacie metódy. Analýza využívania aktivizujúcich metód. Bratislava: Univerzita Komenského, 146 s., ISBN 978-80-223-4817

Tóthová, R. (2014). Konštruktivistický prístup vo výučbe ako možnosť rozvoja myslenia žiakov. Metodicko pedagogické centrum, 90 s. Bratislava. ISBN: 978-80-565-0004-0

ZELINA, M. (2000). Alternatívne školstvo. Bratislava: IRIS, 255 s. ISBN 80-88778-98-0

ZORMANOVÁ, L. (2012). Výukové metody v pedagogice. Praha: Grada Publishing, a. s., 160 s.
ISBN 978-80-247-4100-0

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 969

A	ABS	B	C	D	E	FX
58,2	0,0	22,29	10,73	4,02	2,37	2,37

Vyučujúci: Ing. Eva Tóblobová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:
PdF.KS JL/M-SLOde024/20

Názov predmetu:
Testovanie 5/Testovanie 9

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: stáž

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: Za obdobie štúdia: 6s

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Študenti absolvujú v cvičnej škole stáž v rozsahu 6 hodín a vypracujú záznam (reflexiu) podľa vopred stanovených kritérií (ohodnotí ju metodik katedry).

Cvičný učiteľ zhodnotí participáciu študentov počas ich stáže v cvičnej škole.

Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky),

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),

C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca),

D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky),

E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá),

FX (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: Váha priebežného/záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študenti získajú nové kompetencie a praktické zručnosti týkajúce sa práce učiteľa slovenského jazyka, ktoré súvisia s prípravou žiakov na celoslovenské testovanie vedomostí žiakov 5. a 9. ročníka základnej školy (Testovanie 5, Testovanie 9), s jeho realizáciou a hodnotením v cvičnej škole.

Stručná osnova predmetu:

1. Príprava žiakov na celoslovenské Testovanie 5/Testovanie 9 zo slovenského jazyka a literatúry (analýza testových úloh z predchádzajúcich testovaní, identifikácia problémových úloh).
2. Priama účasť študenta na prebiehajúcom testovaní.
3. Analýza výsledkov testovania.

Odporučaná literatúra:

HINCOVÁ, K. – HÚSKOVÁ, A. 2012. Tvorba testov a možnosti ich využitia v predmete slovenský jazyk a literatúra. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum v Bratislave. 68 s. ISBN 978-80-8052-405-0.

HINCOVÁ, K. – BARKOVÁ, I. – BARTOŠOVÁ, Z. 2017. Testovanie 5 zo slovenského jazyka a literatúry. Testy pre 5. ročník základnej školy. 2. vydanie. Bratislava: Raabe. 72 s. ISBN 978-80-8140-276-0.

KOVÁROVÁ, D. – KURTULÍKOVÁ, A. 2020. Rozšírená príprava na Testovanie 5. Slovenský jazyk a literatúra pre ZŠ. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana. 48 s. ISBN 9788081205279.

SOMOROVÁ, R. – KROČITÁ, A. 2019. Testovanie 9. Slovenský jazyk a testy. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo – Mladé letá. 240 s. ISBN 978-80-10-03362-1.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Predmet je možné realizovať priebežnou alebo blokovou formou.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 21

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Ľubica Horváthová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.02.2021

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:
PdF.KS JL/M-SLOde024/20

Názov predmetu:
Testovanie 5/Testovanie 9

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: stáž

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: Za obdobie štúdia: 6s

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Študenti absolvujú v cvičnej škole stáž v rozsahu 6 hodín a vypracujú záznam (reflexiu) podľa vopred stanovených kritérií (ohodnotí ju metodik katedry).

Cvičný učiteľ zhodnotí participáciu študentov počas ich stáže v cvičnej škole.

Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky),

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),

C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca),

D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky),

E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá),

FX (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: Váha priebežného/záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študenti získajú nové kompetencie a praktické zručnosti týkajúce sa práce učiteľa slovenského jazyka, ktoré súvisia s prípravou žiakov na celoslovenské testovanie vedomostí žiakov 5. a 9. ročníka základnej školy (Testovanie 5, Testovanie 9), s jeho realizáciou a hodnotením v cvičnej škole.

Stručná osnova predmetu:

1. Príprava žiakov na celoslovenské Testovanie 5/Testovanie 9 zo slovenského jazyka a literatúry (analýza testových úloh z predchádzajúcich testovaní, identifikácia problémových úloh).
2. Priama účasť študenta na prebiehajúcom testovaní.
3. Analýza výsledkov testovania.

Odporučaná literatúra:

HINCOVÁ, K. – HÚSKOVÁ, A. 2012. Tvorba testov a možnosti ich využitia v predmete slovenský jazyk a literatúra. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum v Bratislave. 68 s. ISBN 978-80-8052-405-0.

HINCOVÁ, K. – BARKOVÁ, I. – BARTOŠOVÁ, Z. 2017. Testovanie 5 zo slovenského jazyka a literatúry. Testy pre 5. ročník základnej školy. 2. vydanie. Bratislava: Raabe. 72 s. ISBN 978-80-8140-276-0.

KOVÁROVÁ, D. – KURTULÍKOVÁ, A. 2020. Rozšírená príprava na Testovanie 5. Slovenský jazyk a literatúra pre ZŠ. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana. 48 s. ISBN 9788081205279.

SOMOROVÁ, R. – KROČITÁ, A. 2019. Testovanie 9. Slovenský jazyk a testy. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo – Mladé letá. 240 s. ISBN 978-80-10-03362-1.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Predmet je možné realizovať priebežnou alebo blokovou formou.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 21

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Eva Faithová, PhD., Mgr. Ľubica Horváthová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.02.2021

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:
PdF.KPg/M-VUZde012/22

Názov predmetu:
Tréning sociálnych zručností učiteľov

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: cvičenie

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: Za obdobie štúdia: 24s

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

100% priebežného hodnotenia;

Podmienkou absolvovania uvedeného predmetu je aktívna účasť študentov v blokovej výučbe (50 bodov) a spracovanie reflexie (50 bodov) z absolvovaného cvičenia so zameraním na možnosti využitia zažitých a získaných skúseností a poznatkov v učiteľskej praxi študentov. Spolu môžu študenti získať maximálne 100 bodov.

Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 60 % z maximálneho možného hodnotenia predmetu. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),

B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),

C (80-73%, dobre – bežná spoločalivá práca),

D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),

E (65-60%, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá),

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študenti si v priebehu absolvovania kurzu rozšíria teoretické vedomosti, spôsobilosti a praktické zručnosti v tematike emocionálnej inteligencie vrátane sociálnej inteligencie, so zameraním na charakteristiky efektívnej komunikácie, aktívneho počúvania, kladenia otázok, vedenie rozhovoru medzi učiteľom a žiakom, resp. žiakmi ako skupinou (triedou) a medzi učiteľom a rodičom. Študenti taktiež nadobudnú základné teoretické vedomosti o asertívnej komunikácii, asertívnych právach a základné praktické zručnosti v používaní vybraných techník asertívnej komunikácie v kontraste so submisívnou a manipulatívnou (agresívnou) komunikáciou, budú vedieť tieto tri druhy komunikácie správne identifikovať, rozlíšiť a viest' ďalšiu komunikáciu v asertívnej rovine.

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu:

Obsahovú náplň tréningu zastrešuje ústredná tematika – emocionálna inteligencia učiteľa vrátane sociálnej inteligencie komunikovaná na kurze prostredníctvom praktických cvičení so zameraním na:

- a) charakteristiky efektívnej komunikácie, aktívneho počúvania, kladenia otázok, vedenie rozhovoru (a pomáhajúceho rozhovoru) medzi učiteľom a žiakom a medzi učiteľom a žiakmi ako skupinou (triedou), hodnotenie v rozhovore, ofenzíva v rozhovore;
- b) základy tréningu asertívneho správania sa – metódy, postupy, techniky, princípy, druhy, prvky, fázy asertívneho správania sa, asertívna komunikácia verus submisívna a manipulatívna (agresívna) komunikácia a možnosti komunikačnej odpovede na ne.

Odporúčaná literatúra:

- KARNSOVÁ, M. 1995. Jak budovat dobrý vzťah mezi učiteľom a žákem. Praha : Portál 1995.
- HEILMANN, Ch. M. 2013. Reč tela: gesta – mimika – emoce. Praha : Grada, 2013.
- KŘIVOHLAVÝ, J. 2011. Rozprávaj, počúvam. Bratislava : Karmelitánske nakladateľstvo, 2011.
- LAZAROVÁ, B. 2008. Netradiční role učitele. Brno: Paido, 2008.
- FABER, A., MAZLISH, E. 2010. Jak mluvit, aby se děti lépe učili – doma i ve škole. Praha : Computer Press, 2010.
- FABER, A., MAZLISH, E. 2012. Jak mluvit, aby nás teenageři poslouchali. Praha: CPress, 2012.
- CAPONI, V. , NOVÁK, T. 2004. Asertivně do života. Praha: Grada, 2004.
- NOVÁK, T. 2011. Asertivitou k sebedůvěře. Praha : Grada, 2011.
- NOVÁK, T. 2012. Jednej asertivně! Praha: Grada, 2012.
- KŘIVOHLAVÝ, J. 2004. Jak přežít vztek, zlost a agresi. Praha: Grada, 2004.
- PRAŠKO, J., PRAŠKOVÁ, H. 2007. Asertivitou proti stresu. Praha: Grada, 2007.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a český jazyk

Poznámky:

výučba sa realizuje blokovou formou.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 120

A	ABS	B	C	D	E	FX
91,67	0,0	1,67	2,5	0,0	0,0	4,17

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Kuruc, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 22.04.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KPg/M-VUZde012/22	Názov predmetu: Tréning sociálnych zručností učiteľov
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: cvičenie

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: Za obdobie štúdia: 24s

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

100% priebežného hodnotenia;

Podmienkou absolvovania uvedeného predmetu je aktívna účasť študentov v blokovej výučbe (50 bodov) a spracovanie reflexie (50 bodov) z absolvovaného cvičenia so zameraním na možnosti využitia zažitých a získaných skúseností a poznatkov v učiteľskej praxi študentov. Spolu môžu študenti získať maximálne 100 bodov.

Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 60 % z maximálneho možného hodnotenia predmetu. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),

B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),

C (80-73%, dobre – bežná spoločalivá práca),

D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),

E (65-60%, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá),

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študenti si v priebehu absolvovania kurzu rozšíria teoretické vedomosti, spôsobilosti a praktické zručnosti v tematike emocionálnej inteligencie vrátane sociálnej inteligencie, so zameraním na charakteristiky efektívnej komunikácie, aktívneho počúvania, kladenia otázok, vedenie rozhovoru medzi učiteľom a žiakom, resp. žiakmi ako skupinou (triedou) a medzi učiteľom a rodičom. Študenti taktiež nadobudnú základné teoretické vedomosti o asertívnej komunikácii, asertívnych právach a základné praktické zručnosti v používaní vybraných techník asertívnej komunikácie v kontraste so submisívnou a manipulatívnou (agresívnou) komunikáciou, budú vedieť tieto tri druhy komunikácie správne identifikovať, rozlíšiť a viest' ďalšiu komunikáciu v asertívnej rovine.

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu:

Obsahovú náplň tréningu zastrešuje ústredná tematika – emocionálna inteligencia učiteľa vrátane sociálnej inteligencie komunikovaná na kurze prostredníctvom praktických cvičení so zameraním na:

- a) charakteristiky efektívnej komunikácie, aktívneho počúvania, kladenia otázok, vedenie rozhovoru (a pomáhajúceho rozhovoru) medzi učiteľom a žiakom a medzi učiteľom a žiakmi ako skupinou (triedou), hodnotenie v rozhovore, ofenzíva v rozhovore;
- b) základy tréningu asertívneho správania sa – metódy, postupy, techniky, princípy, druhy, prvky, fázy asertívneho správania sa, asertívna komunikácia verus submisívna a manipulatívna (agresívna) komunikácia a možnosti komunikačnej odpovede na ne.

Odporúčaná literatúra:

- KARNSOVÁ, M. 1995. Jak budovat dobrý vzťah mezi učiteľom a žákem. Praha : Portál 1995.
- HEILMANN, Ch. M. 2013. Reč tela: gesta – mimika – emoce. Praha : Grada, 2013.
- KŘIVOHLAVÝ, J. 2011. Rozprávaj, počúvam. Bratislava : Karmelitánske nakladateľstvo, 2011.
- LAZAROVÁ, B. 2008. Netradiční role učitele. Brno: Paido, 2008.
- FABER, A., MAZLISH, E. 2010. Jak mluvit, aby se děti lépe učili – doma i ve škole. Praha : Computer Press, 2010.
- FABER, A., MAZLISH, E. 2012. Jak mluvit, aby nás teenageři poslouchali. Praha: CPress, 2012.
- CAPONI, V. , NOVÁK, T. 2004. Asertivně do života. Praha: Grada, 2004.
- NOVÁK, T. 2011. Asertivitou k sebedůvěře. Praha : Grada, 2011.
- NOVÁK, T. 2012. Jednej asertivně! Praha: Grada, 2012.
- KŘIVOHLAVÝ, J. 2004. Jak přežít vztek, zlost a agresi. Praha: Grada, 2004.
- PRAŠKO, J., PRAŠKOVÁ, H. 2007. Asertivitou proti stresu. Praha: Grada, 2007.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a český jazyk

Poznámky:

výučba sa realizuje blokovou formou.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 120

A	ABS	B	C	D	E	FX
91,67	0,0	1,67	2,5	0,0	0,0	4,17

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Kuruc, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 22.04.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:
PdF.KPg/M-VUZde025/22

Názov predmetu:
Triedny manažment

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

2 hodiny seminár za týždeň, spolu za semester 22 hodín kombinovaná (prevažne prezenčne).

Pracovná záťaž študenta:

11 x 2 hodiny priamej výučby = 22 hodín, príprava na výučbu počas semestra 8 hodín, príprava na priebežné hodnotenie 8 hodín, príprava na záverečné hodnotenie 22 hodín, spolu 60 hodín.

Vyučovacie metódy:

dialogické metódy – rozhovor, diskusia v skupinách, problémové metódy – brainwriting, brainstorming, monologické metódy – prednáška, inštruktáž, projektové metódy, riadené samoštúdium – práca s textom, riešenie úloh a zadanií, e-learning.

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

100% priebežného hodnotenia, kurz je ukončený hodnotením

Hodnotenie: pozostáva z priebežného a záverečného hodnotenia (20+30, spolu 50 bodov).

Priebežné hodnotenie: pozostáva z kritickej analýzy domácich a zahraničných zdrojov – 10 bodov a formulácia parciálnych súčasti semestrálneho projektu – 10 bodov.

Záverečné hodnotenie: pozostáva z vypracovania semestrálneho projektu a jeho ústneho odprezentovania.

Semestrálny projekt: pozostáva: z kompletného vytvorenia projektu podľa stanovej štruktúry za 30b. Zahŕňa tvorbu nápadu/problému, plánovanie projektu, realizáciu projektu, vyhodnotenie a sebareflexiu projektu = jeho ústne prezentovanie študentmi (tvorcami semestrálneho projektu) v 11. týždni priebežnej výučby.

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici

A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami),

B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami),

C (80-73%, dobre – bežná spoloahlivá práca, priemerné výsledky),

D (72-66%, uspokojivo – priateľné výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby),

E (65-60%, dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám),

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).

Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.

Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 46 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý a originálny prístup pri vypracovávaní priebežných úloh, vynikajúce odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh, výbornú orientáciu v problematike, vynikajúce komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, výnimočnú aktivitu na výučbe počas semestra.

Na získanie záverečného hodnotenia B je potrebné získať najmenej 41 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý prístup pri vypracovávaní priebežných úloh pomocou vzoru, nadpriemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh za pomoci konzultácií, nadpriemernú orientáciu v problematike, nadpriemerné komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, nadpriemernú aktivitu na výučbe počas semestra.

Na získanie záverečného hodnotenia C je potrebné získať najmenej 37 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny, dobré odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, dobrú orientáciu v problematike, dobré komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, priemernú aktivitu na výučbe počas semestra na základe vyzvania vyučujúceho.

Na získanie záverečného hodnotenia D je potrebné získať najmenej 33 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny a za pomoci vyučujúceho, priemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, priemernú orientáciu v problematike, priemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, základnú aktivitu na výučbe počas semestra v spolupráci s vyučujúcim alebo inými študentami.

Na získanie záverečného hodnotenia E je potrebné získať najmenej 30 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy a za pomoci vyučujúceho, základné / minimálne odborné znalosti, základnú / minimálnu orientáciu v problematike, základné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh.

Výsledky vzdelávania:

Študent absolvovaním predmetu Triedny manažment by mal:

poznať základné zásady úspešného manažmentu triedy smerujúce k vedeniu zmysluplného vyučovacieho procesu s minimalizáciou rušivého správania sa žiakov,

osvojiť si vedomosti o riadení triedy a triedneho kolektívu z pozície triedneho učiteľa v súčinnosti s inými pedagogickými a nepedagogickými zamestnancami,

získať zručnosti v rámci administrácie pedagogickej dokumentácie triedneho učiteľa,

poznať kompetencie a náplň práce triedneho učiteľa,

dokáže analyzovať jednotlivé formy spolupráce rodiny a školy a posúdiť ich vhodnosť vo vzťahu k rodičom a žiakom,

byť spôsobilý aplikovať nadobudnuté poznatky a poznatky z iných vedných disciplín pri tvorbe semestrálneho projektu,

byť spôsobilý tvoriť využívať nadobudnuté poznatky a spôsobilosti pri štúdiu ďalších pedagogických disciplín a vo svojej budúcej školskej praxi.

Prenositeľné spôsobilosti: študent si prostredníctvom tvorby semestrálneho projektu na predmete upevňuje mäkké zručnosti ako komunikačné zručnosti, organizačné zručnosti, interpersonálne zručnosti v rámci skupiny – aktivizácia v skupine, prevzatie iniciatívy a zodpovednosti, tvorivosť a predstavivosť, kritické myslenie, analytické schopnosti, schopnosť riešenia problémov, a ďalšie.

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu:

Obsahové zameranie predmetu je rozdelené na dve základné oblasti: manažment triedy z pozície učiteľa akéhokoľvek predmetu a komunikácia s triednym kolektívom z pozície triedneho učiteľa na úrovni nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania. Manažment triedy vedúci k úspešne

realizovanému vyučovaciemu procesu a spolupracujúcemu konaniu žiakov v ňom s minimalizáciou rušivého správania sa žiakov, čím je možné smerovať k zmysluplnému učeniu sa žiakov.

Metodika riadenia a koordinácie vyučovacieho procesu – základné piliere úspešného manažmentu triedy – plánovanie, vytváranie produktívnej klímy triedy a podpora tímovej práce v triede, usporiadanie podmienok učebného priestoru, usmerňovanie učebnej činnosti žiakov/študentov, usmerňovanie úloh žiakov/študentov súvisiacich s chodom triedy, aktivity na udržanie disciplíny v triede, aktivity na prevenciu problémového správania, triedne pravidlá. Triedny manažment a triedny učiteľ v kontexte legislatívy – kvalifikačné predpoklady pre výkon triednictva, práva a povinnosti triedneho učiteľa. Role a činnosti triedneho učiteľa. Kompetencie a zručnosti triedneho učiteľa. Požiadavky na osobnosť triedneho učiteľa. Pedagogická dokumentácia triedy. Plán, organizácia a riadenie triednických hodín a aktivity na triednické hodiny. Problémové správanie a východiskové dokumenty. Triedny učiteľ a výchovné opatrenia. Komunikácia a spolupráca triednych učiteľov s vedením školy, pedagogickými zamestnancami, odbornými zamestnancami, so zákonnými zástupcami žiakov/študentov, a so zástupcami rôznych inštitúcií a organizácií. Evalvácia triednickej činnosti.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

DUBEC, M. (2007). Třídnické hodiny. Praha: Projekt Odyssea, s. 4–5. [online] [cit. 2. 6. 2020]

Dostupné z: http://www.odyssea.cz/localImages/tridnicke_hodiny.pdf.

DUTKOVÁ, K., MEDLENOVÁ, J. (2007). Sprievodca triedneho učiteľa. 1. vyd. Bratislava: Raabe, 1800 s. ISBN 80-89182-03-0-8.

EICHHORN, E. – GEBAUER, K. (2014). Manažment triedy, Bratislava: Dr. Josef Raabe. 194 s. ISBN 978-80-8140-096-4. <http://is.komposyt.com/pre-odbornikov/ziak-so-svvp/preview-file/1-manazment-tr-982.pdf>

KOREŇOVÁ, S. (2020). Príklady dobrej praxe - Aktivity na triednických hodinách. Online časopis Didaktika 6/2020. <https://www.direktor.sk/sk/casopis/didaktika/priklady-dobrej-praxe-aktivity-na-triednickych-hodinach.m-1013.html>

SITKOVÁ, D. (2014). Skúsenosti s intervenciou žiakov s problémovým správaním na primárnom stupni vzdelávania. Banská Bystrica: Metodicko-pedagogické centrum, 35 s..

VIŠŇOVSKÝ, L. – BABICOVÁ, Z. (2012). Triedny Učiteľ a spolupráca školy s rodinou. 1. vyd. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 153 s.. ISBN 9788055705071.

Ďalší študijný text bude študentom dostupný a v pravidelných intervaloch sprístupňovaný v elektronickej podobe prostredníctvom univerzitného LMS Moodle – kurz s názvom Triedny manažment.

Najmä pre začínajúcich triednych učiteľov je nevyhnutné zorientovať sa v právnych predpisoch, ktoré sa priamo dotýkajú postavenia triedneho učiteľa:

Zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 553/2003 Z. z. Zákon o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vyhľáška MŠVVaŠ SR č. 445/2009 Z. z. o rozsahu vyučovacej a výchovnej činnosti pedagogických zamestnancov.

Vyhľáška MŠVVaŠ SR č. 361/2019 Z. z. o vzdelávaní v profesijnom rozvoji.

Nariadenie vlády SR č. 201/2019 Z. z. o priamej výchovno-vzdelávacej činnosti (namiesto Vyhľáška MŠVVaŠ SR č. 445/2009 Z. z. o rozsahu vyučovacej a výchovnej činnosti pedagogických zamestnancov).

vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 437/2020 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 320/2008 Z. z. o základnej škole v znení neskorších predpisov.

Právne predpisy, ktoré súvisia s výkonom práce triedneho učiteľa:

Zákon č. 357/2009 Z. z. o štátom jazyku Slovenskej republiky 357/2009.

Zákon č. 63/1993 Z. z. o štátnych symboloch SR a ich používaní v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov.

Vyhláška č. 326/2008 Z. z. o druhoch a náležitostach vysvedčení a ostatných školských tlačív vrátane spôsobov ich evidencie a uloženia.

Vyhláška č. 231/2009 Z. z. o podrobnostiach o organizácii školského roka na základných školách, na stredných školách, na základných umeleckých školách, na praktických školách, na odborných učilištiach a na jazykových školách.

Vyhláška č. 307/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní žiakov s intelektovým nadaním.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 46

A	ABS	B	C	D	E	FX
89,13	0,0	0,0	10,87	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KPg/M-VUZde025/22	Názov predmetu: Triedny manažment
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie 2 hodiny seminár za týždeň, spolu za semester 22 hodín kombinovaná (prevažne prezenčne). Pracovná záťaž študenta: 11 x 2 hodiny priamej výučby = 22 hodín, príprava na výučbu počas semestra 8 hodín, príprava na priebežné hodnotenie 8 hodín, príprava na záverečné hodnotenie 22 hodín, spolu 60 hodín. Vyučovacie metódy: dialogické metódy – rozhovor, diskusia v skupinách, problémové metódy – brainwriting, brainstorming, monologické metódy – prednáška, inštruktáž, projektové metódy, riadené samostudium – práca s textom, riešenie úloh a zadanií, e-learning.	
Počet kreditov: 2	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: 100% priebežného hodnotenia, kurz je ukončený hodnotením Hodnotenie: pozostáva z priebežného a záverečného hodnotenia (20+30, spolu 50 bodov). Priebežné hodnotenie: pozostáva z kritickej analýzy domácich a zahraničných zdrojov – 10 bodov a formulácia parciálnych súčasti semestrálneho projektu – 10 bodov. Záverečné hodnotenie: pozostáva z vypracovania semestrálneho projektu a jeho ústneho odprezentovania. Semestrálny projekt: pozostáva: z kompletného vytvorenia projektu podľa stanovej štruktúry za 30b. Zahŕňa tvorbu nápadu/problému, plánovanie projektu, realizáciu projektu, vyhodnotenie a sebareflexiu projektu = jeho ústne prezentovanie študentmi (tvorcami semestrálneho projektu) v 11. týždni priebežnej výučby. Podmienky na absolvovanie predmetu: Hodnotenie sa udeľuje na stupnici A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami), B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami), C (80-73%, dobre – bežná spoločalivá práca, priemerné výsledky), D (72-66%, uspokojivo – priateľné výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby), E (65-60%, dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám), Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše). Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.	

Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 46 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý a originálny prístup pri vypracovávaní priebežných úloh, vynikajúce odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh, výbornú orientáciu v problematike, vynikajúce komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, výnimočnú aktivitu na výučbe počas semestra.

Na získanie záverečného hodnotenia B je potrebné získať najmenej 41 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý prístup pri vypracovávaní priebežných úloh pomocou vzoru, nadpriemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh za pomoci konzultácií, nadpriemernú orientáciu v problematike, nadpriemerné komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, nadpriemernú aktivitu na výučbe počas semestra.

Na získanie záverečného hodnotenia C je potrebné získať najmenej 37 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny, dobré odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, dobrú orientáciu v problematike, dobré komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, priemernú aktivitu na výučbe počas semestra na základe vyzvania vyučujúceho.

Na získanie záverečného hodnotenia D je potrebné získať najmenej 33 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny a za pomoci vyučujúceho, priemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, priemernú orientáciu v problematike, priemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, základnú aktivitu na výučbe počas semestra v spolupráci s vyučujúcim alebo inými študentami.

Na získanie záverečného hodnotenia E je potrebné získať najmenej 30 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy a za pomoci vyučujúceho, základné / minimálne odborné znalosti, základnú / minimálnu orientáciu v problematike, základné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh.

Výsledky vzdelávania:

Študent absolvovaním predmetu Triedny manažment by mal:

poznať základné zásady úspešného manažmentu triedy smerujúce k vedeniu zmysluplného vyučovacieho procesu s minimalizáciou rušivého správania sa žiakov,

osvojiť si vedomosti o riadení triedy a triedneho kolektívu z pozície triedneho učiteľa v súčinnosti s inými pedagogickými a nepedagogickými zamestnancami,

získať zručnosti v rámci administrácie pedagogickej dokumentácie triedneho učiteľa,

poznať kompetencie a náplň práce triedneho učiteľa,

dokáže analyzovať jednotlivé formy spolupráce rodiny a školy a posúdiť ich vhodnosť vo vzťahu k rodičom a žiakom,

byť spôsobilý aplikovať nadobudnuté poznatky a poznatky z iných vedných disciplín pri tvorbe semestrálneho projektu,

byť spôsobilý tvoriť využívať nadobudnuté poznatky a spôsobilosti pri štúdiu ďalších pedagogických disciplín a vo svojej budúcej školskej praxi.

Prenositeľné spôsobilosti: študent si prostredníctvom tvorby semestrálneho projektu na predmete upevňuje mäkké zručnosti ako komunikačné zručnosti, organizačné zručnosti, interpersonálne zručnosti v rámci skupiny – aktivizácia v skupine, prevzatie iniciatívy a zodpovednosti, tvorivosť a predstavivosť, kritické myslenie, analytické schopnosti, schopnosť riešenia problémov, a ďalšie.

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu:

Obsahové zameranie predmetu je rozdelené na dve základné oblasti: manažment triedy z pozície učiteľa akéhokoľvek predmetu a komunikácia s triednym kolektívom z pozície triedneho učiteľa na úrovni nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania. Manažment triedy vedúci k úspešne

realizovanému vyučovaciemu procesu a spolupracujúcemu konaniu žiakov v ňom s minimalizáciou rušivého správania sa žiakov, čím je možné smerovať k zmysluplnému učeniu sa žiakov.

Metodika riadenia a koordinácie vyučovacieho procesu – základné piliere úspešného manažmentu triedy – plánovanie, vytváranie produktívnej klímy triedy a podpora tímovej práce v triede, usporiadanie podmienok učebného priestoru, usmerňovanie učebnej činnosti žiakov/študentov, usmerňovanie úloh žiakov/študentov súvisiacich s chodom triedy, aktivity na udržanie disciplíny v triede, aktivity na prevenciu problémového správania, triedne pravidlá. Triedny manažment a triedny učiteľ v kontexte legislatívy – kvalifikačné predpoklady pre výkon triednictva, práva a povinnosti triedneho učiteľa. Role a činnosti triedneho učiteľa. Kompetencie a zručnosti triedneho učiteľa. Požiadavky na osobnosť triedneho učiteľa. Pedagogická dokumentácia triedy. Plán, organizácia a riadenie triednických hodín a aktivity na triednické hodiny. Problémové správanie a východiskové dokumenty. Triedny učiteľ a výchovné opatrenia. Komunikácia a spolupráca triednych učiteľov s vedením školy, pedagogickými zamestnancami, odbornými zamestnancami, so zákonnými zástupcami žiakov/študentov, a so zástupcami rôznych inštitúcií a organizácií. Evalvácia triednickej činnosti.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

DUBEC, M. (2007). Třídnické hodiny. Praha: Projekt Odyssea, s. 4–5. [online] [cit. 2. 6. 2020]

Dostupné z: http://www.odyssea.cz/localImages/tridnicke_hodiny.pdf.

DUTKOVÁ, K., MEDLENOVÁ, J. (2007). Sprievodca triedneho učiteľa. 1. vyd. Bratislava: Raabe, 1800 s. ISBN 80-89182-03-0-8.

EICHHORN, E. – GEBAUER, K. (2014). Manažment triedy, Bratislava: Dr. Josef Raabe. 194 s. ISBN 978-80-8140-096-4. <http://is.komposyt.com/pre-odbornikov/ziak-so-svvp/preview-file/1-manazment-tr-982.pdf>

KOREŇOVÁ, S. (2020). Príklady dobrej praxe - Aktivity na triednických hodinách. Online časopis Didaktika 6/2020. <https://www.direktor.sk/sk/casopis/didaktika/priklady-dobrej-praxe-aktivity-na-triednickych-hodinach.m-1013.html>

SITKOVÁ, D. (2014). Skúsenosti s intervenciou žiakov s problémovým správaním na primárnom stupni vzdelávania. Banská Bystrica: Metodicko-pedagogické centrum, 35 s..

VIŠŇOVSKÝ, L. – BABICOVÁ, Z. (2012). Triedny Učiteľ a spolupráca školy s rodinou. 1. vyd. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 153 s.. ISBN 9788055705071.

Ďalší študijný text bude študentom dostupný a v pravidelných intervaloch sprístupňovaný v elektronickej podobe prostredníctvom univerzitného LMS Moodle – kurz s názvom Triedny manažment.

Najmä pre začínajúcich triednych učiteľov je nevyhnutné zorientovať sa v právnych predpisoch, ktoré sa priamo dotýkajú postavenia triedneho učiteľa:

Zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 553/2003 Z. z. Zákon o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vyhľáška MŠVVaŠ SR č. 445/2009 Z. z. o rozsahu vyučovacej a výchovnej činnosti pedagogických zamestnancov.

Vyhľáška MŠVVaŠ SR č. 361/2019 Z. z. o vzdelávaní v profesijnom rozvoji.

Nariadenie vlády SR č. 201/2019 Z. z. o priamej výchovno-vzdelávacej činnosti (namiesto

Vyhľáška MŠVVaŠ SR č. 445/2009 Z. z. o rozsahu vyučovacej a výchovnej činnosti pedagogických zamestnancov).

vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 437/2020 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 320/2008 Z. z. o základnej škole v znení neskorších predpisov.

Právne predpisy, ktoré súvisia s výkonom práce triedneho učiteľa:

Zákon č. 357/2009 Z. z. o štátom jazyku Slovenskej republiky 357/2009.

Zákon č. 63/1993 Z. z. o štátnych symboloch SR a ich používaní v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov.

Vyhláška č. 326/2008 Z. z. o druhoch a náležitostiah vysvedčení a ostatných školských tlačív vrátane spôsobov ich evidencie a uloženia.

Vyhláška č. 231/2009 Z. z. o podrobnostiach o organizácii školského roka na základných školách, na stredných školách, na základných umeleckých školách, na praktických školách, na odborných učilištiach a na jazykových školách.

Vyhláška č. 307/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní žiakov s intelektovým nadaním.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 46

A	ABS	B	C	D	E	FX
89,13	0,0	0,0	10,87	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KPg/M-VUZde015/22	Názov predmetu: Tvorba a hodnotenie učebníc a edukačných zdrojov
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

11 týždňov semestra: seminár, 2 hodiny za týždeň, spolu 22 hodín, kombinované (primárne prezenčne)

Pracovná záťaž študenta: 60 hodín (22 hodín prezenčne + 38 hodín dištančne)

Vyučovacie metódy: Hlavnými metódami prezenčnej výučby sú výklad, rozhovor, prezentovanie a diskusia riešení dištančných úloh. Hlavnou metódou dištančnej výučby je riadené samoštúdium (riešenie priebežne zadávaných úloh).

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Predmet je ukončený hodnotením (100% priebežného hodnotenia).

Úlohou študenta je v priebehu semestra vyriešiť priebežne zadávané úlohy a podieľať sa na prezentácii a diskutovaní ich riešení na seminároch. Riešenie každej úlohy je hodnotené bodmi. Maximálny možný počet získaných bodov za všetky úlohy spolu je 30.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

Na získanie záverečného hodnotenia A (výborne – vynikajúce výsledky) je potrebné získať najmenej 28 bodov, na získanie hodnotenia B (veľmi dobre – nadpriemerný štandard) najmenej 25 bodov, na hodnotenie C (dobre – bežná spoľahlivá práca) najmenej 22 bodov, na hodnotenie D (uspokojivo – priateľné výsledky) najmenej 20 bodov a na hodnotenie E (dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá) najmenej 18 bodov. Hodnotenie FX (nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše) bude udelené študentom, ktorí získajú 17 a menej bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Ciele a výstupy vzdelávania a prenositeľné spôsobilosti:

Po absolvovaní predmetu študenti dokážu vysvetliť funkcie a jednotlivé prvky štruktúry učebnice, opísat systém jej tvorby a aktuálnu učebnicovú politiku v SR. Budú vedieť analyzovať v jednotlivých zadaniach vymedzené prvky kvality konkrétnej učebnice, kriticky o nich uvažovať a diskutovať. Študenti budú vedieť vysvetliť východiská tvorby rôznych edukačných zdrojov a vymedziť špecifika tvorby a používania digitálnych edukačných zdrojov vo výučbe.

Budú vedieť vyhľadávať digitálny edukačný obsah v jeho centrálnych úložiskách a otvorených edukačných zdrojoch. Pri riešení, prezentovaní a diskutovaní výsledkov priebežne zadávaných úloh študenti rozvinú svoje analytické a kritické myslenie, komunikačné, lektorské a metakognitívne zručnosti. Osvojené vedomosti a zručnosti budú študenti spôsobilí tvorivo využívať pri štúdiu ďalších didaktických disciplín a vo svojej budúcej pedagogickej praxi.

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu:

Učebnica ako špecifický druh učebnej pomôcky. Funkcie a štruktúra učebnice. Systém tvorby učebníc a učebnicová politika v SR. Analýza a hodnotenie kvality učebníc. Východiská tvorby učebných textov, učebníc a iných edukačných zdrojov. Špecifiká tvorby a používania digitálnych edukačných zdrojov vo výučbe. Používanie centrálnych úložísk digitálneho edukačného obsahu a otvorených edukačných zdrojov.

Odporučaná literatúra:

Odporučaná literatúra:

GAVORA, P., a kol. Ako rozvíjať porozumenie textu u žiaka. Nitra: Enigma, 2008.

KNECHT, P., JANÍK, T. a kol. Učebnice z pohľedu pedagogického výzkumu. Brno: Paido, 2008.

MAŇÁK, J., KNECHT, P. Hodnocení učebnic. Brno: Paido, 2007.

MAŇÁK, J., KLAPKO, D. Učebnice pod lupou. Brno: Paido, 2006.

NOGOVÁ, M. a kol. Postup tvorby a vydávania učebníc. Bratislava : ŠPÚ, 2005.

PŠENÁKOVÁ, I. Tvorba didaktických interaktívnych materiálov a kritériá hodnotenia ich kvality. Trnava: Pedagogická fakulta TU v Trnave, 2021.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a český jazyk

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 76

A	ABS	B	C	D	E	FX
93,42	0,0	1,32	1,32	0,0	0,0	3,95

Vyučujúci: Ing. Mgr. Jozef Strakoš, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KPg/M-VUZde015/22	Názov predmetu: Tvorba a hodnotenie učebníc a edukačných zdrojov
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

11 týždňov semestra: seminár, 2 hodiny za týždeň, spolu 22 hodín, kombinované (primárne prezenčne)

Pracovná záťaž študenta: 60 hodín (22 hodín prezenčne + 38 hodín dištančne)

Vyučovacie metódy: Hlavnými metódami prezenčnej výučby sú výklad, rozhovor, prezentovanie a diskusia riešení dištančných úloh. Hlavnou metódou dištančnej výučby je riadené samoštúdium (riešenie priebežne zadávaných úloh).

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Predmet je ukončený hodnotením (100% priebežného hodnotenia).

Úlohou študenta je v priebehu semestra vyriešiť priebežne zadávané úlohy a podieľať sa na prezentácii a diskutovaní ich riešení na seminároch. Riešenie každej úlohy je hodnotené bodmi. Maximálny možný počet získaných bodov za všetky úlohy spolu je 30.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

Na získanie záverečného hodnotenia A (výborne – vynikajúce výsledky) je potrebné získať najmenej 28 bodov, na získanie hodnotenia B (veľmi dobre – nadpriemerný štandard) najmenej 25 bodov, na hodnotenie C (dobre – bežná spoľahlivá práca) najmenej 22 bodov, na hodnotenie D (uspokojivo – priateľné výsledky) najmenej 20 bodov a na hodnotenie E (dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá) najmenej 18 bodov. Hodnotenie FX (nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše) bude udelené študentom, ktorí získajú 17 a menej bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Ciele a výstupy vzdelávania a prenositeľné spôsobilosti:

Po absolvovaní predmetu študenti dokážu vysvetliť funkcie a jednotlivé prvky štruktúry učebnice, opísat systém jej tvorby a aktuálnu učebnicovú politiku v SR. Budú vedieť analyzovať v jednotlivých zadaniach vymedzené prvky kvality konkrétnej učebnice, kriticky o nich uvažovať a diskutovať. Študenti budú vedieť vysvetliť východiská tvorby rôznych edukačných zdrojov a vymedziť špecifika tvorby a používania digitálnych edukačných zdrojov vo výučbe.

Budú vedieť vyhľadávať digitálny edukačný obsah v jeho centrálnych úložiskách a otvorených edukačných zdrojoch. Pri riešení, prezentovaní a diskutovaní výsledkov priebežne zadávaných úloh študenti rozvinú svoje analytické a kritické myslenie, komunikačné, lektorské a metakognitívne zručnosti. Osvojené vedomosti a zručnosti budú študenti spôsobilí tvorivo využívať pri štúdiu ďalších didaktických disciplín a vo svojej budúcej pedagogickej praxi.

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu:

Učebnica ako špecifický druh učebnej pomôcky. Funkcie a štruktúra učebnice. Systém tvorby učebníc a učebnicová politika v SR. Analýza a hodnotenie kvality učebníc. Východiská tvorby učebných textov, učebníc a iných edukačných zdrojov. Špecifiká tvorby a používania digitálnych edukačných zdrojov vo výučbe. Používanie centrálnych úložísk digitálneho edukačného obsahu a otvorených edukačných zdrojov.

Odporučaná literatúra:

Odporučaná literatúra:

GAVORA, P., a kol. Ako rozvíjať porozumenie textu u žiaka. Nitra: Enigma, 2008.

KNECHT, P., JANÍK, T. a kol. Učebnice z pohľedu pedagogického výzkumu. Brno: Paido, 2008.

MAŇÁK, J., KNECHT, P. Hodnocení učebnic. Brno: Paido, 2007.

MAŇÁK, J., KLAPKO, D. Učebnice pod lupou. Brno: Paido, 2006.

NOGOVÁ, M. a kol. Postup tvorby a vydávania učebníc. Bratislava : ŠPÚ, 2005.

PŠENÁKOVÁ, I. Tvorba didaktických interaktívnych materiálov a kritériá hodnotenia ich kvality. Trnava: Pedagogická fakulta TU v Trnave, 2021.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a český jazyk

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 76

A	ABS	B	C	D	E	FX
93,42	0,0	1,32	1,32	0,0	0,0	3,95

Vyučujúci: Ing. Mgr. Jozef Strakoš, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu: PdF.KS JL/M-SLOde028/22	Názov predmetu: Tvorivé písanie
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie

Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:

2 hodiny týždenne seminár, spolu za semester 22 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne) Pracovná záťaž študenta:

11 x 2 hodiny priamej výučby = 22 hodín; 22 hodín priebežná príprava vrátane štúdia literatúry; 8 hodín príprava semestrálnej aktivity; 8 hodín tvorba semestrálnej práce.

Spolu 60 hodín práce študenta.

Vyučovacie metódy:

výklad, demonštrácia, diskusia, práca s textom, projektové vyučovanie, riešenie problémových úloh, práca v skupinách, individuálna práca, e-learning, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Hodnotenie zahŕňa:

- priebežné plnenie mikrozadaní na seminároch (40 bodov) z teoretických vedomostí a praktických zručností potrebných pri tvorivom písaní;
- realizovanie semestrálnej aktivity (30 bodov), ktorú si študent vyberie zo zoznamu techník tvorivého písania, pripraví ju a riadi na seminári podľa stanoveného harmonogramu, frekventantmi aktivity sú spolužiaci, prípadne aj vyučujúci;
- vypracovanie semestrálnej práce (30 bodov), v ktorej študent podá správu o svojej semestrálnej aktívite, podrobí ju teoretickej a kritickej reflexii a navrhne jej realizáciu v sekundárnom vzdelávaní. Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0).

Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (mikrozadania: menej ako 24 bodov, semestrálna aktivita: menej ako 18 bodov, semestrálna práca: menej ako 18 bodov). Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti z tvorivého písania v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie presvedčivo kriticky a samostatne hodnotiť, dokáže na vynikajúcej úrovni tvorivo aplikovať, adaptovať, inovovať a navrhovať postupy práce pri tvorivom písaní v školskej praxi, má schopnosť tvorivo samostatne a nápadito riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových, literárnych a didaktických súvislostiach, výborne podporuje u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má výborne rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti z tvorivého písania v požadovanom rozsahu, logicky iba s nepatrými chybami usporadúva predstavené fakty, k získaným vedomostiam zaujíma čiastočne kritický postoj a dokáže veľmi dobre aplikovať, adaptovať a inovovať postupy práce pri tvorivom písaní v školskej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových, literárnych a didaktických súvislostiach, veľmi dobre podporuje u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti z tvorivého písania v požadovanom rozsahu, predstavené fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, dokáže spoľahlivo aplikovať získané vedomosti a existujúce postupy práce pri tvorivom písaní v školskej praxi, spoľahlivo samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, dobre podporuje u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, má dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

D (76 – 69 %, uspokojivo – priateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti z tvorivého písania v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadanej faktov, dokáže uspokojivo aplikovať získané vedomosti a existujúce postupy práce pri tvorivom písaní v školskej praxi, uspokojivo a prevažne samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, na uspokojivej úrovni podporuje u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, má priateľne rozvinuté zručnosti potrebné na samoštúdium;

E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí z tvorivého písania v požadovanom rozsahu a značné nedostatky v usporiadanej faktov, dokáže minimálne aplikovať získané vedomosti a existujúce postupy práce pri tvorivom písaní v školskej praxi, s výraznou pomocou na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, iba minimálne podporuje u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, má minimálne zručnosti potrebné na samoštúdium;

Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti z tvorivého písania v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti nevie aplikovať pri tvorivom písaní v školskej praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, nevie podporovať u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, nevie sa samostatne ďalej vzdelávať.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent má základné vedomosti o tvorivom písaní ako o stratégii tvorivého vyučovania predmetu slovenský jazyk a literatúra v sekundárnom vzdelávaní. Má osvojené poznatky o histórii, rôznych koncepciách a strategiách tvorivého písania a pozná osobitosti organizácie tvorivého písania v školských podmienkach. Študent má zručnosti potrebné na projektovanie, realizáciu a hodnotenie techník tvorivého písania v edukačnej praxi. Vie efektívne využívať tvorivé písanie vo vyučovaní predmetu slovenský jazyk a literatúra. Predmet je zameraný najmä aplikačne na nácvik efektívneho projektovania, realizovania, riadenia a vyhodnocovania techník tvorivého písania ako prostriedku výchovno-vzdelávacej činnosti. Na základe ich precvičovania má študent rozvinutú zručnosť v

používaní a tvorbe edukačných a metodických materiálov aj s podporou digitálnych technológií. Študent má rozvinutú spôsobilosť vytvárať podnetné a rešpektujúce prostredie na vzdelávanie. Študent má nadobudnuté poznatky a zručnosti z oblasti moderných vyučovacích metód, foriem a prostriedkov. Študent je pripravený reflektovať najnovšie teoretické poznatky a aplikovať ich vo vzdelávacom procese, mimoškolskej a záujmovej činnosti v súlade s aktuálnymi trendmi školskej praxe. Študent dokáže využívať svoje poznanie školského systému v prostredí Slovenskej republiky, dokáže rešpektovať základné pedagogické dokumenty, spoľahlivo disponuje poznatkami o výchovno-vzdelávacom procese a školskej praxi s dôrazom na požiadavky moderného vzdelávania, ktoré je orientované na žiaka, založené na kreativite, na učení prostredníctvom objavovania poznatkov a na využívaní výsledkov kritického myslenia. Študent má rozvinuté strategické, koncepcné a kreatívne myslenie, vďaka ktorým dokáže vo svojej praxi u žiakov základných a stredných škôl podporovať zvyšovanie kvality poznania, myslenia a zodpovednosti.

Stručná osnova predmetu:

1. Korene, tradície a podoby tvorivého písania.
2. Tvorivosť, tvorivé myslenie a tvorivé vyučovanie. Tvorivé písanie ako stratégia tvorivého vyučovania.
3. Tvorivé písanie vo výchovno-vzdelávacom procese so zameraním na predmet slovenský jazyk a literatúra v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní.
4. Organizácia tvorivého písania v školských podmienkach.
5. Funkcie tvorivého písania vo výchovno-vzdelávacom procese. Tvorivé písanie a rozvíjanie žiackych kompetencií.
6. Žiak a učiteľ ako účastník a lektor tvorivého písania.
7. Špecifika hodnotenia pri tvorivom písaní.
8. Tvorivé písanie ako prostriedok rozvíjajúci osobnosť žiaka
9. Tvorivé písanie ako prostriedok rozvoja komunikačnej kompetencie.
10. Tvorivé písanie ako integrujúci prostriedok podporujúci vnútrozložkové a medzizložkové vzťahy.
11. Tvorivé písanie ako integrujúci prostriedok podporujúci medzipredmetové vzťahy.

Osnova predmetu pokrýva spektrum poznatkov a zručností, ktoré študent využije pri svojom učiteľskom pôsobení. Osvojí si poznatky o histórii a rôznych koncepciách tvorivého písania, získa poznatky o stratégiah, ktoré rozvíjajú tvorivosť, spozná osobitosti organizácie tvorivého písania v školských podmienkach a špecifiká vzťahu žiaka a učiteľa pri tvorivom písaní, nadobudne poznatky o nástrojoch na využívanie tvorivého písania z hľadiska efektivity. Študent získa zručnosti potrebné na projektovanie, realizáciu a hodnotenie techník tvorivého písania v edukačnej praxi. Naučí sa efektívne využívať tvorivé písanie vo vyučovaní predmetu slovenský jazyk a literatúra ako prostriedok na rozvoj osobnosti žiaka a jeho komunikačnej kompetencie, ako nástroj na osvojovanie učiva v jednotlivých zložkách predmetu slovenský jazyk a literatúra aj ako integrujúci prostriedok podporujúci vnútrozložkové, medzizložkové a medzipredmetové vzťahy. Predmet bude študenta viesť k reflexii najnovších teoretických poznatkov a k ich aplikácii vo vzdelávacom procese, mimoškolskej a záujmovej činnosti v súlade s aktuálnymi trendmi školskej praxe. Študent bude vedieť využiť svoje poznanie školského systému v prostredí Slovenskej republiky, naučí sa rešpektovať základné pedagogické dokumenty, upevní si a rozvinie poznatky o výchovno-vzdelávacom procese a školskej praxi s dôrazom na požiadavky moderného vzdelávania, ktoré je orientované na žiaka, založené na kreativite, na učení prostredníctvom objavovania poznatkov a na využívaní výsledkov kritického myslenia. Predmet u študenta stimuluje poznatky a zručnosti z oblasti moderných vyučovacích metód, foriem a prostriedkov. Študent si na predmete rozvinie spôsobilosti, ktoré sú predpokladom na efektívne projektovanie a kreatívne realizovanie edukačnej činnosti a aktívnu účasť na tvorbe edukačných a metodických materiálov aj s podporou digitálnych technológií. Študent si na predmete upevní a rozvinie strategické, koncepcné a kreatívne myslenie,

vdľaka ktorým bude vo svojej praxi u žiakov základných a stredných škôl podporovať zvyšovanie kvality poznania, myslenia a zodpovednosti.

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra:

ELIAŠOVÁ, V. 2017. Tvorivé písanie a možnosti jeho využitia v edukačnom procese. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave. 186 s. ISBN 978-80-223-3079-4.

Odporučaná literatúra:

ELIAŠOVÁ, V. – KOČANOVÁ, M. – LACKO, I. 2007. Príručka tvorivého písania pre učiteľov slovenského jazyka a literatúry. Bratislava: Štátny pedagogický ústav. 137 s. ISBN 978-80-89225-35-4.

FIŠER, Z. 2012. Tvůrčí psaní v literární výchově jako nástroj poznávání. Brno: Masarykova univerzita. 226 s. ISBN 978-80-210-6121-7 Dostupné na webe: <https://munispace.muni.cz/library/catalog/book/873>.

REHÚŠ, M. – ŠRANK, J. 2012. Nesystematický návod na použitie slovenskej experimentálnej poézie. In: V sieti strednej Európy: nielen o elektronickej literatúre. Bratislava: SAP a Ústav svetovej literatúry SAV, s. 241 – 264. ISBN 978-80-8095-076-7.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, česky

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 10

A	ABS	B	C	D	E	FX
80,0	0,0	0,0	20,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. Mgr. Jaroslav Šrank, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KS JL/M-SLOde028/22	Názov predmetu: Tvorivé písanie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma: 2 hodiny týždenne seminár, spolu za semester 22 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne) Pracovná záťaž študenta: 11 x 2 hodiny priamej výučby = 22 hodín; 22 hodín priebežná príprava vrátane štúdia literatúry; 8 hodín príprava semestrálnej aktivity; 8 hodín tvorba semestrálnej práce. Spolu 60 hodín práce študenta. Vyučovacie metódy: výklad, demonštrácia, diskusia, práca s textom, projektové vyučovanie, riešenie problémových úloh, práca v skupinách, individuálna práca, e-learning, riadené samoštúdium	
Počet kreditov: 2	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Hodnotenie zahŕňa: <ul style="list-style-type: none"> • priebežné plnenie mikrozadaní na seminároch (40 bodov) z teoretických vedomostí a praktických zručností potrebných pri tvorivom písaní; • realizovanie semestrálnej aktivity (30 bodov), ktorú si študent vyberie zo zoznamu techník tvorivého písania, pripraví ju a riadi na seminári podľa stanoveného harmonogramu, frekventantmi aktivity sú spolužiaci, prípadne aj vyučujúci; • vypracovanie semestrálnej práce (30 bodov), v ktorej študent podá správu o svojej semestrálnej aktívite, podrobí ju teoretickej a kritickej reflexii a navrhne jej realizáciu v sekundárnom vzdelávaní. Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0). Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (mikrozadania: menej ako 24 bodov, semestrálna aktivita: menej ako 18 bodov, semestrálna práca: menej ako 18 bodov). Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:	

A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti z tvorivého písania v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie presvedčivo kriticky a samostatne hodnotiť, dokáže na vynikajúcej úrovni tvorivo aplikovať, adaptovať, inovovať a navrhovať postupy práce pri tvorivom písaní v školskej praxi, má schopnosť tvorivo samostatne a nápadito riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových, literárnych a didaktických súvislostiach, výborne podporuje u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má výborne rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti z tvorivého písania v požadovanom rozsahu, logicky iba s nepatrými chybami usporadúva predstavené fakty, k získaným vedomostiam zaujíma čiastočne kritický postoj a dokáže veľmi dobre aplikovať, adaptovať a inovovať postupy práce pri tvorivom písaní v školskej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových, literárnych a didaktických súvislostiach, veľmi dobre podporuje u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti z tvorivého písania v požadovanom rozsahu, predstavené fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, dokáže spoľahlivo aplikovať získané vedomosti a existujúce postupy práce pri tvorivom písaní v školskej praxi, spoľahlivo samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, dobre podporuje u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, má dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

D (76 – 69 %, uspokojivo – priateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti z tvorivého písania v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadanej faktov, dokáže uspokojivo aplikovať získané vedomosti a existujúce postupy práce pri tvorivom písaní v školskej praxi, uspokojivo a prevažne samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, na uspokojivej úrovni podporuje u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, má priateľne rozvinuté zručnosti potrebné na samoštúdium;

E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí z tvorivého písania v požadovanom rozsahu a značné nedostatky v usporiadanej faktov, dokáže minimálne aplikovať získané vedomosti a existujúce postupy práce pri tvorivom písaní v školskej praxi, s výraznou pomocou na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, iba minimálne podporuje u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, má minimálne zručnosti potrebné na samoštúdium;

Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti z tvorivého písania v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti nevie aplikovať pri tvorivom písaní v školskej praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, nevie podporovať u žiakov aktívne osvojovanie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, nevie sa samostatne ďalej vzdelávať.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent má základné vedomosti o tvorivom písaní ako o stratégii tvorivého vyučovania predmetu slovenský jazyk a literatúra v sekundárnom vzdelávaní. Má osvojené poznatky o histórii, rôznych koncepciách a strategiách tvorivého písania a pozná osobitosti organizácie tvorivého písania v školských podmienkach. Študent má zručnosti potrebné na projektovanie, realizáciu a hodnotenie techník tvorivého písania v edukačnej praxi. Vie efektívne využívať tvorivé písanie vo vyučovaní predmetu slovenský jazyk a literatúra. Predmet je zameraný najmä aplikačne na nácvik efektívneho projektovania, realizovania, riadenia a vyhodnocovania techník tvorivého písania ako prostriedku výchovno-vzdelávacej činnosti. Na základe ich precvičovania má študent rozvinutú zručnosť v

používaní a tvorbe edukačných a metodických materiálov aj s podporou digitálnych technológií. Študent má rozvinutú spôsobilosť vytvárať podnetné a rešpektujúce prostredie na vzdelávanie. Študent má nadobudnuté poznatky a zručnosti z oblasti moderných vyučovacích metód, foriem a prostriedkov. Študent je pripravený reflektovať najnovšie teoretické poznatky a aplikovať ich vo vzdelávacom procese, mimoškolskej a záujmovej činnosti v súlade s aktuálnymi trendmi školskej praxe. Študent dokáže využívať svoje poznanie školského systému v prostredí Slovenskej republiky, dokáže rešpektovať základné pedagogické dokumenty, spoľahlivo disponuje poznatkami o výchovno-vzdelávacom procese a školskej praxi s dôrazom na požiadavky moderného vzdelávania, ktoré je orientované na žiaka, založené na kreativite, na učení prostredníctvom objavovania poznatkov a na využívaní výsledkov kritického myslenia. Študent má rozvinuté strategické, koncepcné a kreatívne myslenie, vďaka ktorým dokáže vo svojej praxi u žiakov základných a stredných škôl podporovať zvyšovanie kvality poznania, myslenia a zodpovednosti.

Stručná osnova predmetu:

1. Korene, tradície a podoby tvorivého písania.
2. Tvorivosť, tvorivé myslenie a tvorivé vyučovanie. Tvorivé písanie ako stratégia tvorivého vyučovania.
3. Tvorivé písanie vo výchovno-vzdelávacom procese so zameraním na predmet slovenský jazyk a literatúra v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní.
4. Organizácia tvorivého písania v školských podmienkach.
5. Funkcie tvorivého písania vo výchovno-vzdelávacom procese. Tvorivé písanie a rozvíjanie žiackych kompetencií.
6. Žiak a učiteľ ako účastník a lektor tvorivého písania.
7. Špecifika hodnotenia pri tvorivom písaní.
8. Tvorivé písanie ako prostriedok rozvíjajúci osobnosť žiaka
9. Tvorivé písanie ako prostriedok rozvoja komunikačnej kompetencie.
10. Tvorivé písanie ako integrujúci prostriedok podporujúci vnútrozložkové a medzizložkové vzťahy.
11. Tvorivé písanie ako integrujúci prostriedok podporujúci medzipredmetové vzťahy.

Osnova predmetu pokrýva spektrum poznatkov a zručností, ktoré študent využije pri svojom učiteľskom pôsobení. Osvojí si poznatky o histórii a rôznych koncepciách tvorivého písania, získa poznatky o stratégiah, ktoré rozvíjajú tvorivosť, spozná osobitosti organizácie tvorivého písania v školských podmienkach a špecifiká vzťahu žiaka a učiteľa pri tvorivom písaní, nadobudne poznatky o nástrojoch na využívanie tvorivého písania z hľadiska efektivity. Študent získa zručnosti potrebné na projektovanie, realizáciu a hodnotenie techník tvorivého písania v edukačnej praxi. Naučí sa efektívne využívať tvorivé písanie vo vyučovaní predmetu slovenský jazyk a literatúra ako prostriedok na rozvoj osobnosti žiaka a jeho komunikačnej kompetencie, ako nástroj na osvojovanie učiva v jednotlivých zložkách predmetu slovenský jazyk a literatúra aj ako integrujúci prostriedok podporujúci vnútrozložkové, medzizložkové a medzipredmetové vzťahy. Predmet bude študenta viesť k reflexii najnovších teoretických poznatkov a k ich aplikácii vo vzdelávacom procese, mimoškolskej a záujmovej činnosti v súlade s aktuálnymi trendmi školskej praxe. Študent bude vedieť využiť svoje poznanie školského systému v prostredí Slovenskej republiky, naučí sa rešpektovať základné pedagogické dokumenty, upevní si a rozvinie poznatky o výchovno-vzdelávacom procese a školskej praxi s dôrazom na požiadavky moderného vzdelávania, ktoré je orientované na žiaka, založené na kreativite, na učení prostredníctvom objavovania poznatkov a na využívaní výsledkov kritického myslenia. Predmet u študenta stimuluje poznatky a zručnosti z oblasti moderných vyučovacích metód, foriem a prostriedkov. Študent si na predmete rozvinie spôsobilosti, ktoré sú predpokladom na efektívne projektovanie a kreatívne realizovanie edukačnej činnosti a aktívnu účasť na tvorbe edukačných a metodických materiálov aj s podporou digitálnych technológií. Študent si na predmete upevní a rozvinie strategické, koncepcné a kreatívne myslenie,

vdľaka ktorým bude vo svojej praxi u žiakov základných a stredných škôl podporovať zvyšovanie kvality poznania, myslenia a zodpovednosti.

Odporučaná literatúra:

Povinná literatúra:

ELIAŠOVÁ, V. 2017. Tvorivé písanie a možnosti jeho využitia v edukačnom procese. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave. 186 s. ISBN 978-80-223-3079-4.

Odporučaná literatúra:

ELIAŠOVÁ, V. – KOČANOVÁ, M. – LACKO, I. 2007. Príručka tvorivého písania pre učiteľov slovenského jazyka a literatúry. Bratislava: Štátny pedagogický ústav. 137 s. ISBN 978-80-89225-35-4.

FIŠER, Z. 2012. Tvůrčí psaní v literární výchově jako nástroj poznávání. Brno: Masarykova univerzita. 226 s. ISBN 978-80-210-6121-7 Dostupné na webe: <https://munispace.muni.cz/library/catalog/book/873>.

REHÚŠ, M. – ŠRANK, J. 2012. Nesystematický návod na použitie slovenskej experimentálnej poézie. In: V sieti strednej Európy: nielen o elektronickej literatúre. Bratislava: SAP a Ústav svetovej literatúry SAV, s. 241 – 264. ISBN 978-80-8095-076-7.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, česky

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 10

A	ABS	B	C	D	E	FX
80,0	0,0	0,0	20,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. Mgr. Jaroslav Šrank, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.11.2022

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KS JL/M-SLOde006/22	Názov predmetu: Základy jazykovej kultúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma: 2 hodiny týždenne: seminár, spolu za semester 22 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne) Pracovná záťaž študenta: 11 x 2 hodiny priamej výučby = 22 hodín; 27 hodín prípravy na priebežný test, 14 hodín prípravy na referát, 27 hodín prípravy na jazykovú korektúru Spolu 90 hodín práce študenta. Vyučovacie metódy: výklad, vysvetľovanie, diskusia o prebranej téme, riešenie úloh a zadaní, praktické riešenie problémových úloh, práca s textom, práca v malých skupinách, e-learning	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude v priebehu semestra hodnotený formou: <ul style="list-style-type: none"> • priebežného testu po 4. téme (40 bodov), • referátu (20 bodov), • jazykovej korektúry textu po 10. téme (40 bodov). Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektoréj zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (priebežný test: menej ako 24 bodov; referát: menej ako 12 bodov, jazyková korektúra textu: menej ako 24 bodov). A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti zo súčasnej teórie jazykovej kultúry v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie presvedčivo kriticky a samostatne hodnotiť, dokáže na vynikajúcej úrovni tvorivo aplikovať, adaptovať, inovať a navrhovať postupy práce	

v oblasti jazykovej normy a jazykovej praxe v školskej praxi, má schopnosť tvoriť samostatne a nápadito riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má výborne rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti zo súčasnej teórie jazykovej kultúry v požadovanom rozsahu, logicky iba s nepatrými chybami usporadúva predstavené fakty, k získaným vedomostiam zaujíma čiastočne kritický postoj a dokáže veľmi dobre aplikovať, adaptovať a inovovať postupy práce v oblasti jazykovej normy a jazykovej praxe v školskej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti zo súčasnej teórie jazykovej kultúry v požadovanom rozsahu, predstavené fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, dokáže spoľahlivo aplikovať získané vedomosti a existujúce postupy práce v oblasti jazykovej normy a jazykovej praxe v školskej praxi, spoľahlivo samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

D (76 – 69 %, uspokojivo – priateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti zo súčasnej teórie jazykovej kultúry v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadanej faktov, dokáže uspokojivo aplikovať získané vedomosti a existujúce postupy práce v oblasti jazykovej normy a jazykovej praxe v školskej praxi, uspokojivo a prevažne samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má priateľne rozvinuté zručnosti potrebné na samoštúdium;

E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí zo súčasnej teórie jazykovej kultúry v požadovanom rozsahu a značné nedostatky v usporiadanej faktov, dokáže minimálne aplikovať získané vedomosti a existujúce postupy práce v oblasti jazykovej normy a jazykovej praxe v školskej praxi, s výraznou pomocou na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti potrebné na samoštúdium;

Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti zo súčasnej teórie jazykovej kultúry v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti nevie aplikovať pri práci v oblasti jazykovej normy a jazykovej praxe v školskej praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, nevie sa samostatne ďalej vzdelávať.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent pozná teoretické východiská v oblasti jazykovej kultúry. Rozumie pojmom a termínom súčasný spisovný jazyk a súčasná spisovná slovenčina so zameraním na periodizáciu dejín spisovného jazyka, resp. spisovnej slovenčiny. Je oboznámený s kodifikačnými príručkami, ktoré stáli na začiatku etapy súčasnej spisovnej slovenčiny, ako aj s aktuálne platnými kodifikačnými príručkami v knižnej i elektronickej podobe dostupnej na stránke Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra. Študent disponuje poznatkami o systémovolinguvistickom a sociolingvistickom prístupe k jazykovej kultúre, k norme, k jazykovej praxi, ku kodifikácii či k používateľovi spisovného jazyka a vie kriticky vyhodnotiť využitie uvedených prístupov v učiteľskej a korektorskej praxi. Má osvojený prístup aktívneho a kreatívneho používateľa jazyka a dokáže správne vyhodnocovať využitie jazykových prostriedkov vzhľadom na komunikačné prostredie a spôsob komunikácie so zameraním na deti školského veku. Študent disponuje vedomosťami týkajúcimi sa aktuálnych problematických javov z oblasti jazykovej normy v rámci jednotlivých rovín jazyka a dokáže ich tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii učiteľa nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania. Jednotlivé javy dokáže vnímať v širších jazykových, kultúrnych a spoločenských

súvislostiach. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty.

Má osvojené aj viaceré prenositeľné zručnosti, a to predovšetkým analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného myslenia. Schopnosť kritického posúdenia vhodnosti a primeranosti získaných informácií vie využiť pri tvorbe vlastného jazykového prejavu a pri zdokonaľovaní komunikatívnej kompetencie žiakov v rámci nižšieho i vyššieho sekundárneho vzdelávania. Nadobudnuté informácie dokáže komunikovať odborníkom i laikom. Študent má nadobudnutú kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky.

Stručná osnova predmetu:

1. Súčasný spisovný jazyk a súčasná spisovná slovenčina. Stabilita a dynamickosť spisovného jazyka.
2. Národný jazyk a jeho stratifikácia. Norma, kodifikácia, jazykový úzus, spisovný úzus, platné kodifikačné príručky súčasnej spisovnej slovenčiny.
3. Používateľ spisovnej slovenčiny, jazykové vzory, jazykové osobnosti. Jazyková výchova školská a mimoškolská.
4. Súčasná spisovná slovenčina. Jazyková kultúra a kritériá spisovnosti.
5. Problematické javy zvukovej roviny. Vybraté ortoepické javy.
6. Rytmický zákon z pohľadu kodifikácie.
7. Problematické javy morfológickej a syntaktickej roviny.
8. Problematické javy lexikálnej roviny. Spisovná a nespisovná lexika.
9. Otázka ochrany slovenského jazyka. Inojazyčné vplyvy. Preberanie výrazov. Anglicizmy a bohemizmy.
10. Vybraté ortografické javy.
11. Jazyková korektúra textu.

Študent bude vedieť zadefinovať jazykovú normu a jej vzťah k jazykovej praxi. Bude vedieť interpretovať teoretické východiská podmienok na vymedzenie pojmu a termínu používateľ spisovnej slovenčiny. Osvojí si poznatky o základných činiteľoch, ktoré pôsobia na jazykovú kultúru a na jazykové vzdelávanie. Bude vedieť vysvetliť spôsoby osvojovania si a používania národného, resp. spisovného jazyka so zameraním na školskú a mimoškolskú jazykovú výchovu. Ako jazykový vzor bude vedieť prirodzene aktivizovať a rozvíjať kladný vzťah žiaka k jazyku a osobitne k spisovnej slovenčine. Naučí sa porovnať a kriticky hodnotiť systémovolingvistický a sociolingvistický prístup k používateľovi jazyka a k jeho jazykovým prejavom. V súvislosti s problematickými javmi zvukovej roviny si študent upevní a precvičí poznatky zamerané na výslovnosť mäkkých a tvrdých spoluhlások, na hláskové zmeny vo vnútri a na konci slova. Spozná podstatu rytmického zákona a jeho reflexiu v starších a novších kodifikačných a nekodifikačných príručkách, pričom ho bude vedieť správne uplatniť pri tvorbe vlastných prejavov. Študent bude ovládať praktické využívanie vybratých ortoepických a ortografických pravidiel a naučí sa ich implementovať do výchovno-vzdelávacej činnosti v školských zariadeniach. Bude schopný identifikovať a korigovať najfrekventovanejšie lexikálne, morfológické a syntaktické jazykové chyby. Na základe diferenciácie slovnej zásoby si uvedomí rozdielne využívanie spisovných a nespisovných lexikálnych prostriedkov v oficiálnych a neoficiálnych rečových a jazykových prejavoch a bude schopný vhodne ich využívať v konkrétnych jazykových a rečových prejavoch. Oboznámi sa s otázkou ochrany spisovného jazyka obsiahnutou v zákone o štátom jazyku a s koncepciou starostlivosti o štátny jazyk v aplikačnej rovine so zameraním na školstvo a vzdelávanie. Bude poznať a vedieť kriticky hodnotiť puristický a funkčný prístup k ochrane spisovného jazyka a s tým súvisiace inojazyčné vplyvy. Oboznámi sa s najfrekventovanejšími a

zaužívanými bohemizmami v slovenskom jazyku a bude schopný kriticky posúdiť ich výskyt v jazykových a rečových prejavoch z pohľadu systémovej lingvistiky a sociolingvistiky. Naučí sa aktívnym spôsobom získavať informácie týkajúce sa jazykovej normy, ortoepickej, ortografickej normy a jazykovej kultúry z webovej stránky Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra (predovšetkým z archívu časopisu Kultúra slova, využívaním online verzie aktuálne platných kodifikačných príručiek a vyžívaním slovníkového portálu) a implementovať ich do výchovno-vzdelávacej a korektorskej činnosti. Predmet bude viest' študenta k efektívному využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie jeho zručnosť formulovalať a obhajovať argumenty, stimuluje jeho zručnosť navrhovať a realizovať na ich základe riešenia odborných problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Študent si upevní a rozvinie komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovalať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

KAČALA, J. 2021. Súčasný spisovný jazyk. 1. vyd. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej. 142 s. ISBN 978-80-8115-310-5.

Kultúra slova. Red. S. Mislovičová. Bratislava: JÚĽŠ v Bratislave.

Odporúčaná literatúra:

KAČALA, J. 2014. State o slovenskej kvantite a rytmickom zákone. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave. 140 s. ISBN 978-80-223-3833-2. (vybrané kapitoly)

DOLNÍK, J. 2010. Teória spisovného jazyka. 1. vyd. Bratislava: VEDA. 301 s. ISBN 978-80-224-1119-6. (vybrané kapitoly)

ŽEŇUCH, P. 2020. Zvuková rovina cirkevnej slovančiny u Slovákov. Bratislava: Ústav filologických štúdií Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, Katedra slovenského jazyka a literatúry. Elektronická publikácia vyšla vlastným nákladom autora na študijné účely. 57 s. ISBN 978-80-570-2716-4. Internetový odkaz: – https://www.fedu.uniba.sk/fileadmin/pdf/Sucasti/Katedry/KS JL/rozne/ZENUCH_Peter_Zvukova_rovina_cirkevnej_slovanciny_u_Slovakov_1_.pdf (vybrané časti)

Pravidlá slovenského pravopisu. Red. M. Považaj. Bratislava: 2013. 592 s. ISBN 978-80-224-1331-2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 267

A	ABS	B	C	D	E	FX
67,79	0,0	20,22	8,99	1,5	1,5	0,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 27.02.2024

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potocárová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KS JL/M-SLOde006/22	Názov predmetu: Základy jazykovej kultúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma: 2 hodiny týždenne: seminár, spolu za semester 22 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne) Pracovná záťaž študenta: 11 x 2 hodiny priamej výučby = 22 hodín; 27 hodín prípravy na priebežný test, 14 hodín prípravy na referát, 27 hodín prípravy na jazykovú korektúru Spolu 90 hodín práce študenta. Vyučovacie metódy: výklad, vysvetľovanie, diskusia o prebranej téme, riešenie úloh a zadaní, praktické riešenie problémových úloh, práca s textom, práca v malých skupinách, e-learning	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude v priebehu semestra hodnotený formou: <ul style="list-style-type: none"> • priebežného testu po 4. téme (40 bodov), • referátu (20 bodov), • jazykovej korektúry textu po 10. téme (40 bodov). Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektoréj zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (priebežný test: menej ako 24 bodov; referát: menej ako 12 bodov, jazyková korektúra textu: menej ako 24 bodov). A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti zo súčasnej teórie jazykovej kultúry v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie presvedčivo kriticky a samostatne hodnotiť, dokáže na vynikajúcej úrovni tvorivo aplikovať, adaptovať, inovať a navrhovať postupy práce	

v oblasti jazykovej normy a jazykovej praxe v školskej praxi, má schopnosť tvoriť samostatne a nápadito riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má výborne rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti zo súčasnej teórie jazykovej kultúry v požadovanom rozsahu, logicky iba s nepatrými chybami usporadúva predstavené fakty, k získaným vedomostiam zaujíma čiastočne kritický postoj a dokáže veľmi dobre aplikovať, adaptovať a inovovať postupy práce v oblasti jazykovej normy a jazykovej praxe v školskej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štýlistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti zo súčasnej teórie jazykovej kultúry v požadovanom rozsahu, predstavené fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, dokáže spoľahlivo aplikovať získané vedomosti a existujúce postupy práce v oblasti jazykovej normy a jazykovej praxe v školskej praxi, spoľahlivo samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;

D (76 – 69 %, uspokojivo – priateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti zo súčasnej teórie jazykovej kultúry v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadanej faktov, dokáže uspokojivo aplikovať získané vedomosti a existujúce postupy práce v oblasti jazykovej normy a jazykovej praxe v školskej praxi, uspokojivo a prevažne samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má priateľne rozvinuté zručnosti potrebné na samoštúdium;

E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí zo súčasnej teórie jazykovej kultúry v požadovanom rozsahu a značné nedostatky v usporiadanej faktov, dokáže minimálne aplikovať získané vedomosti a existujúce postupy práce v oblasti jazykovej normy a jazykovej praxe v školskej praxi, s výraznou pomocou na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti potrebné na samoštúdium;

Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti zo súčasnej teórie jazykovej kultúry v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti nevie aplikovať pri práci v oblasti jazykovej normy a jazykovej praxe v školskej praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, nevie sa samostatne ďalej vzdelávať.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent pozná teoretické východiská v oblasti jazykovej kultúry. Rozumie pojmom a termínom súčasný spisovný jazyk a súčasná spisovná slovenčina so zameraním na periodizáciu dejín spisovného jazyka, resp. spisovnej slovenčiny. Je oboznámený s kodifikačnými príručkami, ktoré stáli na začiatku etapy súčasnej spisovnej slovenčiny, ako aj s aktuálne platnými kodifikačnými príručkami v knižnej i elektronickej podobe dostupnej na stránke Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra. Študent disponuje poznatkami o systémovolinguvistickom a sociolingvistickom prístupe k jazykovej kultúre, k norme, k jazykovej praxi, ku kodifikácii či k používateľovi spisovného jazyka a vie kriticky vyhodnotiť využitie uvedených prístupov v učiteľskej a korektorskej praxi. Má osvojený prístup aktívneho a kreatívneho používateľa jazyka a dokáže správne vyhodnocovať využitie jazykových prostriedkov vzhľadom na komunikačné prostredie a spôsob komunikácie so zameraním na deti školského veku. Študent disponuje vedomosťami týkajúcimi sa aktuálnych problematických javov z oblasti jazykovej normy v rámci jednotlivých rovín jazyka a dokáže ich tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii učiteľa nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania. Jednotlivé javy dokáže vnímať v širších jazykových, kultúrnych a spoločenských

súvislostiach. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty.

Má osvojené aj viaceré prenositeľné zručnosti, a to predovšetkým analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného myslenia. Schopnosť kritického posúdenia vhodnosti a primeranosti získaných informácií vie využiť pri tvorbe vlastného jazykového prejavu a pri zdokonaľovaní komunikatívnej kompetencie žiakov v rámci nižšieho i vyššieho sekundárneho vzdelávania. Nadobudnuté informácie dokáže komunikovať odborníkom i laikom. Študent má nadobudnutú kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky.

Stručná osnova predmetu:

1. Súčasný spisovný jazyk a súčasná spisovná slovenčina. Stabilita a dynamickosť spisovného jazyka.
2. Národný jazyk a jeho stratifikácia. Norma, kodifikácia, jazykový úzus, spisovný úzus, platné kodifikačné príručky súčasnej spisovnej slovenčiny.
3. Používateľ spisovnej slovenčiny, jazykové vzory, jazykové osobnosti. Jazyková výchova školská a mimoškolská.
4. Súčasná spisovná slovenčina. Jazyková kultúra a kritériá spisovnosti.
5. Problematické javy zvukovej roviny. Vybraté ortoepické javy.
6. Rytmický zákon z pohľadu kodifikácie.
7. Problematické javy morfológickej a syntaktickej roviny.
8. Problematické javy lexikálnej roviny. Spisovná a nespisovná lexika.
9. Otázka ochrany slovenského jazyka. Inojazyčné vplyvy. Preberanie výrazov. Anglicizmy a bohemizmy.
10. Vybraté ortografické javy.
11. Jazyková korektúra textu.

Študent bude vedieť zadefinovať jazykovú normu a jej vzťah k jazykovej praxi. Bude vedieť interpretovať teoretické východiská podmienok na vymedzenie pojmu a termínu používateľ spisovnej slovenčiny. Osvojí si poznatky o základných činiteľoch, ktoré pôsobia na jazykovú kultúru a na jazykové vzdelávanie. Bude vedieť vysvetliť spôsoby osvojovania si a používania národného, resp. spisovného jazyka so zameraním na školskú a mimoškolskú jazykovú výchovu. Ako jazykový vzor bude vedieť prirodzene aktivizovať a rozvíjať kladný vzťah žiaka k jazyku a osobitne k spisovnej slovenčine. Naučí sa porovnať a kriticky hodnotiť systémovolinguvistický a sociolinguvistický prístup k používateľovi jazyka a k jeho jazykovým prejavom. V súvislosti s problematickými javmi zvukovej roviny si študent upevní a precvičí poznatky zamerané na výslovnosť mäkkých a tvrdých spoluhlások, na hláskové zmeny vo vnútri a na konci slova. Spozná podstatu rytmického zákona a jeho reflexiu v starších a novších kodifikačných a nekodifikačných príručkách, pričom ho bude vedieť správne uplatniť pri tvorbe vlastných prejavov. Študent bude ovládať praktické využívanie vybratých ortoepických a ortografických pravidiel a naučí sa ich implementovať do výchovno-vzdelávacej činnosti v školských zariadeniach. Bude schopný identifikovať a korigovať najfrekventovanejšie lexikálne, morfológické a syntaktické jazykové chyby. Na základe diferenciácie slovnej zásoby si uvedomí rozdielne využívanie spisovných a nespisovných lexikálnych prostriedkov v oficiálnych a neoficiálnych rečových a jazykových prejavoch a bude schopný vhodne ich využívať v konkrétnych jazykových a rečových prejavoch. Oboznámi sa s otázkou ochrany spisovného jazyka obsiahnutou v zákone o štátnom jazyku a s koncepciou starostlivosti o štátny jazyk v aplikačnej rovine so zameraním na školstvo a vzdelávanie. Bude poznať a vedieť kriticky hodnotiť puristický a funkčný prístup k ochrane spisovného jazyka a s tým súvisiace inojazyčné vplyvy. Oboznámi sa s najfrekventovanejšími a

zaužívanými bohemizmami v slovenskom jazyku a bude schopný kriticky posúdiť ich výskyt v jazykových a rečových prejavoch z pohľadu systémovej lingvistiky a sociolingvistiky. Naučí sa aktívnym spôsobom získavať informácie týkajúce sa jazykovej normy, ortoepickej, ortografickej normy a jazykovej kultúry z webovej stránky Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra (predovšetkým z archívu časopisu Kultúra slova, využívaním online verzie aktuálne platných kodifikačných príručiek a vyžívaním slovníkového portálu) a implementovať ich do výchovno-vzdelávacej a korektorskej činnosti. Predmet bude viest' študenta k efektívному využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie jeho zručnosť formulovalať a obhajovať argumenty, stimuluje jeho zručnosť navrhovať a realizovať na ich základe riešenia odborných problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Študent si upevní a rozvinie komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

KAČALA, J. 2021. Súčasný spisovný jazyk. 1. vyd. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej. 142 s. ISBN 978-80-8115-310-5.

Kultúra slova. Red. S. Mislovičová. Bratislava: JÚĽŠ v Bratislave.

Odporúčaná literatúra:

KAČALA, J. 2014. State o slovenskej kvantite a rytmickom zákone. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave. 140 s. ISBN 978-80-223-3833-2. (vybrané kapitoly)

DOLNÍK, J. 2010. Teória spisovného jazyka. 1. vyd. Bratislava: VEDA. 301 s. ISBN 978-80-224-1119-6. (vybrané kapitoly)

ŽEŇUCH, P. 2020. Zvuková rovina cirkevnej slovančiny u Slovákov. Bratislava: Ústav filologických štúdií Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, Katedra slovenského jazyka a literatúry. Elektronická publikácia vyšla vlastným nákladom autora na študijné účely. 57 s. ISBN 978-80-570-2716-4. Internetový odkaz: – https://www.fedu.uniba.sk/fileadmin/pdf/Sucasti/Katedry/KS JL/rozne/ZENUCH_Peter_Zvukova_rovina_cirkevnej_slovanciny_u_Slovakov_1_.pdf (vybrané časti)

Pravidlá slovenského pravopisu. Red. M. Považaj. Bratislava: 2013. 592 s. ISBN 978-80-224-1331-2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 267

A	ABS	B	C	D	E	FX
67,79	0,0	20,22	8,99	1,5	1,5	0,0

Vyučujúci: Mgr. Monika Turočeková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 27.02.2024

Schválil: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., prof. PhDr. Mária Potocárová, PhD.